

Skupina KD Group in KD Group d. d.

Letno poročilo 2017

V spomin: Matjaž Gantar (1963–2018)

Po hudi bolezni se je 18. marca 2018 poslovil Matjaž Gantar, ki je bil vse do svoje smrti predsednik upravnega odbora KD Group in predsednik nadzornega sveta AS-a.

Delal je pogumne, včasih tudi drzne korake, vedno usmerjene k jasnim ciljem.

Po izobrazbi je bil magister ekonomskih znanosti, naziv je pridobil na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Svojo karierno in podjetniško pot je začel leta 1988. Kot samostojni podjetnik se je ukvarjal s končnimi deli v gradbeništvu, kmalu pa prestopil v finančni svet in v družbi Kompas TOZD Turizem postal referent za investicije in samostojni borzni posrednik, delo je nadaljeval v podjetju Kompas Consulting kot samostojni referent za finančne naložbe in borzni posrednik, leta 1992 je postal direktor podjetja Kompas Fintrade. Pot je kmalu nadaljeval v Kroni, družbi za upravljanje investicijskih skladov in družb, ki jo je soustanovil in postal njen direktor.

Leta 1994 je sledil svoji viziji in skupaj z združnim sistemom ustanovil družbo za upravljanje Kmečka družba d. d., ki se je pod njegovim vodstvom razvila v Skupino KD Group, eno največjih finančnih skupin v Sloveniji.

Velike korake je delal tudi v zavarovalništvu. Leta 1996 je kupil zavarovalniško hišo Slovenica d. d., prevzel zavarovalnico Adriatic d. d., ju združil v zavarovalno družbo Adriatic Slovenica d. d. in ji pripojil življenjsko zavarovalnico KD Življenje. Tako je nastala Adriatic Slovenica, tretja največja zavarovalnica v Sloveniji.

Bil je soustanovitelj GEA Collegea, fakultete za podjetništvo in prve zasebne visokošolske ustanove v Sloveniji, in dolgoletni član njegovega upravnega odbora in senata. Od leta 2000 je nesebično delil svoje znanje in izkušnje študentom kot predavatelj: med letoma 2000 in 2004 pri predmetih Podjetništvo ter Upravljanje in financiranje rasti malega podjetja, od leta 2004 naprej pa je bil nosilec in predavatelj predmeta Načrtovanje rasti podjetja.

Za finančno pomoč nadpovprečno uspešnim mladim posameznikom je leta 1995 ustanovil Fundacijo Ajda, današnjo AS Fundacijo, v kateri je bil predsednik uprave. Bil je tudi glasbenik in velik ljubitelj umetnosti. Zasnoval je svojo umetniško zbirko AS Galerije, ki je nastala na prelomu 2007/2008 in šteje več kot tisoč del. Od leta 2013 pa je odprl razstveni prostor AS Galerija.

Matjaž Gantar je bil tudi član Sveta RS za visoko šolstvo, član Sveta zaupnikov Univerze na Primorskem, Britanske gospodarske zbornice v Sloveniji in mentor pri mednarodnem podjetniškem programu CEED Top Class. Bil je član upravnega odbora Združenja nadzornikov Slovenije in član nadzornega odbora Letalske zveze Slovenije.

S svojim znanjem in izkušnjami je bil član vladnega strateškega sveta, predsednik Sveta Gazele, predsednik gospodarskega odbora UNICEF, član upravnega odbora Združenja družb za upravljanje, predsednik nadzornega sveta pokojninske družbe HaJedan, Zagreb, predsednik upravnega odbora KD Banke, bil je član v nadzornih svetih družb KD Skladi, GEA College, Pivovarna Laško, SZKB (danes DBS), Kompas Hoteli Kranjska Gora, Mladina založniško podjetje, Mladina film, Družba za upravljanje FondInvest Zagreb, Petrol, Mercator, Merkur, SiMobil.

Njegovo življenje je bogatila glasba, saj je bil član rokvske skupine Lublanski psi, bil je ljubitelj jadrnanja, zadnja leta pa se je posvetil letenju in postal pilot pri nacionalnem letalskem prevozniku Adria Airways d. d.

Matjaž Gantar je bil s svojim delom, vizijo in energijo mnogim navdih in spodbuda. Naj počiva v miru.

Kazalo

1. POSLOVNO POROČILO	5
1.1. Ključni podatki	5
1.2. Osebna izkaznica	7
1.3. Organiziranost Skupine KD Group	8
1.4. Dejavnosti Skupine KD Group	9
1.4.1. Zavarovalništvo	9
1.4.2. Upravljanje premoženja	9
1.4.3. Finančne storitve in drugo	9
1.5. Zgodilo se je v letu 2017	10
1.6. Poročilo glavnega izvršnega direktorja KD Group	12
1.7. Poročilo upravnega odbora družbe KD Group o preveritvi letnega poročila družbe KD Group, d. d., in Skupine KD Group za leto 2017	14
1.8. Strategija in načrti Skupine KD Group	18
1.8.1. Poslanstvo, vizija, vrednote	18
1.8.2. Uresničevanje strateških ciljev in načrti v 2018	18
1.9. Izjava o upravljanju	19
1.9.1. Sistem upravljanja KD Group	19
1.9.2. Skupščina delničarjev KD Group, d. d.	20
1.9.3. Organi vodenja in nadzora	20
1.9.4. Zunanja revizija ter sistem notranjih kontrol in upravljanje tveganj	24
1.9.5. Pojasnila v zvezi s prevzemno zakonodajo	24
1.9.6. Pooblastilo za nakup lastnih delnic	24
1.9.7. Preglednost poslovanja družbe	24
1.9.8. Upravljanje družb v skupini	24
1.10. Izjava o nefinančnem poslovanju	25
1.11. Politika raznolikosti	26
1.12. Delnice, dividende in lastniška struktura	26
1.12.1. Osnovni podatki o delnicah, dividendah in kapitalu	26
1.12.2. Gibanje vrednosti delnice	27
1.12.3. Lastniška struktura	28
1.12.3.1. Lastne delnice	28
1.13. Poslovanje v letu 2017	29
1.13.1. Makroekonomsko okolje Slovenije v letu 2017	29
1.13.2. Analiza poslovanja Skupine KD Group v letu 2017	29
1.13.3. Analiza poslovanja družbe KD Group v letu 2017	36
1.14. Poslovanje naših dejavnosti v 2017	38

1.14.1.	Zavarovalništvo	38
1.14.2.	Upravljanje premoženja	42
1.14.3.	Finančne storitve in drugo.....	47
1.15.	Raziskave in razvoj.....	49
1.16.	Upravljanje tveganj in notranja revizija	50
1.16.1.	Sistem upravljanja tveganj	50
1.16.2.	Proces upravljanja tveganj.....	51
1.16.3.	Upravljanje tveganj na ravni Skupine KD Group.....	52
1.16.4.	Povezanost sistema upravljanja tveganj s poslovno strategijo Skupine	53
1.16.5.	Notranja revizija	54
1.17.	Zaposleni in trajnostni razvoj v Skupini KD Group	55
1.17.1.	Zaposleni	55
1.17.2.	Trajnostni razvoj	58
2.	RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE KD GROUP IN KD GROUP D. D.	60

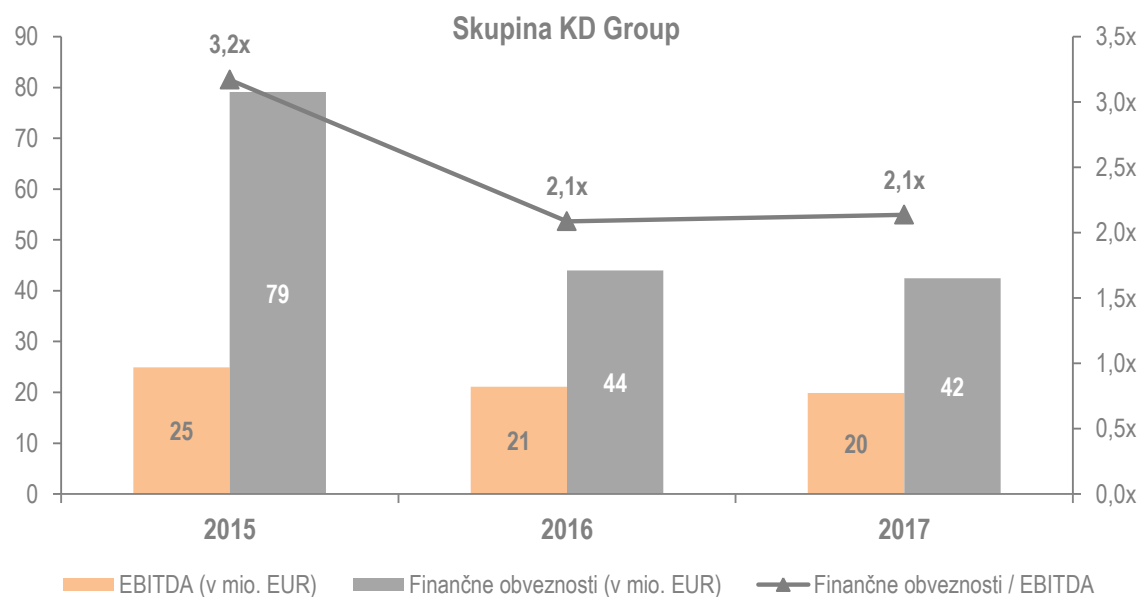
Slika na naslovnici z naslovom Po nevihti je delo slikarke Barbare Jurkovšek.

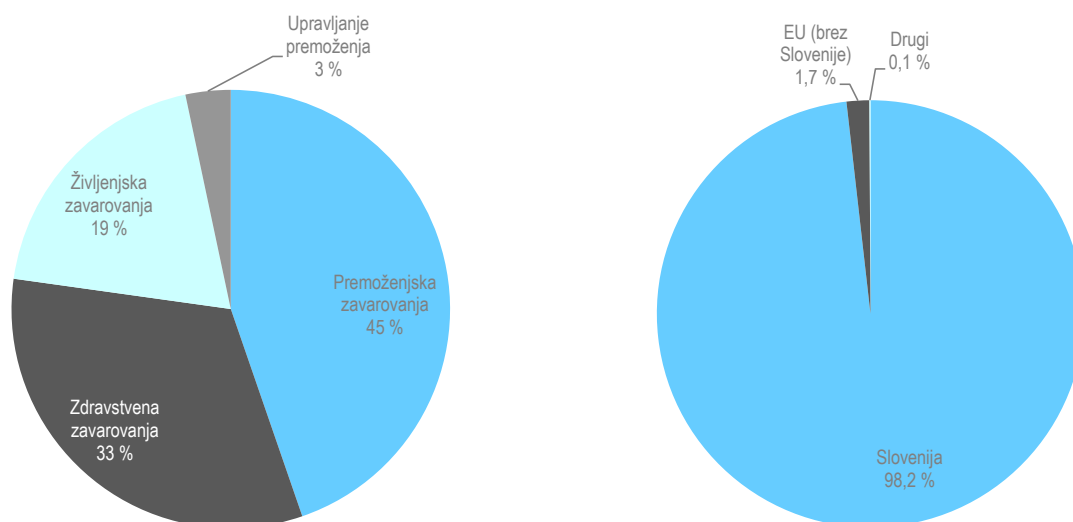
1. POSLOVNO POROČILO

1.1. KLJUČNI PODATKI

	2017	2016	Indeks 2017/ 2016
SKUPINA KD GROUP			
Prihodki (v mio. EUR)	351,8	358,5	98
EBITDA (v mio. EUR)	19,9	21,1	94
Čisti poslovni izid (v mio. EUR)	2,6	2,4	110
Sredstva (v mio. EUR)	829,4	805,6	103
Lastniški kapital (v mio. EUR)	123,9	121,9	102
Podrejene obveznosti (v mio. EUR)	49,5	49,5	100
Finančne obveznosti (v mio. EUR)	42,4	44,0	96
Donosnost kapitala (ROE)	2,1%	1,9%	109
Knjigovodska vrednost delnice (v EUR)	51,24	46,53	110
Čisti poslovni izid na delnico (v EUR)	0,98	0,87	113
Finančne obveznosti/EBITDA	2,1	2,1	102
KD GROUP D. D.			
Finančni prihodki (v mio. EUR)	11,8	17,8	67
Čisti poslovni izid (v mio. EUR)	0,4	(1,5)	-
Sredstva (v mio. EUR)	170,4	162,6	105
Lastniški kapital (v mio. EUR)	92,4	92,0	100
Finančne obveznosti (v mio. EUR)	77,6	70,2	111
Donosnost kapitala (ROE)	0,4%	-1,7 %	-
Knjigovodska vrednost delnice (v EUR)	38,29	35,20	109
Čisti poslovni izid na delnico (v EUR)	0,16	(0,59)	-
Bonitetna ocena (Fitch Ratings)	BB	BB	

Struktura prihodkov po segmentih in geografskih območjih

Ključni podatki glavnih družb

	2017	2016	Indeks 2017/ 2016
ZAVAROVALNIŠTVO - ADRIATIC SLOVENICA			
Kosmata obračunana premija (v mio EUR)	303,8	298,8	102
Tržni delež	14,0 %	15,1 %	93
Kosmata obračunana odškodnina (v mio EUR)	223,4	217,2	103
Čisti kombinirani količnik – premoženjska zavarovanja	95,8 %	94,4 %	103
Čisti kombinirani količnik – zdravstvena zavarovanja	97,4 %	102,2 %	101
Čisti poslovni izid (v mio EUR)	11,4	11,9	96
Donosnost kapitala (ROE)	11,9 %	12,1 %	98
Bonitetna ocena (Fitch Ratings)	BBB-	BBB-	
UPRAVLJANJE SKLADOV - KD SKLADI			
Sredstva v upravljanju (v mio EUR)*	531,6	500,9	106
Tržni delež	20,0 %	20,3 %	99
Poslovni prihodki (v mio EUR)	9,6	8,6	113
Čisti poslovni izid (v mio EUR)	2,0	1,8	112
Donosnost kapitala (ROE)	21,1 %	23,5 %	90
Indeks kapitalске ustreznosti	143	130	109

Opomba*: sredstva v upravljanju v KD Krovnem skladu na 31. 12.

1.2. OSEBNA IZKAZNICA

Krovna družba:	KD Group, finančna družba, d. d.
Skrajšano ime družbe:	KD Group d. d. ¹
Sedež:	Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana
Telefon:	+386 1 582 67 00
E-pošta:	info@kd-group.si
Spletna stran:	www.kd-group.com
Dejavnost:	64.200 – Dejavnost holdingov
Pravna oblika:	delniška družba
Matična številka:	1585126000
Davčna številka:	66296374
Identifikacijska številka za DDV:	SI66296374
Vpis v sodni register:	Okrožno sodišče v Ljubljani, št. vložka 1/34049/00
Datum ustanovitve:	3. 1. 2001
Osnovni kapital:	89.321.982,98 EUR
Število delnic:	2.675.640 navadnih kosovnih delnic
Bonitetna ocena (Fitch Ratings):	BB

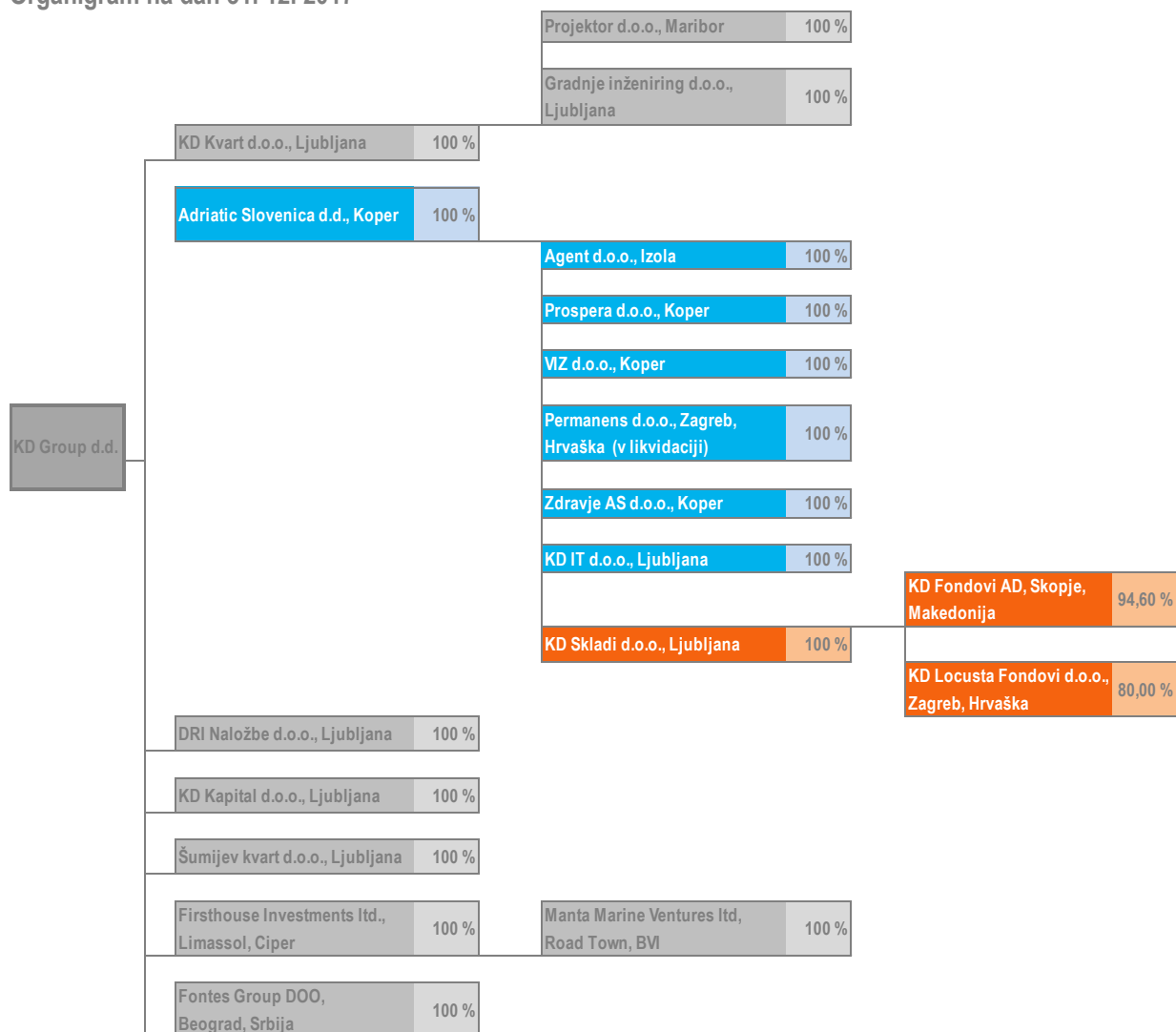
Upravni odbor KD Group na dan 31. 12. 2017

- **mag. Matjaž Gantar**, predsednik upravnega odbora (do 18. 3. 2018)
- **Aleksander Sekavčnik**, namestnik predsednika upravnega odbora
- **Tomaž Butina**, član upravnega odbora
- **mag. Katarina Valentinčič Istenič**, članica upravnega odbora
- **Matija Gantar**, član upravnega odbora
- **Gabrijel Škof**, član upravnega odbora
- **Aljoša Tomaž**, član upravnega odbora, glavni izvršni direktor

¹ V letnem poročilu so imena družb ali podjetij ob prvi omembi in ko je navedeno celo ali skrajšano uradno ime, zapisana z oznakami organizacijskih oblik (npr. d. d.), v nadaljevanju besedila pa so oznake zaradi lažjega branja praviloma izpuščene.

1.3. ORGANIZIRANOST SKUPINE KD GROUP

Organigram na dan 31. 12. 2017

V lastniških deležih družb v Skupini KD Group se upošteva lastniški delež, ki je v lasti podjetij Skupine KD Group, razen kjer je Skupina KD Group edini lastnik (tam se prištejejo tudi lastni deleži).

Pridružene družbe

Pridružene družbe	Delež lastništva (v %)
Mlekarna Celeia, d. o. o., Petrovče	25,99
Nama, d. d., Ljubljana	48,58
Tovarna olja Gea, d. d., Slovenska Bistrica	26,90
SRC, d. o. o., Ljubljana	34,80

Družbe v likvidaciji ali stečajnem postopku

Družba	Delež lastništva (v %)
Seaway Design, d. o. o. – v stečaju, Bled, Slovenija	47,50
Seaway Technologies, s. r. l., Monfalcone, Italija	47,50

1.4. DEJAVNOSTI SKUPINE KD GROUP

Skupina KD Group (v nadaljevanju: Skupina) spada med večje poslovne skupine v Sloveniji. Njeno poslovanje vključuje naslednje dejavnosti:

- zavarovalništvo,
- upravljanje premoženja,
- finančne storitve in drugo.

Ključne dejavnosti Skupine so bile tudi v preteklem letu zavarovalništvo, prodaja premoženjskih, življenjskih, pokojninskih ter zdravstvenih zavarovanj in upravljanje premoženja. Glavne poslovne dejavnosti matične družbe KD Group so upravljanje tržnih in netržnih naložb ter ustvarjanje finančnih donosov, skladnih s strukturo portfelja. Krovna družba odloča o vseh pomembnejših strateških naložbah Skupine.

1.4.1. Zavarovalništvo

V Skupini tržimo premoženjska, življenjska, pokojninska in zdravstvena zavarovanja. Nosilna družba Skupine je zavarovalnica Adriatic Slovenica, ki je po velikosti tretja največja zavarovalnica na slovenskem zavarovalnem trgu. Skupina trži avtomobilska, življenjska in zdravstvena zavarovanja tudi na Hrvaškem preko podružnice, s srbskega zavarovalnega trga pa se je dokončno umaknila v letu 2017, ko je bil zaključen postopek prostovoljne likvidacije družbe AS neživotno osiguranje a. d. o. Beograd.

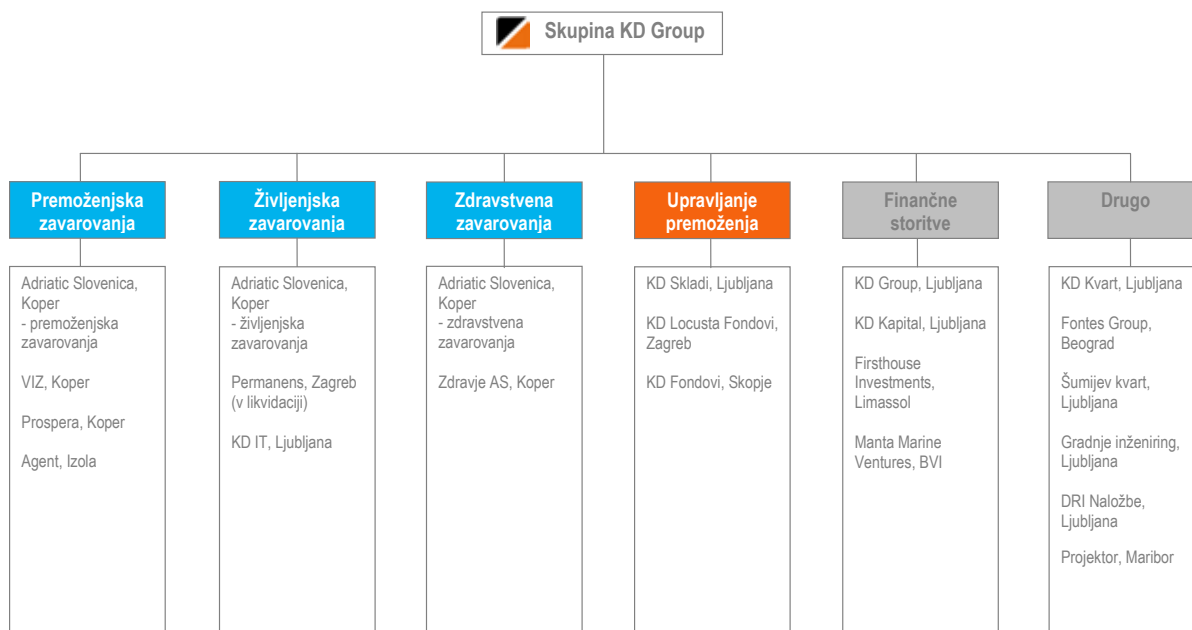
1.4.2. Upravljanje premoženja

Osnovne dejavnosti družb za upravljanje v Skupini so upravljanje investicijskih skladov in storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti. V Skupini so 31. 12. 2017 delovale tri družbe za upravljanje, ki v regiji jugovzhodne Evrope – v Sloveniji, na Hrvaškem in v Makedoniji – skupaj upravljajo 34 investicijskih skladov. Družba KD Skladi upravlja še naložbe kritnih skladov Pokojninskega varčevanja AS in naložbe življenjskih zavarovanj. V letu 2017 je začela tudi z razvojem področja alternativnih skladov z lansiranjem prvega alternativnega nepremičninskega sklada, KD Adriatic Value Fund.

1.4.3. Finančne storitve in drugo

Z matično družbo KD Group in hčerinsko družbo KD Kapital v Skupini izvajamo finančne storitve in upravljamo naložbe, nepremičnine pa upravljajo družbe KD Kvart, Šumijev kvart, Fontes Group, Gradnje inženiring in DRI Naložbe.

Korporativna struktura Skupine KD Group

1.5. ZGODILO SE JE V LETU 2017

Spremembe v sestavi Skupine KD Group

- 27. 11. 2017 je bila družba Vaš partner d. o. o. izbrisana iz registra, in s tem ni več del Skupine KD Group.
- 26. 12. 2017 je bila družba AS Neživotno osiguranje a. d. o. v likvidaciji izbrisana iz registra – prenehala je z delovanjem, in s tem ni več del Skupine KD Group.
- Družbi Sarbon Invest in Kredo Group na 31. 12. 2017 nista več vključeni v konsolidacijo Skupine.

Pomembnejši dogodki v letu 2017

- 1. 1. 2017 je KD Galileo, prvi slovenski vzajemni sklad, praznoval 25 let.
- 5. 1. 2017 je družba KD Skladi začela tržiti novi podsklad KD Corporate Bonds, obvezniški – EUR.
- 9. 3. 2017 so delničarji na 22. skupščini delničarjev družbe KD Group za člana upravnega odbora družbe za štiriletno mandatno obdobje, ki se je začelo 10. 3. 2017, imenovali Matijo Gantarja.
- 27. 3. 2017 je upravni odbor KD Group sprejel Kodeks upravljanja Skupine KD, ki ga bo družba uporabljala kot svoj referenčni kodeks. Kodeks upravljanja Skupine KD je objavljen na spletni strani družbe www.kd-group.com.
- 29. 3. 2017 je bila z aplikacijo za sklepanje življenjskih zavarovanj Skleni AS podpisana prva ponudba za življenjsko zavarovanje. AS je tako prva zavarovalnica v Sloveniji, ki omogoča takojšen sprejem oziroma sklenitev življenjskega zavarovanja prek spletne aplikacije.
- Nadzorni svet KD Skladov je 14. 4. 2017 Casperja Fransa Rondeltapa imenoval za člana uprave za nov štiriletni mandat, ki bo začel 18. 6. 2017.
- 9. 5. 2017 je nekdanji Kolosej v Mariboru dobil novo celostno grafično podobo in novo ime – Maribox. Na novinarski konferenci je družba Projektor, ki upravlja s stavbo, predstavila tudi začetek prenove stavbe in kinodvoran, poslovne rezultate in razvojne načrte.
- 30. 5. 2017 je potekala 52. seja skupščine delničarjev družbe Adriatic Slovenica. Sprejeti so bili sklepi o razporeditvi bilančnega dobička družbe na 31. 12. 2016, del bilančnega dobička v znesku 10.613.539,21 evrov se uporabi za izplačilo dividend, preostanek bilančnega dobička v višini 28.807.724,13 evrov ostane nerazporejen. Skupščina je upravi in nadzornemu svetu podelila razrešnico za poslovno leto 2016.

- Nadzorni svet družbe Adriatic Slovenica je na seji 21. 6. 2017 sprejel strategijo Adriatica Slovenice za obdobje 2017–2022, imenoval Gabrijela Škofa za predsednika uprave s petletnim mandatom od 1. 10. 2017 in sklical skupščino delničarjev, ki bo 8. 8. 2017.
- Družba KD Skladi je 14. 7. 2017 prejela odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev (z 29. 6. 2017) za opravljanje storitev upravljanja alternativnega investicijskega nepremičninskega sklada.
- Družbi Adriatic Slovenica je bila 17. 7. 2017 izdana odločba Ministrstva za zdravje Republike Hrvaške za opravljanje poslov dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. S tem Adriatic Slovenica prek podružnice Zagreb vstopa na hrvaški trg dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj.
- 8. 8. 2017 je potekla 53. seja skupščine delničarjev družbe Adriatic Slovenica. Za petletni mandat so bili za člane nadzornega sveta Adriatica Slovenice imenovani Aljoša Tomaž, Tomaž Butina in Aleksander Sekavčnik.
- 31. 8. 2017 je potekala 23. skupščina delničarjev družbe KD Group, na kateri so prisotni delničarji podelili razrešnico članom upravnega odbora za poslovno leto 2016 in imenovali člane upravnega odbora Matjaža Gantarja, Aleksandra Sekavčnika, Tomaža Butina, Katarino Valentinčič Istenič, Aljošo Tomaža in Gabrijela Škofa za nov štiriletni mandat, ki začne teči z dnem 18. 11. 2017. Delničarji so sprejeli sklep o spremembi statuta družbe glede odobrenega kapitala, na podlagi katerega je upravni odbor pooblaščen za povečanje osnovnega kapitala iz odobrenega kapitala za obdobje petih let od vpisa spremembe statuta, sprejete na 23. skupščini delničarjev, ter sklep o določitvi plačila članom upravnega odbora, plačila oziroma povračila stroškov članom upravnega odbora in plačila članom komisij upravnega odbora.
- 1. 9. 2017 je bonitetna agencija FITCH Ratings družbi KD Group potrdila kreditno bonitetno oceno »BB« in družbi Adriatic Slovenica, zavarovalna družba, d. d., kot največji odvisni družbi KD Group, bonitetno oceno finančne moči zavarovalnice »BBB-«. Ocena gibanja bonitetne ocene ostaja za obe družbi »stabilno«.
- Upravni odbor KD Group je na svoji seji 10. 11. 2017 ponovno preveril strateške usmeritve Skupine KD Group in s tem namenom izbral finančnega svetovalca Lazard za iskanje strateškega investitorja za nakup večinskega deleža v družbi Adriatic Slovenica, zavarovalna družba, d. d.
- Upravni odbor KD Group je na seji 17. 11. 2017 imenoval predsednika in namestnika predsednika upravnega odbora ter izvršna direktorja družbe v novem mandatu, ki začne teči 18. 11. 2017. Upravni odbor je za predsednika imenoval Matjaža Gantarja, za namestnika predsednika Aleksandra Sekavčnika ter Aljošo Tomaža za glavnega izvršnega direktorja družbe in Zorana Boškovića za namestnika glavnega izvršnega direktorja.
- 29. 11. 2017 je nadzorni svet Adriatica Slovenice imenoval Jureta Kvaternika za novega člana uprave z odložnim pogojem pridobitve dovoljenja Agencije za zavarovalni nadzor za opravljanje te funkcije.

Pomembni dogodki po datumu poročanja

- KD Group je 9. 3. 2018 javnost obvestila o poteku procesa iskanja strateškega partnerja za nakup večinskega deleža v odvisni družbi Adriatic Slovenica, in sicer je upravni odbor KD Group na svoji seji tega dne sprejel sklep, da se v postopek izvedbe skrbnega pregleda Adriatica Slovenice povabi izbrane potencialne investitorje. Zaradi spoštovanja določb dogovorov o varovanju zaupnosti, sklenjenih med družbo in potencialnimi investitorji, ni dovoljeno razkritje podatkov o investitorjih.
- 18. 3. 2018 se je po dolgotrajni bolezni poslovil Matjaž Gantar, predsednik upravnega odbora družb KD Group ter predsednik nadzornega sveta Adriatica Slovenice.
- Upravni odbor KD Group je na seji 28. 3. 2018 imenoval za predsednika upravnega odbora Aleksandra Sekavčnika in za namestnika predsednika upravnega odbora Matijo Gantarja.
- V marcu 2018 je na podelitvi nagrad za Naj upravljavce vzajemnih skladov v Sloveniji upravljavec Primož Cencelj iz družbe KD Skladi prejel najvišje priznanje na področju upravljanja v Sloveniji in postal naj upravljavec leta 2017. V osemletni zgodovini podeljevanja nagrad že petič naj upravljavec leta prihaja iz družbe KD Skladi, od tega je nagrado že tretjič prejel Primož Cencelj. Zmagovalna vzajemna sklada z najboljšo oceno, pet zvezdic, za triletno in petletno obdobje v svoji kategoriji, pa sta postala: KD Bond, obvezniški – evropski in KD Rastko, evropski – delniški.

KD Group pomembne dogodke skladno z zakonskimi obveznostmi redno objavlja na spletnem portalu Ljubljanske borze vrednostnih papirjev SEOnet in na spletni strani družbe www.kd-group.com.

1.6. POROČILO GLAVNEGA IZVRŠNEGA DIREKTORJA KD GROUP

Skupina KD Group je v letu 2017 ohranila visoko finančno stabilnost poslovanja, kar potrjuje tudi ohranitev kreditne bonitetne ocene BB ter nadaljevala optimizacijo premoženja in obveznosti.

Poslovanje je v letu 2017 zaključila s čistim dobičkom v višini 2,6 milijona evrov, kar je 10 odstotkov več kot leta 2016. Na višji rezultat Skupine so kljub manj ugodnemu škodnemu dogajanju in višjim odhodkom iz odloženih davkov vplivali nižji obratovalni stroški ter nižje spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij. Prihodki so znašali 351,8 milijona evrov oziroma 2 odstotka manj kot leta 2016, kar je predvsem vpliv nižjih prihodkov od naložb, medtem ko so bili čisti prihodki od zavarovalnih premij višji za 1 odstotek. Ti prihodki tudi prevladujejo v strukturi vseh prihodkov s 83-odstotnim deležem. Odhodki so znašali 346,3 milijona evrov, kar je 3 odstotke manj kot leto predtem. Na upad odhodkov so največ vplivali nižji obratovalni stroški in nižje spremembe rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje (učinek spremembe rezervacij je na čisti poslovni izid nevtralen, ker so se pri prihodkih povečali prihodki naložb zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje). Na drugi strani so za 4 odstotke porasli čisti odhodki za škode, vključno s škodnimi rezervacijami. Celotna sredstva so ob koncu leta 2017 znašala 829,4 milijona evrov oziroma 3 odstotke več glede na konec leta 2016. Rast na kapitalskih in finančnih trgih se je nadaljevala tudi v letu 2017, kar se je odrazilo predvsem v povišanju naložb zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje. Kapital se je v letu 2017 zvišal za 2 odstotka in je znašal 123,9 milijona evrov, medtem ko so finančne obveznosti upadle za 1,6 milijona evrov in so znašale 42,4 milijona evrov.

Matična družba KD Group je leto 2017 končala z dobičkom v višini 0,4 milijona evrov, medtem ko je v letu 2016 izkazovala izgubo v višini 1,5 milijona evrov. Finančni prihodki so znašali 11,8 milijona evrov in so na račun nižjih dividend od odvisnih družb upadli za 33 odstotkov, na drugi strani so se finančni odhodki znižali za 50 odstotkov oziroma za 8 milijonov evrov v primerjavi z letom 2016. V okviru teh so se finančni odhodki iz obresti na račun ugodnejšega refinanciranja in znižanja finančnih obveznosti znižali za 2,1 milijona evrov, medtem ko so slabitve naložb in posojil znašale 4,9 milijona evrov (KD Kapital, DRI Naložbe, Firsthouse, Vaš partner). Sredstva so znašala 170,4 milijona evrov oziroma 7,8 milijona evrov več kot ob koncu predhodnega leta, kapital pa je ostal na enaki ravni in je znašal 92,4 milijona evrov. Finančne obveznosti so konec leta 2017 znašale 77,6 milijona evrov, kar je 7,4 milijona evrov oziroma 11 odstotkov več kot ob koncu leta 2016. V strukturi vseh virov to pomeni 46-odstotni delež.

Zavarovalništvo

Zavarovalnica Adriatic Slovenica od polletja 2017 dalje uresničuje novo strategijo razvoja, ki je bila zapisana v okviru strateškega načrta Adriatica Slovenice za obdobje 2017-2022. V dokumentu je zavarovalnica na podlagi svojega poslanstva, vrednot in strateških usmeritev določila glavne strateške aktivnosti, s katerimi bo uresničevala strateške cilje do leta 2022.

Zavarovalnica je dodatno utrdila svoj položaj na slovenskem zavarovalnem trgu, kjer kot tretja največja zavarovalniška skupina dosega 14-odstotni tržni delež, in zbrala 303,8 milijona evrov kosmate zavarovalne premije. V preteklem letu smo zabeležili rast vseh treh segmentov poslovanja. Najvišjo rast smo zabeležili pri življenjskih in pokojninskih zavarovanjih (2,8 %). Premoženjska zavarovanja brez zdravstva so zabeležila 1,4-odstotno rast. Na področju zdravstvenih zavarovanj smo uspeli ustaviti negativne trende na področju dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj; k rasti tega področja so prispevala tudi dodatna zdravstvena zavarovanja.

Leta 2017 smo zabeležili visoko škodno pogostnost na račun množičnih škodnih dogodkov, neurij z viharjem in točo. Posledično so najbolj narasle škode zavarovanja požara in elementarnih nesreč za kar 25 odstotkov. Poleg navedenega so v preteklem letu rastle tudi škode splošnega zavarovanja odgovornosti (za 19 %), zavarovanja pomoči (za 9 %) in škode zdravstvenih zavarovanj, ki so v porastu že zadnjih nekaj let. Skupni obračunani kosmati zneski škod so se tako povečali za 2,8 odstotka, zavarovancem pa smo izplačali za 223,4 milijona evrov odškodnin in zavarovalnin.

Z 11,4 milijona evrov doseženega čistega dobička v letu 2017 zavarovalnica Adriatic Slovenica ohranja visoko dobičkonosnost, dosežena je bila 11,9-odstotna dobičkonosnost kapitala (ROE). Dobičkonosnost poslovanja in

ustrezno obvladovanje tveganj vodi v nadaljnjo krepitev kapitalske ustreznosti zavarovalnice in ohranjanje primerne presežka kapitala nad zahtevanim kapitalom.

Preteklo leto je zavarovalnica uspela zadržati visoko finančno stabilnost poslovanja, ki je bila potrjena od mednarodne bonitetne agencije Fitch Ratings. Ta je AS-u podelila bonitetno oceno finančne moči zavarovalnice »BBB-«. Ocena gibanja bonitetne ocene ostaja »stabilno«, kar odraža močno pozicijo na slovenskem zavarovalnem trgu in trgu upravljanja premoženja.

Na trgih v tujini je zavarovalnica preko podružnice Zagreb vstopila na hrvaški trg dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj in nadaljevala uspešno prodajo premoženjskih in življenjskih zavarovanj. Še posebej izstopajo dobri prodajni rezultati na področju avtomobilskih zavarovanj, kjer smo v direktni prodaji v letu poslovanja presegli milijon evrov zbrane premije. Leta 2017 je bil zaključen postopek prostovoljne likvidacije družbe AS neživotno osiguranje a. d. o. Beograd, s čimer se je Skupina dokončno umaknila s srbskega zavarovalnega trga.

Na področju informacijske tehnologije uresničujemo strateške cilje, upravljamo področje IT in informacijske rešitve ter zagotavljamo neprekinjeno delovanje informacijskih sistemov. Z izvajanjem varnostnih pregledov IT-rešitev, nadgrajevanjem nadzornih mehanizmov in s širjenjem uporabe okolja za stalen razvoj in integracijo zagotavljamo kakovost in varnost informacijskih rešitev. Slednje bomo prilagajali regulativi GDPR in direktivi o distribuciji zavarovanj (IDD) ter novim računovodskim standardom MSRP 17.

Upravljanje premoženja

Družba za upravljanje KD Skladi je najstarejša in ena vodilnih družb za upravljanje v Sloveniji, kjer je konec leta 2017 upravljala KD Krovni sklad s šestnajstimi podskladi in premoženje drugih portfeljev v okviru storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti. V letu 2017 je družba nadaljevala s širitvijo poslovanja na področju alternativnih investicijskih skladov, namenjenih institucionalnim vlagateljem. Sredi julija 2017 je prejela odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev, s katero je bilo družbi izdano dovoljenje za opravljanje storitev upravljanja alternativnega investicijskega sklada – nepremičninskega sklada KD Adriatic Value Fund, ki je pričel s poslovanjem v letu 2018. Konec leta 2017 sta zunaj Slovenije delovali še dve hčerinski družbi za upravljanje, ki sta v regiji jugovzhodne Evrope skupaj upravljali 18 investicijskih skladov, od tega 14 skladov na Hrvaškem in 4 v Makedoniji.

Leta 2017 so nas kapitalski trgi nagradili z visokimi donosnostmi in zelo nizko medletno volatilnostjo, nadaljeval pa se je trend rasti na globalnih delniških trgih. Družba KD Skladi je tudi v letu 2017 poslovala zelo uspešno, prav tako je bilo lansko leto znova zelo uspešno za podsklade KD Krovnega sklada, saj je primerjalne indekse presegla več kot polovica vseh podskladov tako v eno- kot triletnem obdobju, vrednost sredstev v upravljanju pa je obsegla 532 milijonov evrov.

Družba KD Skladi je v več kot dveh desetletjih delovanja prejela veliko priznanj za uspešno upravljanje premoženja. Leta 2017 je po izboru revije *Moje finance* prejela nagrado za najboljšo družbo za upravljanje in najboljšega upravitelja premoženja Aleša Lokarja in naslednje posamične nagrade: KD Galileo naj sklad zadnjih tri in pet let v kategoriji mešani – globalni fleksibilni, KD Rastko naj sklad zadnjih tri in pet let v kategoriji delniški – evropski, KD MM naj sklad zadnjih tri in pet let v kategoriji denarni – evro, KD Prvi izbor naj sklad zadnjih tri in pet let v kategoriji delniški – globalni, KD Bond naj sklad zadnjih pet let v kategoriji obvezniški – evropski, KD Novi trgi naj sklad zadnjih pet let v kategoriji delniški – trgi v razvoju. Prav tako je že tretje leto zapored prejela tudi mednarodno nagrado revije *World Finance* za najboljšo družbo za upravljanje v Sloveniji (v okviru "World Finance Investment Management Awards, 2017"). Odličnost upravljanja podskladov KD Krovnega sklada spremlja tudi neodvisna mednarodna agencija *Morningstar*. Na dan 31. 12. 2017 so imeli trije skladi od 12 podskladov KD Krovnega sklada najvišjo oceno 4 zvezdice (KD Prvi izbor, KD Vitalnost, KD Bond).

Vsa ta priznanja in nagrade so rezultat dobrega upravljanja premoženja skladov, dogajanja na finančnih trgih, stroškovno učinkovitega poslovanja in vzpostavitve osebnega stika z vlagatelji. V KD Skladih se tržijo tudi stroškovno najugodnejši načini varčevanja v skladih – paketi skladov. Poleg prodajnih dejavnosti se je družba osredotočala na usklajevanje z zakonodajo, optimizacijo procesov in portfeljev ter nadgradnjo sistema IT.

Finančne storitve in drugo

Družba KD Kapital je v letu 2017 s svojim poslovanjem pripomogla k optimizaciji premoženja in obveznosti družbe KD Group in Skupine KD Group. Prodajni postopki naložb v Mlekarno Celeia in Tovarno olja GEA so se premaknili v leto 2018. KD Kapital je bil 31. 12. 2017 neposredni lastnik 13 naložb, od tega predstavljajo tržne naložbe 15,7 odstotkov celotnega portfelja. Med največje naložbe spadajo: Deželna banka Slovenije d. d. (45 %), SRC d. o. o. (33 %), Tovarna olja Gea, d. d. (11 %) in Mlekarna Celeia, d. o. o. (3 %).

Leto 2017 je bilo uspešno za družbo KD Kwart, ki opravlja nepremičninsko dejavnost. Za družbo Adriatic Slovenica je uspešno posredovala pri prodaji poslovne stavbe na Slovenčevi 22 v Ljubljani. Družba je bila uspešna tudi pri trženju in oddaji poslovnih prostorov v Novi Gorici, Celju, Kopru in drugod po Sloveniji ter je vodila inženiring prenove poslovnih stavb v Kopru in kinodvorane ter pritličja (vhoda) v objektu Maribox v Mariboru. Za družbo Šumijev kvart razvija projekt izgradnje poslovno-stanovanjskega objekta Šumi, ki se nahaja v strogem centru Ljubljane, izgradnja naj bi se začela v letu 2018 in bila zaključena v letu 2020.

Načrti za leto 2018

V letu 2018 bo družba nadaljevala načrtano politiko zmanjševanja stopnje zadolženosti, odprodajo neključnih naložb ter organizacijsko optimizacijo poslovanja. Skladno z navedenim je upravni odbor KD Group konec leta 2017 odločil, da ponovno preveri strateške usmeritve Skupine KD Group in s tem namenom izbral finančnega svetovalca Lazard za iskanje strateškega investitorja za nakup večinskega deleža v družbi Adriatic Slovenica, zavarovalna družba, d. d.

Aljoša Tomaž,
glavni izvršni direktor

1.7. POROČILO UPRAVNEGA ODBORA DRUŽBE KD GROUP O PREVERITVI LETNEGA POROČILA DRUŽBE KD GROUP, D. D., IN SKUPINE KD GROUP ZA LETO 2017

Spoštovani delničarji!

Družbo KD Group, d. d., in Skupino KD Group je na podlagi pooblastil in pristojnosti, določenih v statutu družbe, v letu 2017 vodil upravni odbor družbe in v skladu z zakonskimi predpisi ter poslovníkom o delovanju upravnega odbora nadzoroval izvajanje njenih poslov.

Upravni odbor je v začetku leta 2017 deloval v sestavi: Matjaž Gantar – predsednik upravnega odbora, Aleksander Sekavčnik – namestnik predsednika upravnega odbora, Tomaž Butina – član upravnega odbora, Katarina Valentinčič Istenič – članica upravnega odbora, Aljoša Tomaž – član upravnega odbora in glavni izvršni direktor ter Gabrijel Škof – član upravnega odbora in namestnik glavnega izvršnega direktorja. Skupščina delničarjev je na 22. seji 9. 3. 2017 za člana upravnega odbora za štiriletno mandatno obdobje, ki je začelo teči z dnem 10. 3. 2017, imenovala Matijo Gantarja. Zaradi izteka mandata je skupščina delničarjev na 23. seji 31. 8. 2017 za štiriletno mandatno obdobje, ki je začelo teči z dnem 18. 11. 2017, za člane upravnega odbora ponovno imenovala Matjaža Gantarja, Aleksandra Sekavčnika, Tomaža Butina, Katarino Valentinčič Istenič, Aljošo Tomaža in Gabrijela Škoka. Upravni odbor je potem na 123. seji 17. 11. 2017 za predsednika upravnega odbora imenoval Matjaža Gantarja, za namestnika predsednika pa Aleksandra Sekavčnika. Na isti seji je upravni odbor za štiriletno mandatno obdobje, ki je začelo teči z dnem 18. 11. 2017, imenoval Aljošo Tomaža za glavnega izvršnega direktorja in Zorana Boškovića, ki ni član upravnega odbora, za namestnika glavnega izvršnega direktorja. Upravni odbor je leto 2017 tako zaključil v sestavi: Matjaž Gantar – predsednik upravnega odbora, Aleksander Sekavčnik – namestnik predsednika upravnega odbora, Tomaž Butina – član upravnega odbora, Katarina Valentinčič Istenič – članica upravnega

odbora, Matija Gantar – član upravnega odbora, Gabrijel Škof – član upravnega odbora in Aljoša Tomaž – član upravnega odbora ter glavni izvršni direktor.

Delovanje upravnega odbora

Svojo vlogo v sistemu korporacijskega upravljanja je upravni odbor opravljal v skladu z zakonskimi možnostmi in dolžnostmi z rednim spremljanjem tekočega poslovanja, pregledovanjem delovanja izvršnih direktorjev (v nadaljevanju: vodstva družbe) ter obravnavanjem predlogov in sprejemanjem odločitev, ki so v njegovi pristojnosti. Upravni odbor je naloge opravljal dosledno in odgovorno.

Upravni odbor je v skladu s svojimi zakonskimi in statutarnimi pristojnostmi v letu 2017 redno spremljal in nadziral poslovanje družbe. Obravnaval je poročila vodstva o tekočem poslovanju in dejavnostih družbe, se seznanjal s pomembnimi poslovnimi dogodki, spremljal delo vodstva in preverjal uresničevanje sprejetih sklepov. Največ pozornosti je namenil strokovnemu nadzoru poslovanja in uresničevanju strateških odločitev družbe in Skupine KD Group ter spremljanju poslovanja družbe KD Group in odvisnih družb Skupine KD Group.

Upravni odbor KD Group se je v letu 2017 sestel na osemnajstih rednih in dveh dopisnih sejah.

Na podlagi pisnega gradiva in obrazložitev vodstva na sejah in v sodelovanju z vodstvom se je upravni odbor redno seznanjal s poslovanjem družbe. Seje upravnega odbora so bile vedno sklepčne, na njih so vsi člani dejavno sodelovali. Vodstvo družbe je upravnemu odboru posredovalo vse informacije, potrebne za izvajanje nadzora oziroma upravljanje družbe. Zato upravni odbor sodelovanje z vodstvom družbe ocenjuje kot dobro.

Revizijska komisija upravnega odbora KD Group je v letu 2017 delovala v naslednji sestavi: Tomaž Butina – predsednik revizijske komisije, Katarina Valentinčič Istenič – namestnica predsednika revizijske komisije, Alojz Penko – član revizijske komisije, Lena Lars – članica revizijske komisije. Zaradi izteka mandata je upravni odbor na 123. seji 17. 11. 2017 člane revizijske komisije ponovno imenoval za štiriletno mandatno obdobje, ki je začelo teči z dnem 18. 11. 2017. V letu 2017 se je revizijska komisija sestala na petih rednih sejah, na katerih je obravnavala predvsem poročila o poslovanju družbe KD Group in Skupine KD Group ter načrtovani revizijski pristop pri reviziji računovodskih izkazov Skupine KD Group in družbe KD Group za leto 2017.

Na svojih sejah se je upravni odbor v okviru svojih dejavnosti seznanil z naslednjimi pomembnejšimi poslovnimi dogodki in sprejel naslednje pomembnejše sklepe:

- Na 106. seji 1. 2. 2017 je upravni odbor sklical skupščino delničarjev in predlagal imenovanje Matije Gantarja za člana upravnega odbora družbe.
- Na 109. seji 27. 3. 2017 je upravni odbor obravnaval nerevidirane nekonsolidirane računovodske izkaze družbe KD Group za leto 2016. Na tej seji je upravni odbor sprejel tudi Kodeks upravljanja Skupine KD, ki ga družba uporablja kot svoj referenčni kodeks.
- Na 110. seji 25. 4. 2017 je upravni odbor obravnaval revidirani letni poročili družbe KD Group in Skupine KD Group za leto 2016 in se seznanil s pozitivnim mnenjem revizorja k poročiloma. Upravni odbor je sprejel poročilo o preveritvi letnih poročil, s katerim je potrdil letni poročili družbe KD Group in Skupine KD Group ter sprejel izjavo upravnega odbora o spoštovanju Kodeksa upravljanja javnih delniških družb. Upravni odbor se je seznanil tudi s poročilom o razmerjih z obvladujočo družbo in o poslovanju s povezanimi družbami v letu 2016, ki ga je pripravilo vodstvo, ter ugotovil, da glede pravnih poslov in drugih dejanj z obvladujočo družbo ni prišlo do prikrajšanja KD Group kot odvisne družbe.
- Na 112. seji 5. 6. 2017 se je upravni odbor seznanil s poročilom o poslovanju Skupine KD Group in družbe KD Group v obdobju januar–marec 2017.
- Na 114. dopisni seji 14. 7. 2017 je upravni odbor soglašal s predlaganim dnevnim redom in predlogi sklepov 23. skupščine delničarjev ter predlaganimi obrazložitvami predlogov sklepov.
- Na 115. seji 31. 8. 2017 je upravni odbor sprejel nerevidirano poročilo o poslovanju KD Group in Skupine KD Group za prvo polletje leta 2017.

- Na 122. seji 10. 11. 2017 je ponovno preveril strateške usmeritve Skupine KD Group in s tem namenom izbral finančnega svetovalca Lazard za iskanje strateškega investitorja za nakup večinskega deleža v družbi Adriatic Slovenica.
- Na 123. seji 17. 11. 2017 je upravni odbor za predsednika upravnega odbora ponovno imenoval Matjaža Gantarja, za namestnika predsednika pa Aleksandra Sekavčnika. Na isti seji je upravni odbor za štiriletno mandatno obdobje, ki je začelo teči z dnem 18. 11. 2017, imenoval Aljošo Tomaža za glavnega izvršnega direktorja in Zorana Boškovića, ki ni član upravnega odbora, za namestnika glavnega izvršnega direktorja. Zaradi izteka mandata je upravni odbor na tej seji člane revizijske komisije Tomaža Butino, Katarino Valentinčič Istenič, Alojza Penka in Leno Lars ponovno imenoval za štiriletno mandatno obdobje, ki je začelo teči z dnem 18. 11. 2017.
- Na 124. seji 30. 11. 2017 je upravni odbor sprejel poročilo o poslovanju KD Group in Skupine KD Group v obdobju januar–september 2017.

Družba je preglednost poslovanja zagotavljala s periodičnim ter dodatnim sprotnim obveščanjem delničarjev in drugih s hkratnimi objavami na spletnih straneh Ljubljanske borze SEOnet <http://seonet.ljse.si> in spletnih straneh družbe www.kd-group.com.

Na podlagi navedenega upravni odbor ugotavlja, da je bil seznanjen z vsemi pomembnejšimi poslovnimi dogodki v letu 2017, ki so vplivali na poslovanje družbe in Skupine KD Group. Glede na način obveščanja in sodelovanja med vodstvom in upravnim odborom med poslovnim letom ni bilo potrebno, da bi upravni odbor ali posamezni člani zahtevali dodatne informacije ali preverjali dokumentacijo, na kateri so temeljile informacije, pomembne za odločanje.

Poročilo o razmerjih s povezanimi družbami v letu 2017

Upravni odbor je v zvezi s poslovanjem družbe v letu 2017 obravnaval tudi poročilo vodstva družbe o razmerjih s povezanimi družbami v poslovnem letu 2017. Upravni odbor glede na predloženo poročilo vodstva ugotavlja, da družba KD Group s sklenjenimi pravnimi posli s povezanimi družbami in z obvladujočo družbo ter z drugimi pravnimi dejanji ni bila oškodovana ali prikrajšana. Poročilo o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2017 je revidirala revizijska družba KPMG Slovenija, družba za revidiranje, d. o. o., Ljubljana. Revizijska družba je 25. 4. 2018 izdala sklep, s katerim na podlagi opravljenih postopkov in pridobljenih dokazov potrjuje, da ni opazila ničesar, zaradi česar ne bi verjela:

- da so v poročilu o odnosih do povezanih družb za leto, ki se je končalo 31. 12. 2017, navedbe v vseh pomembnih pogledih točne;
- da ni bila pri pravnih poslih, navedenih v poročilu, glede na okoliščine, ki so bile znane ob sklenitvi teh poslov, vrednost izpolnitve družbe v pomembnem pogledu nesorazmerno visoka;
- da ne obstajajo okoliščine, ki bi glede drugih dejanj, navedenih v poročilu, kazale bistveno drugačno oceno prikrajšanosti od tiste, ki jo je dalo poslovodstvo,

vse ob upoštevanju opredeljenih sodil v Poročilu neodvisnega revizorja o omejenem zagotovitlu.

Letno poročilo za 2017 – stališče do revizorjevega poročila, preveritev in potrditev letnega poročila

Letno poročilo družbe KD Group in Skupine KD Group za leto 2017 (v nadaljevanju: Letno poročilo za 2017) je revidirala revizijska družba KPMG Slovenija, družba za revidiranje, d. o. o., Ljubljana. Revizijska družba je 25. 4. 2018 izdala pozitivno mnenje k Letnemu poročilu za 2017.

Revidirano Letno poročilo za leto 2017 je upravni odbor obravnaval 25. 4. 2018.

Upravni odbor je pregledal predloženo Letno poročilo za 2017 in poročilo revizorja. Na podlagi preveritve revidiranega Letnega poročila za 2017 upravni odbor ugotavlja:

- Letno poročilo za 2017 je sestavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, s statutom in z veljavnimi računovodskimi in poročevalskimi zahtevami;
- vsebuje vse zakonsko obvezne formalne in vsebinske sestavine letnega poročila gospodarske družbe in skladno s tem vse bistvene podatke, ki so potrebni za odločanje o njegovem sprejemu;
- vsebuje tudi poročilo o opravljeni reviziji računovodskih izkazov. Iz poročila revizorja izhaja, da računovodski izkazi kažejo resničen in pošten prikaz finančnega stanja, poslovnega izida in denarnih tokov družbe KD Group in Skupine KD Group. Pooblaščen revizor je v poročilu podal pozitivno mnenje brez pridržkov.

Glede na navedeno upravni odbor navaja naslednji stališči:

Upravni odbor po pregledu poročila revizorja v skladu z drugim odstavkom 282. člena Zakona o gospodarskih družbah izjavlja, da k poročilu nima pripomb in se strinja z ugotovitvami v poročilu.

Upravni odbor v skladu z drugim odstavkom 282. člena Zakona o gospodarskih družbah izjavlja, da k Letnemu poročilu za 2017 nima pripomb ter **potrjuje Letno poročilo družbe KD Group, d. d., in Skupine KD Group za leto 2017.**

Predlog uporabe bilančnega dobička

Upravni odbor je v okviru preveritve Letnega poročila za 2017 ugotovil, da je 31. 12. 2017 skladno s sklepom vodstva družbe v letu 2017 ustvarjeni čisti dobiček v višini 406.200,99 evra v celoti uporabljen za pokrivanje preteklih izgub. Preostanek preteklih izgub v višini 706.422,58 evra je na dan 31. 12. 2017 pokrit v breme kapitalnih rezerv.

Ker KD Group na dan 31. 12. 2017 nima bilančnega dobička, upravni odbor za skupščino družbe ni oblikoval sklepa o uporabi bilančnega dobička.

Upravni odbor na podlagi pregleda poslovanja družbe KD Group in Skupine KD Group v letu 2017 in po preveritvi revidiranega Letnega poročila za 2017 predlaga skupščini delničarjev družbe, da mu podeli razrešnico.

Ljubljana, 25. 4. 2018

Aleksander Sekavčnik,
predsednik upravnega odbora KD Group

1.8. STRATEGIJA IN NAČRTI SKUPINE KD GROUP

1.8.1. Poslanstvo, vizija, vrednote

Poslanstvo: odgovorna partnerstva med uporabniki, zaposlenimi in lastniki

Naše poslanstvo je zagotavljanje celovite zavarovalne zaščite, upravljanje premoženja in prepoznavanje tveganj za večjo varnost naših strank. Nudimo jim najboljše zavarovalno-finančne rešitve po pošteni ceni in vso strokovno podporo ob izbiri ustreznih kritij in ob nastanku škod. Skupina odgovorno, učinkovito, varno in donosno upravlja finančno premoženje strank. Sodelavcem omogočamo najboljše delovne pogoje, izobraževanje, napredovanje in spodbudno nagrajevanje za kakovostno opravljeno delo. Lastnikom pa prinašamo pričakovano rast in dobiček ter ustvarjamo družbeno odgovorna partnerstva med vzajemno enakopravnimi deležniki.

Vizija: razvojna rast in odzivno širjenje

Skupina KD Group želi postati ena vodilnih zavarovalno-finančnih skupin z osrednjim trgom v Sloveniji in na trgih jugovzhodne Evrope. Na teh trgih bo prodajala premoženjska, življenjska, pokojninska in zdravstvena zavarovanja, dopolnjena z visokokakovostnim upravljanjem premoženja in naložbenimi produkti. V Skupini je v središču vseh naših aktivnosti stranka, za njene potrebe pa razvijamo kakovostne in konkurenčne rešitve – produkte, storitve in prodajne poti.

Vrednote: odgovornost, zaupanje, proaktivnost, strast in veselje, zmagovalna miselnost

Odgovornost

S svojim delovanjem sporočamo, da je naše ravnanje zanesljivo. Vsi deležniki lahko računajo na nas, saj ravnamo po načelu dobrega gospodarja in izpolnjujemo svoje obljube. Uresničujemo pričakovanja svojih strank, okolja in zaposlenih.

Zaupanje

Zaupanje gradimo na visokih etičnih standardih, ki temeljijo na odprtih medosebnih odnosih in zagotavljajo enotno delovanje. Z zaupanjem ustvarjamo okolje, v katerem spoštljivo in z medsebojno pomočjo odpravljamo ovire in rastemo. Naše obnašanje in delovanje je zanesljivo, saj spoštujemo skupne dogovore.

Proaktivnost

Nenehno razmišljamo o svojih naslednjih korakih, saj premoremo dovolj poguma in zrelosti, da ustvarjamo spremembe. Naš pogled je usmerjen v prihodnost. Proaktivna dejanja usmerjamo k doseganju poslovnih rezultatov in zadovoljevanju potreb naših strank, lastnikov in zaposlenih.

Strast in veselje

Ljubimo svoj posel, zato pri svojem delu izžarevamo strast in veselje. Smelo sprejemamo izzive, saj verjamemo, da lahko stvari premikamo na bolje. Strast in veselje nam dajeta zagon, da se ne ustavljamo na pol poti, pač pa nadaljujemo začrtano pot do cilja.

Zmagovalna miselnost

Z delom in rezultati dokazujemo, da smo zmagovalci. Uspehi so plod skupnega dela, sodelovanja in zagnanosti zmagovalne skupine, ki jo sestavlja več kot tisoč zaposlenih. Verjamemo v svoj uspeh, saj nas vodijo visoke moralne vrednote in spoštovanje integritete vsakega posameznika.

1.8.2. Uresničevanje strateških ciljev in načrti v 2018

V letu 2017 so potekale nadaljnje aktivnosti na področju izboljševanja finančne in kapitalske strukture Skupine. Finančna moč Skupine je bila potrjena s potrditvijo Fitch bonitetne ocene BB in s stabilnimi izgledi za naprej.

Zavarovalnica Adriatic Slovenica od polletja 2017 dalje uresničuje novo strategijo razvoja, ki je bila zapisana v okviru strateškega načrta Adriatica Slovenice za obdobje 2017-2022. V dokumentu je zavarovalnica na podlagi svojega poslanstva, vrednot in strateških usmeritev določila glavne strateške aktivnosti, s katerimi bo uresničevala strateške cilje do leta 2022.

V letu 2018 bo družba nadaljevala začrtano politiko zmanjševanja stopnje zadolženosti, odprodajo neključnih naložb ter organizacijsko optimizacijo poslovanja. Skladno z navedenim je upravni odbor KD Group konec leta 2017 odločil, da ponovno preveri strateške usmeritve Skupine KD Group in s tem namenom izbral finančnega svetovalca Lazard za iskanje strateškega investitorja za nakup večinskega deleža v družbi Adriatic Slovenia, zavarovalna družba, d. d..

1.9. IZJAVA O UPRAVLJANJU

Odgovorno vodenje in upravljanje družbe sta temelj vseh dejavnosti Skupine KD Group. Temu poslanstvu sledijo tudi organi vodenja in nadzora matične družbe KD Group, v kateri je od 16. 11. 2009 uveljavljen enotni sistem upravljanja. Družba KD Group v skladu z določilom petega odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah podaja izjavo o upravljanju družbe. Pojasnila, ki se navezujejo na šesti odstavek 70. člena Zakona o gospodarskih družbah, so dodana v poglavjih Delnice, dividende in lastniška struktura ter na spletni strani družbe www.kd-group.com.

1.9.1. Sistem upravljanja KD Group

Družba KD Group je novembra 2009 z dvotirnega sistema upravljanja, kjer so pristojnosti skladno z Zakonom o gospodarskih družbah razmejene med skupščino, nadzornim svetom in upravo, prešla na enotni sistem upravljanja, ki poteka v sodelovanju med skupščino in upravnim odborom.

Organi upravljanja KD Group – naloge in pristojnosti v enotnem sistemu upravljanja

Organa upravljanja družbe, skupščina in upravni odbor, delujeta skladno z zakonodajo, s statutom družbe in poslovnikom o delu upravnega odbora. Statut družbe je objavljen na spletnih straneh družbe www.kd-group.com. O spremembah statuta odloča skupščina z večino najmanj treh četrtin celotnega osnovnega kapitala.

1.9.2. Skupščina delničarjev KD Group, d. d.

Skupščina delničarjev družbe KD Group sprejema temeljne odločitve, ki vodijo k uresničevanju osrednjega ekonomskega cilja – ustvarjanju vrednosti za delničarje.

Delničarji uresničujejo svoje pravice na skupščini v skladu z zakonom in s statutom družbe. Glasovalno pravico zagotavlja navadna delnica; vsaka delnica ima en glas. V skladu z zakonom imajo imetniki delnic pravico do udeležbe pri upravljanju družbe, pravico do dela dobička in pravico do ustreznega dela preostalega premoženja po likvidaciji ali stečaju družbe. Pristojnosti in delovanje skupščine opredeljujeta Zakon o gospodarskih družbah in statut družbe.

Sklic skupščine družba objavlja v časopisu Dnevnik. Če zaradi obširnega gradiva ni mogoče objaviti celotnega predloga sklepa, se v sklicu navede mesto, kjer je dostopno celotno gradivo. Informacije za delničarje v zvezi z zasedanjem skupščine – sklic skupščine, obrazložitev predlogov sklepov, obrazce za glasovanje s pooblastilom, izid glasovanja s sprejetimi sklepi skupščine ter druge informacije, določene z zakonom, pa družba objavlja na spletnih straneh družbe www.kd-group.com in spletnih straneh Ljubljanske borze SEOnet.

Dne 9. 3. 2017 je potekala 22. skupščina delničarjev družbe, na kateri je bilo zastopanih 2.261.798 navadnih imenskih kosovnih delnic z oznako KDHR, kar predstavlja 86,545 odstotka vseh delnic družbe z glasovalno pravico oz. 84,533 odstotka delnic v osnovnem kapitalu.

Na skupščini so delničarji za člana upravnega odbora družbe za štiriletno mandatno obdobje, ki je začelo teči z dnem 10. 3. 2017, imenovali Matijo Gantarja.

Dne 31. 8. 2017 pa je potekala 23. skupščina delničarjev družbe, na kateri je bilo zastopanih 2.286.798 navadnih imenskih kosovnih delnic z oznako KDHR, kar predstavlja 87,50 odstotka vseh delnic družbe z glasovalno pravico oz. 85,467 odstotka delnic v osnovnem kapitalu.

Na skupščini so se delničarji seznanili z letnim poročilom in poročilom upravnega odbora o preveritvi letnega poročila ter podelili razrešnico članom organov vodenja in nadzora, s katero so potrdili in odobrili njihovo delo v poslovnem letu 2016.

Zaradi poteka mandata nekaterim članom upravnega odbora so za štiriletno mandatno obdobje, ki je začelo teči z dnem 18. 11. 2017, za člane upravnega odbora imenovali Matjaža Gantarja, Aleksandra Sekavčnika, Tomaža Butino, Katarino Valentinčič Istenič, Aljošo Tomaža in Gabrijela Škofa.

Delničarji so sprejeli sklep o določitvi plačila članom upravnega odbora, plačila oziroma povračila stroškov članom upravnega odbora in plačila članom komisij upravnega odbora.

Delničarji so sprejeli tudi sklep o spremembi statuta glede določitve odobrenega kapitala, tako da statut pooblašča upravni odbor, da v petih letih po vpisu navedene spremembe statuta, sprejete na 23. skupščini, v register poveča osnovni kapital za 44.660.991,49 evra, z enkratno ali večkratno izdajo novih delnic za denarne ali stvarne vloške.

Celotno besedilo sprejetih sklepov 22 in 23. skupščine je objavljeno in dostopno na spletnih straneh Ljubljanske borze SEOnet in spletnih straneh družbe www.kd-group.com v okviru Odnosi z vlagatelji.

1.9.3. Organi vodenja in nadzora

Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja in nadzora

V skladu s statutom družbe ima upravni odbor najmanj pet in največ devet članov oziroma članic. Člane upravnega odbora izvoli in odpokliče skupščina in so imenovani za mandatno dobo štirih let ter so lahko po poteku mandata ponovno izvoljeni. Člani upravnega odbora med sabo izvolijo predsednika in njegovega namestnika.

Upravni odbor izmed svojih članov ali tretjih oseb imenuje najmanj dva izvršna direktorja in največ štiri izvršne direktorje, pri čemer mora izmed svojih članov imenovati vsaj enega izvršnega direktorja. Mandat izvršnih direktorjev traja štiri leta. Predsednik upravnega odbora ali namestnik predsednika upravnega odbora ne more biti izvršni direktor družbe. Člani upravnega odbora, ki niso izvršni direktorji, se imenujejo neizvršni člani. V skladu z Zakonom o gospodarskih družbah lahko upravni odbor kadarkoli odpokliče izvršnega direktorja.

Delovanje upravnega odbora

Upravni odbor vodi in nadzira vodenje družbe ter hkrati zastopa in predstavlja družbo v vseh zadevah, ki niso v pristojnosti izvršnih direktorjev. Sklican mora biti vsaj enkrat v četrtletju.

Upravni odbor izmed svojih članov oziroma tretjih oseb imenuje izvršne direktorje, ki zastopajo in predstavljajo družbo. Pristojnosti upravnega odbora so skupne vsem članom, nekatere pa so prenesene na izvršne direktorje, tako so izvršni direktorji skladno s statutom pristojni za zastopanje in predstavljanje družbe, vodenje tekočih poslov, prijave vpisov in predložitve listin registru. Prav tako skrbijo za vodenje poslovnih knjig in sestavo letnega poročila. Izvršni direktorji vodijo posle ob upoštevanju navodil in omejitev, ki jih opredeljujejo statut, upravni odbor, skupščina družbe in poslovnik o delu izvršnih direktorjev.

Sestava upravnega odbora (UO), ki vodi in nadzira družbo KD Group, je bila v letu 2017 naslednja:

- Matjaž Gantar, magister znanosti – predsednik UO,
- Aleksander Sekavčnik, univerzitetni diplomirani ekonomist – namestnik predsednika UO,
- Tomaž Butina, univerzitetni diplomirani inženir računalništva – član UO in predsednik revizijske komisije UO,
- Katarina Valentinčič Istenič, magistra znanosti – članica UO in članica ter namestnica predsednika revizijske komisije UO,
- Matija Gantar, univerzitetni diplomirani ekonomist – član UO od 10. 3. 2017,
- Gabrijel Škof, univerzitetni diplomirani pravnik – član UO,
- Aljoša Tomaž, univerzitetni diplomirani ekonomist – član UO in glavni izvršni direktor.

Upravni odbor o svojem delovanju v poslovnem letu 2017 podrobneje poroča v poročilu upravnega odbora o preveritvi letnega poročila v poglavju Poročilo upravnega odbora družbe KD Group.

Delovanje vodstva družbe (izvršni direktorji)

Izvršni direktorji (v nadaljevanju: vodstvo družbe) predstavljajo in zastopajo družbo, vodijo posle družbe na podlagi pooblastila upravnega odbora in omejitev, ki jih opredeljujejo upravni odbor, statut in poslovnik o delu izvršnih direktorjev, ter odgovarjajo za zakonitost njenega delovanja.

Vodstvo družbe KD Group so v letu 2017 sestavljali:

- Aljoša Tomaž, glavni izvršni direktor (član upravnega odbora),
- Gabrijel Škof, namestnik glavnega izvršnega direktorja (član upravnega odbora) do 17. 11. 2017,
- Matija Šenk, izvršni direktor (ni član upravnega odbora) do 17. 11. 2017,
- Jure Kvaternik, izvršni direktor (ni član upravnega odbora) do 16. 11. 2017 in
- Zoran Bošković, izvršni direktor (ni član upravnega odbora) od 18. 11. 2017 dalje.

Predstavitev funkcij članov upravnega odbora in vodstva v drugih poslovnih ali nadzornih organih

Člani upravnega odbora in vodstva družbe KD Group so bili na dan 31. 12. 2017 člani poslovnih ali nadzornih organov naslednjih družb:

Matjaž Gantar

<i>Družba</i>	<i>Funkcija</i>
KD, d. d., Ljubljana	član upravnega odbora, izvršni direktor
Adriatic Slovenica, d. d., Koper	predsednik nadzornega sveta
Vila Nova, d. o. o., Ljubljana	direktor

Aleksander Sekavčnik

<i>Družba</i>	<i>Funkcija</i>
KD, d. d., Ljubljana	član upravnega odbora, izvršni direktor
Adriatic Slovenica, d. d., Koper	član nadzornega sveta
Sekavčnik in družbenik, d. n. o., Ljubljana	direktor

Tomaž Butina

<i>Družba</i>	<i>Funkcija</i>
KD, d. d., Ljubljana	namestnik predsednika upravnega odbora
Adriatic Slovenica, d. d., Koper	član nadzornega sveta
KD Skladi, d. o. o., Ljubljana	predsednik nadzornega sveta
AVRA, d. o. o., Ljubljana	direktor
Dermatologija Bartenjev - Rogl, d. o. o., Ljubljana	direktor
Wilton GMBH, Gilching, Nemčija	direktor

Katarina Valentinčič Istenič

<i>Družba</i>	<i>Funkcija</i>
KD, d. d., Ljubljana	članica upravnega odbora
KVI KAPITAL poslovne finance, d. o. o., Ljubljana	direktorica

Matija Gantar

<i>Družba</i>	<i>Funkcija</i>
KD, d. d., Ljubljana	član upravnega odbora
Vila Zahod d. o. o., Ljubljana	direktor
MGH Investments A, Zug, Švica	direktor
Alberine Investments, Limassol, Ciper	direktor
Lontio Investments Limited, Limassol, Ciper	direktor
Tikan Holding Limited, Limassol, Ciper	direktor
Padakia Limited, Limassol, Ciper	direktor

Gabrijel Škof

<i>Družba</i>	<i>Funkcija</i>
Adriatic Slovenica, d. d., Koper	predsednik uprave

Aljoša Tomaž

<i>Družba</i>	<i>Funkcija</i>
Adriatic Slovenica, d. d., Koper	namestnik predsednika nadzornega sveta

Zoran Bošković

<i>Družba</i>	<i>Funkcija</i>
Manhold d. o. o., Ljubljana	direktor
Nama d. d., Ljubljana	član nadzornega sveta
Tovarna olja Gea d. d., Slovenska Bistrica	član nadzornega sveta
Zdravje AS d. o. o., Koper	član nadzornega sveta

Lastniški deleži članov upravnega odbora in vodstva družbe

Na dan 31. 12. 2017 so bili neposredni lastniški deleži članov upravnega odbora naslednji:

- Matjaž Gantar je bil imetnik 8.703 delnic družbe, kar predstavlja 0,325 odstotka celotnega kapitala in 0,333 odstotka delnic z glasovalno pravico,
- Tomaž Butina je bil imetnik 36.556 delnic družbe, kar predstavlja 1,366 odstotka celotnega kapitala in 1,399 odstotka glasovalnih pravic,
- Aleksander Sekavčnik je bil imetnik treh delnic družbe, kar predstavlja 0,0001 odstotka celotnega kapitala in 0,0001 odstotka glasovalnih pravic,
- Matija Gantar je bil imetnik 147 delnic družbe, kar predstavlja 0,005 odstotka celotnega kapitala in 0,006 odstotka glasovalnih pravic,

- Katarina Valentinčič Istenič, Gabrijel Škof in Aljoša Tomaž na dan 31. 12. 2017 niso bili neposredni imetniki delnic družbe.

Članom upravnega odbora in članom vodstva niso bile podeljene pravice do pridobitve ali nakupa delnic družbe KD Group.

Revizijska komisija upravnega odbora

Revizijsko komisijo upravnega odbora sestavljajo predsednik Tomaž Butina, namestnica predsednika Katarina Valentinčič Istenič in člana Alojz Penko ter Lena Lars. Revizijska komisija je organ upravnega odbora, ki podpira upravni odbor pri izpolnjevanju njegove vsestranske odgovornosti za nadziranje vodenja poslov družbe in njenih odvisnih družb, kamor spadajo tudi računovodski poročevalski sistem, sistem notranjih kontrol, revizijski procesi in procesi, s katerimi družba nadzira skladnost z zakoni, predpisi in internimi splošnimi akti ter etičnimi usmeritvami oziroma kodeksi ravnanja. Namen dela revizijske komisije je omogočiti upravnemu odboru zanesljivejše, učinkovitejše in uspešnejše delovanje pri uresničevanju vizije, poslanstva in strateških ciljev delovanja družbe in njene skupine. Revizijska komisija je strokovno delovno jedro upravnega odbora za področja, za katera je zadolžena. Svoje strokovne predloge posreduje upravnemu odboru, mu poroča o svojih ugotovitvah in odgovarja za svoje delo.

Prejemki članov upravnega odbora in vodstva v letu 2017

Član upravnega odbora oz. vodstva	Bruto plača (fiksni del)	Variabilni prejemki	Plačila za opravljanje funkcije in sejnine	Zavarovalne premije/bonitete	Druge bonitete	Povračila stroškov	Regres za letni dopust in jubilejna nagrada
Matjaž Gantar	-	-	107.600,04	145,70	-	-	-
Aleksander Sekavčnik	49.935,50	-	91.200,00	145,70	-	1.878,96	-
Tomaž Butina	-	-	95.137,50	145,70	-	-	-
Katarina Valentinčič Istenič	-	-	73.155,00	145,70	-	-	-
Matija Gantar (od 10. 3. 2017)	-	-	60.000,00	145,70	-	-	-
Aljoša Tomaž	-	-	277.654,54	145,70	-	-	-
Gabrijel Škof	159.627,00	-	72.000,00	3.387,67	5.100,34	1.260,72	1.114,51
Matija Šenk (do 17. 11. 2017)	115.909,09	-	1.980,00	912,94	7.233,18	1.199,52	1.114,51
Jure Kvaternik (do 16. 11. 2017)	137.499,35	10.000,00	2.100,00	455,36	1.354,68	1.309,68	1.114,51
Zoran Bošković (od 18. 11. 2017)	7.254,78	-	47.381,82	52,50	195,50	116,28	-

Pojasnila k zgornji tabeli: Zneski so bruto in so izraženi v evrih. Upoštevajo se vsi zneski, ki so bili izplačani in so jih člani upravnega odbora (UO) in izvršni direktorji KD Group v času opravljanja svoje funkcije v KD Group v letu 2017 prejeli v KD Group in v odvisnih družbah, v katerih opravljajo funkcijo v poslovnih ali nadzornih organih. Plačila za opravljanje funkcije in sejnine vključujejo plačilo za članstvo v UO, poslovanja izvršnim direktorjem po pogodbi o poslovanju in sejnine za članstvo v revizijski komisiji ali nadzornemu svetu. Zavarovalne premije/bonitete vključujejo premijo za PDPZ in bonitete za managersko, življenjsko, zdravstveno in/ali nezgodno zavarovanje. Druge bonitete vsebujejo boniteto za službeno vozilo in morebitne druge bonitete. Povračila stroškov vsebujejo povračilo stroškov v zvezi z delom (prevoz na delo/z dela in prehrana med delom). Prejemkov iz udeležbe v dobičku, provizij, opcij in drugih nagrad ter drugih dodatnih plačil člani UO in vodstva niso prejeli.

1.9.4. Zunanja revizija ter sistem notranjih kontrol in upravljanje tveganj

Računovodske izkaze družbe KD Group in Skupine KD Group za leto 2017 je revidirala neodvisna revizijska družba KPMG Slovenija, družba za revidiranje, d. o. o., Ljubljana. Revizijska družba je izdala pozitivno mnenje k letnemu poročilu za 2017.

Obvladovanje tveganj in delovanje notranjih kontrol je podrobneje predstavljeno v poglavju 1.16. Upravljanje tveganj in notranja revizija.

1.9.5. Pojasnila v zvezi s prevzemno zakonodajo

Imetništvo vrednostnih papirjev družbe v smislu doseganja kvalificiranega deleža, kot ga določa zakon, ki ureja prevzeme, in drugi podatki o lastniški strukturi družbe so pojasnjeni v poglavju 1.12.3. Lastniška struktura.

1.9.6. Pooblastilo za nakup lastnih delnic

Na 20. skupščini delničarjev družbe, ki je potekala 27. 8. 2015, je skupščina pooblastila upravni odbor, da lahko v imenu in za račun družbe kupi lastne delnice, katerih skupno število ne sme presegati 10 odstotkov skupnega števila delnic družbe. Pooblastilo družbi za nakup lastnih delnic velja 36 mesecev od dneva sprejema sklepa skupščine. V skladu s pooblastilom skupščine lahko upravni odbor umakne lastne delnice brez nadaljnega sklepanja o zmanjšanju osnovnega kapitala.

1.9.7. Preglednost poslovanja družbe

Preglednost zagotavljamo predvsem z obveščanjem delničarjev in druge javnosti, in sicer z rednim obveščanjem in obveščanjem ob enkratnih dogodkih. Informacije o poslovanju in poslovnih načrtih ter druge pomembne informacije objavljamo na spletnih straneh družbe www.kd-group.com in v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze SEOnet <http://seonet.ljse.si>.

1.9.8. Upravljanje družb v skupini

Predstavniki krovne družbe, ki so v upravnih odborih in nadzornih svetih odvisnih družb, dejavno spremljajo in nadzirajo poslovanje povezanih družb.

Izjava upravnega odbora KD Group, d. d., o upoštevanju Kodeksa upravljanja Skupine KD

Upravni odbor družbe KD Group, finančna družba, d. d., Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: KD Group ali družba) izjavlja, da je pri upravljanju družbe KD Group v poslovnem letu 2017 izpolnjeval vsa določila Kodeksa upravljanja Skupine KD, ki ga je upravni odbor KD Group sprejel 27. 3. 2017 in ga družba uporablja kot svoj referenčni kodeks. Kodeks upravljanja Skupine KD je objavljen na spletni strani družbe www.kd-group.com.

Ljubljana, 25. 4. 2018

Aleksander Sekavčnik,
predsednik upravnega odbora KD Group

1.10. IZJAVA O NEFINANČNEM POSLOVANJU

Poslovni model Skupine KD Group

Strategija Skupine KD Group temelji na zavarovalništvu, dopolnjem s ponudbo visokokakovostnega upravljanja premoženja in varčevalnih produktov. Na področju zavarovalništva hčerinska družba Adriatic Slovenica d. d. nudi strankam celovito zavarovalno zaščito: premoženjska, življenjska, pokojninska in zdravstvena zavarovanja. Svoje storitve ponuja v Sloveniji, manjši del pa preko podružnice na Hrvaškem. Upravljanje premoženja oziroma upravljanje investicijskih skladov v Sloveniji izvaja hčerinska družba KD Skladi in njeni odvisni družbi KD Locusta Fondovi in KD Fondovi.

Zavarovalnica Adriatic Slovenica, nosilna družba Skupine KD Group, od polletja 2017 dalje uresničuje novo strategijo razvoja, ki je bila zapisana v okviru strateškega načrta zavarovalnice Adriatic Slovenica za obdobje 2017-2022. V dokumentu je zavarovalnica na podlagi svojega poslanstva, vrednot in strateških usmeritev določila glavne strateške aktivnosti, s katerimi bo uresničevala strateške cilje do leta 2022. Podrobneje so te predstavljene v točki 4 letnega poročila Adriatica Slovenice.

Kadrovske, okoljske in socialne politike ter protikorupcijsko delovanje

Kadrovske politike Skupine KD Group podpirajo poslovne cilje in strategijo družbe in skupine.

V zavarovalnici Adriatic Slovenica redno merijo organizacijsko klimo in zadovoljstvo zaposlenih, ocenjujejo njihove kompetence in delovno uspešnost ter nadgrajujejo izobraževanje in usposabljanje vseh zaposlenih, s poudarkom na razvoju vedenjskih in prodajnih kompetenc. Za vodilno osebje družbe veljajo posebne zahteve glede strokovne usposobljenosti in osebne primernosti zaradi odgovornosti, ki jih imajo za vodenje oziroma nadzor družbe. Zahteve o sposobnosti in primernosti v družbi so določene posebej za člane nadzornega sveta in revizijske komisije nadzornega sveta družbe, člane uprave družbe in nosilce ključnih funkcij v družbi. Politika prejemkov v družbi spodbuja zanesljivo in učinkovito upravljanje tveganj ter ne spodbuja prevzemanja tveganja, ki presega meje dovoljenega tveganja v družbi. Temelji na izhodiščih poslovne strategije, vizije in ciljev družbe, strategije upravljanja tveganj v družbi, uspešnosti družbe in na dolgoročnih interesih družbe. Podrobneje so aktivnosti, rezultati in glavni kazalniki kadrovske politike Adriatica Slovenice predstavljeni v točki 9.1. letnega poročila Adriatica Slovenice.

Skupina KD Group podpira različne projekte, pobude in akcije nacionalnega pomena ter regijske in lokalne prireditve, ki prispevajo k boljši kakovosti življenja. Prednostno z donacijami in sponzorstvi podpiramo projekte na področju zdravstva, športa, kulture oz. ohranjanja naravne in kulturne dediščine, izobraževanja in preventive, predvsem na področju ohranjanja zdravja in zdravega življenjskega sloga. Tudi odgovoren odnos do okolja je že dolgoletna praksa zavarovalnice in zaposlenih.

Zavarovalnica Adriatic Slovenica ima oblikovano politiko za oddajo funkcij v zunanje izvajanje, ki opredeljuje načela, uporabljena pri sklepanju pogodb za zunanje izvajanje funkcij ali aktivnosti. Določa način in postopek izbire zunanjih izvajalcev, ki omogoča njihovo nepretrgano spremljanje delovanja in upravljanja s tveganji, ki izhajajo iz uporabe zunanjih izvajalcev. S politiko se določajo zahteve glede izbire izvajalca storitev, obveznosti sklenitve pisnega sporazuma, stalnega preverjanja izvajalca storitev in drugih aktivnosti, ki jih mora izvajati družba za doseganje namena, opredeljenega s politiko.

Zaposleni so pri svojem delu dolžni spoštovati Kodeks ravnanja v Skupini KD Group, ki predstavlja minimalne standarde ravnanj, zavezujočih za vse zaposlene in tiste, ki delujejo v imenu posameznih družb Skupine KD Group ali skupine kot celote, z namenom, da prepreči dogodke, ki bi lahko negativno vplivali na ugled družbe oziroma skupine. Temelj za vse je zaupanje, ki ga imajo stranke, delničarji, zaposleni in javnosti v poslovanje in poštenost/integriteto delovanja družbe ter celotne Skupine KD Group. To zaupanje je odvisno predvsem od osebnega vedenja in sposobnosti zaposlenih in članov organov upravljanja in nadzora družbe ter od njihovega prepričanja, da skupaj ustvarjamo vrednost za svoje stranke, družbo, Skupino KD Group kot celoto in ne nazadnje tudi delničarje ter druge deležnike.

V skladu s kodeksom zaposleni delujemo v skladu z zakoni in skladno z veljavnimi internimi pravili in smernicami, odgovorno in pošteno ter se izogibamo navzkrižju med zasebnimi in poslovnimi interesi.

Zaščita zaupnih podatkov, poštenost do strank in delovanje, skladno z veljavno zakonodajo o varstvu podatkov in ustrezno notranjo normativno ureditvijo, so pomembni temelji zaupanja naših strank. Zaupni podatki, cenovno občutljive informacije in evidence družbe, ne glede na to, ali se nanašajo na fizične ali pravne osebe, in ne glede na to, ali so povezane s poslovanjem posamezne družbe ali Skupine KD Group ali z njenimi zaposlenimi, morajo biti varovane na primeren način, ki ne dovoljuje, da bi do njih dostopale osebe, ki teh podatkov ne potrebujejo za opravljanje delovnih nalog.

V Skupini KD Group ni dopuščena korupcija. Ker lahko pride do situacij, ki po zakonu sicer ne predstavljajo korupcije, vendar lahko vzbudijo dvom o poštenem ravnanju zaposlenih, strank ali poslovnih partnerjev, Kodeks obnašanja navaja pravila ravnanja, ki bodo preprečila tovrstne dvome. Skupina KD Group je v celoti zavezana mednarodnemu boju proti pranju denarja in financiranju terorizma ter izvaja vse potrebne postopke identifikacije strank in obveščanja pristojnih institucij v skladu z veljavnimi zakoni in internimi predpisi.

Glavne aktivnosti in kazalniki delovanja na področju zaposlenih in trajnostnega razvoja so podrobneje predstavljeni v točki 1.17 letnega poročila Skupine KD Group.

Aktivnosti na področju okoljskih in socialnih politik ter protikorupcijskega delovanja v zavarovalnici Adriatic Slovenica pa so podrobneje predstavljeni v točki 4 letnega poročila Adriatica Slovenice.

1.11. POLITIKA RAZNOLIKOSTI

Družba nima sprejete politike raznolikosti, ki bi urejala strukturo organov vodenja ali nadzora glede na spol, starost, izobrazbo in druge osebne okoliščine, kljub temu pa je v organih upravljanja družbe različna zastopanost glede na spol, starostno strukturo in izobrazbo.

1.12. DELNICE, DIVIDENDE IN LASTNIŠKA STRUKTURA

1.12.1. Osnovni podatki o delnicah, dividendah in kapitalu

Osnovni kapital KD Group je 31. 12. 2017 znašal 89.321.982,98 evra in je bil razdeljen na 2.675.640 rednih delnic z oznako KDHR.

Redne delnice KD Group (oznaka KDHR) so uvrščene v trgovanje na Ljubljanski borzi od 5. 2. 2001, vstopna kotacija oz. od 3. 1. 2018 standardna kotacija. Ob ustanovitvi so bile vse izdane delnice opredeljene kot navadne imenske delnice z glasovalno pravico in z nominalno vrednostjo 33,38 evra. Na prvi skupščini družbe maja 2001 je bil sprejet sklep o preoblikovanju največ 595.691 navadnih imenskih delnic v kumulativne prednostne delnice brez glasovalne pravice (KDHP). Na 18. Skupščini družbe, avgusta 2013, pa je bil sprejet sklep o zmanjšanju osnovnega kapitala z umikom prednostnih participativnih kumulativnih delnic z oznako KHDP in spremembi statuta zaradi zmanjšanja osnovnega kapitala. Zato so bile delnice z oznako KDHP 15. 11. 2013 izbrisane iz registra vrednostnih papirjev pri KDD, d. d., in umaknjene iz trgovanja na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev. Vsak imetnik prednostnih delnic je za posamezno prednostno delnico namesto izplačila v denarju 16. 5. 2014 prejel po eno novo izdano obveznico z oznako KDHP3, katere izdajatelj je KD Group, d. d., z nominalnim zneskom 20 evrov.

Knjigovodska vrednost delnice KDHR je 31. 12. 2017 znašala 38,29 evra, kar pomeni 9-odstotno zvišanje glede na leto prej, ko je vrednost znašala 35,20 evra. Knjigovodska vrednost delnice je izračunana kot knjigovodska vrednost kapitala ob koncu obračunskega obdobja, ki se deli s številom vseh izdanih delnic, brez lastnih delnic, ob koncu obračunskega obdobja.

Čisti poslovni izid na delnico je v letu 2017 znašal 0,16 evra, leta 2016 pa -0,59 evra. Čisti poslovni izid na delnico je izračunan kot čisti poslovni izid, zmanjšan za izplačane dividende na prednostne delnice (brez lastnih

delnic) obračunskega obdobja, deljeno s povprečnim številom vseh navadnih izdanih delnic, brez lastnih delnic, obračunskega obdobja.

1.12.2. Gibanje vrednosti delnice

Redna delnica KDHR v letu 2017

Z redno delnico KDHR je bilo v letu 2017 na Ljubljanski borzi sklenjenih poslov v skupni vrednosti 400.124 evrov. Delnica je leto 2017 zaključila pri tržni ceni 8,01 evra, kar je 11,3 odstotka manj v primerjavi s tržno ceno na začetku leta, ko je znašala 9,03 evra. Najnižja tržna cena v letu 2017 je bila 5,00 evra, najvišja pa 9,30 evra.

Temeljni kazalniki redne delnice KDHR

Podatki o delnici	31. 12. 2017	31. 12. 2016	Sprememba 17/16 (v %)
Število delnic	2.675.640	2.675.640	0
Tržna cena (v EUR)	8,01	9,03	-11,3
Tržna kapitalizacija (v mio EUR)	21,4	24,2	-11,3

Vir: Ljubljanska borza vrednostnih papirjev, izračuni KD Group.

Primerjava gibanja tečaja KDHR in SBITOP za obdobje 1. 1. 2017–31. 12. 2017

Vir: Ljubljanska borza vrednostnih papirjev.

1.12.3. Lastniška struktura

Največji delničar družbe KD Group je KD, finančna družba, d. d., ki ima v lasti 2.100.093 navadnih imenskih delnic z oznako KDHR, kar je 78,49 odstotka vseh izdanih delnic družbe. Družba KD Group je v letu 2017 v vseh poslih, ki so potekali z matično družbo KD, dobila ustrezna plačila in vračila ter s posli ni bila prikrajšana.

Lastniška struktura družbe KD Group 31. 12. 2017

KDHR – navadne imenske delnice	Število delničarjev	Število delnic	Odstotek lastništva (v %)
Domače osebe	10.148	2.583.548	96,56
Pravne osebe	63	2.434.447	90,99
Fizične osebe	10.085	149.101	5,57
Tuje osebe	232	92.092	3,44
Pravne osebe	5	89.902	3,36
Fizične osebe	227	2.190	0,08
Skupaj KDHR	10.380	2.675.640	100,00

Deset največjih imetnikov navadnih delnic (KDHR) 31. 12. 2017

Delničar	Kraj	Število delnic	Delež od vseh delnic KDHR (v %)
1 KD d. d.	LJUBLJANA	2.100.093	78,49
2 OKLEV d. o. o.	LJUBLJANA	116.218	4,34
3 CARANTHANIA INVESTMENTS	LUXEMBOURG	89.772	3,36
4 AVRA, d. o. o.	LJUBLJANA	50.044	1,87
5 KD Group d. d.	LJUBLJANA	45.917	1,72
6 MARLES d. d.	LIMBUŠ	45.244	1,69
7 TOMAŽ BUTINA	KRANJSKA GORA	36.556	1,37
8 Alea lacta, d. o. o.	LJUBLJANA	30.692	1,15
9 ADRIATIC SLOVENICA D. D. KOPER, KRITNO PR	KOPER	16.284	0,61
10 MIG INVESTICIJE d. o. o.	LJUBLJANA	15.070	0,56
Skupaj prvih deset imetnikov delnic KDHR		2.545.890	95,15
Drugi		129.750	4,85
Skupaj vseh delnic KDHR		2.675.640	100,00

1.12.3.1. Lastne delnice

Število delnic	Število 1. 1.	Nakupi oz. delnice, prejete v	Prodaja	Število 31. 12.	Delež v os. kapitalu (v %)
KDHR	62.201	200.000	-	262.201	9,80

Družba KD Group je bila na 31. 12. 2017 imetnica 245.917 lastnih navadnih delnic z oznako KDHR. V letu 2017 se je povečalo število lastnih delnic, saj je družba oktobra 2017 v zastavo prejela 200.000 lastnih delnic. 16.284 navadnih delnic z oznako KDHR ima v lasti odvisna družba Adriatic Slovenica, pri čemer se skladno z Zakonom o gospodarskih družbah te delnice štejejo za lastne delnice družbe. Lastne delnice predstavljajo skupaj 9,80 odstotka osnovnega kapitala družbe.

1.13. POSLOVANJE V LETU 2017

1.13.1. Makroekonomsko okolje Slovenije v letu 2017

Gospodarske razmere v mednarodnem okolju so bile ugodne. Visoka, 5-odstotna rast slovenskega gospodarstva je bila v veliki meri posledica izkoriščanja konjunkturalnih gibanj evrskega območja. K rasti bruto domačega proizvoda so pomembno prispevale tudi investicije in zasebna potrošnja. Poleg investicij v opremo in stroje so po začetem okrevanju v letu 2016 medletno višje tudi stanovanjske investicije v inženirske objekte. Nadaljevanje rasti zasebne potrošnje je bilo povezano z nadaljnjim izboljšanjem razmer na trgu dela in razpoložnja med potrošniki.

Ob ugodnih gospodarskih razmerah in visokem povpraševanju po delu so se razmere na trgu dela izboljševale iz obdobja v obdobje, rast plač pa je ostala zmerna. Število delovno aktivnih je naraščalo v večini dejavnosti in doseglo raven, primerljivo z letom 2007. Podjetja so se vedno bolj soočala s pomanjkanjem ustrezne delovne sile. Zato se je v nekaterih dejavnostih še naprej krepilo zaposlovanje tujcev. Zaposlovanje in manjši priliv v brezposelnost sta pripeljala do 5,8-odstotne brezposelnosti (metodologija ILO).

Medletna rast cen življenjskih potrebščin ostaja razmeroma nizka (1,5-odstotna). K rasti največ prispevajo cene energentov in storitev, proti zaključku leta pa se je okrepil še prispevek cen hrane. Prispevki drugih skupin ostajajo razmeroma nizki.

Ob ugodnih gospodarskih gibanjih in zmerni rasti odhodkov je javnofinančni saldo po denarnem toku dosegel presežek v višini 0,8 odstotka bruto domačega proizvoda. Visoko rast prihodkov podpirajo predvsem ugodne gospodarske razmere, po daljšem obdobju pa so bili medletno višji tudi prihodki iz evropskih sredstev. Rast odhodkov je izhajala iz rasti sredstev za zaposlene in nekaterih transferjev.

1.13.2. Analiza poslovanja Skupine KD Group v letu 2017

Pomembni poudarki poslovanja Skupine KD Group

- Skupina KD Group je poslovno leto 2017 zaključila z **dobičkom v višini 2,6 milijona evrov**, kar je 10 odstotkov več kot v letu 2016. Na višji rezultat skupine so kljub odhodkom iz odloženih davkov znatno vplivali nižji obratovalni stroški in nižje spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij.
- **Prihodki** so znašali **351,8 milijona evrov** oziroma 2 odstotka manj kot leto predtem, kar je predvsem vpliv nižjih prihodkov od naložb, medtem ko so bili čisti prihodki od zavarovalnih premij višji za 1 odstotek.
- **Odhodki** so znašali **346,3 milijona evrov**, kar je 3 odstotke manj kot v letu 2016. Na upad odhodkov so največ vplivali nižji obratovalni stroški in nižje spremembe rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje (učinek spremembe rezervacij je na čisti poslovni izid nevtralen, ker so se pri prihodkih povečali prihodki naložb zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje). Na drugi strani so za 4 odstotke porasli čisti odhodki za škode, vključno s škodnimi rezervacijami.
- **Poslovni izid pred obdavčitvijo** je znašal **5,5 milijona evrov**, leta 2016 pa 1,5 milijona evrov.
- **Sredstva** so ob koncu leta znašala **829,4 milijona evrov**, kar je 3-odstotni porast glede na konec leta 2016. Rast na kapitalskih in finančnih trgih se je nadaljevala tudi v letu 2017, kar se je odrazilo predvsem v povišanju naložb zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje.
- **Kapital** se je v letu 2017 **zvišal za 2 odstotka** in je znašal **123,9 milijona evrov**.
- **Finančne obveznosti** so znašale **42,4 milijona evrov** oziroma 1,6 milijona evrov manj kot ob koncu leta 2016.

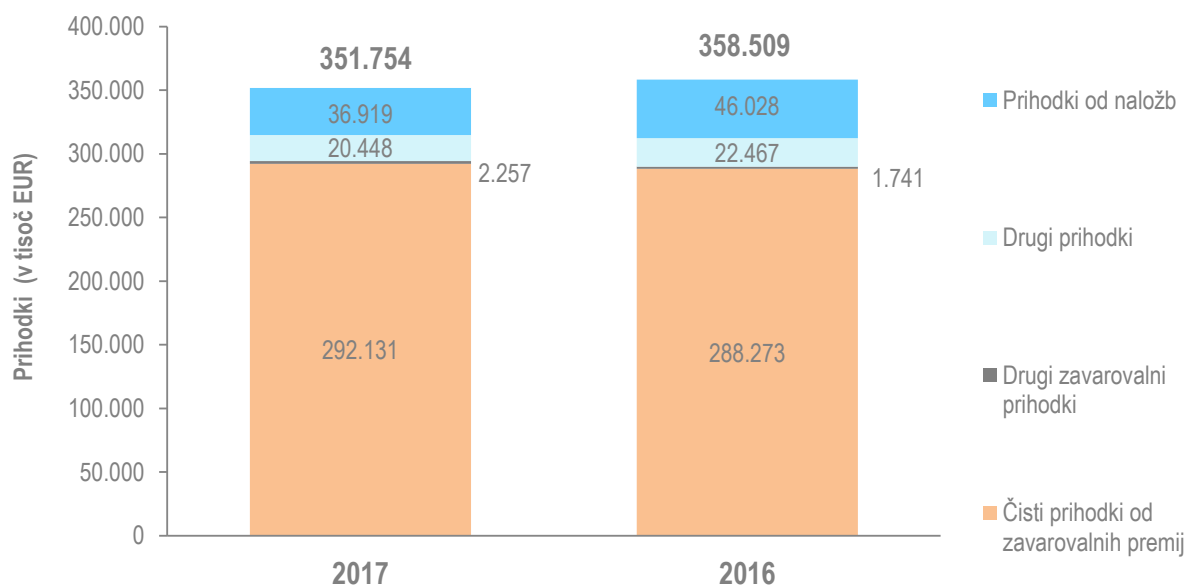
IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA (v tisoč EUR)	2017	2016	Indeks 17/16
PRIHODKI	351.754	358.509	98
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	292.131	288.273	101
Drugi zavarovalni prihodki	2.257	1.741	130
Drugi prihodki	20.448	22.467	91
Prihodki od naložb	36.919	46.028	80
ODHODKI	(346.263)	(357.081)	97
Čisti odhodki za škode	(222.184)	(212.703)	104
Sprememba ZTR zavarovancev, ki prevzemajo NT	(18.424)	(22.922)	80
Sprememba drugih ZTR in obveznosti	337	(4.038)	/
Obratovalni stroški	(84.130)	(88.960)	95
Drugi zavarovalni odhodki	(3.805)	(4.093)	93
Drugi odhodki	(11.294)	(10.474)	108
Odhodki od naložb	(1.039)	(8.033)	13
Finančni odhodki za obresti	(5.724)	(5.859)	98
POSLOVNI IZID PRED OBDAVČITVIJO	5.491	1.428	385
DAVEK	(2.896)	928	/
Odmerjeni davek iz dobička	(548)	(2.833)	19
Odloženi davek	(2.348)	3.761	/
ČISTI POSLOVNI IZID	2.596	2.356	110
Drugi vseobsegajoči donos po obdavčitvi	(65)	(1.967)	3
Vseobsegajoči donos poslovnega leta	2.530	389	650

BILANCA STANJA (v tisoč EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016	Indeks 31. 12. 2017/ 31. 12. 2016
SREDSTVA	829.398	805.642	103
Neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva	96.046	98.784	97
Naložbene nepremičnine	26.897	32.435	83
Finančna sredstva in naložbe	276.883	277.384	100
Terjatve, zaloge in drugo	86.091	80.273	107
Naložbe zavarovancev in pozavarovalne pogodbe	322.682	305.001	106
Denar in denarni ustrezniki	20.798	11.765	177
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	829.398	805.642	103
Kapital	123.877	121.904	102
Podrejene obveznosti	49.525	49.453	100
Obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb	273.200	271.896	100
Obveznosti do zav., ki prevzemajo naložbeno tveganje	301.043	282.619	107
Finančne obveznosti	42.428	43.998	96
Poslovne in druge obveznosti	39.324	35.771	110

Prihodki

Prihodki so v letu 2017 znašali **351,8 milijona evrov**. Glede na enako obdobje leta 2016 so se znižali za 2 odstotka. Predvsem so upadli prihodki od naložb, ki so 20 odstotkov nižji od primerljivih v lanskem letu zaradi nižjih realiziranih dobičkov od prodaj naložb ter nižjih nerealiziranih dobičkov. V sklopu drugih prihodkov so upadli prihodki od provizij zaradi odprodaje družb ABDS in VIB, ki v 2017 nista več del Skupine. Na drugi strani so se povečali drugi zavarovalni prihodki na račun višjih pozavarovalnih provizij (+30 %) in čisti prihodki od zavarovalnih premij (+1 %), v okviru katerih so rast zabeležila vsa tri področja zavarovanj.

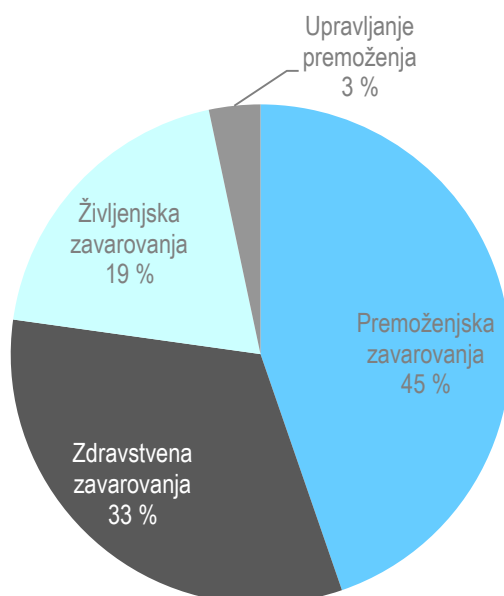
Prihodki po vrstah v letih 2017 in 2016 (v tisoč EUR)

Prihodki od prodaje

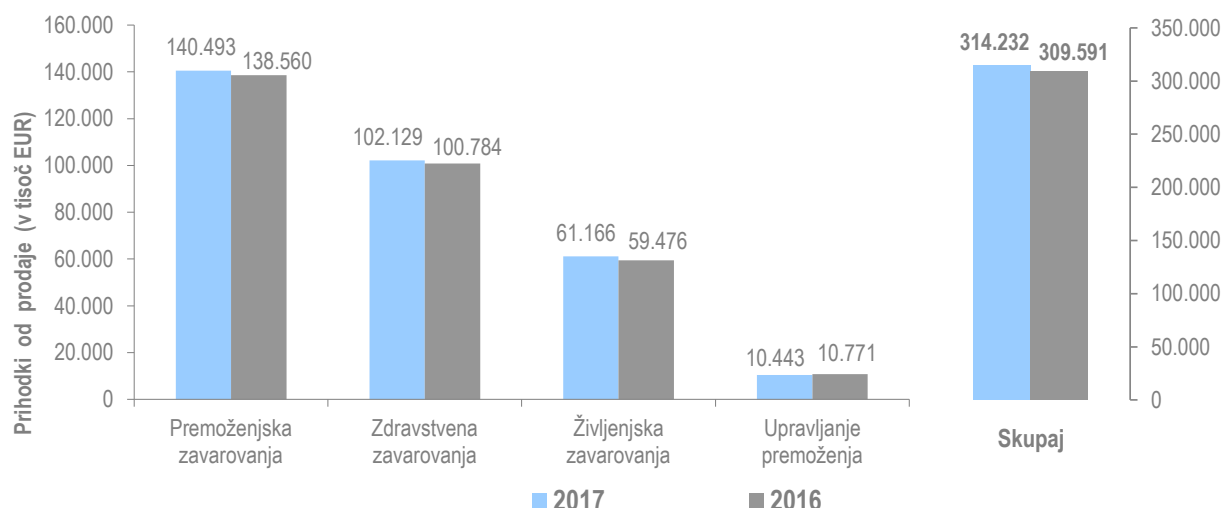
Prihodki od prodaje² so v letu 2017 znašali **314,2 milijona evrov**. V primerjavi z letom 2016 so se povišali za 1,5 odstotka. Glavnino predstavlja dejavnost premoženjskih zavarovanj s 45-odstotnim deležem, sledijo zdravstvena zavarovanja s 33-odstotnim deležem in življenjska zavarovanja z 19-odstotnim deležem. Upravljanje premoženja ima v strukturi vseh prihodkov skupine 3-odstotni delež.

Struktura prihodkov od prodaje po področnih odsekih v letu 2017 (v %)

Prihodki od prodaje po področnih odsekih v letih 2017 in 2016 (v tisoč EUR)

² Prihodki od prodaje: obračunane kosmate zavarovalne premije + prihodki provizij od upravljanja skladov.

Prihodki od prodaje so porasli na področjih življenjskih zavarovanj (+2,8 %), premoženjskih zavarovanjih (+1,4 %), in zdravstvenih zavarovanj (+1,3 %). Na področju premoženjskih zavarovanj se ugotavlja rast na vseh zavarovalnih vrstah, z izjemo avtomobilske odgovornosti in nezgodnih zavarovanj. V okviru življenjskih zavarovanj so bila tržno zanimiva enkratna naložbena ter riziko in dodatna zavarovanja. V skupini zdravstvenih zavarovanj pa so rastla tako dopolnilna kot dodatna zdravstvena zavarovanja.

Prihodki so upadli na področju upravljanja premoženja zaradi že omenjene odprodaje družb ABDS in VIB, ki v 2017 nista več del Skupine. Ob izločitvi tega vpliva je področje upravljanja premoženja poraslo za 10 odstotkov, kar je odraz nadaljevanja ugodnih razmer na kapitalskih in finančnih trgih tudi v letu 2017.

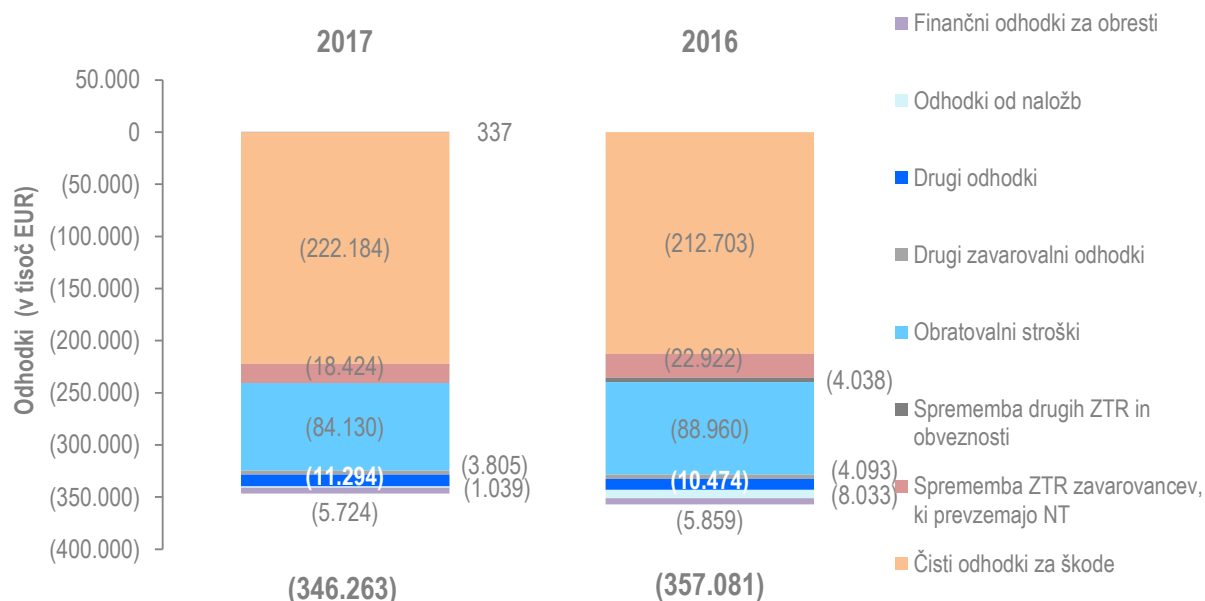
Odhodki

V letu 2017 so **odhodki**³ znašali **346,3 milijona evrov**, kar je za 3 odstotke manj kot v predhodnem letu. Znotraj poslovnih odhodkov so največ porasli čisti odhodki za škode (+4 %). Slednje je pomembno povezano tako s kosmatimi likvidiranimi škodami, z nižjimi obračunanimi deleži pozavarovateljev, kot s spremembo škodnih rezervacij. Na področju premoženjskih zavarovanj je bilo prisotno povečano škodno dogajanje predvsem požara in elementarnih nesreč, splošne odgovornosti ter zavarovanja nezgod. Za življenjska zavarovanja je bilo leto zaznamovano s posledicami večjega obsega doživetij. Višje škode na dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju leta 2017 v primerjavi z letom 2016 so predvsem posledica dodatnih sredstev, ki jih je ZZZS namenil za skrajševanje čakalnih vrst in širitve programov zdravljenja ter za boljše vrednotenje (višje cene) že dogovorjenih programov.

Obratovalni stroški so se znižali za 5 odstotkov predvsem na račun nižjih stroškov pridobivanja zavarovanj. Glede na enako lansko obdobje so nižje spremembe rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje (učinek spremembe rezervacij je na čisti poslovni izid nevtralen, ker so se pri prihodkih povečali prihodki naložb zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje) in spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij (čiste matematične rezervacije). Pomembno so se znižali tudi odhodki od naložb, kar je povezano z nižjimi oslabitvami finančnih naložb in nižjimi realiziranimi kapitalskimi izgubami pri prodaji finančnih sredstev.

³ Odhodki in stroški so predstavljeni z negativnim predznakom, da so tabele v analizi poslovanja usklajene s tabelami v računovodskem delu letnega poročila.

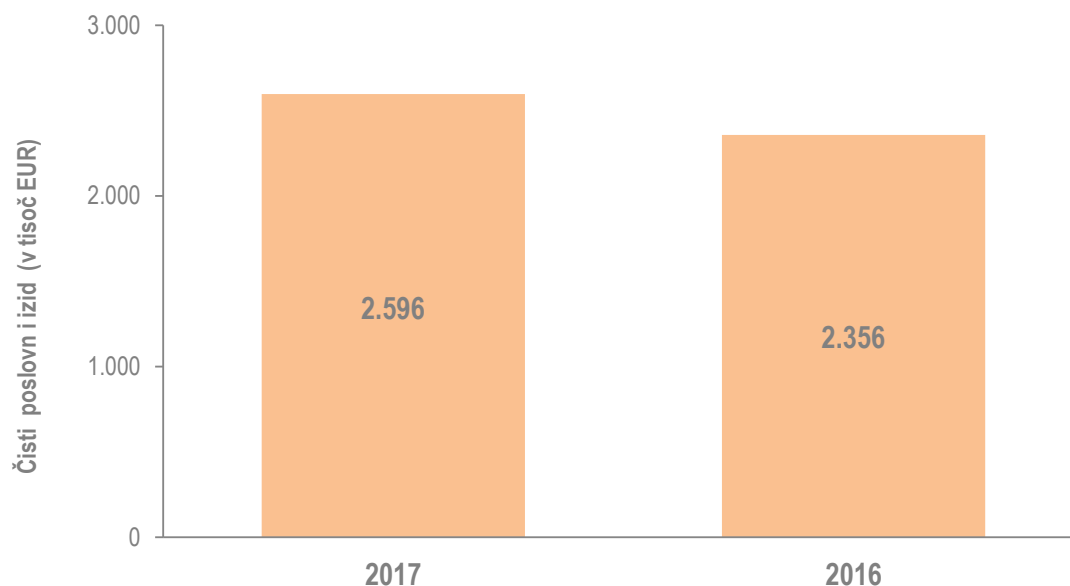
Odhodki po vrstah v letih 2017 in 2016 (v tisoč EUR)

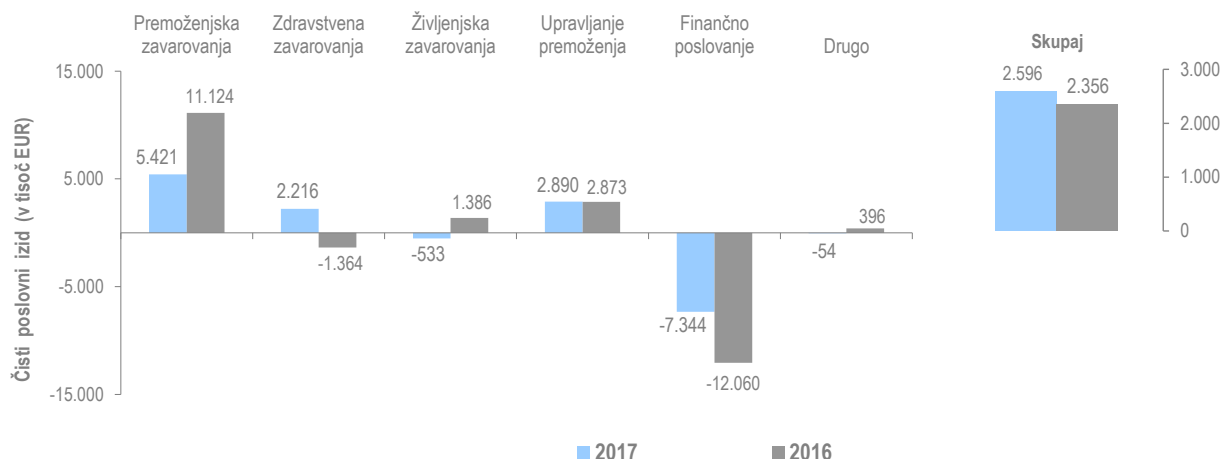
Čisti poslovni izid

Skupina KD Group je poslovno leto 2017 zaključila z **dobičkom v višini 2,6 milijona evrov**, kar je 10 odstotkov več kot leta 2016. Na višji rezultat skupine so znatno vplivali nižji obratovalni stroški in nižje spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij, kljub odhodkom iz odloženih davkov – po likvidaciji AS neživotno osiguranje a. d. o., Beograd so se namreč pripoznale vse slabitve iz preteklih let, zaradi česar so se sprostile predhodno oblikovane odložene terjatve za davek in pripoznale med odhodki iz odloženih davkov. Izid po področnih odsekih razkriva, da ima največjo izgubo področje finančnega poslovanja (–7,3 milijona EUR), kar je posledica slabitev naložb. Poleg tega je z izgubo poslovalo še področje življenjskih zavarovanj (–0,5 milijona EUR). Ostala področja so izkazovala dobiček, ki je bil najvišji na premoženjskih zavarovanjih (+5,4 milijona EUR), sledijo upravljanje premoženja (+2,9 milijona EUR) ter zdravstvena zavarovanja (+2,2 milijona EUR).

Čisti poslovni izid skupine v letih 2017 in 2016 (v tisoč EUR)

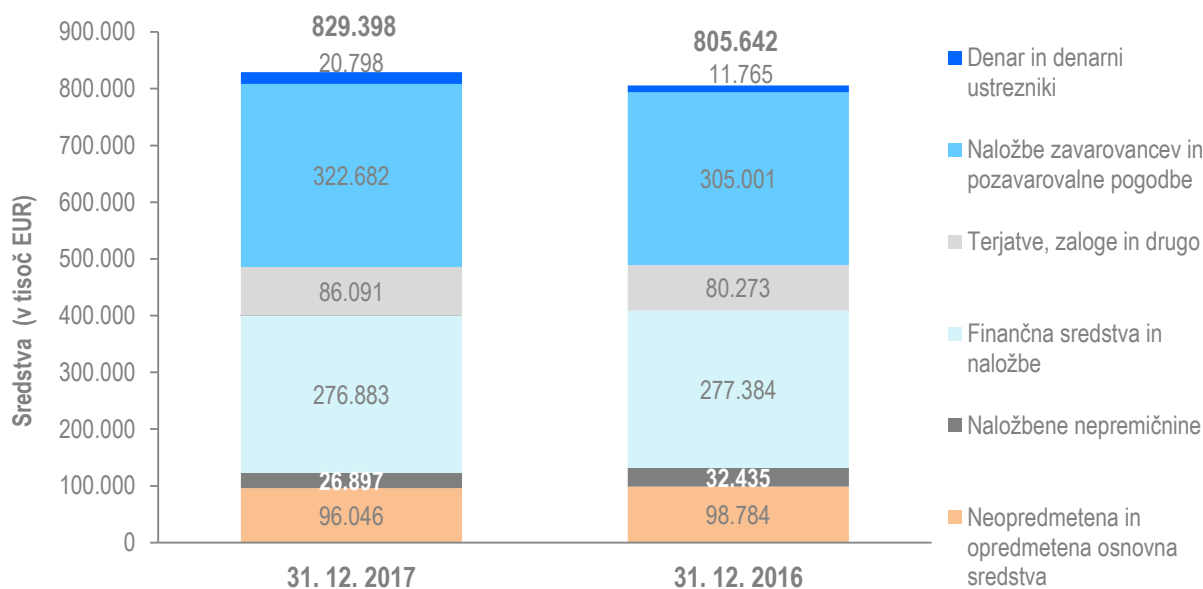
Čisti poslovni izid po področnih odsekih v letih 2017 in 2016 (v tisoč EUR)

Sredstva

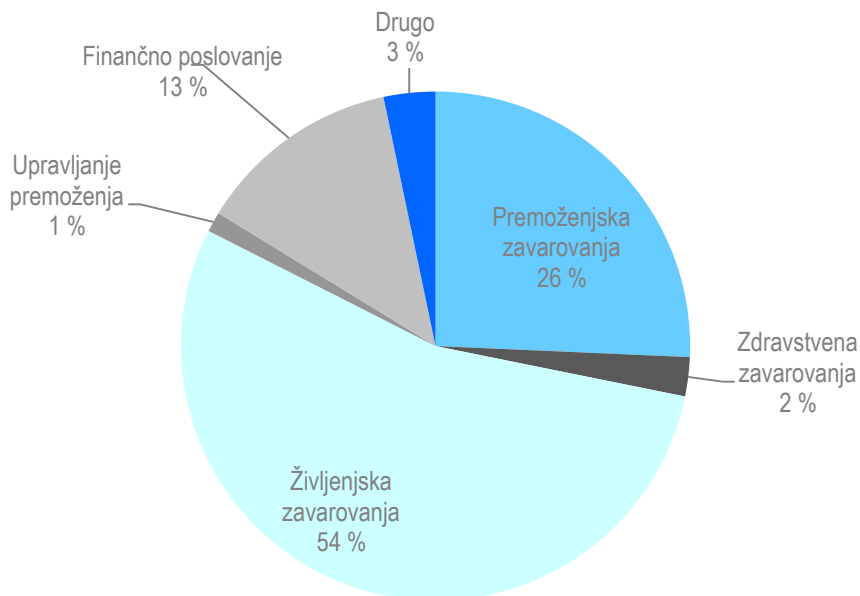
Celotna sredstva skupine so ob koncu leta 2017 znašala **829,4 milijona evrov**, kar predstavlja 3-odstotni porast glede na konec leta 2016. Rast na kapitalskih in finančnih trgih se je v letu 2017 nadaljevala in tako vplivala na povišanje finančnih naložb (gledano skupaj z denarnimi sredstvi) ter naložb zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje. V okviru postavke terjatve, zaloge in drugo so se povišala predvsem sredstva iz finančnih pogodb (premije pokojninskih zavarovanj se od leta 2016 naprej pripoznavaajo med temi sredstvi).

Sredstva po vrstah 31. 12. 2017 in 31. 12. 2016 (v tisoč EUR)

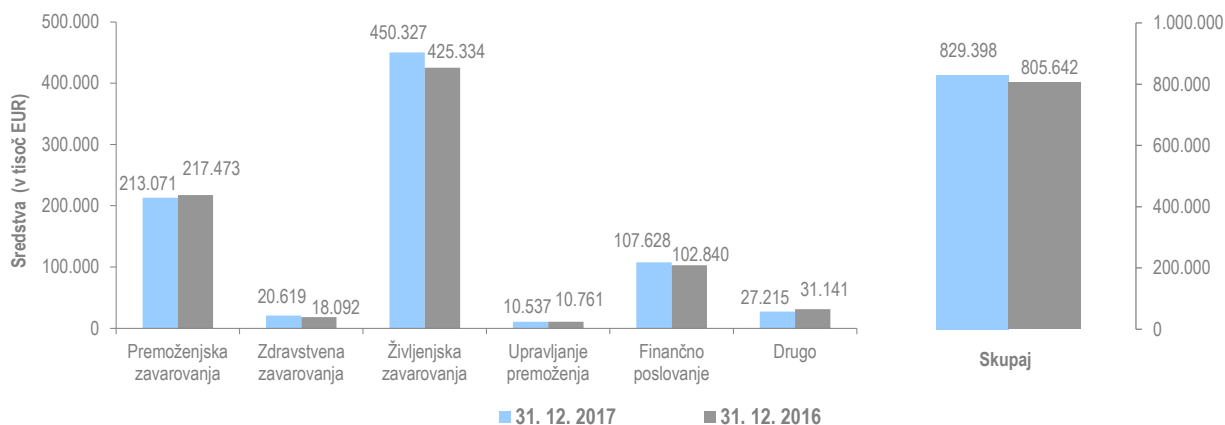
V strukturi sredstev po področjih največji delež odpade na področje zavarovalništva (skupaj 82-odstotni delež) in področje finančnega poslovanja (13-odstotni delež).

Struktura sredstev po področnih odsekih 31. 12. 2017 (v %)

V strukturi sredstev po področnih odsekih prevladujejo življenjska zavarovanja, ki so se glede na leto 2016 povišala za 6 odstotkov zaradi rasti na kapitalskih in finančnih trgih v letu 2017. Na drugi strani so se znižala sredstva upravljanja premoženja in sredstva premoženjskih zavarovanj.

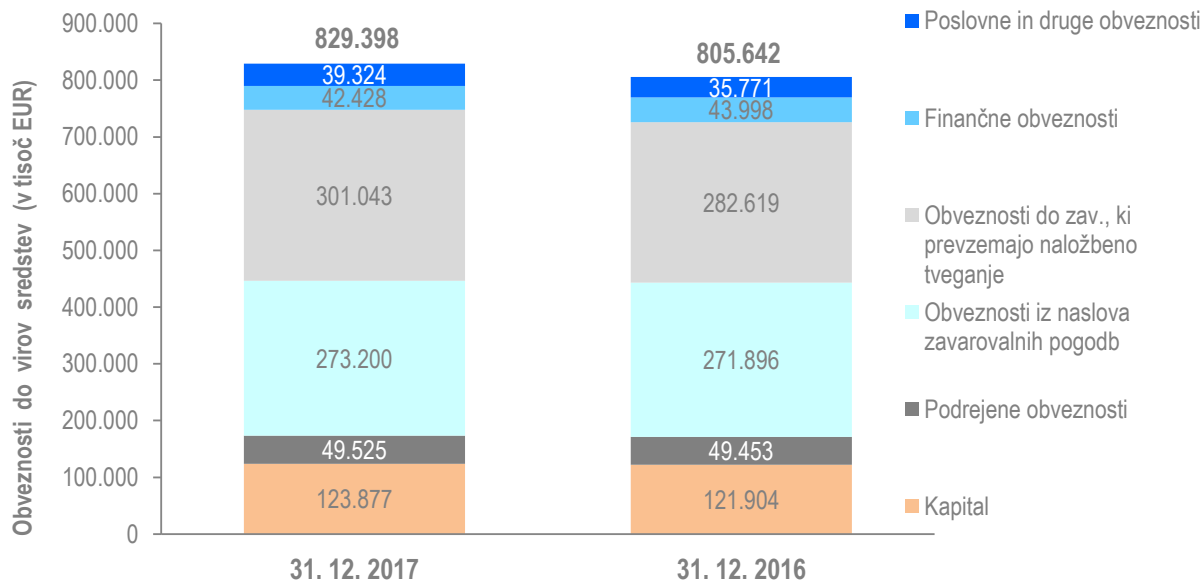
Sredstva po področnih odsekih 31. 12. 2017 in 31. 12. 2016 (v tisoč EUR)

Obveznosti do virov sredstev

V strukturi obveznosti do virov sredstev se je **kapital** v letu 2017 povišal za 2 odstotka oziroma za 2 milijona evrov in je znašal **123,9 milijona evrov**. Obveznosti do zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, so se zvišale za 7 odstotkov, kar je odraz nadaljevanja rasti na delniških trgih v 2017, prav tako so porasle tudi poslovne in druge obveznosti za 10 odstotkov (rast obveznosti iz finančnih pogodb) ter obveznosti iz zavarovalnih pogodb (predvsem škodne rezervacije). Na drugi strani so se za 4 odstotke oziroma za 1,6 milijona evrov znižale finančne obveznosti, medtem ko podrejene obveznosti ostajajo na podobni ravni kot ob koncu leta 2016.

Obveznosti do virov sredstev po vrstah 31. 12. 2017 in 31. 12. 2016 (v tisoč EUR)

1.13.3. Analiza poslovanja družbe KD Group v letu 2017

Pomembni poudarki poslovanja družbe KD Group:

- družba KD Group je poslovno leto 2017 zaključila z **dobičkom v višini 0,4 milijona evrov**;
- **finančni prihodki** so znašali **11,8 milijonov evrov**, kar je **33 odstotkov manj** kot leta 2016 zaradi nižjih dividend od odvisnih družb;
- **finančni odhodki** so se **znižali za 50 odstotkov oziroma 8 milijonov evrov** v primerjavi z letom 2016. Nižje so oslabitve in odpisi finančnih naložb ter finančni odhodki iz obresti zaradi ugodnejšega refinanciranja in znižanja finančnih obveznosti. Slabitve naložb in posojil so v letu 2017 znašale 4,9 milijona evrov (KD Kapital, DRI Naložbe, Firsthouse, Vaš Partner);
- **celotna sredstva** so ob koncu leta 2017 znašala **170,4 milijona evrov**, kar pomeni porast za 7,8 milijona evrov glede na konec leta 2016;
- **kapital** je znašal **92,4 milijona evrov**, kar je na podobni ravni kot ob koncu leta 2016;
- **finančne obveznosti** so konec leta 2017 znašale **77,6 milijona evrov**, kar je 7,4 milijona evrov oziroma 11 odstotkov več kot leto predtem. V strukturi vseh virov to pomeni **46-odstotni delež**.

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA (v tisoč EUR)	2017	2016	Indeks 17/16
Kosmati poslovni prihodki	547	689	79
Poslovni odhodki	(3.923)	(4.012)	98
Stroški blaga, materiala in storitev	(1.314)	(1.508)	87
Stroški dela	(2.509)	(2.413)	104
Amortizacija in prevrednotovalni poslovni odhodki	(76)	(72)	106
Drugi poslovni odhodki	(24)	(20)	122
Poslovni izid iz poslovanja	(3.376)	(3.323)	102
Finančni prihodki	11.825	17.769	67
Finančni prihodki iz deležev	10.963	17.309	63
Finančni prihodki iz danih posojil	862	460	188
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	0,1	0,3	41
Finančni odhodki	(7.982)	(15.995)	50
Finančni odhodki iz oslabitev in odpisov finančnih naložb	(4.921)	(10.846)	45
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	(3.060)	(5.147)	59
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	(0)	(2)	0
Drugi prihodki	0	3	/
Drugi odhodki	(0,2)	(0,2)	126
Poslovni izid pred davki	468	(1.545)	/
Davek iz dobička	-	-	/
Odloženi davek	(61)	(0)	/
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	406	(1.546)	/
Drugi vseobsegajoči donos	0	1.561	/
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta	406	16	2.572

BILANCA STANJA (v tisoč EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016	Indeks 31. 12. 2017/ 31. 12. 2016
Sredstva	170.424	162.596	105
Dolgoročna sredstva	130.753	126.349	103
Dolgoročna finančna sredstva	119.825	115.275	104
Dolgoročna poslovna sredstva	10.928	11.075	99
Kratkoročna sredstva	39.671	36.247	109
Kratkoročna finančna sredstva	39.066	35.577	110
Kratkoročna poslovna sredstva	605	670	90
Obveznosti do virov sredstev	170.424	162.596	105
Kapital	92.406	92.000	100
Rezervacije	57	61	93
Finančne in poslovne obveznosti	77.960	70.535	111
Finančne obveznosti	77.573	70.191	111
Poslovne in druge obveznosti	387	344	113

1.14. POSLOVANJE NAŠIH DEJAVNOSTI V 2017

1.14.1. Zavarovalništvo

Zavarovalniška dejavnost Skupine KD Group vključuje premoženjska, življenjska, pokojninska in zdravstvena zavarovanja. V Sloveniji posluje zavarovalnica Adriatic Slovenica, ki ima podružnico na Hrvaškem.

Posebnosti slovenskega zavarovalnega trga v letu 2017

Na slovenskem zavarovalnem trgu je delovalo 14 zavarovalnic, 4 tuje podružnice in 2 pozavarovalni družbi, ki so članice Slovenskega zavarovalnega združenja (SZZ). Marca 2017 je bil portfelj ERGO življenjske zavarovalnice prenesen na ERGO podružnico, od maja 2017 pa je nova članica SZZ Prva osebna zavarovalnica.

Izboljšano makroekonomsko okolje je ugodno vplivalo na poslovanje zavarovalnic. Po zbranih podatkih SZZ bruto obračunana premija za leto 2017 izkazuje rast povpraševanja po zavarovalnih produktih. Skupaj je bilo tako zbrano za 2,2 milijarde evrov premije, kar je za 6,2 odstotka več kot leta 2016.

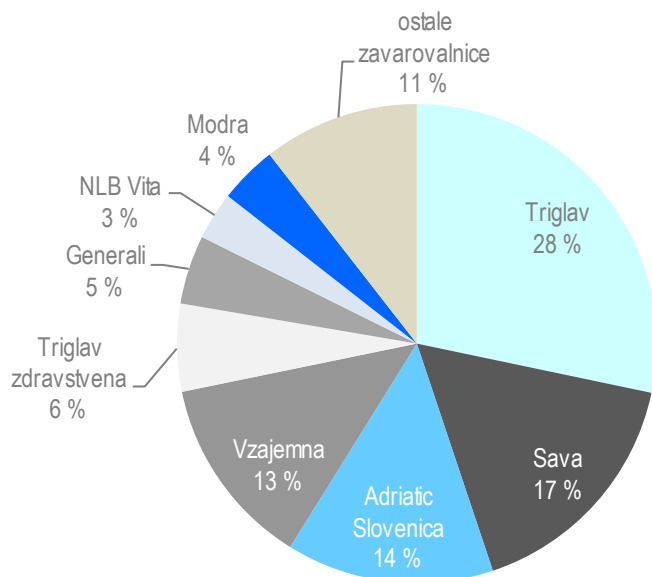
Obračunano je bilo 1.526 milijonov evrov (70 %) premoženjskih zavarovanj in 653 milijonov evrov (30 %) premije življenjskih zavarovanj. Zabeležena je bila rast vseh zavarovalnih segmentov. Druga zavarovanja so zrastle za 4,4 odstotka, zdravstvena za 4,9 odstotka, življenjska pa 7,7 odstotka.

Rast zavarovalniške dejavnosti je bila predvsem pogojena z izboljšanjem gospodarskega okolja in večje aktivnosti gospodarstva ter večjega nagnjenja prebivalstva k trošenju (tudi k investiranju v različne oblike zavarovalniških produktov). K rasti poslovanja domačih zavarovalnic pa dodatno prispevajo tudi opravljene storitve na tujih trgih, ki jih zavarovalnice opravljajo tako neposredno, v obliki prostega pretoka storitev, ali pa preko svojih podružnic.

V okviru premoženjskih zavarovanj so najvišje rasti dosegla zavarovanje pomoči, druga škodna zavarovanja, kasko zavarovanja, zavarovanje splošne odgovornosti. Na področju življenjskih in pokojninskih zavarovanj najbolj rastejo pokojninska zavarovanja.

Sicer pa je za slovenski trg zavarovanj tudi lani značilna visoka stopnja koncentracije. Štiri največje zavarovalnice so obvladovale 72 odstotkov trga zavarovanj. Zavarovalnica Adriatic Slovenica je zasedla tretje mesto med zavarovalnicami na trgu, s tržnim deležem 14,0 odstotka.

Tržna struktura slovenskega zavarovalnega trga v letu 2017

Zavarovalništvo v Skupini KD Group

Zavarovalnica Adriatic Slovenica je leta 2017 zbrala za 303,8 milijona evrov premij, kar pomeni 1,7-odstotno povečanje v primerjavi s preteklim letom. Največji delež obsegajo premije premoženjskih zavarovanj, sledijo zdravstvena ter življenjska zavarovanja.

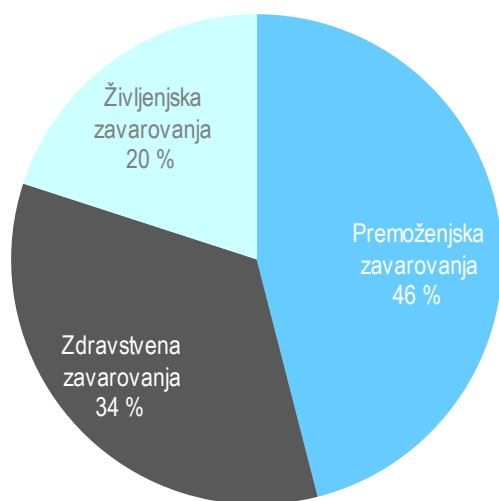
Na področju premoženjskih zavarovanj je zavarovalnica leta 2017 zabeležila 1,4-odstotno rast v primerjavi s preteklim letom. Zbrana premija je znašala 140,5 milijona evrov in je bila višja pri vseh zavarovalnih vrstah, razen pri zavarovanju odgovornosti lastnikov cestnih vozil, zavarovanju kopenskih motornih vozil in nezgodnem zavarovanju. Nadpovprečno so leta 2017 rasla zavarovanja splošne odgovornosti, ki so zabeležila 10-odstotno rast, k čemer so prispevale vse pomembnejše podvrste. Požarna zavarovanja so dosegla 2,4-odstotno rast, predvsem iz rasti premije na produktu Dom AS. Druga škodna zavarovanja so zabeležila 3,7-odstotno rast. K rasti so prispevale vse večje zavarovalne podvrste, med njimi največ strojelomno zavarovanje, kar je posledica strožje politike pri določanju malusov. Največja podvrsta so stanovanjska zavarovanja, ki so dosegla 3,2-odstotno rast. Med ostalimi zavarovalnimi vrstami, ki so dosegle 6,8-odstotno rast, so najbolj porasla zavarovanja pomoči, predvsem zdravstvena asistenca in zavarovanja prevoza blaga.

Premija življenjskih zavarovanj je leta 2017 porasla za 2,8 odstotka v primerjavi z lanskim letom. Najvišjo rast je dosegla zavarovalna vrsta življenjskih zavarovanj z naložbenim tveganjem; tu ima na 5,5-odstotno rast največji vpliv velik interes zavarovalcev za sklepanje naložbenih zavarovanj z enkratnim plačilom premije. Pri klasičnih življenjskih zavarovanjih rast premije izhaja iz sklepanja riziko življenjskih in dodatnih zavarovanj.

Premija zdravstvenih zavarovanj je v primerjavi z letom 2016 višja za 1,3 odstotka in znaša 102,1 milijona evrov. Realizacija premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja znaša 99 milijonov evrov in je v upadu glede na pretekla leta, predvsem zaradi višjega števila odpovedi zavarovanj. Ti so predvsem posledica zvišanja premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ki jo je bila zavarovalnica prisiljena izvesti zaradi izrazito negativnega trenda škod v nekaj preteklih letih. Delež premije dodatnih zdravstvenih zavarovanj narašča; leta 2017 je znašal njihov delež 3 odstotke in presegel 3 milijone evrov.

Maja 2017 je Adriatic Slovenica na podlagi neodvisne strokovne raziskave revije Moje finance prejela nagrado za NAJ riziko življenjsko zavarovanje, in sicer 1. mesto v kategoriji za zavarovanje 30-letnika za 30 let v višini 50.000 evrov.

Struktura premije zavarovalnice Adriatic Slovenica po zavarovalnih področjih

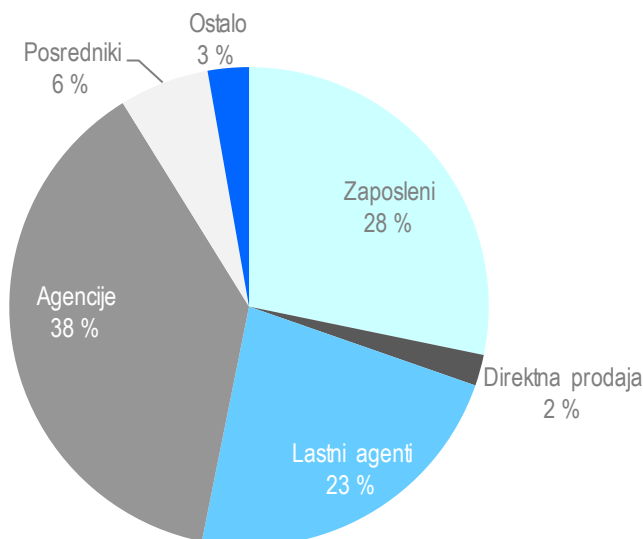

Adriatic Slovenica zagotavlja storitve na 377 sklepalnih mestih po vsej Sloveniji, v vseh večjih regionalnih središčih – poslovne enote so: v Kopru, Postojni, Novi Gorici, Ljubljani, Kranju, Novem mestu, Celju, Mariboru in Murski Soboti ter v petih poslovalnicah: Domžale, Idrija, Krško, Slovenj Gradec, Ribnica, 34 predstavništvih in v enem

dodatnem sklepalnem mestu poslovne enote. V nekaterih poslovalnicah so imele stranke na voljo tudi storitve družbe KD Skladi.

Prodajno mrežo podružnice Zagreb na Hrvaškem tvorita dve prodajni mreži: lastna zastopniška mreža s pisarnami v Zagrebu, Varaždinu in Splitu ter zunanje agencije. Agencije postajajo vse pomembnejša prodajna pot, ob tem pa podružnica razvija tudi digitalne pristope. Zato je julija 2017 začela sodelovati z dvema digitalnima agencijama: Osiguraj.me in Kompare.

Struktura bruto obračunane premije po glavnih prodajnih kanalih v 2017 (v %)

V zavarovalnici Adriatic Slovenica poteka razvoj kombiniranega modela tradicionalnih in digitalnih prodajnih poti (prodajno stran WIZ se intenzivno razvija, dodaja se ji nove sklepalnike in optimizira). Digitalne kanale se še vedno pretežno uporablja za iskanje in informiranje strank o zavarovanju, zavarovanje pa stranke nato običajno sklenejo po eni od tradicionalnih prodajnih poti. Svetovanje in nakup zavarovalne zaščite zavarovalnica nudi v agencijski prodajni mreži, lastni zastopniški mreži, prek skrbnikov ključnih strank, komplementarnih poti, referentov na sklepalnih mestih in pri pogodbenih zastopnikih.

Strateški cilji poslovanja v 2018

Temeljni cilj družbe za leto 2018 je dobičkonosnost poslovanja (doseganje ustrezne višine dobička), kot smo načrtali v strategiji družbe, in ustrezno obvladovanje tveganj za nadaljnjo krepitev kapitalske ustreznosti zavarovalnice. Družba načrtuje doseganje ustrezne višine dobička iz poslovanja, ki bo omogočal izplačilo dividend lastnikom družbe, skladno z veljavno dividendno politiko in sprejetim apetitom do tveganj. Leta 2018 bo dobičkonosnost kapitala (ROE) dosegla 12,2 odstotka. Na področju upravljanja s kapitalom si bo družba prizadevala za ohranitev oz. nadaljnje izboljšanje kapitalske ustreznosti, najmanj v okvirih, postavljenih s sprejetim apetitom do tveganj.

Družba si je za cilj postavila tudi ohranitev obstoječe bonitetne ocene finančne moči zavarovalnice »BBB-«, ki odraža njeno stabilno pozicijo na slovenskem zavarovalnem trgu in trgu upravljanja premoženja.

Ocenjujemo, da bo zavarovalnica leta 2018 poslovala v konkurenčno zahtevnem okolju in v razmerah nizkih obrestnih mer na finančnih trgih. AS načrtuje preko 304 milijonov evrov premij (vključno s premijo prejetega pozavarovanja in sozavarovanja ter prilivi v pokojninske sklade), izboljšanje trendov na področju škodnega dogajanja in še vedno sorazmerno nizke naložbene donose. Kombinirani količnik premoženjskih zavarovanj je načrtovan pod 95 odstotkov, kombinirani količnik zdravstvenih zavarovanj pa pod 97 odstotkov.

Nadalje bo v 2018 Skupina uresničevala cilje, ki si jih je zadala s strategijo zavarovalnice 2017-2022.

Ključni strateški cilji, opredeljeni v strateškem načrtu za obdobje 2017-2022:

1. Vzdržno in dobičkonosno poslovanje z dobro stroškovno osnovo in novim ravnovesjem produktov.
2. Razvoj in prodaja novih asistenčnih storitev ter povečanje dobičkonosnosti obstoječih produktov.
3. Izboljšanje uspešnosti ekskluzivnih prodajnih poti in vpeljava hibridnega distribucijskega modela.
4. Povečati rast obstoječih spletnih in drugih prodajnih poti (WIZ/Hrvaška/KD Skladi).

Pomembnejše družbe

Adriatic Slovenica, zavarovalna družba, d. d., Koper

Ljubljanska cesta 3a, Koper, Slovenija

Telefon: + 386 5 664 31 00

E-pošta: info@as.si

Spletna stran: www.as.si

Predsednik uprave: Gabrijel Škof

Član uprave: Matija Šenk

Prospera družba za izterjavo, d. o. o.

Ljubljanska cesta 3, Koper, Slovenija

Telefon: + 386 5 664 3333

Direktorica: Bojana Merše

Prokurist: Savo Marinšek

KD IT, d. o. o.

Celovška 206, Ljubljana, Slovenija

Telefon: + 386 1 582 49 60

Direktor: Edvard Šimec

Viz zavarovalno zastopništvo, d. o. o.

Ljubljanska cesta 3a, Koper, Slovenija

Brezplačni telefon: 080 11 24

Spletna stran: www.wiz.si

Direktor: Marko Štokelj (do 31. 1. 2018)

Direktorica: Karmen Škoda Piško (od 1. 2. 2018 do 5. 3. 2018)

Direktor: Gašper Bračič (od 6. 3. 2018)

Zdravje AS, d. o. o.

Ljubljanska cesta 3a, Koper, Slovenija

Telefon: + 386 030 704 429

Spletna stran: www.as.si

E-pošta: info@zdravje-as.si

Direktorica: Katerina Rihter

Agent d.o.o.

Cankarjev drevored 4, Izola, Slovenija

Direktor: Marjan Šavron (do 28. 2. 2018)

Direktor: Borut Širca (od 1. 3. 2018)

1.14.2. Upravljanje premoženja

Pregled kapitalskih trgov v letu 2017

Trend rasti na globalnih delniških trgih se je še nadaljeval. Globalni delniški indeks MSCI je pridobil 6,7 odstotka, merjeno v evrih. Delnice evropskih podjetij so se podražile bolj od ameriških, če primerjamo donose v evrih. Velik del rasti ameriških delnic je odvzel padec dolarja proti evru. Ameriška delniška indeksa S & P 500 in Dow Jones sta dosegla svoja zgodovinska vrhova. Zadnji je že januarja prebil magično mejo pri 20.000 točkah. Rast je bila dokaj enakomerna vse leto. Na uspešno rast evropskih delniških tečajev je vplivalo širše okrevanje evropskega gospodarstva in sproščujoča monetarna politika centralne banke, sprejeta leta 2016. Tudi deflacijski pritiski v Evropi so se umaknili. Najvišjo donosnost so zabeležile naložbe v podjetja iz držav v razvoju. Indeks MSCI se je zvišal za skoraj 22 odstotkov, merjenih v evrih. Na obvezniških trgih ostajajo glavni igralec centralne banke. Monetarna politika je bila še vedno ekspanzivna, toda manj kot v zadnjih letih. Dolgoročne obrestne mere državnih obveznic niso dosegle novih najnižjih ravni. Na političnem dogajanju so v Evropi zaznamovale volitve v Franciji, na Nizozemskem in v Nemčiji. V ZDA je predsedniku Trumpu uspelo spremeniti davčno zakonodajo.

Razviti trgi

Gospodarska rast v ZDA je bila višja kot 2016 in je leta 2017 po zadnjih dostopnih podatkih znašala 2,3 odstotka na letni ravni. Stopnja brezposelnosti se je zniževala že sedmo leto zapored in znašala decembra 4,1 odstotka, najmanj v zadnjih sedemnajstih letih. Ameriški jug je poleti utrpel dve hujši naravni ujmi, in sicer hurikana Irma na Floridi in Harvey. Slednji je bil najmočnejši orkan, ki je zadel kopno države po letu 2005. Prizadeto je bilo območje ob Mehikem zalivu, kjer so tudi ameriške rafinerije. Obratovati jih je prenehala približno četrtina, kar se je odrazilo z višjo ceno bencinskega goriva. Na ameriških borzah so se leta 2017 najbolj podražila podjetja tehnološkega sektorja. Ameriška centralna banka je napovedala nov korak stran od svoje ekspanzivne monetarne politike. FED je postavila načrt zmanjševanja količine obveznic, ki jih je kupila v programih »QE«. Poleg tega so leta 2017 tudi trikrat dvignili obrestno mero, vsakič za 25 bazičnih točk. Zaradi večjega vpliva centralne banke na kratkoročne obrestne mere se je tako zmanjšala tudi razlika med donosnostjo do dospelja med 10-letno in 2-letno obveznico. Donosnost do dospelja 10-letne državne obveznice je na koncu leta znašala 2,4 odstotka oziroma približno 0,5 odstotne točke več kot na 2-letni dolg. Dvigi obrestne mere so vplivali tudi na nižjo rast podjetniških posojil. Pričakovano je, da bo centralna banka še dvigala obrestno mero tudi leta 2018.

Evropski delniški trgi so leto 2017 zaključili več kot 7 odstotkov višje kot leto prej. Na rast tečajev je pozitivno vplivala rast gospodarstev. Rast BDP-ja v evro območju je bila po zadnjih podatkih 2,6-odstotna. Brezposelnost je upadla pod 9 odstotkov, ker je tudi najnižje v zadnjih 9-ih letih. To se je pozitivno odrazilo pri potrošnikih, ki so občutno prispevali h gospodarski rasti. ECB obrestne mere ni spreminjala. Program monetarnega sproščanja, ki se je zaključil decembra 2017, so podaljšali do septembra 2018. Količino odkupov so zmanjšali s 60 na 30 milijard evrov mesečno. Stopnja rasti cen življenjskih potrebščin leta 2017 je bila po zadnjih podatkih 1,4-odstotna, kar je še vedno pod ciljno mejo centralne banke, ki je pri 2 odstotkih. Politična tveganja, ki so nastala z visoko priljubljenostjo nacionalističnih strank, so se zmanjšala, saj je v Franciji slavil proevropski kandidat Emmanuel Macron, na Nizozemskem pa je Wilders doživel poraz. Nekaj volatilnosti je bilo na evropskih trgih oktobra, ko je bilo v razmahu gibanje za neodvisnost Katalonije.

Trgi v razvoju

Med državami BRIK so leta 2017 najvišjo, več kot 30-odstotno rast imele naložbe na Kitajskem, delniške naložbe v Indiji so se podražile za okoli 20 odstotkov. Lanskoletna zmagovalca Brazilija in Rusija sta prinesli mešan rezultat. Brazilske delniške naložbe so pridobile okoli 6 odstotkov, medtem ko so se delnice ruskih podjetij pocenile za 12 odstotkov. Vse donosnosti so merjene z indeksi MSCI, izraženimi v evrih. Gospodarska rast na Kitajskem je bila po zadnjih podatkih 6,8-odstotna, kar je nad pričakovanji z začetka leta. K rasti je prispeval tako potrošnik kot tudi investicije. Rast v Indiji se je znižala po pričakovanjih. Poleti je kompozitni indeks PMI v Indiji padel pod mejo 50, kar kaže na poslabšanje poslovanja podjetij. Proti koncu leta je gospodarstvo okrevalo in popravil se je tudi optimizem med podjetji. Indeks PMI je decembra znašal 53. Brazilsko gospodarstvo je leta 2017 okrevalo iz recesije (država uradno ni več v recesiji, ko je rast BDP-ja pozitivna dve zaporedni četrtletji). V Braziliji pričakujemo nadaljevanje okrevanja in znižanje brezposelnosti, ki po zadnjih podatkih ostaja na visokih 12 odstotkov. Prav tako

je leta 2017 okrevala tudi Rusija, ki se za razliko od Brazilije ni spopadala s povišano brezposelnostjo. Rast gospodarstva in izboljšanje potrošniškega zaupanja je omogočilo centralni banki znižati ključno obrestno mero z visokih 11 odstotkov na začetku leta na 7,75 odstotka decembra 2017. Cena surove nafte, ki je glavni ruski izvozni produkt, se je konec leta gibala nad 60 dolarji za sodček, kar bo ugodno vplivalo na proračun države. Rusija je skupaj z naftnim kartelom OPEC dosegla dogovor o omejitvi proizvodnje nafte, kar bo privedlo do zmanjšanja svetovnih zalog.

Slovenija in Balkan

Trgi v regiji so leta 2017 pridobili nekaj manj kot 5 odstotkov, merjeno z indeksom Stoxx Balkan ex TR & GR. Slovenski borzni indeks SBITOP je pridobil okoli 12 odstotkov. Največjo podražitev so zabeležile delnice Intereurope, in sicer za več kot 60 odstotkov. Sledile so jim delnice celjske Cinkarne, ki so pridobile več kot 30 odstotkov. Večina slovenskih »blue chipov« se je podražila. Slovensko gospodarstvo je po zadnjih podatkih raslo s 4,5-odstotno rastjo na letni ravni, kar je najvišja stopnja rasti po globalni finančni krizi. Stopnja brezposelnosti je po zadnjih podatkih Eurostata znašala 6,5 odstotka, najmanj po letu 2010. Potrošniško zaupanje v državi je visoko, močno okrevanje je tudi na nepremičninskem trgu. Med trgi v regiji so se pocenile le naložbe na Hrvaškem, kar lahko pripišemo dogajanju okoli Agrokorja. Za novega predsednika uprave so imenovali Anteja Ramljaka, ki je izvedel revizijo finančnega stanja holdinga. Popolne rešitve dolžniškega problema leta 2017 ni bilo in pričakujemo, da bo razplet okoli Agrokorja vplival na hrvaški borzni trg tudi v 2018. Gospodarska rast v regiji je najvišja v Romuniji. Morebitna privatizacije Hidroelectricice je bila prestavljena.

Slovenska industrija vzajemnih skladov

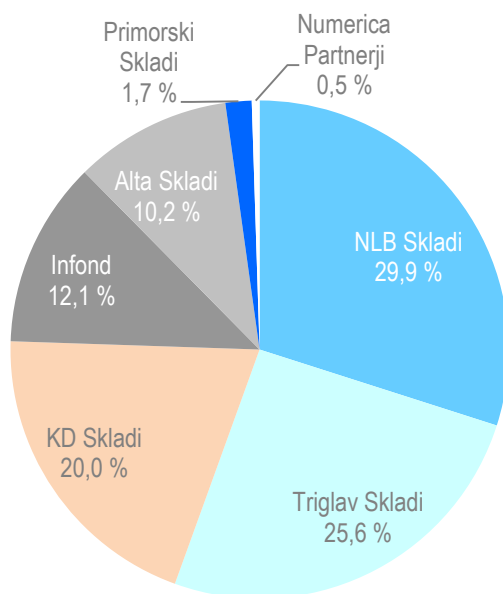
Konec leta 2017 so bili na slovenskem trgu 203 vzajemni skladi. 100 jih upravlja 7 slovenskih družb za upravljanje, v katerih je bilo 31. 12. 2017 po podatkih Agencije za trg vrednostnih papirjev 2.665 milijarde evrov sredstev 439.727 vlagateljev.

V primerjavi s koncem leta 2016 so se sredstva v upravljanju vzajemnih skladov leta 2017 povečala za 7,7 odstotka oziroma za 190,6 milijona evrov, skupno število vlagateljev v vzajemne sklade se je povečalo za 17.362 (31. 12. 2016 jih je bilo 422.365). K temu so prispevale višje donosnosti vzajemnih skladov kot posledica spodbudnih razmer na finančnih trgih.

Glede na obseg čiste vrednosti sredstev v upravljanju v vzajemnih skladih je imela konec leta 2017 največ sredstev v upravljanju družba NLB Skladi, in sicer 795,3 milijona evrov, kar predstavlja 29,9-odstotni tržni delež. Sledi ji družba Triglav Skladi s 679,9 milijona evrov in 25,6-odstotnim tržnim deležem ter na tretjem mestu družba KD Skladi s 531,6 milijona evrov 53.581 vlagateljev in 20-odstotnim tržnim deležem.

Sredstva v upravljanju KD Krovnega sklada so se glede na konec leta 2016 povečala za 6,1 odstotka oziroma 30,7 milijona evrov, zaradi učinka upravljanja premoženja na kapitalskih trgih za 7,3 odstotka oziroma 36,9 milijona evrov in negativnega učinka neto prilivov za 1,2 odstotka oziroma 6,3 milijona evrov. Vplačila v KD Krovni sklad so leta 2017 znašala skupaj 46,7 milijona evrov, izplačila pa 53 milijonov evrov.

Tržni deleži posameznih družb za upravljanje 31. 12. 2017, merjeni z obsegom čiste vrednosti sredstev v upravljanju v vzajemnih skladih:

Upravljanje premoženja v Skupini KD Group

Osnovne dejavnosti družb za upravljanje v Skupini KD Group so upravljanje investicijskih skladov in opravljanje storitev gospodarjenja s finančnimi instrumenti. V Skupini KD Group so 31. 12. 2017 delovale 3 družbe za upravljanje, ki v regiji jugovzhodne Evrope skupaj upravljajo 34 investicijskih skladov, in sicer 16 vzajemnih skladov v Sloveniji, 14 investicijskih skladov na Hrvaškem in 4 vzajemne sklade v Makedoniji. Poleg upravljanja KD Krovnega sklada opravlja Skupina tudi storitev upravljanja premoženja dobro poučenih vlagateljev.

Leto 2017 je bilo znova zelo uspešno za podsklade KD Krovnega sklada, saj je primerjalne indekse presegla več kot polovica vseh podskladov tako v eno- kot triletnem obdobju. Odličnost in strokovnost v upravljanju družbe KD Skladi potrjujejo tudi priznanja za uspešno upravljanje premoženja. Leta 2017 je družba po izboru revije *Moje finance* prejela nagrado za najboljšo družbo za upravljanje in najboljšega upravitelja premoženja Aleša Lokarja in naslednje posamične nagrade: KD Galileo naj sklad zadnjih tri in pet let v kategoriji mešani – globalni fleksibilni, KD Rastko naj sklad zadnjih tri in pet let v kategoriji delniški – evropski, KD MM naj sklad zadnjih tri in pet let v kategoriji denarni – evro, KD Prvi izbor naj sklad zadnjih tri in pet let v kategoriji delniški – globalni, KD Bond naj sklad zadnjih pet let v kategoriji obvezniški – evropski, KD Novi trgi naj sklad zadnjih pet let v kategoriji delniški – trgi v razvoju. Prav tako je že tretje leto zapored prejela tudi mednarodno nagrado revije *World Finance* za najboljšo družbo za upravljanje v Sloveniji (v okviru "World Finance Investment Management Awards, 2017"). Odličnost upravljanja podskladov KD Krovnega sklada spremlja tudi neodvisna mednarodna agencija Morningstar. Na dan 31. 12. 2017 so imeli trije skladi od 12 podskladov KD Krovnega sklada najvišjo oceno 4 zvezdice (KD Prvi izbor, KD Vitalnost, KD Bond).

Vsa ta priznanja in nagrade so rezultat dobrega upravljanja premoženja skladov, dogajanja na finančnih trgih, stroškovno učinkovitega poslovanja in vzpostavitve osebnega stika z vlagatelji. V KD Skladih se tržijo tudi stroškovno najugodnejši načini varčevanja v skladih – paketi skladov. Poleg prodajnih dejavnosti se je družba osredotočala na usklajevanje z zakonodajo, optimizacijo procesov in portfeljev ter nadgradnjo sistema IT.

Najpomembnejše dejavnosti in dosežki leta 2017

- **Razvoj novih produktov:** v letu 2018 je pričel poslovati specialni investicijski sklad KD Adriatic Value Fund, ki je namenjen zgolj profesionalnim vlagateljem. V letu 2018 bo družba lansirala tudi nov, fleksibilni varčevalni paket, ki bo vlagateljem omogočal menjavo skladov, v katere vlagajo s periodičnimi vplačili.

- **Odličnost v upravljanju:** številne nagrade revije Moje finance za DZU z največ »naj skladi«, mednarodno priznanje revije World Finance in skupne ocene štiri Morningstar zvezdice so poleg samih rezultatov in preseganja primerjalnih indeksov potrditev uspešnosti načrtnega razvoja in izboljševanja procesa upravljanja, ki temelji na iskanju vrednosti, prilagojeni tveganju.
- **Optimizacija poslovanja:** družba KD Skladi nenehno razvija nove digitalne rešitve, ki prispevajo k učinkovitosti poslovanja in izboljšanju uporabniške in izkušnje za vlagatelje. Leta 2017 je tako lansirala prenovljeno spletno stran, pripravlja pa tudi nove rešitve za spletno in mobilno nalaganje v sklade.

Izzivi v letu 2018

V družbi se bodo nadaljevale aktivnosti, usmerjene v poslovno odličnost z vseh vidikov poslovanja in upravljanja sredstev ter procesi optimizacije oziroma racionalizacije poslovnih procesov. Posebna pozornost bo namenjena obstoječim in potencialnim vlagateljem in zagotavljanju odlične izkušnje finančnega posveta.

Glavni izzivi v letu 2018 bodo:

- izboljšati dobičkonosnost podjetja;
- izboljšati upravljanje;
- okrepiti osebni odnos z vlagatelji in prodajne mreže;
- uvesti nove inovativne produkte, ki bodo prinesli nove investicijske strategije v okviru KD Krovnega sklada in nove možnosti varčevanja v skladih;
- povečati zanimanje novih potencialnih vlagateljev, posebej institucionalnih;
- okrepiti storitev gospodarjenja s finančnimi instrumenti domačih in tujih institucionalnih vlagateljev;
- nadaljevati širitev poslovanja na področju alternativnih investicijskih skladov, namenjenih institucionalnim vlagateljem;
- nadaljevati procese optimizacije poslovnih procesov s poudarkom na čim boljšem obvladovanju tveganj;
- utrditi svoj položaj v širši regiji.

Podatki o investicijskih skladih Skupine KD Group 31. 12. 2017

Skladi po državah	Vrsta sklada	Čista vrednost sklada (v mio EUR)
KD Galileo	mešani fleksibilni sklad	144,0
KD Prvi izbor	sklad delniških skladov	68,0
KD Rastko	evropski delniški sklad	63,8
KD Novi trgi	delniški sklad	43,5
KD Tehnologija	delniški sklad	27,6
KD Dividendni	delniški sklad	25,3
KD Bond	obvezniški – EUR	24,8
KD Vitalnost	delniški sklad	24,7
KD MM	sklad denarnega trga – EUR	23,1
KD Indija - Kitajska	delniški sklad	22,4
KD Balkan	delniški sklad	22,1
KD Amerika	delniški sklad	16,6
KD Vzhodna Evropa	delniški sklad	8,6
KD Surovine in energija	delniški sklad	7,9
KD Corporate Bonds	obvezniški – EUR	7,1
KD Latinska Amerika	delniški sklad	2,0
SLOVENIJA		531,6
Locusta cash	sklad denarnega trga	21,7
KD Victoria	delniški sklad	8,9
Agram Private	alternativni sklad	6,7
KD Nova Europa	delniški sklad	3,7
KD Europa	delniški sklad	3,5
Locusta Value I	alternativni sklad	2,7
Locusta Value III	alternativni sklad	1,8
ICF Balanced	fleksibilna struktura naložb	1,5
KD BRIC	delniški sklad	1,3
Locusta Value II	alternativni sklad	1,0
KD Prvi izbor	sklad skladov	1,0
KD Energija	delniški sklad	0,9
Locusta Absolute	alternativni sklad	0,5
Locusta Value IV	alternativni sklad	0,5
HRVAŠKA		55,5
KD Keš Depozit	sklad denarnega trga	13,2
KD Top Brendovi	delniški sklad	1,3
KD BRIK	delniški sklad	0,8
KD Nova EU	delniški sklad	0,4
MAKEDONIJA		15,7
SKUPAJ SREDSTVA V UPRAVLJANJU		602,8

Pomembnejše družbe

Slovenija

KD Skladi, družba za upravljanje, d. o. o.

Dunajska cesta 63, Ljubljana, Slovenija

Telefon: + 386 1 582 67 80

E-pošta: kd-skladi@kd-group.si

Spletna stran: www.kd-skladi.si
Predsednik uprave: Luka Podlogar
Član uprave: Casper Frans Rondeltap

Hrvaška

KD Locusta Fondovi, društvo za upravljanje investicijskim fondovima, d. o. o.

Savska cesta 106, 10000 Zagreb, Hrvaška
Telefon: + 385 1 4864 060
E-pošta: info@kd-group.hr
Spletna stran: www.kd-group.hr
Predsednik uprave: Zvonimir Marić
Član uprave: Marko Wölfl
Član uprave: Amir Hadžijusufović

Makedonija

KD Fondovi A. D., Skopje

Bulevar Partizanski odredi 14a, 1000 Skopje, Makedonija
Telefon: + 389 2 3105 930
E-pošta: kdfondovi@kd-group.com
Spletna stran: www.kd-fondovi.mk
Izvršni član upravnega odbora: Laze Kamčev
Izvršni član upravnega odbora: Marijan Nikolovski
Predsednik – neizvršni član upravnega odbora: Luka Podlogar
Neizvršni član upravnega odbora: Casper Frans Rondeltap
Neizvršni član upravnega odbora: Ivan Pajek

1.14.3. Finančne storitve in drugo

V Skupini KD Group je upravljanje netržnih in pomembnih tržnih naložb ločeno od strateških in portfeljskih tržnih naložb. Z družbo KD Kapital upravljamo netržne naložbe in posamezne pomembne tržne naložbe. Upravljanju naložb se pridružuje tudi upravljanje nepremičnin preko družbe KD Kvart.

Upravljanje netržnih naložb in posameznih pomembnih tržnih naložb

Družba KD Kapital je v letu 2017 s svojim poslovanjem pripomogla k optimizaciji premoženja in obveznosti družbe KD Group in Skupine KD Group. Prodajni postopki naložb v Mlekarno Celeia in Tovarno olja GEA so se premaknili v leto 2018.

KD Kapital je bil 31. 12. 2017 neposredni lastnik 13 naložb, od tega predstavljajo tržne naložbe 15,7 odstotka celotnega portfelja in se je v primerjavi z letom poprej povečala za 4,1 odstotne točke. Koncentracija portfelja je še vedno izrazito velika, saj predstavljajo štiri naložbe kar 92,5 odstotka vseh naložb, in sicer: Deželna banka Slovenije d. d. (45 %), SRC d. o. o. (33 %), Tovarna olja Gea, d. d. (11 %) in Mlekarna Celeia, d. o. o. (3 %).

Upravljanje nepremičnin

Tudi v letu 2017 je nepremičninsko dejavnost v Skupini KD Group opravljala družba KD Kvart, katere osnovna dejavnost je gospodarjenje z nepremičninami in vodenje investicijskega inženiringa.

Za družbo Šumijev kvart razvija projekt izgradnje poslovno-stanovanjskega objekta Šumi, ki se nahaja v strogem centru Ljubljane, izgradnja naj bi se začela v letu 2018 in bila zaključena v letu 2020. Za družbo Adriatic Slovenica d. d. je v letu 2017 uspešno posredovala pri prodaji poslovne stavbe na Slovenčevi 22 v Ljubljani. Uspešna je bila

tudi pri trženju in oddaji poslovnih prostorov v Novi Gorici, Celju, Kopru in drugod po Sloveniji. Za družbo Adriatic Slovenica d. d. je uspešno vodila inženiring prenove poslovnih stavb v Kopru in kinodvorane ter pritličja (vhoda) v objektu Maribox v Mariboru. Za družbo Gradnje inženiring vodi pripravo OPPN 190 v Podutiku, kjer je načrtovana izgradnja stanovanjskega naselja.

Skupaj z družbo Projektor upravlja in vodi investicije v nepremičnino Maribox, ki vključuje kinodvorane, najemniške lokale, garažno hišo in zunanje površine. Ob tem družba Projektor samostojno opravlja in razvija tudi kinematografsko dejavnost.

Strategija nepremičninske dejavnosti je iskanje novih priložnosti za razvoj nepremičninskih projektov in optimizacija nepremičninskega portfelja Skupine KD Group.

Pomembnejše družbe

KD Kapital, finančna družba, d. o. o., Ljubljana

Dunajska cesta 63, Ljubljana, Slovenija

Telefon: + 386 1 582 67 96

E-pošta: info@kd-group.si

Spletna stran: www.kd-group.com

Zastopnik družbe: Zoran Bošković

KD Kwart, nepremičninska in holdinška dejavnost, d. o. o.

Naslov: Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana, Slovenija

Telefon: + 386 1 5826 870

E-pošta: kdkwart@kd-group.si

Spletna stran: www.kd-kwart.si

Direktor: Miha Gostiša

Šumijev kvart, nepremičninska in holdinška dejavnost, d. o. o.

Naslov: Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana, Slovenija

Telefon: + 386 1 5826 870

E-pošta: info@sumicenter.si

Spletna stran: www.sumicenter.si

Direktor: Miha Gostiša

Projektor, družba za kinematografske storitve, d. o. o.

Naslov: Loška cesta 13, 2000 Maribor

Telefon: + 386 2 8201 749

E-pošta: info@projektor-mb.si

Spletna stran: www.maribox.si

Direktor: Stjepan Jerić

1.15. RAZISKAVE IN RAZVOJ

Leta 2017 je v družbah Skupine KD Group na področju raziskav in razvoja potekalo več dejavnosti. V zavarovalnici Adriatic Slovenica celovit nabor sodobnih zavarovanj in dodatnih storitev za svoje zavarovance dopolnjujejo z inovativnimi zavarovalno-finančnimi produkti ter svetovanjem, ki stranki omogoča zavarovanje po meri, kakovostno zavarovalno zaščito in hitro pomoč, še zlasti ob reševanju škode. Za preprosto uporabo storitev je zavarovalnica razvila številne prodajne in storitvene poti ter jih povezala z notranjimi procesi v zavarovalnici in v Skupini AS.

Prodajna mreža je intenzivno razvijala nove, uporabniku prijazne sklepalne aplikacije in aktivno izobraževala mrežo. Kot orodje za enostavno, kakovostno in svetovalno sklepanje zavarovanj je razvila nove spletne aplikacije za zavarovanja v tujini z asistenco, šolska nezgodna zavarovanja in zdravstvena zavarovanja, predvsem pa novo e-sklepalno aplikacijo za življenjska zavarovanja Skleni AS. V prodajni proces je vključila tudi zahteve IDD-direktive in s tem naredila dodaten korak k svetovalni prodaji s stranko v središču.

Portal Moj AS strankam tako omogoča, da na računalniku, tablici ali na mobilnem telefonu same pregledujejo svoje zavarovalne police, preverjajo plačila, spreminjajo način plačevanja, prijavijo škodo in spremljajo potek njenega reševanja. Leta 2017 je bil portal nadgrajen in sedaj omogoča prijavo z digitalnim potrdilom, dodan je bil prikaz vrednosti premoženja za naložbena zavarovanja, sproti pa se je opravljala še optimizacija delovanja portala. Do konca leta 2017 se je registriralo že preko 22.000 uporabnikov, dnevno pa si podatke v povprečju ogleda skoraj 200 uporabnikov.

Konec marca 2017 je zavarovalnica Adriatic Slovenica sklenila prvo pogodbo za življenjsko zavarovanje prek sklepalne aplikacije Skleni AS in tako postala prva zavarovalnica v Sloveniji, ki omogoča sprejem in sklenitev življenjskega zavarovanja prek spleta. S tem je bil postavljen nov mejnik pri sklepanju življenjskih zavarovanj v Sloveniji in v širši regiji, AS pa prevzema vodilno vlogo pri uvedbi tovrstnih rešitev.

Pri razvoju produktov premoženjskih zavarovanj je zavarovalnica AS posodobila zavarovalne podlage za zavarovanje Dom AS, zavarovanje splošne odgovornosti in asistenčno zavarovanje Tujina AS ter ponudila novo zavarovanje za mopede s hitrostjo nad 25 km/h. Razširila je sodelovanje s specializiranimi zavarovalnicami in znova začela sodelovati z zavarovalnico ARAG na področju zavarovanja pravne zaščite in tako razširila ponudbo za stranke ter racionalizirala poslovanje. Med pomembnejše projekte lahko uvrstimo poenotenje sklepanja nezgodnih zavarovanj s tržnimi akcijami, nov sklepalnik za šolsko nezgodno zavarovanje, na trgu pa je zavarovalnica skupaj z OKS-om ponudila nezgodno zavarovanje za imetnike nacionalne športne kartice.

Na področju zdravstvenih zavarovanj je zavarovalnica AS nadaljevala z izvajanjem strategije, ki zagotavlja celovito zdravstveno oskrbo za zavarovance, prav tako pa je skrbno sledila cilju, da bo še naprej vodilna zavarovalnica na področju razvoja inovativnih zdravstvenih produktov in z zdravjem povezanih asistenčnih storitev. Zelo veliko se je posvečala razvoju informacijske podpore, ki je osnova kakovostnih asistenčnih storitev. V ta namen je nadgradila delovanje Centra Zdravje AS, ki se razvija v ključno stično točko za pomoč zavarovancem pri reševanju zdravstvenih težav.

Tim informacijske tehnologije je poleg spremljanja poslovnega okolja in trendov ter zahtev stroke in dobre prakse upravljanja IT-ja sodeloval tudi pri oblikovanju nove strategije družbe. Družbam v Skupini KD Group je nudil informacijsko podporo in zagotavljal storitev gostovanja v privatnem oblaku družbe AS. Za uspešno uvedbo poslovne strategije, zlasti na področjih, ki se navezujejo na digitalizacijo in digitalno preobrazbo, je cilj vzpostaviti tehnologije in razviti kompetence v IT-ju, ki bodo omogočale hiter in učinkovit razvoj sodobnih digitalnih rešitev in aplikacij. To vključuje razvoj sodobnih spletnih in mobilnih rešitev, razvoj API-jev za potrebe API-ekonomije, integracijo teh rešitev z zalednimi sistemi in informacijskimi rešitvami ter vzpostavitev sistema za vključevanje uporabnikov (Customer Engagement). Tudi v prihodnje bo tim IT s podporo in izobraževanjem uporabnikov v celotni skupini prispevali k učinkovitejši uporabi informacijskih rešitev in zadovoljstvu uporabnikov.

Za podružnico na Hrvaškem se načrtuje nadaljnje intenziviranje klasične in digitalne prodaje avtomobilskih ter življenjskih zavarovanj, vezanih na enote investicijskih skladov kot edina specializirana zavarovalnica na tem trgu. Ponudili bodo novo zavarovanje Življenjski kasko in še več pozornosti namenili servisu strank v lastnem klicnem centru.

Na področju upravljanja premoženja družba KD Skladi uspešno sledi najnovejšim trendom in razvoju panoge vzajemnih skladov v svetu. Leta 2017 je začela razvijati področje alternativnih skladov z lansiranjem prvega alternativnega nepremičninskega sklada, KD Adriatic Value Fund, specialni investicijski sklad, ki bo investiral v poslovne nepremičnine v Sloveniji, na Hrvaškem in v Srbiji. Družba ocenjuje, da je področje alternativnih skladov zanimivo za njen razvoj in načrtuje v prihodnosti lansirati nove sklade, ki bodo nalagali svoja sredstva v alternativne naložbene razrede.

Tudi pri optimizaciji poslovanja družba KD Skladi nenehno razvija nove digitalne rešitve, ki prispevajo k učinkovitosti poslovanja in izboljšanju uporabniške in izkušnje za vlagatelje. Leta 2017 je tako lansirala prenovljeno spletno stran, pripravlja pa tudi nove rešitve za spletno in mobilno nalaganje v sklade.

1.16. UPRAVLJANJE TVEGANJ IN NOTRANJA REVIZIJA

Upravljanje tveganj predstavlja pomemben vidik poslovanja družbe KD Group in Skupine KD Group. Učinkovit proces upravljanja tveganj pomaga družbi in skupini pri uresničevanju strateških ciljev in izpolnjevanju njunega poslanstva. Upravljanje tveganj je vključeno v celoten poslovni proces družbe in usklajeno s strategijo družbe in skupine. Družba s celovito obravnavo in obvladovanjem tveganj, ki jim je izpostavljena pri izvajanju svoje dejavnosti, izboljšuje svoje korporativno upravljanje v korist vseh svojih deležnikov, delničarjev, vlagateljev, strank in zaposlencev.

Upravljanje tveganj vodstvo skupine razume kot prvo linijo obrambe v družbi oziroma v skupini ter kot način, da se prepreči nastanek razmer, ki bi lahko ogrozile obstoj Skupine. Pri tem kapital družbe dopolnjuje obvladovanje tveganj v smislu zagotavljanja izpolnjevanja obveznosti skupine tudi ob zanjo neugodnih izrednih dogodkih. Obvladovanje tveganj je eden osrednjih delov strateškega upravljanja Skupine.

V mesecu maju 2017 je zavarovalnica Adriatic Slovenica objavila svoje prvo poročilo o Solventnosti in finančnem položaju družbe, ki skupaj z razširjenim letnim naborom kvantitativnih obrazcev za poročanje (QRT) in Rednim poročilom nadzorniku predstavlja nove, z letom 2017 prvič zavezujoče zahteve po razkritjih v skladu z določili tretjega stebra Solventnosti 2. Zavarovalnica je v poročilih poleg razkritja svojega profila tveganj in opisa procesov upravljanja (s tveganji) v družbi razkrila tudi svoj količnik kapitalске ustreznosti, ki je konec leta 2016 presegal zakonsko zahtevanega. V letu 2017 se profil tveganj družbe, ocenjen konec vsakega četrtertletja kot kapitalška zahteva, ni bistveno spreminjal in posledično se praktično ni spremenil tudi količnik kapitalске ustreznosti.

V zadnjem četrtertletju leta 2017 se je na podlagi novo sprejete srednjeročne strategije poslovanja in iz nje izvedenega poslovnega načrta za leto 2018 in projekcij do 2022 izvedla še lastna ocena tveganj in solventnosti za leto 2017. V sklopu lastne ocene tveganj in solventnosti se je testirala tudi vzdržnost nove srednjeročne strategije poslovanja v smislu izpolnjevanja kapitalskih zahtev in doseganja apetita do tveganj ter odpornost družbe na tveganja, povezana z izvajanjem strategije.

Sicer bo na področju upravljanja tveganj poleg osnovne dejavnosti obvladovanja tveganj ter izračunavanja in poročanja kapitalске ustreznosti družbe še naprej delalo na pripravi raznih scenarijev in analiz vpliva načrtovanih naložbenih, zavarovalnih ali strateških aktivnosti na kapitalsko ustreznost družbe in doseganje zastavljenega apetita do tveganj. V letu 2018 pa se bodo tudi nadaljevale aktivnosti za zagotovitev hitrejšega in enostavnejšega pridobivanja podatkov, potrebnih za izračun kapitalске ustreznosti in regulatorno poročanje. Slednje je pomembno zaradi nadaljnjega krajšanja regulatornih rokov za poročanje, hkrati pa bo koristilo tudi pri vpeljavi MSRP 17.

Zavarovalnica bo tudi v prihodnje največ pozornosti namenjala spremljanju in obvladovanju zavarovalnih, tržnih in operativnih tveganj.

1.16.1. Sistem upravljanja tveganj

Družba in Skupina za doseganje navedenih ciljev vzpostavljata upravljanje tveganj skladno z zakonodajo in upoštevanjem dobre poslovne prakse, kar zahteva sistematični pristop k upravljanju tveganj na vseh področjih in ravneh delovanja družbe in Skupine. V ta namen sta razvili sistem treh obrambnih linij za uspešno in dolgoročno učinkovito upravljanje tveganj.

Prvo obrambno linijo sistema upravljanja tveganj predstavljajo posamezna poslovna področja, ki pri svojem poslovanju odgovorno in dejavno upravljajo tveganja. Področja so odgovorna za učinkovito delovanje notranjih kontrol in izvajanje poslovnih dejavnosti v skladu s predpisanimi limiti, politikami in zastavljenimi strateškimi cilji.

Drugo obrambno linijo sestavljajo Odbor za upravljanje tveganj, Odbor za upravljanje balance (ALCO) ter Služba za upravljanje tveganj.

Odbor za upravljanje balance je bil ustanovljen za učinkovito upravljanje sredstev in obveznosti družbe in skupine, sprejemanje poenotenih naložbenih strategij in politik skupine, upravljanje kapitala, likvidnosti ter tveganj in spremljanje gospodarskih gibanj, ključnih za poslovanje družb skupine.

Odbor za upravljanje tveganj opredeli in spremlja pomembna obstoječa in morebitna tveganja, opredeli metodologije in standarde upravljanja ter merjenja tveganj ter izvaja smernice lastne ocene tveganj in kapitalske ustreznosti.

Služba za upravljanje tveganj razvija limite v posameznih kategorijah tveganj in operativno podpira Odbor za upravljanje tveganj in Odbor za upravljanje balance.

Tretjo obrambno linijo predstavlja Služba notranje revizije, ki skrbi za učinkovitost in zanesljivost notranjega kontrolnega okolja in procesov.

1.16.2. Proces upravljanja tveganj

Proces upravljanja tveganj v družbi in Skupini ima tako jasno določene pristojnosti, odgovornosti in pooblastila. Upravljanje tveganj je ugotavljanje, merjenje oziroma ocenjevanje, obvladovanje in spremljanje tveganj na vseh ravneh, vključno s poročanjem o tveganjih, ki jim je ali bi jim lahko bila družba oziroma Skupina izpostavljena pri svojem poslovanju.

Ukrepi za upravljanje tveganj in postopki za izvajanje in spremljanje izvajanja teh ukrepov so določeni za vsako vrsto tveganja, ki jim je Skupina izpostavljena pri posameznih vrstah poslov, ki jih opravlja, in za tveganja, ki jim je izpostavljena pri vseh poslih, ki jih opravlja.

Proces upravljanja tveganj vsebuje naslednje ključne korake:

- ugotavljanje – prepoznavanje tveganj, ki obsega celovito in pravočasno prepoznavanje tveganj, katerim je oziroma bi jim lahko bila izpostavljena Skupina, in analizo vzrokov za njihov nastanek;
- merjenje oziroma ocenjevanje tveganj, ki obsega izdelavo kvantitativnih in/ali kvalitativnih ocen za merljiva in/ali nemerljiva tveganja, ki so bila prepoznana v postopku ugotavljanja tveganj;
- obvladovanje tveganj, ki obsega postopek izbire in uvedbe ukrepov za zniževanje tveganj;
- spremljanje tveganj, ki obsega pravila glede odgovornosti, pogostosti in načina spremljanja tveganj;
- poročanje o tveganjih, ki obsega vsebino rednih in izrednih poročil ter pogostost poročanja.

1.16.3. Upravljanje tveganj na ravni Skupine KD Group

Sistem upravljanja tveganj na ravni Skupine je prilagojen strukturi, naravi, obsegu ter kompleksnosti in tveganosti poslov, s katerimi se skupina ukvarja. Upoštevati mora razlike v tveganjih, s katerimi se pri poslovanju soočajo posamezne družbe, posebnosti posameznega podjetja, poslovnega okolja in učinke tveganj posamezne članice na druge članice in celotno Skupino. Skupina posveča posebno pozornost pri tem koncentraciji tveganj in njihovi ustrezni razpršitvi.

Regulirane članice Skupine samostojno razvijajo lastne modele sistemov obvladovanja tveganj glede na lastne področne zakone oz. skladno z naravo svoje dejavnosti. Del sistemov upravljanja tveganj, ki se lahko razvija poenoteno za celotno Skupino, pa družba vzpostavlja in razvija centralizirano.

Tveganja, ki jim je Skupina izpostavljena, delimo v pet glavnih skupin: finančna, zavarovalna, operativna, strateška, tveganja upravljanja kapitala in druga tveganja.

Sistem upravljanja tveganj zajema najmanj naslednja najpomembnejša področja tveganj:

- kapitalska ustreznost;
- sklepanje zavarovanj in oblikovanje zavarovalno-tehničnih rezervacij;
- upravljanje sredstev in obveznosti;
- naložbe, zlasti v izvedene finančne instrumente in podobne obveze;
- likvidnost;
- upravljanje zavarovalnih, tržnih, kreditnih, operativnih, likvidnostnih tveganj in tveganj koncentracije ter vseh drugih tveganj, ki jim je družba izpostavljena;
- pozavarovanje in druge tehnike za zmanjševanje tveganj.

Tržno tveganje je tveganje nastanka izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju družbe, ki nastane zaradi nihanj v višini in spremenljivosti tržnih cen sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov.

Kreditno tveganje je tveganje izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju družbe zaradi nihanj v kreditnem položaju izdajateljev vrednostnih papirjev, nasprotnih strank in morebitnih dolžnikov, ki so jim izpostavljene družbe v obliki tveganja neplačila nasprotne stranke, tveganja spremembe kreditnega pribitka in tveganja koncentracije tržnega tveganja.

Likvidnostno tveganje je tveganje družbe, da ne more unovčiti naložb in drugih sredstev za poravnavo svojih finančnih obveznosti, ko te zapadejo.

Zavarovalno tveganje je tveganje nastanka izgube ali neugodne spremembe v vrednosti zavarovalnih obveznosti zaradi neustreznih premij in neustreznih predpostavk, upoštevanih v izračunu zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Operativno tveganje je tveganje izgube družbe zaradi neprimernega ali neuspešnega izvajanja notranjih procesov, ravnanja ljudi ali delovanja sistemov ali zaradi zunanjih dogodkov.

Strateško tveganje je tveganje nastanka izgube, ki nastane zaradi nepravilnih poslovnih odločitev, neustreznega izvajanja sprejetih odločitev in premajhne odzivnosti na spremenjeno poslovno okolje.

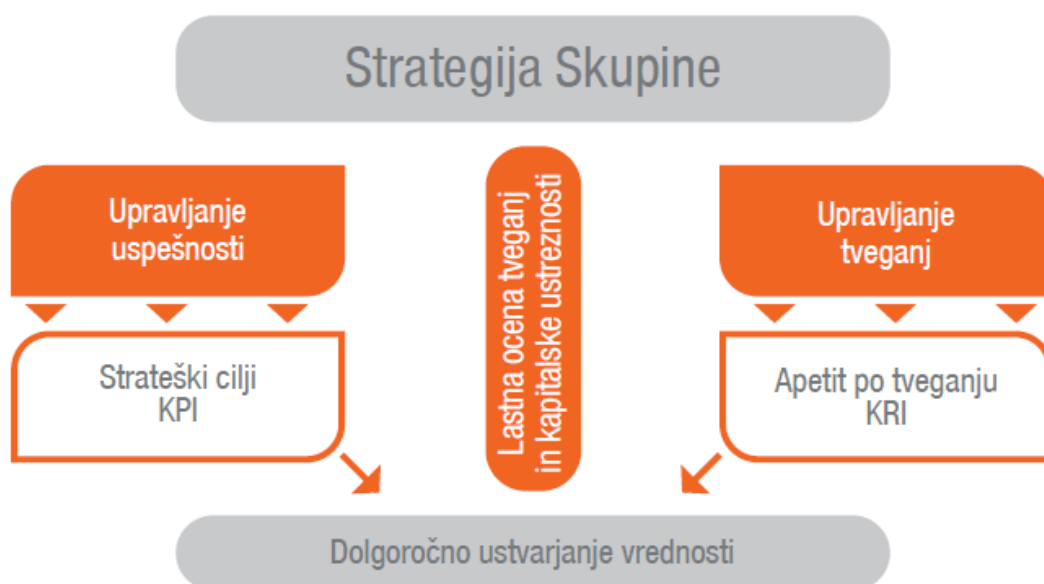
Pri **tveganju upravljanja kapitala** je prvi cilj zagotavljanje zadostne in primerne kapitalске ustreznosti družbe in skupine. V skladu z veljavno zakonodajo redno merimo znesek razpoložljivega kapitala za pokrivanje regulatorne kapitalске zahteve na ravni vsake posamezne družbe in na ravni Skupine.

Regulirane družbe v Skupini (zavarovalnice in družbe za upravljanje) redno spremljajo kapitalsko ustreznost in izpolnjevanje kapitalskih zahtev v skladu z veljavnimi področnimi predpisi. V dejavnosti upravljanja premoženja družba ocenjuje kapitalsko ustreznost glede na svoj profil tveganosti in izdeluje notranjo oceno kapitalске ustreznosti. Največja zavarovalnica v Skupini pa na letni ravni spremlja vpliv tveganj na kapital in izračunava kapitalsko ustreznost po direktivi Solventnost II.

1.16.4. Povezanost sistema upravljanja tveganj s poslovno strategijo Skupine

Upravljanje tveganj se začne s strategijo Skupine, kot pri vseh drugih dejavnostih, ki so povezane s poslovanjem. Po oblikovanju strategije se vzpostavijo nadzorni mehanizmi, ki omogočajo, da se strategija izvaja tako, da lahko vsi timi optimalno izvajajo ključne dejavnike vrednosti in učinkovito upravljajo tveganja, ki nastanejo pri teh dejavnostih.

Povezanost strategije poslovanja Skupine s sistemom upravljanja tveganj

Temeljni koncept strategije upravljanja tveganj je na podlagi strategije poslovanja in upravljanja kapitala (zmogljivosti tveganj) določiti ustrezen apetit po tveganjih, vključno s toleranco do najpomembnejših tveganj.

Apetit po tveganjih predstavlja na ravni podjetja skupni znesek tveganja, ki ga je Skupina pripravljena sprejeti pri uresničevanju svojega poslanstva in vizije, poslovnih in strateških ciljev.

Dopustne meje tveganja predstavljajo največje tveganje, ki ga je Skupina pripravljena sprejeti glede na vsako kategorijo tveganja za doseganje poslovnih in strateških ciljev tako, da družba kumulativno deluje v okviru opredeljenega apetita po tveganju. Operativni limiti se nanašajo na vsakodnevne poslovne odločitve.

1.16.5. Notranja revizija

Notranje revizije posameznih družb v Skupini KD Group so v letu 2017 delovale kot dejavni členi sistema notranjega nadziranja in pomagale dosegati opredeljene cilje s spodbujanjem premišljenega, urejenega načina vrednotenja in izboljševanja uspešnosti upravljanja in obvladovanja tveganj. Tako so z dajanjem neodvisnih in nepristranskih zagotovil ter z opravljanjem svetovalnih dejavnosti ustvarjale dodano vrednost. Prav tako so neposredno preverjale, ali je sistem notranjih kontrol vzpostavljen, ali deluje in ali je tudi učinkovit, da bi še naprej zagotavljal zakonitost, varnost, učinkovitost in gospodarnost poslovanja. Notranje revizije so v revizijskih poročilih dajale predvsem priporočila za zmanjšanje ugotovljenih tveganj, odpravo nepravilnosti, izboljševanje sistemov notranjih kontrol in izboljševanje upravljanja revidiranih področij ter za prenos dobre prakse.

Glede na spremembe Mednarodnih standardov strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, ki so začele veljati v letu 2017, so notranje revizije v Skupini KD Group posodobile temeljne listine o delovanju notranje revizije.

Večina notranjih revizorjev ima dolgoletne izkušnje v revizijski dejavnosti in tudi v panogi. Pridobljene imajo tudi različne strokovne nazive (preizkušeni notranji revizor, revizor, CRMA).

Notranje revizije v skupini izvajajo program zagotavljanja in izboljševanja kakovosti, ki pokriva vse vidike delovanja notranjega revidiranja. Program vključuje notranje in zunanje presoje in je zasnovan tako, da omogoča ocenjevanje skladnosti delovanja z zakonodajo, Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju in Kodeksom etike. Program presoja tudi učinkovitost in uspešnost delovanja notranje revizije ter ugotavlja možnosti za izboljšave. Notranje presoje izvajajo predstojniki notranjih revizij na ravni posameznih poslov in na letni ravni.

Zunanja presoja se izvede najmanj enkrat v petih letih. Izvede jo zunanji neodvisni presojevalec. Poročilo o zadnji zunanji presoji kakovosti delovanja notranje revizije je bilo izdano v začetku leta 2018 za družbo Adriatic Slovenia. Neodvisni presojevalec je izrazil mnenje, da notranja revizija v vseh pomembnih pogledih deluje skladno z/s:

- relevantno zakonodajo,
- Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju,
- Kodeksom notranjerevizijskih načel,
- Kodeksom poklicne etike notranjega revizorja.

Izrazil je tudi mnenje, da notranja revizija deluje učinkovito in uspešno, pri svojem delu se osredotoča na strateške cilje družbe, izpolnjuje pričakovanja uprave, revizijske komisije, nadzornega sveta in drugih notranjih uporabnikov. Za sistematično in dosledno spremljanje izvajanja ukrepov oz. danih priporočil ima vzpostavljeno lastno napredno rešitev. Notranja revizija dodaja vrednost zavarovalnici, saj pomembno prispeva k uspešnosti družbe.

1.17. ZAPOSLENI IN TRAJNOSTNI RAZVOJ V SKUPINI KD GROUP

1.17.1. Zaposleni

V Skupini KD Group smo s svojim delovanjem v storitveni panogi močno odvisni od zadovoljstva, zavzetosti in motiviranosti naših zaposlenih, ker le tako lahko zadovoljimo želje in potrebe naših deležnikov – strank, poslovnih partnerjev in posledično lastnikov.

Načrtovanje in izvajanje kadrovskih dejavnosti smo tudi v letu 2017 prilagodili razmeram na trgu ter si z zagotavljanjem kakovostne podpore in izvajanjem storitev prizadevali spodbujati pridobivanje znanja, kompetenc in vsestranski razvoj ter motiviranje zaposlenih.

Leta 2017 smo v Skupini nadaljevali s kadrovskim prestrukturiranjem in povečevali delež strokovnih kadrov. Izvedli smo vsakoletno preverjanje in ocenjevanje kompetenc. Ocenjevanje predstavlja podlago za pripravo razvojnih ukrepov, ki bodo razvijali kompetence, ključne za učinkovito delovanje in razvoj družbe. Uspešnost sistemov upravljanja z zaposlenimi smo tudi leta 2017 spremljali z merjenjem organizacijske klime, sistemov vodenja in zadovoljstva zaposlenih, kot tudi s spremljanjem ključnih kadrovskih kazalcev.

Število in izobrazbena struktura zaposlenih v družbi KD Group in Skupini KD Group

Konec leta 2017 je bilo v Skupini KD Group ob upoštevanju deleža zaposlitve v posamezni družbi 1.204,1 zaposlenih, to je 75,1 zaposlenih manj kot ob koncu leta 2016.

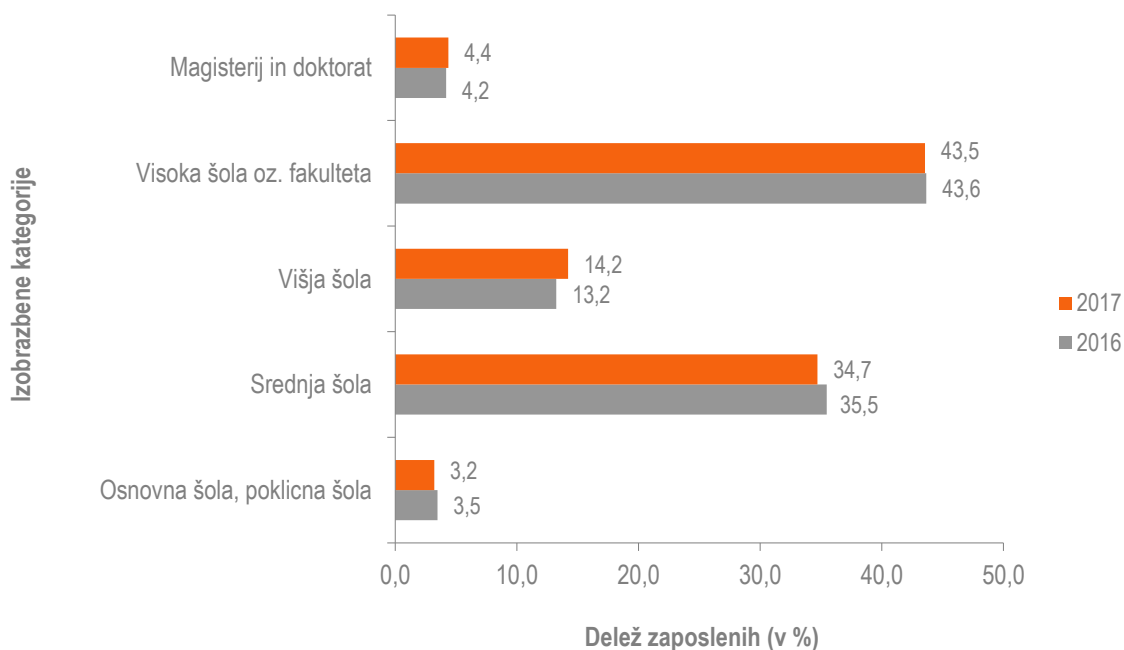
Zaposleni po družbah	31. 12. 2017		31. 12. 2016		Indeks 2017/2016
	FTE*	delež v %	FTE*	delež v %	
Finančne storitve					
KD Group d. d., Ljubljana	25,8	2,1 %	29,3	2,3 %	88
KD Kapital d. o. o., Ljubljana	0	/	0	/	/
Manta Marine Ventures Ltd., Road Town	0	/	0	/	/
Firsthouse Investments Limited LLC, Ciper	0	/	0	/	/
Zavarovalništvo					
Adriatic Slovenica d. d., Koper*	1.055,5	82,5 %	1.108,2	86,6 %	95
Prospera d. o. o., Koper	12	0,9 %	27,8	2,2 %	43
VIZ d. o. o., Koper	2	0,2 %	3	0,2 %	67
AS Neživotno osiguranje, Beograd	0	/	5	0,4 %	/
KD IT d. o. o., Ljubljana	1	0,1 %	3,1	0,2 %	32
Permanens d. o. o., Zagreb	-	/	-	/	/
Zdravje AS d. o. o., Koper	1,4	0,1 %	2,5	0,2 %	56
Agent d. o. o., Izola	19	1,5 %	18	/	106
Vaš partner d. o. o., Ljubljana	0	/	0,5	0,0 %	0
Upravljanje premoženja					
KD Skladi d. o. o., Ljubljana	52,4	4,1 %	48,9	3,8 %	107
KD Locusta Fondovi d. o. o., Zagreb	9	0,7 %	9	0,7 %	100
KD Fondovi ad, Skopje	6	0,5 %	6	0,5 %	100
Drugo					
KD Kwart d. o. o., Ljubljana	8	0,6 %	9	0,7 %	89
DRI Naložbe d. o. o., Ljubljana	0	/	0	/	/
Šumijev kvart d. o. o., Ljubljana	0	/	0	/	/
Gradnje inženiring d. o. o., Ljubljana	0	/	0	/	/
Projektor d. o. o., Ljubljana	12	0,9 %	9	0,7 %	133
Fontes Group d. o. o., Beograd	0	/	0	/	/
Skupina KD Group	1.204,1	100 %	1.279,3	100 %	94,1

Opomba:

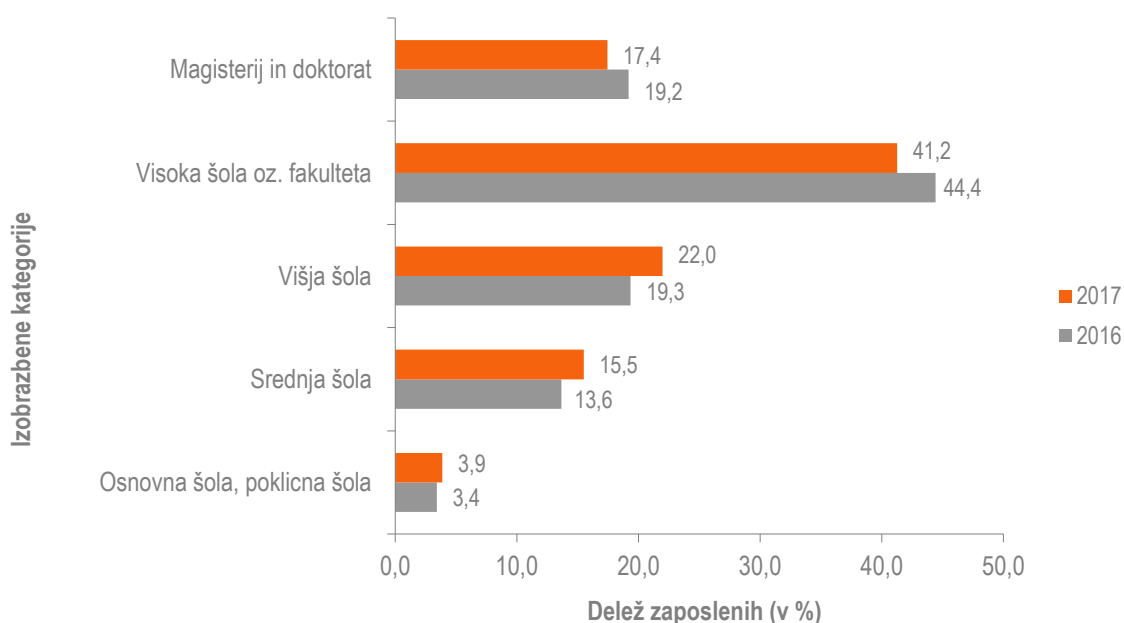
* FTE – število zaposlenih glede na delež zaposlitve v posamezni družbi.

V Skupini KD Group ima največji delež, 48 odstotkov zaposlenih, zaključeno VII. stopnjo izobrazbe ali več. Zaradi narave naše dejavnosti pa precejšnji delež (35 %) predstavljajo zaposleni s V. stopnjo strokovne izobrazbe, saj se za delovno mesto zavarovalnega zastopnika zahteva srednješolska izobrazba.

Izobrazbena struktura zaposlenih v Skupini KD Group 31. 12. 2017 v primerjavi z 31. 12. 2016

Izobrazbena struktura zaposlenih v družbi KD Group na 31. 12. 2017 v primerjavi s koncem leta 2016

Izobraževanje in razvoj zaposlenih

Ker želimo biti v koraku s številnimi spremembami na zavarovalniškem trgu, obvladovati nove, sodobne pristope, je vlaganje v znanje zaposlenih ključ do cilja. V Skupini razumemo razvoj zaposlenih kot prepoznavno vrednoto naše družbe, zato zaposlenim omogočamo najboljše možnosti za razvoj kompetenc in vrednot ter nenehno osebno rast, večjo kreativnost in smisel za timsko delo, sposobnost prilagajanja tržnim spremembam in lažje sprejemanje poslovnih odločitev.

Vse to podpira in omogoča naš sistem internega izobraževanja Akademija AS. Ob pripravi izobraževanj Akademije AS vedno izhajamo iz znanja prav od tam, kjer nastaja in ga nato oplemenitimo z izkušnjami iz različnih timov. Izredno smo ponosni na interne predavatelje, ki z navdušenjem in z veliko mero motivacije delijo in prenašajo svoje znanje. Vse izobraževalne programe Akademije AS izvajamo sistematično za različne ciljne skupine. Vsebinsko programov pomembno dopolnjujemo s »coachingom«. Potrebe glede razvoja, nadgrajevanja znanja iz večšin ugotavljamo tudi s pomočjo sistema kompetenc. Z ekipo internih trenerjev pa zagotavljamo nenehno izobraževanje in prenos dobrih praks.

Dobra komunikacija vodi k dobrim medsebojnim odnosom, zato smo v letu 2017 največji poudarek namenili treningom s področja odličnosti v komunikaciji in učinkovitim reševanjem izzivov. Velik poudarek smo namenili tudi delavnicam, ki so bile namenjene utrjevanju strokovno-zavarovalnega znanja, tako da smo klasične oblike izobraževanja dopolnjevali z e-izobraževanjem in preverjanjem znanja. Posodobili smo sistem internega anketiranja zaposlenih glede zadovoljstva z izobraževanjem in ga nadgradili tudi z vprašalnikom glede uporabnosti pridobljenega znanja v praksi pri delu.

Tudi leta 2017 smo poudarjali in krepili interno komunikacijo v Skupini KD Group in prosta delovna mesta zapolnjevali predvsem z iskanjem notranjih virov in prezaposlovanjem sodelavcev znotraj Skupine.

Skrb za zaposlene, varstvo in zdravje pri delu, socialna varnost

Zaposlenim smo tudi leta 2017 zagotavljali varno delo v zdravem delovnem okolju. Pozitivno klimo smo spodbujali tudi s pomočjo različnih ukrepov in aktivnosti s področja promocije zdravja. Posvečali smo se krepitvi sposobnosti in pridobivanju veščin za preventivno ukrepanje, zdravo prehranjevanje, spodbujanje gibanja in aktivnega življenja, ozaveščanju in pomoči pri obvladovanju negativnih dejavnikov stresa ter tehnikam za krepitev dobrih odnosov na delovnem mestu.

Za utrjevanje dobrih medsebojnih odnosov v Skupini smo tudi v letu 2017 organizirali druženje zaposlenih. Srečali smo se na spomladanskem srečanju v Izoli in na prednovoletnem srečanju zaposlenih. V božično-novoletnem času je potekalo tradicionalno obdarovanje otrok zaposlenih.

V tej smeri deluje tudi Športno-kulturno društvo Pravi Asi, ki v Skupini spodbuja športno in kulturno dejavnost in aktivno druženje zaposlenih tudi zunaj delovnega časa. Eden od pomembnejših ciljev društva je organizirati športno-rekreativne dejavnosti in spodbujati zdrav način življenja ter ustvariti pozitivno klimo med zaposlenimi v Skupini.

V Skupini redno skrbimo za zdravje in dobro počutje zaposlenih skladno z zakonodajo s področja varnosti in zdravja pri delu. Tako smo v letu 2017 na področju zdravja in varnosti pri delu zaposlene vključevali v obvezne in razširjene preventivne zdravstvene preglede ter organizirali usposabljanja za varstvo pri delu in požarno varstvo s pomočjo zunanjih izvajalcev.

Ponosni smo, da se v organizirane oblike promocije zdravja vključuje vedno večje število zaposlenih. To gre pripisati atraktivnosti vsebin in povečanju zavedanja zaposlenih o pomembnosti zdravega načina življenja. To se dokazano kaže tako v večjem zadovoljstvu zaposlenih in s tem večji produktivnosti pri delu, kot tudi v zmanjševanju poškodb, zdravstvenih okvar in bolezni, ki imajo za posledico zdravstveno nezmožnost zaposlenega za delo.

Na področju socialne varnosti zaposlenim nudimo možnost vključitve v kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje in kolektivno življenjsko zavarovanje, ki ga je delodajalec sklenil oz. ga sofinancira za svoje zaposlene.

1.17.2. Trajnostni razvoj

Skupina KD Group namenja sodelovanju z okoljem trajno pozornost. Prednostno z donacijami in sponzorstvi podpiramo projekte na področju zdravstva, športa, kulture oz. ohranjanja naravne in kulturne dediščine, izobraževanja in preventive, predvsem na področju ohranjanja zdravja in zdravega življenjskega sloga. Leta 2017 smo skupno podprli več kot 300 različnih projektov po vsej Sloveniji.

Pomembnejša sponzorstva in donacije

Tradicionalno smo povezani s športom, ves čas namenjamo pozornost razvoju zavarovanj za športnike vseh kategorij. Za vrhunske športnike smo skrbeli tudi kot uradna zavarovalnica olimpijskih reprezentanc (Teama Slovenia, vse od leta 1993). Poleg tega je ambulanta Zdravje AS v Ljubljani leta 2017 postala referenčna ambulanta za olimpijce. Z Nogometno zvezo Slovenije zavarovalnica sodeluje že 18. leto, slovensko reprezentanco bomo v 2018 spremljali na evropskem nogometnem prvenstvu. AS podpira tudi Rokometno zvezo in reprezentanco Slovenije, ki je leta 2017 osvojila bronasto medaljo na svetovnem prvenstvu v Franciji, sodelovanje se bo nadaljevalo tudi v 2018. Nadaljevali smo pokroviteljstvo najboljšega slovenskega jadralca vseh časov, Vasilija Žbogarja (že 18. leto).

Ponosni smo tudi na sodelovanje s Planinsko zvezo Slovenije, kjer zvezi in več kot 50 tisoč članom nudimo ugodno nezgodno zavarovanje in zavarovanje stroškov reševanja v tujini s 24-urno asistenco, zdravstveno asistenco za tujino in zavarovanja odgovornosti. Poskrbeli smo tudi za varnejšo Slovensko turno kolesarko pot, ki obide vse večje gorske skupine in obsega kar 1.750 km poti in 50 tisoč metrov vzponov.

S športom je povezana tudi hčerinska družba KD Skladi, ki je leta 2017 postala generalni pokrovitelj jadralk: Tina Mrak - Veronika Macarol 470 Slovenian sailing team. Družba KD Skladi je tudi dolgoletni podpornik Šahovske zveze Slovenije.

Na področju kulture in varstva kulturne in naravne dediščine smo pokrovitelj Avditorija Portorož in Gledališča Koper (od njegove ustanovitve leta 2002) in parka Škocjanske jame. V sodelovanje z Arboretumom Volčji Potok in Kobilarno Lipica smo vpleli različne dogodke, ki prispevajo k varovanju dediščine in k skupni prepoznavnosti, namenjeni pa so družinam, zavarovancem in članom AS Kluba ugodnosti.

Družba je leta 2012 pridobila bogato zbirko umetniških del, ki jih od leta 2014 razstavljamo v **AS Galeriji** na Dunajski 63 v Ljubljani. Ob tem smo v galeriji pripravili skupno 14 razstav predvsem domačih avtorjev. Kakovostni izbor se odraža v vse večjem obisku in medijski odmevnosti galerije.

AS Fundacija nadaljuje svoje temeljno poslanstvo že od leta 1995 (takrat še kot Ajda, kasneje kot KD Fundacija) in z dodeljevanjem finančne pomoči podpira pri študiju talentirane mlade posameznike na različnih področjih, predvsem glasbe in umetnosti. S pomočjo fundacije je leta 2017 na najboljših univerzah po vsem svetu znanje pridobivalo sedem mladih.

Na področju zdravstvenega varstva kot glavni pokrovitelj že 16 let podpiramo izbor revije Viva za najboljše in najuglednejše slovenske zdravnike »Moj zdravnik«, ki podpira razvoj in ugled zdravstvene stroke. Že od leta 1995 nagradujemo krvodajalce prek Območnega združenja Rdečega križa v Izoli in Kopru.

Odgovoren odnos do okolja je stalna praksa zavarovalnice in zaposlenih. AS zmanjšuje ogljični odtis na najrazličnejše načine, predvsem z investicijami v energetske obnove poslovnih stavb, prostorov in z nakupi ekološko ustrežnejših avtomobilov. Na sedežu družbe v Kopru smo s preходом na ogrevanje z lastno toplotno črpalko zmanjšali stroške za skoraj 60 odstotkov in prihranili prek 23.000 evrov. Posebno pozornost posvečamo varčevanju z električno energijo, vodo in papirjem in ločevanju nevarnih odpadkov (tonerjev, kartuš, IT-opreme, litijevih baterij, iztrošenih sijalk (slednjih od leta 2014). Z digitalizacijo poslovanja smo skoraj prepolovili porabo nevarnih odpadkov – tonerjev in kartuš. Temu smo že leta 2016 dodali še ločevanje vseh odpadkov v delovnem okolju v skupne zabojnike na organiziranih EKO otokih po vseh poslovnih enotah.

Vrsta ločenih odpadkov	Leto 2016 količina kg	Leto 2017 količina kg
Kosovni odpadki	5.550	2.510
Odpadna elektronika	300	460
Tonerji	300	171
Baterijski vložki	37	105
Papir	16.687	20.747

Konsolidirani računovodski izkazi s pojasnili
za Skupino KD Group za leto,
končano 31. decembra 2017

Vsebina

1.	Izjava o odgovornosti posloводства	63
2.	Poročilo neodvisnega revizorja	64
3.	Konsolidirani računovodski izkazi	70
3.1	Konsolidirana bilanca stanja	70
3.2	Konsolidirani izkaz poslovnega izida	71
3.3	Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa	72
3.4	Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za leto, končano 31. decembra 2017	73
3.5	Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za leto, končano 31. decembra 2016	73
3.6	Konsolidirani izkaz denarnih tokov	74
4.	Splošni podatki	76
5.	Uvodna pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom	76
5.1	Podlaga za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov	76
5.2	Zavarovalne in finančne pogodbe	84
6.	Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev	87
6.1	Neopredmetena sredstva	87
6.2	Opredmetena sredstva	88
6.3	Naložbene nepremičnine	89
6.4	Finančne naložbe v pridruženih družbah	89
6.5	Finančne naložbe	90
6.6	Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	96
6.7	Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij prenesen na pozavarovalnice in sozavarovanje	96
6.8	Sredstva iz finančnih pogodb	96
6.9	Terjatve	97
6.10	Druga sredstva	98
6.11	Denar in denarni ustrezniki	98
6.12	Pobotanje sredstev in obveznosti	98
6.13	Kapital	98
6.14	Podrejene obveznosti	99
6.15	Zavarovalno-tehnične rezervacije	99
6.16	Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	102
6.17	Druge rezervacije	102
6.18	Obveznosti iz finančnih pogodb	102
6.19	Finančne obveznosti	103
6.20	Obveznosti iz poslovanja	103
6.21	Ostale obveznosti	103
6.22	Prihodki in odhodki	103
6.23	Davek od dohodka	106
7.	Glavne računovodske ocene in presoje	106
8.	Obvladovanje tveganj	110
8.1	Obvladovanje kapitalске ustreznosti in upravljanje s kapitalom	111
8.2	Vrste tveganj	112
9.	Poročanje po poslovnih odsekih	133
10.	Pojasnila k posameznim postavkam računovodskih izkazov	136

10.1	Neopredmetena sredstva	136
10.2	Opredmetena osnovna sredstva	139
10.3	Naložbene nepremičnine	140
10.4	Finančne naložbe v pridruženih družbah	142
10.5	Finančne naložbe	143
10.6	Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	146
10.7	Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen na pozavarovalnice in sozavarovanje	147
10.8	Sredstva iz finančnih pogodb	147
10.9	Terjatve	148
10.10	Druga sredstva	149
10.11	Denar in denarni ustrezniki	149
10.12	Kapital	150
10.13	Podrejene obveznosti	151
10.14	Zavarovalno-tehnične rezervacije	152
10.15	Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	153
10.16	Druge rezervacije	153
10.17	Obveznosti iz finančnih pogodb	154
10.18	Finančne obveznosti	155
10.19	Obveznosti iz poslovanja	156
10.20	Ostale obveznosti	157
10.21	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	158
10.22	Prihodki in odhodki od naložb	159
10.23	Drugi zavarovalni prihodki in odhodki	160
10.24	Drugi prihodki	161
10.25	Čisti odhodki za škode	162
10.26	Obratovalni stroški	163
10.27	Drugi odhodki	164
10.28	Davki	165
10.29	Čisti dobiček/izguba na delnico	167
10.30	Dividende na delnico	167
11.	Zunajbilančna evidenca	167
12.	Vstopi in izstopi odvisnih družb	167
13.	Posli s povezanimi strankami	168
14.	Dodatno pojasnilo k izkazu denarnih tokov	169
15.	Dogodki po datumu bilance stanja	169

1. Izjava o odgovornosti posloводства

Člani upravnega odbora družbe KD Group, d. d. Ljubljana v skladu s 60. a členom Zakona o gospodarskih družbah zagotavljajo, da je letno poročilo Skupine KD Group za leto 2017, vključno z izjavo o upravljanju, sestavljeno in objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o trgu finančnih instrumentov ter mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija. Upravni odbor družbe KD Group, d. d. je sprejel konsolidirane izkaze in letno poročilo Skupine 25. aprila 2018.

Upravni odbor družbe:

- potrjuje računovodske izkaze Skupine KD Group in uporabljene računovodske usmeritve ter pojasnila k računovodskim izkazom;
- zagotavlja, da je letno poročilo Skupine KD Group za leto 2017 z vsemi sestavnimi deli sestavljeno v skladu z veljavno zakonodajo in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija;
- potrjuje, da računovodski izkazi Skupine KD Group predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov poslovanja za leto 2017;
- izjavlja, da so računovodski izkazi Skupine KD Group pripravljeni ob predpostavki nadaljevanja poslovanja v prihodnosti, da se izbrane računovodske usmeritve dosledno uporabljajo in da so razkrite morebitne spremembe le-teh;
- je odgovoren za ukrepe za preprečevanje in odkrivanje prevar ter nepravilnosti ter za zagotavljanje ohranjanja vrednosti premoženja Skupine KD Group.

V skladu s 110. členom Zakona o trgu finančnih instrumentov, člani upravnega odbora družbe KD Group, d. d., izjavljajo:

- da je računovodsko poročilo Skupine KD Group za leto 2017 sestavljeno v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija, ustreznim okvirom računovodskega poročanja ter da daje resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida Skupine KD Group;
- da poslovno poročilo Skupine KD Group za leto 2017 vključuje pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe, finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki jim je Skupina KD Group izpostavljena.

Ljubljana, 25. april 2018

Aleksander Sekavčnik
predsednik upravnega odbora

Matija Gantar
namestnik predsednika upravnega odbora

Tomaž Butina
član upravnega odbora

mag. Katarina Valentinčič Istenič
članica upravnega odbora

Aljoša Tomaž
član upravnega odbora, glavni izvršni direktor

Gabrijel Škof
član upravnega odbora

2. Poročilo neodvisnega revizorja

KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.
Železna cesta 8a
SI-1000 Ljubljana

Telefon: +386 (0) 1 420 11 60
Internet: <http://www.kpmg.si>

Poročilo neodvisnega revizorja

Lastnikom družbe KD Group d.d.

Poročilo o konsolidiranih računovodskih izkazih

Mnenje

Revidirali smo priložene konsolidirane računovodske izkaze družbe KD Group d.d. in njenih odvisnih družb (»skupine«), ki vključujejo konsolidirano bilanco stanja na dan 31. decembra 2017, konsolidiran izkaz poslovnega izida, konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi konsolidirani računovodski izkazi resnični in pošten prikaz konsolidiranega finančnega položaja skupine na dan 31. decembra 2017 ter njenega konsolidiranega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija (»MSRP kot jih je sprejela EU«).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) in EU Uredbo (EU) št.537/2014. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od revidirane skupine. Potrjujemo tudi, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste zadeve, ki so na osnovi naše strokovne presoje najbolj pomembne pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov tekočega obdobja. Te zadeve smo naslovili v okviru naše revizije konsolidiranih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o teh izkazih. V zvezi s ključnimi revizijskimi zadevami ne podajamo ločenega mnenja.

Nadomestljiva vrednost naložbenih nepremičnin

Knjigovodska vrednost naložbenih nepremičnin na dan 31. decembra 2017: 26.897.035 EUR (2016: 32.435.133 EUR), pripoznana oslabitev v letu 2017: 1.231.303 EUR (2016: 1.211.512 EUR).

Sklicujemo se na konsolidirane računovodske izkaze: Pojasnili 6.3 in 7.1.4 (računovodske usmeritve) ter Pojasnili 10.3 in 10.27 (pojasnila).

Ključna revizijska zadeva	Naš odziv
Skupina z naložbenimi nepremičninami pridobiva prihodke od najemnin. Med naložbenimi nepremičninami so v največji meri pisarniški prostori po Sloveniji in Maribor Maribor, kulturno-zabavni in poslovni center. Skupina naložbene nepremičnine izkazuje po nabavnih vrednostih, zmanjšanih za amortizacijske popravke in oslabitve. Ker je del naložbenih nepremičnin neoddan in ker del nepremičnin generira nizke prihodke od najemnin, obstajajo znamenja, da je knjigovodska vrednost naložbenih nepremičnin višja od njihove nadomestljive vrednosti. V takšnih primerih relevantni standardi računovodskega poročanja narekujejo, da je potrebno takšna sredstva oslabiti. Skupina nadomestljivo vrednost naložbenih nepremičnin ugotavlja kot vrednost pri uporabi ali kot pošteno vrednost, zmanjšano za stroške prodaje ali po potrebi na oba načina. Ugotavljanje nadomestljive vrednosti vsebuje pomembne poslovodske ocene in presoje, ki so vključene v ocene vrednosti naložbenih nepremičnin, ki so jih za skupino izvedli zunanji ocenjevalci vrednosti nepremičnin in med drugim vključujejo predpostavke kot so uporabljena diskontna stopnja, projekcije bodočih denarnih tokov (na osnovi bodočih najemnin) in primerljive transakcije. Pri oceni posamično najpomembnejše nepremičnine (Maribox Maribor, kulturno-zabavni in poslovni center) je zaradi njene specifične narave uporabljena še posebej velika mera presoje. Nadomestljiva vrednost naložbenih nepremičnin je visoko občutljiva na spremembe uporabljenih predpostavk, zaradi česar smo opredelitev nadomestljive vrednosti naložbenih nepremičnin opredelili kot ključno revizijsko zadevo.	Naši revizijski postopki, v katere smo vključili neodvisne zunanje veščake s področja ocenjevanja vrednosti nepremičnin, so med drugim vključevali: - Ovrednotenje usposobljenosti in neodvisnosti ocenjevalcev vrednosti nepremičnin, ki jih je angažirala skupina; - Kritično ovrednotenje ustreznosti metod vrednotenja, ki jih je uporabila skupina in njeni zunanji ocenjevalci vrednosti pri določitvi nadomestljivih vrednosti naložbenih nepremičnin in njihove skladnosti z relevantnimi standardi računovodskega poročanja; - Kritično presojo predpostavk, uporabljenih v cenitvenih poročilih, s poudarkom na diskontni stopnji, deležem nezasedenosti in znesku najemnin, kar smo jih primerjali s podpisanimi pogodbami, neodvisnimi zunanjimi viri in diskontnimi stopnjami v zadnjih, primerljivih transakcijah; - Poleg zgoraj navedenega za Maribox Maribor presojo primernost razpona ključnih predpostavk, uporabljenih pri analizi občutljivosti, ki jo je skupina razkrila v letnem poročilu; - Ovrednotenje zadostnosti in ustreznosti razkritij skupine o ključnih predpostavkah, uporabljenih v ocenjeni nadomestljivi vrednosti.

Merjenje matematičnih rezervacij

Matematične rezervacije na dan 31. decembra 2017: 107.590.283 EUR (31. decembra 2016: 107.250.524), povečanje matematičnih rezervacij v letu 2017: 339.759 EUR (povečanje v letu 2016: 4.485.381 EUR).

Sklicujemo se na konsolidirane računovodske izkaze: Pojasnili 6.15 in 7.1.6 (računovodske usmeritve), Pojasnili 10.14 in 8.2.1 (pojasnila).

Ključna revizijska zadeva	Naš odziv
Matematične rezervacije predstavljajo pomembno postavko v bilanci stanja skupine. Merjenje teh rezervacij je povezano z visoko mero negotovosti, saj so pri njihovem ocenjevanju potrebne tako presoje posloводства kot oblikovanje kompleksnih in subjektivnih predpostavk kot dela modela vrednotenja, temelječega na standardnih aktuarskih metodologijah. Na bilančni datum mora skupina izvesti test ustreznosti obveznosti iz zavarovalnih pogodb (v nadaljevanju »LAT test«) da ugotovi, ali so rezervacije primerne in zadostne. Test se izvede s primerjavo ocene sedanje vrednosti bodočih denarnih tokov, ki izhajajo iz obstoječih zavarovalnih pogodb, s pripoznanimi rezervacijami. Če LAT test pokaže, da so rezervacije nižje kot ocena prihodnjih denarnih tokov, skupina celoten primanjkljaj pripozna v izkazu poslovnega izida. Ključne predpostavke, ki jih je skupina uporabila v zgoraj opisanem modelu denarnih tokov, vključujejo: pričakovane stroške, stopnje predčasnih prekinitev, pričakovane stopnje donosa naložb in diskontne stopnje. Zaradi dolgih ročnosti obveznosti imajo lahko relativno majhne spremembe teh spremenljivk pomemben vpliv na ocenjeno sedanjo vrednost prihodnjih denarnih tokov. Zaradi zgoraj navedenih dejavnikov smo merjenje matematičnih rezervacij opredelili kot ključno revizijsko zadevo.	Naši revizijski postopki, ki smo jih opravili z vključitvijo naših aktuarjev in IT veščakov, so med drugim vključevali: - Ovrednotenje metodologije, ki jo je skupina uporabila pri merjenju matematičnih rezervacij z vidika skladnost z relevantnimi zahtevami regulatornega in računovodskega poročanja; - Ocena in testiranje splošnih IT kontrol, med drugim kontrol, povezanih z zbiranjem in varovanjem podatkov, uporabljenih v izračunu matematičnih rezervacij; - Ovrednotenje primernosti ocene bodočih denarnih tokov, ki jih je pripravila skupina in jih uporabila v LAT testu, na osnovi: - ocene rezultatov analize izkustev, ki jo je pripravila skupina in uporaba rezultatov te analize kot podlage za presojo ključnih predpostavk, ki jih je skupina uporabila pri merjenju matematičnih rezervacij na dan 31. decembra 2017. Še posebej smo bili pozorni, med drugimi, ali so uporabljene stopnje predčasnih prekinitev, uporabljenih v LAT testu, skladne z analizo izkustev in če so bile v LAT testu uporabljene diskontne stopnje in stopnje donosov naložb skladne z opazovanimi tržnimi obrestnimi merami; - ocene primernosti predpostavk o stroških uporabljenih v LAT testu v primerjavi s stroški, upoštevanimi v poslovnem načrtu zavarovalnice, ki jih letno primerjamo z rezultati poslovanja zavarovalnice. - Ovrednotenje smiselnosti gibanja obveznosti matematičnih rezervacij v letu 2017, ki vključuje začetno vrednost matematičnih rezervacij, pripravo naše neodvisne ocene vrednosti

	postavk, ki povečujejo matematične rezervacije (kot so premije, tehnična obrestna mera, delitev dobička, diskontna stopnja) in postavk, ki zmanjšujejo matematične rezervacije (škode, odhodki za stroške, premija za tveganje); • Ovrednotenje skladnosti razkritij o matematičnih rezervacijah z relevantnimi standardi računovodskega poročanja.
--	--

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo »Poslovno poročilo«, ki je sestavni del letnega poročila. Druge informacije ne vključujejo konsolidiranih računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom izdaje revizorjevega poročila, razen Poročila upravnega odbora družbe KD Group o preveritvi letnega poročila družbe KD Group d.d. in skupine KD Group za leto 2017, ki je del Poslovnega poročila in ki bo na voljo po datumu revizorjevega poročila.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih se, razen kjer je to posebej navedeno v našem poročilu, ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne.

Vezano na Poslovno poročilo smo presodili ali vključuje razkritja, kot jih zahteva Zakon o gospodarskih družbah (v nadaljevanju »zakonska določila«).

Na osnovi postopkov, ki smo jih opravili pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov in na osnovi zgoraj opisanih postopkov menimo:

- da so informacije v Poslovnem poročilu za poslovno leto, za katero so pripravljeni konsolidirani računovodski izkazi, skladne, v vseh pomembnih pogledih, z informacijami v konsolidiranih računovodskih izkazih ter
- da je Poslovno poročilo pripravljeno v skladu z zakonskimi določili.

Poleg tega smo v luči poznavanja in razumevanja skupine in okolja, v katerem ta posluje, ki smo ga pridobili pri opravljanju revizije, dolžni poročati, če bi zaznali pomembno napako v zvezi z drugimi informacijami, ki smo jih pridobili pred datumom izdaje revizorjevega poročila. V zvezi s tem nimamo o čem poročati.

Odgovornost poslovodstva in pristojnih za upravljanje za konsolidirane računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z MSRP kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot osnovo za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov skupine.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR in EU Uredbo 537/2014, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se štejejo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam;
- se seznanimo z notranjimi kontrolami, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol skupine;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in razumnost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o primernosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sklenemo, da obstaja pomembna negotovost, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Naši sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje skupine kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov vključno z razkritji ter ovrednotimo ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.
- Pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v zvezi s finančnimi informacijami družb oz. poslovnih aktivnosti v skupini, da bi izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za načrtovanje, nadzor in izvedbo revizije konsolidiranih računovodskih izkazov. Odgovorni smo za naše mnenje.

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno z morebitnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki jih zaznamo med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje posredujemo tudi izjavo o spoštovanju etičnih zahtev v zvezi z neodvisnostjo in jim predstavimo vsa razmerja in druge zadeve, ki bi morebiti lahko vplivale na našo neodvisnost ter kjer je to primerno, o uporabljenih varovalih.

Izmed zadev, ki smo jih predstavili pristojnim za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov tekočega obdobja in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v našem revizorjevem poročilu, razen če zakoni ali predpisi omejujejo javno razkritje zadeve ali ko v izredno redkih okoliščinah opredelimo, da naj zadeve ne bi vključili v naše poročilo zaradi negativnih posledic.

Poročilo o drugih regulatornih zadevah

Delničarji družbe KD Group d.d. so nas na seji skupščine 29. avgusta 2016 imenovali za revizorja konsolidiranih računovodskih izkazov skupine KD Group za leto, ki se je končalo 31. decembra 2017. Obdobje neprekinjenega izvajanja revizije traja pet let, in sicer od 31. decembra 2013 do 31. decembra 2017.

Potrjujemo, da:

- je naše revizijsko mnenje skladno z dodatnim poročilom, ki je bilo predloženo revizijski komisiji družbe KD Group d.d. dne 25. aprila 2018;
- nismo izvajali nedovoljenih nerevizijskih storitev, kot so navedene v 5. členu Uredbe EU št. 537/2014. Tudi med izvedbo revizije smo ostali neodvisni od revidirane skupine.

Za skupino v obdobju na katero se nanašajo konsolidirani računovodski izkazi, poleg obvezne revizije in drugih storitev, razkritih v poslovnem poročilu ali konsolidiranih računovodskih izkazih družbe, nismo opravili nobenih drugih storitev.

V imenu revizijske družbe

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Damjan Ahčič, FCCA
pooblaščen revizor

Barbara Kunc
pooblaščen revizorka
partner

Ljubljana, 25. april 2018

KPMG Slovenija, d.d.

3. Konsolidirani računovodski izkazi

3.1 Konsolidirana bilanca stanja

(v EUR)	Pojasnilo	31. 12. 2017	31. 12. 2016
SREDSTVA		829.397.744	805.641.946
Neopredmetena sredstva	10.1	60.589.463	61.176.447
Opredmetena osnovna sredstva	10.2	35.456.273	37.607.734
Nekratkoročna sredstva namenjena za prodajo		-	4.270
Odložene terjatve za davek	10.28	14.471.183	16.966.263
Naložbene nepremičnine	10.3	26.897.035	32.435.133
Finančne naložbe v pridruženih družbah	10.4	13.634.732	13.250.256
Finančne naložbe:	10.5	263.248.732	264.134.153
V posojila in depozite		40.744.777	36.164.354
V posesti do zapadlosti		15.266.895	23.871.677
Razpoložljive za prodajo		198.625.971	195.065.832
Vrednotene po pošteni vrednosti		8.367.551	9.032.291
Izvedeni finančni instrumenti		243.537	-
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	10.6	304.978.128	287.601.430
Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij prenesen na pozavarovalnice in sozavarovanje	10.7	17.704.187	17.399.316
Sredstva iz finančnih pogodb	10.8	8.890.333	4.753.190
Terjatve	10.9	38.962.838	35.487.585
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov		17.736.086	18.914.437
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja		2.165.695	1.772.993
Terjatve za odmerjeni davek		2.318.724	107.121
Druge terjatve		16.742.333	14.693.034
Druga sredstva	10.10	23.766.569	23.061.428
Denar in denarni ustrezniki	10.11	20.798.273	11.764.741
Zunajbilančne postavke	11.	105.596.745	61.068.233
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		829.397.744	805.641.946
Kapital	10.12	123.876.902	121.904.092
Kapital, ki pripada večinskim lastnikom družbe		123.665.602	121.594.226
Osnovni kapital		89.321.983	89.321.983
Kapitalske rezerve		812.097	1.518.520
Rezerve iz dobička		2.447.616	2.447.616
Lastne delnice		(2.424.829)	(2.424.829)
Prevedbene razlike		(1.237.830)	(4.169.437)
Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po pošteni vrednosti		362.655	385.794
Zadržani dobički		34.383.909	34.514.578
Neobvladujoči delež		211.300	309.866
Podrejene obveznosti	10.13	49.525.147	49.453.317
Zavarovalno-tehnične rezervacije	10.14	273.200.323	271.895.804
Prenosne premije		49.526.004	49.382.871
Zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja		107.590.283	107.250.523
Škodne rezervacije		115.554.193	114.097.122
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije		529.844	1.165.288
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	10.15	301.043.277	282.619.434
Druge rezervacije	10.16	4.684.031	4.139.629
Obveznosti iz finančnih pogodb	10.17	8.890.333	4.753.190
Finančne obveznosti	10.18	42.427.684	43.998.397
Obveznosti iz poslovanja	10.19	7.495.064	6.621.903
Obveznost iz neposrednih zavarovalnih poslov		5.263.745	3.900.504
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja		2.162.268	1.955.039
Obveznosti za odmerjeni davek		69.051	766.361
Ostale obveznosti	10.20	18.254.982	20.256.181
Zunajbilančne postavke	11.	105.596.745	61.068.233

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

3.2 Konsolidirani izkaz poslovnega izida

(v EUR)	Pojasnilo	1. 1. – 31. 12. 2017	1. 1. – 31. 12. 2016
ČISTI PRIHODKI OD ZAVAROVALNIH PREMIJ	10.21	292.131.025	288.273.482
Obračunane kosmate zavarovalne premije		303.788.849	298.820.030
Obračunana premija oddana v pozavarovanje in sozavarovanje		(11.888.097)	(11.086.394)
Sprememba prenosnih premij		230.273	539.846
PRIHODKI OD NALOŽB V POVEZANE DRUŽBE, od tega	10.22	876.942	1.906.559
Dobiček iz naložb v kapital pridruženih in skupaj obvladovanih družb, obračunan z uporabo kapitalske metode		754.830	772.145
PRIHODKI OD NALOŽB	10.22	36.042.058	44.121.638
DRUGI ZAVAROVALNI PRIHODKI, od tega	10.23	2.256.523	1.741.010
Prihodki od provizij		2.256.523	1.741.010
DRUGI PRIHODKI	10.24	20.447.708	22.466.719
ČISTI ODHODKI ZA ŠKODE	10.25	(222.184.419)	(212.702.856)
Obračunani kosmati zneski škod		(224.392.135)	(219.116.733)
Obračunani deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev		3.733.323	5.113.471
Sprememba škodnih rezervacij		(1.525.607)	1.300.405
SPREMEMBA DRUGIH ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ	10.14	209.400	(4.138.780)
SPREMEMBA ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ ZAVAROVANCEV, KI PREVZEMAJO NALOŽBENO TVEGANJE	10.15	(18.423.843)	(22.921.728)
ODHODKI ZA BONUS E IN POPUSTE		128.090	100.722
OBRAČUNALNI STROŠKI, od tega	10.26	(84.129.739)	(88.959.645)
Stroški pridobivanja zavarovanj		(22.829.725)	(26.600.421)
ODHODKI OD NALOŽB V POVEZANE DRUŽBE	10.22	(26.583)	(277.836)
ODHODKI NALOŽB, od tega	10.22	(1.012.446)	(7.755.116)
Oslabitve finančnih sredstev, ki niso merjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid		(492.992)	(6.402.849)
DRUGI ZAVAROVALNI ODHODKI	10.23	(3.805.195)	(4.093.142)
DRUGI ODHODKI	10.27	(17.018.228)	(16.332.934)
POSLOVNI IZID PRED ODBAVČITVIJO		5.491.291	1.428.094
DAVEK	10.28	(2.895.520)	928.366
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		2.595.771	2.356.461
Čisti poslovni izid, ki pripada:			
- lastnikom obvladujoče družbe		2.517.656	2.272.182
- manjšinskim lastnikom		78.115	84.279
Skupaj		2.595.771	2.356.461
Čisti dobiček/izguba na delnico, ki pripada večinskim lastnikom družbe (izražen v EUR na delnico)			
- osnovni	10.29	0,98	0,87

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

3.3 Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa

(v EUR)	Pojasnilo	1. 1. – 31. 12. 2017	1. 1. – 31. 12. 2016
Čisti poslovni izid poslovnega leta		2.595.771	2.356.461
Drugi vseobsegajoči donos v obdobju:			
Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe		(174.557)	(138.988)
Sprememba presežka iz prevrednotenja na pridruženih družbah	10.12	(4.935)	60.513
Sprememba poštene vrednosti sredstev razpoložljivih za prodajo	10.12	127.017	(1.882.122)
Davek		(147.596)	313.951
		(20.578)	(1.568.171)
Sprememba vrednosti instrumenta za varovanje denarnega toka		-	-
Davek		-	-
		-	-
Tečajne razlike		134.597	(320.563)
Drugi vseobsegajoči donos v obdobju, brez davka		(65.472)	(1.967.210)
Celotni poslovni izid poslovnega leta		2.530.299	389.251
Čisti dobiček poslovnega leta, ki pripada:			
- lastnikom matične družbe		2.447.575	309.856
- manjšinskim lastnikom		82.724	79.395
Skupaj		2.530.299	389.251

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

3.4 Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za leto, končano 31. decembra 2017

(v EUR)	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Lastne delnice	Prevedbene razlike	Rezerve nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti	Zadržani dobički	Kapital večinskega lastnika	Neobvladujoči delež	Skupaj kapital
Stanje 1. 1. 2017	89.321.983	1.518.520	2.447.615	(2.424.829)	(4.169.437)	385.794	34.514.579	121.594.226	309.866	121.904.092
Poslovni izid obračunskega obdobja	-	-	-	-	-	-	2.517.656	2.517.656	78.115	2.595.771
Drugi vseobsegajoči donos	-	-	-	-	127.615	(23.139)	(174.557)	(70.081)	4.609	(65.472)
Celotni vseobsegajoči donos	-	-	-	-	127.615	(23.139)	2.343.100	2.447.575	82.724	2.530.299
Izplačilo dividend	-	-	-	-	-	-	-	-	(87.465)	(87.465)
Ostale spremembe	-	-	-	-	-	-	17.440	17.440	-	17.440
Sprostitev rezerv	-	(706.423)	-	-	-	-	706.423	-	-	-
Povečanje deležev v odvisnih družbah	-	-	-	-	-	-	(271.211)	(271.211)	(93.825)	(365.036)
Izstopi iz skupine	-	-	-	-	2.803.993	-	(2.926.421)	(122.428)	-	(122.428)
Skupaj	-	(706.423)	-	-	2.803.993	-	(2.473.769)	(376.199)	(181.290)	(557.489)
Stanje 31. 12. 2017	89.321.983	812.098	2.447.615	(2.424.829)	(1.237.830)	362.655	34.383.910	123.665.602	211.300	123.876.902

3.5 Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za leto, končano 31. decembra 2016

(v EUR)	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Lastne delnice	Prevedbene razlike	Rezerve nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti	Zadržani dobički	Kapital večinskega lastnika	Neobvladujoči delež	Skupaj kapital
Stanje 1. 1. 2016	89.321.983	1.518.520	2.447.615	(2.424.829)	(3.847.143)	1.325.251	32.438.316	120.779.712	550.920	121.330.632
Poslovni izid obračunskega obdobja	-	-	-	-	-	-	2.272.182	2.272.182	84.279	2.356.461
Drugi vseobsegajoči donos	-	-	-	-	(322.501)	(1.500.837)	(138.988)	(1.962.326)	(4.884)	(1.967.210)
Celotni vseobsegajoči donos	-	-	-	-	(322.501)	(1.500.837)	2.133.194	309.856	79.395	389.251
Izplačilo dividend	-	-	-	-	-	-	-	-	(65.857)	(65.857)
Ostale spremembe	-	-	-	-	-	-	(56.931)	(56.931)	9.209	(47.722)
Povečanje deležev v odvisnih družbah	-	-	-	-	-	-	-	-	(86.061)	(86.061)
Izstopi iz skupine	-	-	-	-	208	561.380	-	561.588	(291.379)	270.209
Skupaj	-	-	-	-	208	561.380	(56.931)	504.657	(320.449)	184.208
Stanje 31. 12. 2016	89.321.983	1.518.520	2.447.615	(2.424.829)	(4.169.437)	385.794	34.514.579	121.594.226	309.866	121.904.092

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov. Pojasnila k tabeli gibanja kapitala so prikazana v razkritju 10.12 Kapital.

3.6 Konsolidirani izkaz denarnih tokov

(v EUR)	Pojasnilo	2017	2016
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Poslovni izid pred davki		5.491.291	1.428.094
Prilagoditev za:			
- Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	10.2	1.817.020	1.735.579
- Amortizacija naložbenih nepremičnin	10.3	408.159	489.691
- Amortizacija neopredmetenih sredstev	10.1	2.088.034	2.059.321
- (Dobiček)/Izguba pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev		(43.854)	(21.607)
- (Dobiček)/Izguba pri prodaji naložbenih nepremičnin		(700.828)	(49.841)
- Slabitev dobrega imena	10.27	-	505.927
- Gibanje zavarovalno-tehničnih rezervacij	10.14	1.500.025	(1.175.386)
- Gibanje naložbenih pogodb	10.17	(0)	-
- Gibanje dolgoročnih obveznosti za zaposlene		746.979	627.908
- Izguba (dobiček) pri prodaji odvisnih družb	10.22	(95.528)	(76.085)
- Finančni prihodki od naložb	10.22	(6.822.532)	(7.705.197)
- Neto prihodki za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	10.22	(2.565.604)	(8.566.030)
- Slabitev za prodajo razpoložljivih sredstev	10.22	492.992	6.402.849
- Neto prihodki finančnih sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	10.22	(6.397.148)	(2.870.896)
- Slabitev poslovnih terjatev in posojil	10.27	3.393.824	1.884.488
- Finančni odhodki	10.27	7.153.894	5.949.962
- Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	10.22	(754.830)	(1.544.387)
- Oslabitev naložbenih nepremičnin	10.27	1.760.599	1.211.512
- Ostale nederarne postavke		(195.218)	(2.770.454)
Spremembe v obratnih sredstvih			
- Zalog	10.10	(1.019.521)	-
- Poslovnih in drugih terjatev		(665.793)	10.250.377
- Poslovnih in drugih obveznosti		(1.128.037)	(6.022.542)
Neto (pridobitve)/prodaje poslovnih sredstev			
- Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	10.5	2.231.882	(23.545.499)
- Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek posl. izida	10.5	1.118.127	10.852.938
- Finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo	10.5	8.173.241	1.569.296
- Izvedeni finančni instrumenti		(243.537)	-
Prejemki od dividend	10.22	1.443.834	592.142
Prejemki, ustvarjeni pri poslovanju		17.187.470	(8.787.839)
Izdatki za davek		(547.523)	(2.833.111)
PREBITEK PREJEMKOV PRI POSLOVANJU ALI PREBITEK IZDATKOV PRI POSLOVANJU		16.639.947	(11.620.950)

(v EUR)	Pojasnilo	2017	2016
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Izdatki za odkup neobvladujočih deležev		(365.036)	(330.757)
Prejemki od prodaje pridruženih družb		-	1.455.226
Izdatki za nakup opredmetenih osnovnih sredstev		(1.745.788)	(3.539.350)
Prejemki od prodaje opredmetenih osnovnih sredstev		326.813	1.190.775
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev		(1.635.140)	(5.520.867)
Prejemki od prodaje neopredmetenih sredstev		78.925	28.999
Izdatki za nakup naložbenih nepremičnin		(891.916)	(670.891)
Prejemki od prodaje naložbenih nepremičnin		6.823.290	1.408.721
Izdatki za dana posojila povezanim osebam	10.5	(19.000.300)	(7.206.000)
Prejemki od vrnjenih posojil povezanih oseb	10.5	9.990.940	7.353.004
Izdatki za dana posojila in depozite	10.5	(7.108.535)	(14.404.015)
Prejemki od vrnjenih posojil in depozitov	10.5	12.141.903	14.006.854
Prejemki od obresti		394.616	679.959
Prejemki od dividend pridruženih družb	10.4	365.432	77.292
PREBITEK PREJEMKOV PRI NALOŽBENJU ALI PREBITEK IZDATKOV PRI NALOŽBENJU		(624.796)	(5.471.049)
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Prejemki od podrejenih obveznic	10.13	-	49.052.228
Prejemki od prejetih posojil	10.18	9.047.313	5.752.836
Izdatki za vračilo prejetih posojil	10.18	(10.466.383)	(38.661.823)
Izdatki za obresti		(5.659.694)	(5.224.069)
PREBITEK PREJEMKOV PRI FINANCIRANJU ALI PREBITEK IZDATKOV PRI FINANCIRANJU		(7.078.763)	10.919.172
DENARNI IZID V OBDOBJU		8.936.387	(6.172.827)
ZAČETNO STANJE DENARJA IN DENARNIH USTREZNIKOV		11.764.741	18.439.172
Tečajne razlike		97.144	(11.262)
Povečanje / zmanjšanje denarja ob pridobitvi / prodaji družbe		-	(490.342)
KONČNO STANJE DENARJA IN DENARNIH USTREZNIKOV		20.798.273	11.764.741

Dodatna pojasnila v zvezi z izkazom denarnih tokov so razkrita v poglavju 14.

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

4. Splošni podatki

Družba KD Group, d. d. (v nadaljevanju Družba) in njene odvisne družbe predstavljajo Skupino, katere glavne dejavnosti so zelo različne – od zavarovalništva, finančnih storitev, upravljanja premoženja in drugih dejavnosti (upravljanje in gradnja nepremičnin itd.).

Družba KD Group, d. d., je delniška družba s sedežem v Ljubljani, Dunajska 63, Slovenija. Njene delnice kotirajo na prostem trgu Ljubljanske borze. Nadrejena družba je KD, d. d., s sedežem v Ljubljani, Dunajska 63.

Izvršni direktorji družbe KD Group, d. d., so sestavili konsolidirane računovodske izkaze in letno poročilo ter jih predložili v preverbo in potrditev upravnemu odboru. Računovodski izkazi in letno poročilo Skupine KD Group se lahko pridobijo na sedežu družbe. Skupina je vključena v konsolidirane izkaze obvladujoče družbe KD, finančna družba, d. d. (skrajšano ime KD d. d.), Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana, kjer so konsolidirani računovodski izkazi tudi na voljo za vpogled.

Upravni odbor je 25. aprila 2018 na seji upravnega odbora odobril izdajo konsolidiranih računovodskih izkazov in letnega poročila Skupine.

5. Uvodna pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

5.1 Podlaga za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov

Konsolidirani računovodski izkazi in konsolidirano letno poročilo (poslovno poročilo in računovodsko poročilo) Skupine KD Group so za leto 2017 sestavljeni v skladu z določili mednarodnih standardov računovodskega poročanja (MSRP), sprejetimi z uredbo Evropske unije in skladno z določbami lokalne zakonodaje v Sloveniji.

5.1.1 Izjava o skladnosti

V tekočem poslovnem letu je Skupina upoštevala vse nove in revidirane standarde in razlage, ki jih je izdal mednarodni računovodski organ (International Accounting Standards Board - IASB) in njegov pristojni komite (International Financial Reporting Interpretations Committee IFRIC of the IASB), ki veljajo za obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2017, in ki jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju EU).

Kratice, uporabljene v nadaljevanju, pomenijo:

MSRP – Mednarodni standardi računovodskega poročanja,

MRS – Mednarodni računovodski standardi,

OPMSRP – pojasnila Mednarodnih standardov računovodskega poročanja, ki jih izda pristojni komite odbora za MSRP-je,

SOP – pojasnilo strokovnega odbora za pojasnjevanje.

Spremembe standardov in pojasnil

Računovodski izkazi Skupine KD Group so pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija in se nanašajo na obdobje od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017.

Računovodske usmeritve, uporabljene pri pripravi skupinskih računovodskih izkazov, so enake kot pri pripravi skupinskih računovodskih izkazov za poslovno leto, končano na 31. 12. 2016.

Standardi, pojasnila in spremembe objavljenih standardov, ki še niso veljavni

Novi standardi in pojasnila, navedeni v nadaljevanju še niso veljavni in se med pripravo letnih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2017, niso upoštevali.

Skladno z zahtevami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja in EU-ja bodo morala podjetja za prihodnja obdobja upoštevati dopolnjene in spremenjene standarde in pojasnila.

Standardi, pojasnila in spremembe objavljenih standardov, ki še niso veljavni in jih je EU sprejela

MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci in Pojasnilo k MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci (izdano dne 12.04.2016)

Novi standard velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2018. Uporaba pred datumom je dovoljena.

Novi standard zagotavlja okvir, ki nadomešča obstoječa navodila za pripoznanje prihodkov po MSRP. Družbe uporabljajo petstopenjski model za določitev, kdaj točno pripoznati prihodke in do katere višine. Novi model opredeljuje, da se prihodki pripoznajo takrat, ko podjetje prenese nadzor blaga in storitev na stranko in sicer v višini, do katere podjetje pričakuje, da je upravičena. Z obzirom na izpolnjene kriterije se prihodki pripoznajo;

- čez čas in na način, ki prikazuje poslovanje družbe; ali
- v trenutku, ko je nadzor blaga in storitev prenešen na kupca.

Prav tako MSRP 15 uvaja načela, ki družbo zavezujejo k zagotavljanju kakovostnih in obsežnih razkritij, ki uporabnikom računovodskih izkazov dajejo uporabne informacije v zvezi z vrsto, višino, časovnim vidikom in negotovostjo prihodkov in denarnih tokov, ki izhajajo iz pogodb s kupci.

Pojasnitve k MSRP 15 pojasnjujejo nekatere zahteve iz standarda in nudijo določene prehodne ugodnosti za podjetja, ki že izvajajo novi standard.

Te spremembe pojasnjujejo kako;

- določiti obveznost izpolnitve – kdaj preide blago ali storitev na stranko na podlagi pogodbe,
- opredelitev ali je podjetje naročnik (ponudnik blaga ali storitve) ali agent (odgovoren, da odpremi nudeno blago ali storitev), in opredeliti ali se prihodek zaradi izdaje dovoljenja določi v trenutku ali čez čas.

Spremembe podjetjem nudijo tudi dve dodatni koristi:

- Podjetje ne potrebuje ponovno navesti pogodbe, ki so že zaključene v začetku prvega obdobja (za družbe, ki uporabljajo samo popolno retrospektivno metodo).
- Za pogodbe, ki so bile spremenjene pred začetkom prvega obdobja, družbi ni potrebno ponovno navesti pogodbe, temveč odraža skupni učinek vseh sprememb, ki nastopijo pred začetkom prvega obdobja (tudi za družbe, ki priznajo skupen učinek s prvotno uporabo standarda na dan prvotne vloge).

Čeprav prvotna ocena možnega vpliva MSRP 15 na računovodske izkaze Skupina še ni v celoti zaključena, uprava predvideva, da standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na računovodske izkaze družbe. Skupina ne predvideva, da se bo izbira časa in merjenja njenih prihodkov po MSRP 15 spremenila zaradi narave njenega poslovanja in vrste prihodkov.

MSRP 9 Finančni instrumenti (2014)

Standard začne veljati za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2018 (za zavarovalnice je predlagan odlog do 2020); uporablja se za nazaj, razen izjemoma. Preračun prejšnjih obdobj ni potreben in je dovoljen, v kolikor so podatki na voljo in brez uporabe spoznanj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

Ta standard nadomešča MRS 39 Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje, z izjemo, da MRS 39 ostaja v veljavi v primeru ščitenja poštene vrednosti portfelja finančnih sredstev ali finančnih obveznosti pred tveganjem spremembe obrestne mere; družbe imajo možnost se odločiti med uporabo računovodskega ščitenja skladno z MSRP 9 ali obstoječim obračunavanjem varovanja pred tveganjem po MRS 39 v vseh primerih obračunavanja.

Čeprav sta temelja dovoljenega merjenja finančnih sredstev – odplačna vrednost, poštena vrednost skozi drugi vseobsegajoči donos (PVDVD) in poštena vrednost skozi poslovni izid (PVPI) – podobna MRS 39, se kriteriji za določitev ustreznega merjenja pomembno razlikujejo.

Finančno sredstvo se izmeri po odplačni vrednosti, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- sredstva se vodijo v okviru poslovnega modela, ki je namenjen zbiranju pogodbenih denarnih tokov; in
- pogodbeno določila vsebujejo natančne datume denarnih tokov, ki so zgolj plačila glavnice in obresti od neplačane glavnice.

Nadalje lahko podjetje naknadne spremembe poštene vrednosti (vključno pozitivne in negativne tečajne razlike) kapitalskega instrumenta, ki ni namenjen trgovanju, nepreklicno predstavi v okviru ostalega vseobsegajočega donosa. Omenjene naknadne spremembe se v nobenem primeru več ne morejo prerazvrstiti v poslovni izid.

Dolžniški instrumenti, ki so izmerjeni po pošteni vrednosti skozi ostali vseobsegajoči donos, prihodki od obresti, pričakovane kreditne izgube ter pozitivne in negativne tečajne razlike se pripoznajo v poslovnem izidu na enak način kot sredstva, izmerjena po odplačni vrednosti. Ostali dobički in izgube so pripoznani v drugem vseobsegajočem donosu in so po odpravi pripoznanja prerazvrščeni med poslovni izid.

Model izračuna oslabitve skladno z MSRP 9 nadomešča model pričakovane kreditne izgube (ECL) kar pomeni, da ni potrebno, da škodni dogodek nastopi preden se prizna oslabitev. Novi model oslabitve velja za finančna sredstva izmerjena po odplačni vrednosti ali FVOCI razen za investicije in kapitalne instrumente, in za pogodbena sredstva.

Na podlagi MSRP 9, se nadomestila izgube izmerijo po enem izmed dveh naslednjih načinov, in sicer kot:

- 12-mesečni ECL: to so ECL rezultati iz morebitnih neizpolnjenih obveznosti v 12 mesecih po datumu poročanja, in
- Doživljenjski ECL: to so ECL rezultati iz morebitnih neizpolnjenih obveznosti ves čas veljavnega finančnega instrumenta.

MSRP 9 vsebuje nov splošni model obračunavanja varovanja pred tveganjem, ki zadevno obračunavanje bolje prilagaja obvladovanju tveganj. Različne vrste razmerij varovanja pred tveganjem – poštena vrednost, denarni tok in neto naložbe v tuje družbe – ostanejo nespremenjene, vendar je potrebna dodatna ocena.

Standard vsebuje nove zahteve, ki jih je potrebno izpolniti (nadaljevanje in ustavitev obračunavanja varovanja pred tveganjem) in omogoča dodatnim vrstam izpostavljenosti, da se obravnavajo kot varovane postavke.

Potrebna so dodatna obsežna razkritja v zvezi z obvladovanjem tveganj in z dejavnostmi varovanja pred tveganji.

Skupina predvideva, da bo dopolnilo na dan prve uporabe lahko vplivalo na njene računovodske izkaze na način, predstavljen v nadaljevanju:

Na tej stopnji še ni jasno, kolikšen delež dolžniških vrednostnih papirjev skupine bo izmerjeno po PVDVD, po PVPI ali odplačni vrednosti, saj je slednje odvisno od rezultata testa poslovnega modela. Glede na naravo in namen dolžniških vrednostnih papirjev, ki jih v različnih skupinah zavarovalnica izkazuje po MRS 39, ni pričakovati, da bi bil znaten delež teh sredstev po MSRP 9 merjen na drugačen način.

Obstaja možnost, da bodo kapitalski instrumenti, ki so trenutno razvrščeni kot razpoložljivi za prodajo, izmerjeni po PVDVD skladno z MSRP 9, kar pa je odvisno od odločitve zavarovalnice ob prvi uporabi standarda. Zavarovalnica se še ni odločila glede razvrstitve omenjenih instrumentov.

Pričakovati je, da bodo dani depoziti še naprej merjeni po odplačni vrednosti skladno z MSRP 9.

Na podlagi prehodne ocene, zavarovalnica pričakuje, da bodo praktično vsi finančni instrumenti, ki so skladno z MRS 39 razvrščeni kot terjatve in obveznosti, še naprej merjeni po odplačni vrednosti kot to določa MSRP 9.

Pričakovati je, da bo pričakovani model kreditne izgube po MSRP 9 pospešil pripoznanje izgub iz oslabitve ter na datum prve uporabe povzročil višje popravke vrednosti v zvezi z oslabitvami.

Skupina v tem trenutku ne more zanesljivo oceniti vpliva, ki ga bo prva uporaba MSRP 9 imela na njene računovodske izkaze, pripravljene skladno z MSRP.

Dopolnilo k MSRP 4 Uporaba MSRP 9 Finančni instrumenti v povezavi z MSRP 4 Zavarovalne pogodbe

Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2018. Uporablja se retrospektivno z določenimi izjemami.

Dopolnilo obravnava vprašanja, ki izhajajo iz izvajanja MSRP 9 pred načrtovanim nadomestnim standardom, ki ga UOMRS pripravlja za MSRP 4. Dopolnilo uvaja dve možni rešitvi. Prva je začasna izjema uporabe MSRP 9, na podlagi katere se prijava nekaterih zavarovateljev odloži. Druga rešitev navaja drugačen pristop k predstavitvi, s pomočjo katerega bi se ublažila nestanovitnost, ki bi lahko izhajala iz uporabe MSRP 9 pred načrtovanim standardom o zavarovalnih pogodbah.

Skupina kot ponudnik zavarovanj bo uporabila izvzetje sprejema MSRP 9 in posledično ne predvideva pomembnega vpliva na njene računovodske izkaze.

MSRP 16 Najemi

Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2019 ali kasneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena, če Podjetje uporablja tudi MSRP 15.

MSRP 16 nadomešča MRS 17 Najemi in povezana pojasnila. Standard odpravlja obstoječi model dvojnega obračunavanja najemov in namesto tega od skupine zahteva, da večino najemov iz bilance stanja obračunava z enotnim modelom brez razlikovanja med poslovnim in finančnim najemom.

Skladno z MSRP 16, se za pogodbo o najemu šteje pogodba, ki za določeno obdobje daje pravico do uporabe določenega sredstva v zameno za plačilo. Nov model za take pogodbe določa, da najemnik pripozna pravico do uporabe sredstva in obveznost iz najema. Pravica do uporabe sredstva se amortizira, obresti pa se pripišejo k obveznosti. Slednje povzroča koncentriran vzorec stroškov za večji del najemov, četudi najemnik plačuje stalne letne najemnine.

Nov standard za najemnike uvaja številne omejene izjeme, ki vključujejo:

- najeme za obdobje 12 mesecev ali manj, brez nakupne opcije in
- najeme, kjer ima zadevno sredstvo nizko vrednost (poceni/cenovno nizki najemi/"small-ticket leases").

Z uvedbo novega standarda se obračunavanje najema za najemodajalca ne bo pomembno spremenilo in razlikovanje med poslovnim in finančnim najemom zanj ostaja v veljavi.

Skupina predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na računovodske izkaze.

Standardi, pojasnila in spremembe objavljenih standardov, ki še niso veljavni in jih EU še ni sprejela do 12. 2017

MSRP 17 Zavarovalne pogodbe

Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2021; velja retrospektivno. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

MSRP 17 nadomešča MSRP 4, ki je bil uveden kot vmesni standard leta 2004. MSRP 4 je podjetjem izjemoma omogočil, da zavarovalne pogodbe še naprej obračunavajo v skladu z nacionalnimi računovodskimi standardi, kar je imelo za posledico številne različne pristope.

MSRP 17 rešuje problem primerljivosti, ki ga je povzročil MSRP 4, saj zahteva, da se vse zavarovalne pogodbe obračunavajo na dosleden način, od česar imajo korist tako vlagatelji kot zavarovalnice. Zavarovalne obveznosti se obračunavajo z uporabo trenutne namesto izvirne vrednosti

Skupina pričakuje, da bo imel nov standard, dan prve uporabe, bistven vpliv na njene računovodske izkaze, ki pa ga v tem trenutku ne more zanesljivo oceniti.

OPMSRP 22 Transakcije v tujih valutah in predujmi

Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

OPMSRP 22 vsebuje zahteve glede menjalnega tečaja, ki se uporabi pri poročanju o transakcijah v tujih valutah (npr. tistih v zvezi s prihodki), za katere se plačilo opravi ali prejme vnaprej, ter pojasnjuje, da je datum transakcije datum, na katerega podjetje prvič pripozna predplačilo ali odloženi prihodek iz naslova predujma. Za transakcije, ki vključujejo večkratna plačila ali prejemke, velja, da za vsako plačilo ali prejemek velja poseben datum transakcije.

Skupina predvideva, da pojasnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na njene računovodske izkaze, saj skupina ob začetnem pripoznanju nadenarnih sredstev ali nadenarnih obveznosti v zvezi z danimi ali prejetimi predujmi uporablja menjalni tečaj, ki je v veljavi na dan transakcije.

OPMSRP 23 Negotovost glede davčne obravnave dohodka

Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

OPMSRP 23 pojasnjuje obračunavanje davka iz dohodka, ki ga morajo davčni organi šele potrditi, pri čemer skuša tudi okrepiti preglednost. OPMSRP 23 pravi, da je ključni preizkus ta, ali je verjetno, da bo davčni organ potrdil obračunavanje, ki ga je

izbralo podjetje. Če je verjetno, da bo davčni organ sprejel negotovo obračunavanje, potem so zneski davka, prikazani v računovodskih izkazih, skladni z davčno napovedjo, z merjenjem odmerjenega in odloženega davka pa ni povezana nobena negotovost. Sicer pa se obdavčljivi dobiček (ali davčna izguba), davčna osnova in neizrabljene davčne izgube določijo na način, ki bolje kaže na izid v zvezi z negotovostjo, in sicer z uporabo enega samega najverjetnejšega zneska ali pričakovane vrednosti (vsote z verjetnostjo tehtanih zneskov). Podjetje mora domnevati, da bo davčni organ proučil stanje in v celoti poznal vse pomembne informacije.

Skupina predvideva, da pojasnilo na datum prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na njegove računovodske izkaze, saj ne deluje v kompleksnem večnacionalnem davčnem okolju.

Dopolnilo k MSRP 2 Razvrščanje in merjenje plačil z delnicami

Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2018. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

Spremembe pojasnjujejo obračunavanje plačil z delnicami v zvezi z naslednjim:

- vplivi zahtevanih ali ne zahtevanih pogojev na merjenje z denarnimi sredstvi poravnanih plačil z delnicami;
- plačilnimi transakcijami z delnicami, za katere se uporablja neto poravnava, in sicer v zvezi z obveznostmi za odtegnjeni davek; ter
- spremembo pogojev plačila z delnicami, ki spreminja razvrstitev transakcije iz poravnanih z denarjem v poravnane z lastniškim kapitalom.

Skupina predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze, saj Skupina ne sklepa poslov, kjer se plačuje z delnicami.

Spremembe MRS 40 Naložbene nepremičnine

Veljajo za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje; uporabljajo se za naprej.

Spremembe pojasnjujejo prenose v naložbene nepremičnine ali iz njih:

- prenos v naložbene nepremičnine ali iz njih se opravi samo, ko se spremeni uporaba nepremičnine; ter
- ob takšni spremembi uporabe je potrebna presoja, ali se nepremičnina šteje kot naložbena nepremičnina.

Skupina predvideva, da spremembe na dan prve uporabe ne bodo pomembno vplivale na njene računovodske izkaze, saj skupina prenese nepremičnino v naložbene nepremičnine ali iz njih samo, kadar pride do dejanske spremembe v uporabi nepremičnine.

Spremembe MSRP 9: Elementi predčasnega plačila z negativnim nadomestilom

Sprememba je bila izdana 12. oktobra 2017. Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje.

Te spremembe naslavljajo vprašanja glede obračunavanja finančnih sredstev, ki vključujejo posebne pogodbene možnosti predplačila. Vprašanja so se zlasti nanašala na to, kako naj podjetje razvrsti in meri dolžniški instrument, če je bilo dolžniku dovoljeno, da ga odplača predčasno v znesku, manjšem od neplačane glavnice in nabranih obresti. Takšno predčasno plačilo se pogosto opiše, kot da vključuje »negativno nadomestilo«. Podjetje, ki uporablja MSRP 9, meri takšno finančno sredstvo s t. i. negativnim nadomestilom po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Te spremembe podjetjem omogočajo, da nekatera finančna sredstva z možnostjo predčasnega plačila z negativnim nadomestilom merijo po odplačni vrednosti.

Skupina predvideva, da spremembe na datum prve uporabe ne bodo pomembno vplivale na njegove računovodske izkaze, saj Skupina zaenkrat nima finančnih sredstev z možnostjo predčasnega plačila z negativnim nadomestilom.

Letne izboljšave

Letne izboljšave MSRP za obdobje 2014-2016 (Izdane 08. 12. 2016).

Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje, z izjemo sprememb MSRP 12, ki veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali pozneje. Izboljšave MSRP (2014-2016) vsebujejo spremembe standardov za Skupine.

Glavne spremembe se nanašajo na naslednje:

- ukinjajo kratkoročna izvetja za začetne uporabnike (MSRP 1 Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja) v zvezi, med drugim, s prehodnimi določbami MSRP 7 Finančni instrumenti – razkritja, ki se nanašajo na primerjalna razkritja in prenose finančnih sredstev, in MRS 19 Zaslužki zaposlencev; izvetja so bila ukinjena zato, ker so bila dovoljena subjektom samo za poročevalska obdobja, ki so že minila.
- pojasnjujejo, da se zahteve MSRP 12 Razkritje deležev v drugih podjetjih (razen razkritja povzetka finančnih informacij v skladu z odstavki B10–B16 standarda) nanašajo na podjetja, ki imajo delež v odvisnih podjetjih ali skupnih aranžmajih ali pridruženih podjetjih ali nekonsolidiranih strukturiranih podjetjih, razvrščenih med sredstva za prodajo ali ustavljeno poslovanje v skladu z MSRP 5 Nekratkoročna sredstva za prodajo in ustavljeno poslovanje; ter
- pojasnjujejo, da se mora odločitev za izvetje od uporabe kapitalske metode v skladu z MRS 28 Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige sprejeti posebej za vsako pridruženo podjetje ali skupni podvig ob začetnem pripoznanju takšnega pridruženega podjetja ali skupnega podviga.

Skupina predvideva, da nobena od omenjenih sprememb ne bo pomembno vplivala na njegove računovodske izkaze.

Cikel letnih izboljšav MSRP 2015–2017 izdan 12. decembra 2017 začne veljati za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje.

Izboljšave MSRP (2015–2017) vsebujejo 4 spremembe standardov. Glavne spremembe se nanašajo na naslednje:

- pojasnjujejo, da podjetje ponovno izmeri svoje prejšnje deleže v skupnih dejavnostih, ko prevzame obvladovanje podjetja v skladu z MSRP 3 Poslovne združitve;
- pojasnjujejo, da podjetje ne izmeri ponovno svojih prejšnjih deležev v skupnih dejavnostih, ko prevzame skupno obvladovanje podjetja v skladu z MSRP 11 Skupni aranžmaji;
- pojasnjuje, da mora podjetje vedno obračunati davčne posledice plačila dividend na dobiček ali izgubo, drugi vseobsegajoči donos ali kapital, odvisno od tega, kje je najprej pripoznalo pretekle transakcije ali dogodke, ki so ustvarili dobiček za razdelitev; ter
- pojasnjuje, da mora podjetje izključiti iz posojil na splošno tista, ki jih pridobi posebej za namen pridobitve sredstev v pripravi, in sicer dokler praktično vse dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo ali prodajo, niso zaključene, saj se posojila, pridobljena posebej za namen pridobitve sredstev v pripravi, ne bi smela uporabljati za posojila, prvotno pridobljena posebej za namen pridobitve sredstev v pripravi, ki so že pripravljena za nameravano uporabo ali prodajo.

Skupina predvideva, da nobena od omenjenih sprememb ne bo pomembno vplivala na njegove računovodske izkaze.

5.1.2 Osnove za uskupinjevanje

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni iz računovodskih izkazov skupine in njenih odvisnih družb na dan 31.12.2017.

5.1.2.1 Odvisne družbe

Odvisne družbe so družbe, katere obvladujoča družba in njene odvisne družbe posredno ali neposredno obvladujejo. Za vse odvisne družbe se uporablja metoda popolnega uskupinjevanja od dne, ko skupina obvladuje odvisno družbo. Iz skupine so odvisne družbe izključene v trenutku, ko preneha kontrolni vpliv matične družbe ali družbe v skupini. Računovodski izkazi družb v skupini so pripravljani za isto poročevalsko obdobje kot računovodski izkazi matične družbe, z uporabo istih računovodskih usmeritev. Računovodske usmeritve posameznih družb v Skupini so usklajene, kjer pa niso, so v računovodskih izkazih izvedene ustrezne prilagoditve. Ob pripravi skupinskih računovodskih izkazov so izločeni vsi posli, stanja in nerealizirani dobički in izgube, ki so posledica notranjih poslov znotraj skupine, in dividende med povezanimi družbami.

Izguba odvisne družbe se pripiše neobvladujočemu deležu tudi če je posledica tega primanjkljaj. Sprememba v lastniškem deležu odvisne družbe, pri kateri ne pride do izgube vpliva, se obračuna v kapitalu. Ob izgubi vpliva v odvisni družbi mora Skupina:

- odpraviti pripoznanje sredstev (vključno z dobrim imenom) in obveznosti odvisne družbe,
- odpraviti pripoznanje knjigovodske vrednosti vseh neobvladujočih deležev,
- odpraviti celotni znesek tečajnih razlik, ki so bile pripoznane v kapitalu,
- pripoznati pošteno vrednost prejetega nadomestila,
- pripoznati pošteno vrednost vseh preostalih naložb,
- pripoznati vse presežke ali primanjkljaje v izkazu poslovnega izida, ustrezno prerazvrstiti delež matične družbe v postavkah, ki so bile predhodno pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu, v izkaz poslovnega izida ali zadržani dobiček.

Odvisne družbe Skupine

Sedež družbe	Delež lastništva v 2017 (v %)	Delež lastništva v 2016 (v %)	Sprememba (v %)
Družbe v Skupini - direktno:			
Adriatic Slovenica d.d., Koper, Slovenija	100,00	100,00	0,00
DRI Naložbe d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	100,00	0,00
Firsthouse Investments Ltd., Limassol, Ciper	100,00	100,00	0,00
Fontes Group d.o.o., Beograd, Srbija	100,00	100,00	0,00
KD Kapital d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	100,00	0,00
KD Kwart d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	100,00	0,00
OOO Sarbon Invest, Taškent, Uzbekistan	0,00	100,00	(100,00)
Šumijev kvart d.o.o. Ljubljana, Slovenija	100,00	100,00	0,00
Vaš partner d.o.o. - v likvidaciji, Ljubljana, Slovenija	0,00	100,00	(100,00)

Sedež družbe	Delež lastništva v 2017 (v %)	Delež lastništva v 2016 (v %)	Sprememba (v %)
Družbe v Skupini preko odvisnih družb:			
Agent d.o.o., Izola, Slovenija	100,00	100,00	0,00
AS Neživotno osiguranje a.d.o. Beograd, Srbija	0,00	100,00	(100,00)
Gradnje inženiring d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	100,00	0,00
KD Fondovi AD Skopje, Makedonija	94,60	94,60	0,00
KD IT d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	100,00	0,00
KD Locusta Fondovi d.o.o. Zagreb, Hrvaška	80,00	70,00	10,00
KD Skladi d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	100,00	0,00
Manta Marine Ventures Ltd, ZDA	100,00	100,00	0,00
OOO Kreda Group, Taškent, Uzbekistan	0,00	99,97	(99,97)
Permanens d.o.o., Zagreb, Hrvaška	100,00	100,00	0,00
Projektor d.o.o.o., Maribor, Slovenija	100,00	100,00	0,00
Prospera d.o.o., Koper, Slovenija	100,00	100,00	0,00
Viz d.o.o., Koper, Slovenija	100,00	100,00	0,00
ZDRAVJE AS d.o.o., Koper, Slovenija	100,00	100,00	0,00

5.1.2.2 Pridružene družbe

Pridružene družbe, v katerih ima Skupina pomemben vpliv, vendar ne obvladuje njihove finančne in poslovne usmeritve, so v konsolidirane računovodske izkaze vključene po kapitalski metodi. (več o tem v poglavju 6.4)

5.1.2.3 Poslovne združitve in dobro ime

Poslovne združitve se obračunajo z uporabo prevzemne metode. Stroški v zvezi s prevzemom se določijo v skupni višini nadomestila po poštenu vrednosti na dan prevzema, povečani za znesek vseh neobvladujočih deležev v prevzeti družbi. Za vsako poslovno združitve mora prevzemna družba izmeriti višino neobvladujočega deleža v prevzeti družbi bodisi po poštenu vrednosti bodisi po sorazmernem delu opredeljivih čistih sredstev prevzete družbe. Prevzemna družba pripozna stroške, povezane s prevzemom med odhodki v postavki splošni administrativni stroški.

Ob prevzemu skupina oceni, ali je razporeditev pridobljenih finančnih sredstev in prevzetih obveznosti skladna s pogodbenimi določili, gospodarskim položajem in pomembnimi okoliščinami na datum prevzema. Poleg tega mora prevzeta družba ločiti vstavljene izpeljane instrumente od gostiteljske pogodbe.

Pri poslovni združitvi, izvedeni v več stopnjah, se poštena vrednost prejšnjega prevzemnikovega deleža v lastniškem kapitalu prevzete družbe ponovno izmeri po poštenu vrednosti na datum prevzema skozi izkaz poslovnega izida. Znesek pogojnega nadomestila, ki bo predvidoma preneseno na prevzemno družbo, se pripozna po poštenu vrednosti na datum prevzema.

Kasnejše spremembe poštene vrednosti pogodnega nadomestila, ki se šteje za sredstvo ali obveznost, se po MRS 39 pripoznajo bodisi v izkazu poslovnega izida bodisi kot sprememba drugega vseobsegajočega donosa. Če se pogodno nadomestilo pripozna v kapitalu, se ne sme ponovno izmeriti, dokler ni poračunano s kapitalom.

Dobro ime se pri prvotnem merjenju pripozna po nabavni vrednosti, ki je presežek skupnega zneska prenesenega nadomestila in pripoznanega zneska neobvladujočega deleža nad zneskom opredeljenih pridobljenih sredstev in prevzetih obveznosti. Če je nadomestilo nižje od poštene vrednosti čistih sredstev prevzete odvisne družbe, se razlika pripozna v izkazu poslovnega izida.

Po prvotnem pripoznanju se dobro ime izmeri po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano izgubo iz oslabitve. Zaradi preizkusa dobrega imena zaradi oslabitve se od dneva prevzema dobro ime, pridobljeno pri poslovni združitvi, razporedi na vsako denar ustvarjajočo enoto skupine, za katero se pričakuje, da bodo k njej pritekale koristi od poslovne združitve, ne glede na to, ali so druga sredstva in obveznosti prevzete družbe dodeljena tem enotam.

Kadar je dobro ime del denar ustvarjajoče enote in se del poslovanja te denar ustvarjajoče enote odtuji, se pri določanju dobička in izgube ob odtujitvi poslovanja dobro ime, ki je povezano s to odtujeno denar ustvarjajočo enoto, pripozna v knjigovodski vrednosti poslovanja odtujene enote. Dobro ime, ki je odsvojeno v teh okoliščinah, se meri na osnovi relativne vrednosti odtujene dejavnosti in dela denar ustvarjajoče enote, ki jo skupina obdrži.

5.1.2.4 Posli z lastniki neobvladujočih deležev

Vsi posli z lastniki neobvladujočih deležev se v Skupini obravnavajo kot posli z nepovezanimi strankami. Pridobitve deležev odvisnih družb od lastnikov neobvladujočih deležev se odražajo v dobrem imenu (presežek) kot razlika med plačanim denarnim ali drugim nadomestilom in pripadajočim deležem knjigovodske neto vrednosti pridobljenega premoženja odvisne družbe. Odprava deležev odvisnih družb lastnikom neobvladujočih deležev se odraža kot prihodek ali odhodek Skupine, ki se pripozna v izkazu poslovnega izida. Neobvladujoči deleži so izkazani kot posebna postavka lastniškega kapitala Skupine. Čisti dobiček oziroma čista izguba se razdeli na čisti dobiček oziroma izgubo večinskega lastnika in čisti dobiček oziroma izgubo lastnika neobvladujočega deleža.

5.1.2.5 Področni in območni odseki

Skupina KD Group sodi med večje poslovne skupine v Sloveniji. Njeno poslovanje vključuje naslednje dejavnosti:

- zavarovalništvo,
- upravljanje premoženja,
- finančne storitve in drugo.

Ključne dejavnosti skupine tudi v preteklem letu ostajajo zavarovalništvo, prodaja premoženjskih, zdravstvenih ter življenjskih zavarovanj in upravljanje premoženja. Glavne poslovne dejavnosti matične družbe KD Group so upravljanje tržnih in netržnih naložb ter ustvarjanje finančnih donosov, skladnih s strukturo portfelja. Krovna družba odloča o vseh pomembnejših strateških naložbah Skupine KD Group.

Zavarovalništvo

V Skupini tržimo premoženjska, življenjska, pokojninska in zdravstvena zavarovanja. Nosilna družba Skupine je zavarovalnica Adriatic Slovenica, ki je po velikosti tretja največja zavarovalnica na slovenskem zavarovalnem trgu. Skupina trži avtomobilska, življenjska in zdravstvena zavarovanja tudi na Hrvaškem preko podružnice. Skupina se je dokončno umaknila s srbskega zavarovalnega trga, saj je bil v letu 2017 zaključen postopek prostovoljne likvidacije družbe AS neživotno osiguranje a. d. o. Beograd.

Upravljanje premoženja

Osnovne dejavnosti družb za upravljanje v Skupini so upravljanje investicijskih skladov in storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti. V Skupini so 31. 12. 2017 delovale tri družbe za upravljanje, ki v regiji jugovzhodne Evrope – v Sloveniji, na Hrvaškem in v Makedoniji – skupaj upravljajo 34 investicijskih skladov. Družba KD Skladi upravlja še naložbe kritnih skladov Pokojninskega varčevanja AS in naložbe življenjskih zavarovanj, v letu 2017 pa je začela tudi z razvojem področja alternativnih skladov z lansiranjem prvega alternativnega nepremičninskega sklada, KD Adriatic Value Fund.

Finančno poslovanje in drugo

Z matično družbo KD Group in hčerinsko družbo KD Kapital v Skupini izvajamo finančne storitve in upravljammo naložbe, nepremičnine pa upravljajo družbe KD Kvart, Šumijev kvart, Fontes group, Gradnje inženiring in DRI Naložbe.

5.1.3 Prevedbe iz tujih valut

Funkcionalna in predstavitvena valuta

Postavke v računovodskih izkazih posameznih družb v Skupini so predstavljene v valuti primarnega ekonomskega okolja, kjer družba posluje »funkcionalna valuta«. Skupinski računovodski izkazi so predstavljeni v evrih, ki so predstavitvena valuta Skupine.

Stanje in promet

Preračuni sredstev in obveznosti v tujih valutah se v funkcionalno valuto opravijo po menjalnem tečaju na dan posameznega poslovnega dogodka. Pozitivne in negativne tečajne razlike, nastale iz takih poslov, in prevrednotenja denarnih sredstev in obveznosti, izraženih v tujih valutah, na dan bilance stanja v funkcionalno valuto, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Če se sam poslovni dogodek pripozna direktno v kapitalu, se tudi tečajne razlike iz prevrednotenja v funkcionalno valuto pripoznajo direktno v kapitalu. Tečajne razlike, ki nastanejo v zvezi z naložbami matičnega podjetja v kapital odvisnih družb v tujini, se pripoznajo direktno preko drugega vseobsegajočega donosa in se v poslovnem izidu pripoznajo šele ob odprodaji naložb.

Denarne postavke v tujih valutah so pretvorjene po referenčnih tečajih Evropske centralne banke ali tečajnici Banke Slovenije (za valute, za katere Evropska centralna banka ne objavlja referenčnih tečajev) na zadnji dan leta. Nedenarne postavke, ki so izmerjene po nabavni vrednosti v tuji valuti, so pretvorjene po tečaju na dan posla, nedenarne postavke, ki so izmerjene po poštenu vrednosti v tuji valuti, pa so pretvorjene po tečaju na dan, ko je bila poštena vrednost določena.

V okviru spremembe poštene vrednosti denarnih vrednostnih papirjev v tuji valuti, ki so razporejeni v skupino sredstev, razpoložljivih za prodajo, se sprememba odplačne vrednosti zaradi spremembe menjalnega tečaja obravnava ločeno od drugih sprememb knjigovodske vrednosti vrednostnih papirjev. Tečajne razlike, ki nastanejo zaradi preračuna odplačne vrednosti, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, druge spremembe knjigovodske vrednosti pa se pripoznajo preko drugega vseobsegajočega donosa.

Tečajne razlike pri nedenarnih postavkah finančnih sredstev in obveznostih se obravnavajo kot sestavni del dobičkov ali izgub iz vrednotenja po poštenu vrednosti. Tečajne razlike pri nedenarnih postavkah finančnih sredstev in obveznostih, ki se merijo po poštenu vrednosti prek izkaza poslovnega izida, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida kot del dobičkov ali izgub iz vrednotenja po poštenu vrednosti. Tečajne razlike pri nedenarnih postavkah finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, se pripoznajo preko drugega vseobsegajočega donosa.

Odvisne družbe

Računovodski izkazi odvisnih družb, od katerih nobena ni prisotna v hiperinflacijskem poslovnem okolju in katerih funkcionalna valuta je različna od predstavitvene valute, ki jo uporablja Skupina, so preračunani v to valuto, kot sledi:

- sredstva in obveznosti so preračunani po referenčnem tečaju Evropske centralne banke ali tečajnici Banke Slovenije na dan bilance stanja,
- prihodki in odhodki so preračunani po povprečnem letnem referenčnem tečaju ali tečaju Banke Slovenije,
- vse nastale tečajne razlike so pripoznane kot posebna sestavina kapitala (rezerve).

V skupinskih računovodskih izkazih se nastale tečajne razlike iz naslova naložb v odvisne družbe v tujini pripoznajo neposredno preko drugega vseobsegajočega donosa. Ob odtujitvi take naložbe se tečajne razlike v zvezi z njo pripoznajo v izkazu poslovnega izida skupaj z dobičkom oziroma izgubo pri prodaji.

5.2 Zavarovalne in finančne pogodbe

Skupina sklepa pogodbe, po katerih prevzema zavarovalno ali finančno ali obe vrsti tveganja od imetnika police, zato svoje produkte razvršča med zavarovalne in finančne pogodbe. Med zavarovalne pogodbe spadajo pogodbe s pomembnim delom zavarovalnega tveganja, lahko pa vsebujejo tudi finančno tveganje, medtem ko finančne pogodbe ne vsebujejo zavarovalnega tveganja.

Zavarovalno tveganje je pomembno, če bi zavarovalni dogodek povzročil, da bi moral zavarovatelj plačati pomembne dodatne zneske. Dodatni znesek je opredeljen kot razlika med izplačilom v primeru zavarovalnega dogodka in izplačilom, če takega dogodka ne bi bilo. Pomembnost dodatnih zneskov presojamo s primerjavo največje razlike med ekonomsko vrednostjo izplačila v primeru škodnega dogodka in izplačilom v ostalih primerih. Splošna usmeritev Skupine določa kot mejno vrednost za oceno pomembnosti tega tveganja 10 %, če je dodatno izplačilo v primeru škodnega dogodka vsaj 10 % od izplačila v ostalih primerih.

Del zavarovalnih pogodb, ki jih ima Skupina 31. 12. 2017, v svojem portfelju, vsebuje tudi možnost diskrecijske udeležbe oziroma udeležbe v pozitivnem rezultatu (DPF). Udeležba v pozitivnem rezultatu je opredeljena v splošnih pogojih za življenjska zavarovanja in v posebnem Pravilniku. Obveznosti, ki izhajajo iz DPF-ja, se v celoti izkazujejo v okviru matematičnih rezervacij.

V skladu z MSRP 4 je diskrecijska udeležba pogodbeni pravici do dodatnih ugodnosti kot dopolnilo k zajamčenim ugodnostim, in sicer:

- takšnih, za katere je verjetno, da so pomemben delež v celotnih pogodbenih ugodnostih;
- takšnih, za katere znesek ali časovni okvir določi zavarovatelj, in
- takšnih, ki pogodbeno temeljijo na:
 - uspešnosti določene skupine pogodb ali določene vrste pogodb,
 - iztrženih in/ali neiztrženih naložbenih donosih v zvezi z določeno skupino sredstev v lasti izdajatelja ali
 - poslovnem izidu podjetja, kritnega sklada ali druge osebe, ki izda pogodbo.

5.2.1 Zavarovalne pogodbe

Vse zavarovalne pogodbe Skupina razvršča glede na njihove značilnosti v štiri glavne skupine:

- zavarovalne pogodbe premoženjskih zavarovanj,
- zavarovalne pogodbe zdravstvenih zavarovanj,
- zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj in
- zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje.

Zavarovalne pogodbe premoženjskih zavarovanj

Sem spadajo pogodbe nezgodnih zavarovanj, zavarovanja kopenskih motornih vozil, požarnih in drugih škodnih zavarovanj, odgovornostnih zavarovanj, zavarovanj finančnih izgub, transportnih zavarovanj, kreditnih in kavcijskih zavarovanj ter zavarovanj pomoči in stroškov postopka. Večinoma gre za kratkoročne zavarovalne pogodbe, izjema so kreditna zavarovanja.

Za vse našete pogodbe velja, da se premije obračunajo, ko nastane zavarovalčeva obveznost plačila le-teh. Prihodki vsebujejo vse dodatke na premije, vključno z zastopniško provizijo, razen davka. Del premij iz veljavnih zavarovalnih pogodb, ki se nanaša na še neiztekla kritja ob bilančnem dnevu, je prikazan kot prenosna premija in predstavlja obveznost Skupine. Kot prihodek se pripoznajo obračunane premije, zmanjšane za spremembo prenosne premije.

Zneski škod (odhodki) se pripoznajo ob nastanku škode kot ocenjena obveznost. Škode, ki so se zgodile in do bilančnega datuma še niso bile dokončno rešene, se pripoznajo kot obveznosti za škode v obliki škodne rezervacije. Kot odhodek se pripoznajo obračunane odškodnine oz. zavarovalnine, zmanjšane za uveljavljene regrese in povečane za spremembo škodne rezervacije.

Zavarovalne pogodbe zdravstvenih zavarovanj

Skupina ponuja tri vrste od štirih vrst prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj, ki jih določa Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (v nadaljevanju ZZVZZ), in sicer dopolnilno zdravstveno zavarovanje, dodatna zdravstvena zavarovanja in vzporedna zdravstvena zavarovanja.

Skupina sklepa dolgoročne zavarovalne pogodbe po načelu mesečnih oz. letnih premij.

Premije, škode, prihodki in odhodki se izračunavajo in pripoznavaajo v računovodskih evidencah na enak način kot pri zavarovalnih pogodbah premoženjskih zavarovanj.

Zavarovalnice, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje, so po ZZVZZ-ju vključene v izravnalno shemo, s katero se med njimi izravnava razlike v stroških zdravstvenih storitev, ki izhajajo iz različnih struktur zavarovancev posameznih zavarovalnic glede na starost in spol. Skupina je plačnica v izravnalno shemo in te odhodke pripozna kot odhodke za škode.

Zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj

Dolgoročne pogodbe življenjskih zavarovanj obsegajo predvsem: mešano življenjsko zavarovanje, ki v času trajanja zavarovanja vključuje kritje za primer doživetja in smrti, mešano življenjsko zavarovanje z razširjenim kritjem kritičnih bolezni, življenjsko zavarovanje za primer smrti (za vse življenje, za dogovorjeno dobo oziroma s padajočo zavarovalno vsoto), življenjsko zavarovanje za primer smrti zaradi raka in doživljenjsko rentno zavarovanje. K določenim vrstam življenjskih zavarovanj se lahko sklenejo tudi dodatno nezgodno zavarovanje, dodatno zavarovanje kritičnih bolezni ter druga dodatna zavarovanja. V skupino skupaj z življenjskimi zavarovanji Skupina razvršča tudi prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje po pokojninskem načrtu PN-A01 in rentne pogodbe z določenimi obdobji vplačil in izplačil.

Premije, škode, prihodki in odhodki se izračunavajo in pripoznavajo v računovodskih evidencah na enak način kot pri zavarovalnih pogodbah premoženjskih zavarovanj.

Pri teh pogodbah izračunava Skupina tudi matematično rezervacijo. Ta je pripoznana v višini sedanje vrednosti ocenjenih bodočih obveznosti na podlagi sklenjenih pogodb, zmanjšani za sedanje vrednosti ocenjenih bodočih vplačil premij. Obveznosti so določene na osnovi predpostavk o smrtnosti, stornu, stroških ter prihodkih od naložb, kot so upoštevani v izračunih premije produktov, oziroma se upoštevajo varnejše predpostavke zaradi možnosti neugodnih odklonov od predvidenih. Sprememba matematičnih rezervacij se pripozna kot odhodek Skupine.

Zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje

Dolgoročne pogodbe življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, združujejo varčevanje v vzajemnih skladih, investicijskih skladih ali notranjih skladih, ki jih izbere zavarovanec, in življenjsko zavarovanje za primer smrti, kjer je zavarovalna vsota zajamčena.

Premije se pripoznajo kot prihodki, ko so plačane. Od vplačanih premij se odbijejo vračunani stroški. Enkrat mesečno se zavarovancu glede na zavarovalni produkt obračunajo upravljavski stroški, riziko premijo za primer smrti ter pri nekaterih produktih tudi premija za dodatno nezgodno zavarovanje. Pri nekaterih produktih se riziko premija izračuna iz tablic, ponekod pa kot odstotek od plačane premije.

V obveznostih iz naslova dolgoročnih zavarovalnih pogodb, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, so izkazane obveznosti, ki jih ima Skupina do svojih zavarovancev v skladu s posamezno zavarovalno pogodbo in produktom.

V višini obveznosti so upoštevane spremembe v vrednosti enote premoženja, ki so zmanjšane za upravljavske stroške in riziko premijo ter povečane za plačano premijo, zmanjšano za stroške. Pri odkupu se obveznosti zmanjšajo, odkupna vrednost pa je enaka obveznostim Skupine, zmanjšanim za izstopne stroške, ki se obračunajo pri odkupu oziroma ob prenehanju zavarovanja.

Za posamezno pogodbo življenjskega zavarovanja, pri katerem zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, je stanje obveznosti na bilančni dan enako vsoti vrednosti enot na bilančni dan ter neovrednotene čiste plačane premije. Glede na zavarovalni produkt so obveznosti povečane za morebitne izplačane predujme.

Predpostavljeno je, da so v posameznem časovnem obdobju obračunane riziko premije glede na pričakovano smrtnost populacije zadostne za kritje škodnih zahtevkov iz upravičenj v primeru smrti, ki presegajo vrednosti enot na posameznih osebnih računih zavarovancev. Iz naslova teh zahtevkov niso evidentirane dodatne obveznosti razen pri posameznih produktih, pri katerih se riziko premija v produktu obračunava na drugačen način.

Zavarovalna pogodba, pri kateri zavarovanec prevzema naložbeno tveganje, je pogodba z vgrajeno povezavo med pogodbenimi plačili in enotami zunanjega ali notranjega investicijskega sklada, ki ga izbere zavarovanec. Ta vgrajena povezava se ujema z opredelitvijo zavarovalne pogodbe in ni evidentirana ločeno od krovne zavarovalne pogodbe.

5.2.2 Pozavarovalne pogodbe

Pogodbe, ki jih je Skupina sklenila s pozavarovatelji in po katerih je Skupini povrnjena odškodnina v eni ali več pogodbah, ki jih je izdala in ustrezajo kriterijem zavarovalnih pogodb, se uvrščajo med pozavarovalne pogodbe.

5.2.3 Finančne pogodbe

Finančne pogodbe so tiste, ki nosijo finančno tveganje brez pomembnega zavarovalnega tveganja.

Skupina uvršča med finančne pogodbe prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, sklenjeno po pokojninskih načrtih Pokojninsko varčevanje AS – individualno in Pokojninsko varčevanje AS – kolektivno. Finančne pogodbe so tiste, ki nosijo finančno tveganje (brez pomembnega zavarovalnega tveganja) in garancijo.

Premoženje iz naslova prostovoljnega dodatnega zavarovanja Skupina AS upravlja v skupini kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS v skladu z naložbeno politiko življenjskega cikla. Skupina kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS je oblikovana na podlagi zakonodaje Republike Slovenije, ki ureja področje dodatnega pokojninskega zavarovanja (PDPZ) in zagotavlja finančno optimizacijo varčevanja za dodatno pokojnino ter prinaša pomembne davčne ugodnosti tako zaposlenim kot delodajalcem.

Skupino kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS sestavljajo:

- kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Drzni do 50,
- kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Umirjeni med 50 do 60,
- kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Zajamčeni od 60.

Naložbena politika posameznega kritnega sklada je oblikovana primerno ciljni starostni skupini zavarovancev pokojninskega načrta in skladno z naložbenimi cilji za starostno skupino, ki ji je posamezni kritni sklad namenjen. V kritnem skladu Pokojninsko varčevanje AS Zajamčeni od 60 upravitelj zagotavlja zajamčeno donosnost v višini 60 % povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje, upoštevajoč pravne podlage, ki jih za izračun minimalne zajamčene donosnosti predpisuje minister, pristojen za finance.

6. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

6.1 Neopredmetena sredstva

Po prvotnem pripoznanju se neopredmetena sredstva vodijo po njihovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in morebitno izgubo zaradi oslabitve (model nabavne vrednosti). Ob pripoznanju Skupina opredeli tudi dobo koristnosti neopredmetenega sredstva, in sicer kot dokončno oziroma nedokončno. V primeru dokončne dobe koristnosti se neopredmeteno sredstvo amortizira na podlagi dobe koristnosti oziroma se ne amortizira, če je njegova doba koristnosti nedokončna.

Dobro ime

Sredstva, obveznosti in pogoje obveznosti, pridobljene v poslovni združitvi, ki jih je mogoče pripoznati ločeno, se ob začetnem pripoznanju pripoznajo po pošteni vrednosti. Presežek nad skupno vrednostjo poslovne združitve in pridobljenim deležem v čisti pošteni vrednosti opredeljivih sredstev, dolgov in pogojnih obveznosti je dobro ime, izkazano med neopredmetenimi sredstvi z nedokončno dobo koristnosti.

Dobro ime, ki nastane s pridobitvijo odvisnih družb, se izkazuje med neopredmetenimi sredstvi po nabavni vrednosti, zmanjšano za morebitne izgube zaradi slabitev. Preveritev ustreznosti dobrega imena se opravi enkrat na leto, morebitne slabitve pa se izkažejo v izkazu poslovnega izida. Preveritev ustreznosti dobrega imena se opravlja s cenitvami zunanjih veščakov ali internimi vrednotenji. Odprava slabitev dobrega imena ni mogoča. Dobički in izgube pri odtujitvi odvisnih družb vključujejo tudi vrednost dobrega imena, ki se nanaša na odtujeno odvisno družbo.

Presežek poštene vrednosti s poslovno združitvijo pridobljenih sredstev, dolgov in pogojnih obveznosti nad njihovo skupno vrednostjo se letno presoja za znamenja oslabitve.

Dobro ime je za namen preverjanja oslabitve razporejeno na enote, ki ustvarjajo denar. Dobro ime je razporejeno na tiste enote, ki ustvarjajo denar, za katere se pričakuje, da bodo imele koristi zaradi sinergij, ki izhajajo iz poslovne združitve.

Druga neopredmetena sredstva

Med neopredmetenimi sredstvi z dokončno dobo koristnosti izkazuje Skupina programsko opremo in licence. Za pridobljeno programsko opremo se v nabavno vrednost vključijo tudi stroški pridobitve in usposobitve za uporabo, za materialne pravice pa le stroški pridobitve. Skupina v okviru celotne dobe uporabnosti posameznega neopredmetenega sredstva dosledno razporeja njegov amortizirljivi znesek med posamezna obračunska obdobja kot tedanjo amortizacijo. Skupina uporablja metodo enakomernega časovnega amortiziranja.

Doba koristnosti za neopredmetena sredstva s končno dobo koristnosti je naslednja:

Neopredmetena sredstva

Licence	4 do 15 let
Programska oprema	4 do 15 let

Skupina med drugimi neopredmetenimi sredstvi izkazuje tudi sredstva z nedoločeno dobo koristnosti, in sicer seznam vlagateljev. Skupina na dan sestavitve računovodskih izkazov preverja, če je sredstvo oslabiljeno in sicer tako, da primerja njihovo knjigovodsko vrednost z njegovo nadomestljivo vrednostjo.

6.2 Opredmetena sredstva

Opredmetena sredstva so zemljišča, zgradbe in oprema, ki jih Skupina uporablja za opravljanje svoje dejavnosti. Po začetnem pripoznanju se izkazujejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in morebitno nabrano izgubo zaradi oslabilitve (model nabavne vrednosti). Opredmeteno osnovno sredstvo, ki izpolnjuje pogoje za pripoznanje kot sredstvo, se na začetku izmeri po nabavni vrednosti. Nabavna vrednost zajema nakupno ceno, uvozne carine in nepovratne dajatve ter neposredne stroške usposobitve za uporabo. Pozneje nastali stroški, ki so povezani z opredmetenimi sredstvi, povečujejo njihovo nabavno vrednost le, če povečujejo prihodnje koristi v primerjavi s prej ocenjenimi in jih je mogoče zanesljivo izmeriti. Stroški vzdrževanja in popravil se izkazujejo v izkazu poslovnega izida v obdobju, ko so nastali.

Če je nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva velika, se razporedi na njegove dele. Če so ti deli pomembni v razmerju do celotne nabavne vrednosti in imajo različno dobo koristnosti, se obravnava vsak del posebej.

Nepremičnine (zgradbe), ki jih Skupina namenja opravljanju lastne dejavnosti so sestavni del celote - denar ustvarjajoče enote, ki ustvarja denarne pritoke z opravljanjem osnovne dejavnosti. Nadomestljiva vrednost je praviloma tista, ki je večja od vrednosti v uporabi ali poštene vrednosti zmanjšane za stroške prodaje.

Poslovodstvo meni, da je v normalnih - pričakovanih pogojih poslovanja knjigovodska vrednost nepremičnine, ki je namenjena opravljanju dejavnosti, najmanj enaka nadomestljivi vrednosti nepremičnine. Šteje se, da pogoji poslovanja odstopajo od normalnih, če v zadnjih treh letih denar ustvarjajoča enota dosega negativni poslovni izid, ki vsakokrat presega znesek pomembnosti Skupine in ni izglede, da bi se njeno poslovanje v prihodnjih letih izboljšalo.

Poslovodstvo opravi presojo vrednosti teh nepremičnin v primeru, da se okoliščine poslovanja družbe bistveno spremenijo oziroma odstopajo od normalnih – pričakovanih pogojev poslovanja (posamezna denarna ustvarjajoča enota posluje negativno zadnja tri leta) ali v primerih, ko se prerazvrsti nepremičnine, namenjene za opravljanje lastne dejavnosti na naložbeno nepremičnino.

Nadomestljivo vrednost se v takšnih primerih ugotavlja na podlagi cenitev nepremičnin s strani zunanjih pooblaščenih cenilcev, in sicer na način, kot zavarovalnica izvaja ocene nadomestljivih vrednosti za naložbene nepremičnine. Če je nadomestljiva vrednost nepremičnin nižja od njihove knjigovodske vrednosti, so nepremičnine oslabiljene in to razliko Skupina pripozna v izkazu poslovnega izida kot izgubo zaradi oslabilitve in se šteje kot poslovni odhodek.

Pripoznanje knjigovodske vrednosti opredmetenih sredstev se odpravi ob odtujitvah ali kadar od njih ni več mogoče pričakovati koristi. Dobički ali izgube, ki izhajajo iz odprave pripoznanja posameznega sredstva in predstavljajo razliko med prodajno in knjigovodsko vrednostjo sredstva, se izkazujejo med drugimi poslovnimi prihodki ali odhodki.

Amortizacija

Amortizirljiva vrednost posameznih opredmetenih sredstev se v njihovi življenjski dobi sistematično prenaša na izkaz poslovnega izida. Skupina uporablja metodo enakomernega časovnega amortiziranja. Zemljišča se ne amortizirajo. Amortizacija se obračunava posamično.

Ocenjena doba koristnosti sredstev je naslednja:

Opredmetena osnovna sredstva

Zgradbe	56 do 77 let
Vozila in oprema za opravljanje dejavnosti	3 do 10 let
Pisarniška in druga oprema	2 do 10 let

6.3 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine (zemljišče, zgradbe ali del zgradb ali oboje), ki jih ima Skupina zato, da bi prinašale najemnino in/ali povečevale vrednost naložbe ali oboje, ne pa za administrativne potrebe oziroma za prodajo v okviru rednega poslovanja. Na začetku se pripoznajo po nabavni vrednosti z vključenimi vsemi stroški, pozneje pa se zmanjšujejo za amortizacijski popravek in morebitno izgubo zaradi oslabitve (model nabavne vrednosti) kot opredmetena sredstva.

Skupina enkrat letno preveri delež naložbenih nepremičnin, ki jih imajo druga podjetja v Skupini v najemu, in ustrezno v skupinskih bilancah izkaže vrednost naložbenih nepremičnin med opredmetenimi osnovnimi sredstvi.

Načini pripoznavanja, odprave pripoznavanja, obračunavanje amortizacije in oslabitve so opredeljeni v okviru opredmetenih sredstev. Stroški rednega servisiranja naložbenih nepremičnin se nanašajo na popravila in vzdrževanje ter se evidentirajo kot strošek.

Najmanj enkrat letno poslovodstvo preverja pošteno vrednost naložbenih nepremičnin zaradi morebitnih slabitev in sicer s cenitvami zunanjih pooblaščenih cenilcev za vrednotenje nepremičnin. Za nove nepremičnine se upošteva nabavna vrednost kot poštena vrednost nepremičnin.

Pri presojanju znamenj slabitev naložbenih nepremičnin se upoštevajo kriterij donosnosti posamezne nepremičnine in tržne donosnosti. V kolikor dejanska donosnost posamezne nepremičnine presega zahtevano donosnost nepremičnin, nepremičnina ne izkazuje znamenj slabitev. V nasprotnem primeru se za nepremičnino ugotavlja nadomestljiva vrednost in sicer se uporabljajo naslednje metode vrednotenja nepremičnin (opredeljeno tudi v tehnikah vrednotenja v poglavju poštene vrednosti):

- na donosu zasnovan način: ta način temelji na principu sedanje vrednosti bodočih donosov – to je najemnin in podobnih dohodkov, ki izhajajo iz gospodarjenja z nepremičnino (vrednost v uporabi),
- način tržnih primerjav: s tem načinom določimo indikacijsko vrednost nepremičnine na osnovi transakcij za enako oz. zelo podobno nepremičnino. Ta način je zlasti uporaben za nepremičnine, ki se v velikem številu prodajajo na sekundarnem trgu (poštena vrednost).

Oslabitev naložbene nepremičnine na iztržljivo vrednost zavarovalnica opravi, če ugotovi, da je njena nadomestljiva vrednost nižja od knjigovodske vrednosti in sicer pod enakimi pogoji kot veljajo za nepremičnine uvrščene med opredmetena osnovna sredstva.

Ocenjena doba koristnosti sredstev je naslednja:

Naložbene nepremičnine

Zgradbe

56 do 77 let

6.4 Finančne naložbe v pridruženih družbah

Pridružene družbe so vse družbe, v katerih ima Skupina pomemben, vendar ne prevladujoč vpliv. Pomembne vpliv obstaja, če ima družba KD Group neposredno ali posredno prek odvisnih družb, 20 % ali več glasovalne moči v družbi, razen če je mogoče nedvoumno dokazati, da ni res. Če ima KD Group neposredno ali posredno prek odvisnih družb, manj kot 20% glasovalne moči, se predpostavlja, da nima pomembnega vpliva, razen če je možno dokazati obstoj naslednjega: zastopstvo v upravnem odboru ali ustreznem odločevalnem organu družbe, sodelovanje pri odločanju, pomembni posli med matično družbo ter družbo, v katero investira, medsebojno izmenjevanje vodilnega osebja ali zagotavljanje bistvenih strokovnih informacij.

Finančne naložbe v kapital pridruženih družb so vrednotene po kapitalski metodi, po kateri se naložba najprej pripozna po nabavni vrednosti, nato pa povečuje ali zmanjšuje za pripadajoči del dobička ali izgube ter presežka iz prevrednotenja pridružene družbe. Prejete dividende zmanjšujejo nabavno vrednost finančne naložbe v pridruženo družbo.

Delež Skupine v poslovnem izidu pridruženih družb se pripozna v izkazu poslovnega izida Skupine, njen delež v gibanju rezerv pa se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu Skupine.

Če je delež Skupine v izgubah pridružene družbe enak ali večji kot naložba v pridruženo družbo (vključno z nezavarovanimi terjatvami do pridružene družbe), Skupina preneha pripoznavati svoj delež v izgubah, razen če ima Skupina pravne ali druge obveznosti v imenu pridružene družbe. Če taka pridružena družba pozneje začne izkazovati dobiček, se v Skupini začne pripoznavati sorazmerni del dobička šele potem, ko delež čistega dobička doseže delež nepripoznane čiste izgube.

Nerealizirani dobički iz transakcij med Skupino in pridruženimi družbami so izločeni do višine vpliva Skupine v posamezni pridruženi družbi.

Skupina za potrebe računovodskega poročanja enkrat letno presoja pomena oslabitev naložb v pridružene družbe. V letu 2017 ni bilo oslabitev naložb v pridružene družbe. Po začetnem pripoznanju družba na dan bilance stanja preverja, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančne naložbe. Če tak dokaz obstaja, se naložbo oslabi.

Nepristranski dokazi o oslabilvi naložbe v pridruženo podjetje so predvsem:

- pomembne finančne težave družbe,
- izmerljivo zmanjšanje ocenjenih prihodnjih denarnih tokov,
- slabši rezultati poslovanja, povečanje izgub iz poslovanja,
- znižanje vrednosti sredstev družbe.

Pri obstoju dokazov o oslabilvi naložbe se znesek izgube zaradi oslabilve izmeri kot razlika med knjigovodsko in nadomestljivo vrednostjo naložbe.

Ocena nadomestljive vrednosti se izračuna z uporabo različnih tehnik vrednotenja. Te vključujejo uporabo primerljivih transakcij med dobro obveščenimi strankami, če so na voljo, primerjavo s trenutno pošteno vrednostjo drugega instrumenta, ki ima podobne bistvene značilnosti, metode diskontiranih denarnih tokov in druge tehnike vrednotenja, ki jih običajno uporabljajo udeleženci na trgu (knjigovodska vrednost, multiplikatorji, dividendni donos). Če obstaja metoda vrednotenja, ki jo udeleženci na trgu običajno uporabljajo za določanje cene instrumenta in je dokazala zanesljivost pri oceni cen, dobljenih pri dejanskih tržnih poslih, se uporabi ta metoda.

6.5 Finančne naložbe

Glede na namen pridobitve se finančna sredstva ob začetnem pripoznanju razvrstijo v kategorije:

- finančne naložbe v posojila, depozite in druge finančne terjatve,
- finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo,
- finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo,
- finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida.

Za kategorijo prvotnega pripoznanja finančnih sredstev je odgovorno poslovanje.

6.5.1 Finančne naložbe v posojila, depozite in druge finančne terjatve

Posojila in terjatve so neizpeljana finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, ki jih družba po začetnem pripoznanju meri po odplačni vrednosti in ki ne kotirajo na borznem trgu.

Če je posojilo neizterljivo, se odpiše v breme odhodkov za oslabilve posojil. Posojila se štejejo za neizterljiva takrat, ko so opravljeni vsi potrebni postopki izterjave in je bil znesek izgube določen. Naknadna poplačila odpisanih dolgov zmanjšujejo odhodke za oslabilve posojil v izkazu poslovnega izida, če so poplačila prejeta v tekočem letu, sicer pa povečujejo prevrednotovalne prihodke.

6.5.2 Finančna sredstva v posesti do zapadlosti

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti so neizpeljana finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo, ki jih Skupina nedvoumno namerava in zmore imeti do zapadlosti. Če želi Skupina odprodati več kot nepomemben del teh finančnih sredstev, se celotna kategorija sredstev pripozna kot sredstva, razpoložljiva za prodajo.

Po začetnem pripoznanju Skupina meri finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti.

Poštena vrednost dolgoročnega vrednostnega papirja iz te skupine je lahko začasno manjša od njegove knjigovodske vrednosti, ne da bi to povzročilo oslabilve naložbe, razen v primeru tveganja sprememb finančnega položaja izdajatelja.

Obresti, izračunane po efektivni obrestni meri, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

6.5.3 Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so neizpeljana finančna sredstva, opredeljena kot razpoložljiva za prodajo in niso razvrščena v nobeno od prej navedenih skupin.

Ob začetnem pripoznanju se naložba izmeri po nabavni vrednosti, vključujoč vse transakcijske stroške posla. Obresti dolžniških vrednostnih papirjev v okviru skupine za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se izračunajo z uporabo metode efektivne obrestne mere in so izkazane v izkazu poslovnega izida. Finančno sredstvo, razpoložljivo za prodajo, se pripozna z datumom trgovanja.

Spremembe v poštenu vrednosti vrednostnih papirjev, opredeljenih kot razpoložljivih za prodajo, se pripoznajo glede na vsebino nastanka spremembe poštene vrednosti. Tako se tečajne razlike za dolžniške vrednostne papirje pripoznajo v izkazu poslovnega izida, druge spremembe (npr. sprememba tržnega tečaja) pa se pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Pri lastniških vrednostnih papirjih se vse spremembe poštene vrednosti pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu. Pri prodaji ali slabitvi vrednostnih papirjev, opredeljenih kot razpoložljivih za prodajo, se nabrane prilagoditve v drugem vseobsegajočem donosu odpravijo in učinki izkažejo v izkazu poslovnega izida.

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, so tista, ki jih ima Skupina nedoločen čas in ki se lahko prodajo ob poslabšanju likvidnosti Skupine ali pri spremembah obrestnih mer, deviznih tečajev in cen vrednostnih papirjev.

Med finančnimi sredstvi, razpoložljivimi za prodajo, ima družba tudi takšna, ki jih ni mogla ovrednotiti po poštenu vrednosti, zato so ovrednotene po nabavni vrednosti. Delnice teh družb ne kotirajo na borzi. Skupina finančna sredstva, za katere ni delujočega trga in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, vrednoti po nabavni vrednosti in posebej presoja potrebo po oslabitvi. Teh finančnih sredstev skupina ne razvršča v hierarhijo poštene vrednosti. Skupina ocenjuje, da bi bili stroški vrednotenja teh finančnih sredstev po poštenu vrednosti previsoki, ocena pa ne bi pomembno vplivala na pravilnost računovodskih izkazov.

6.5.4 Finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida

Finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, so razdeljena v dve podskupini, in sicer v podskupino »namenjeno trgovanju« (TRA) in podskupino »ob začetnem pripoznanju« (FVD):

- V podskupino »namenjeno trgovanju« je tako razvrščeno vsako (kratkoročno) finančno sredstvo, ki ga je pridobila zaradi trgovanja, ali za katero obstajajo dokazi o nedavnem kratkoročnem pobiranju dobičkov, in vsi izpeljani finančni instrumenti, ki niso pogodba o finančnem poročilu. V to podskupino se uvrščajo tudi izpeljani finančni instrumenti, ki jih zavarovalnica uporablja za varovanje pred tveganji, ker zavarovalnica ne uporablja posebnih pravil računovodskega obravnavanja varovanj pred tveganji.
- V podskupino »ob začetnem pripoznanju« družba razvršča finančna sredstva, vezana na dolgoročne zavarovalne pogodbe, s katerimi zavarovanec prevzema naložbeno tveganje, in finančna sredstva z namenom odprave ali znatnega zmanjšanja nedoslednosti pri merjenju ali pripoznavanju ("slaba računovodska rešitev"), ki bi sicer izhajala iz merjenja sredstev ali obveznosti ali pripoznavanja dobičkov in izgub na različnih podlagah.

Med finančna sredstva po poštenu vrednosti prek izkaza poslovnega izida ob začetnem pripoznanju ima Skupina razvrščene tudi finančne naložbe v vzajemne sklade in odprte investicijske družbe s spremenljivim delničnim kapitalom, ki so vezane na dolgoročne zavarovalne pogodbe, vezane na enote investicijskih skladov. V sklop finančnih sredstev po poštenu vrednosti preko poslovnega izida Skupina vključuje tudi polična posojila iz naslova zavarovanj z naložbenim tveganjem, ki predstavljajo finančne instrumente, ki se vodijo kot enote premoženja in vrednotijo z vrednostjo enot premoženja skladov na policah, v povezavi s katerimi so bila dana.

Finančna sredstva, ki so razvrščena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, so prvotno pripoznana po poštenu vrednosti, stroški nakupa pa se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Dobički ali izgube, ki izhajajo iz sprememb poštenih vrednosti teh finančnih sredstev, so vključeni v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem so nastali.

6.5.5 Izvedeni finančni instrumenti

Izvedeni finančni instrumenti, vključno s terminskimi posli, terminskimi pogodbami in zamenjavami, so v bilanci stanja začetno pripoznani po poštenu vrednosti. Izvedeni finančni instrumenti se vrednotijo po poštenu vrednosti, ki se ustrezno določi na osnovi objavljene tržne cene, modela diskontiranih denarnih tokov ali z uporabo cenovnih modelov. Poštene vrednosti so v bilanci stanja izkazane med sredstvi pri pozitivnem vrednotenju oziroma obveznostmi pri negativnem vrednotenju.

Način pripoznanja dobičkov in izgub iz sprememb poštenih vrednosti je odvisen od tega, ali je izvedeni finančni instrument računovodsko obravnavan kot instrument za varovanje pred tveganjem, in od vrste varovanja. Skupina uporablja izvedene finančne instrumente za varovanje prihodnjih denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati posameznim pripoznanim sredstvom, obveznostim ali zelo verjetnim predvidenim poslom.

Računovodsko obračunavanje varovanj pred tveganji se uporablja, kadar so izpolnjeni nekateri pogoji.

Ob uvedbi varovanja pred tveganjem Skupina izdela formalni dokument, v katerem opiše razmerje med varovano postavko in instrumentom za varovanje pred tveganjem, namen upravljanja tveganja, metodologijo vrednotenja in strategijo varovanja. Prav tako dokumentira tudi oceno uspešnosti instrumentov za varovanje pred tveganjem pri njihovem srečevanju z izpostavljenostjo spremembam poštene vrednosti varovane postavke ali varovanih denarnih tokov posla, ki se pripisujejo varovanju pred tveganjem. Skupina oceni uspešnost varovanja ob sklenitvi posla in nato v dobi trajanja varovalnega razmerja.

Varovanje denarnih tokov pred tveganjem

Del dobička ali izgube iz instrumenta za varovanje denarnih tokov pred tveganjem, ki je opredeljen kot uspešno varovanje pred tveganjem, se pripozna neposredno preko drugega vseobsegajočega donosa. Neuspešni del dobička ali izgube se pripozna v izkazu poslovnega izida, v okviru postavke čisti dobički/izgube iz finančnih sredstev in obveznosti, namenjenih trgovanju.

Zneski, pripoznani neposredno preko drugega vseobsegajočega donosa, so preneseni v poslovni izid v tistih obdobjih, v katerih varovanje predvidenega posla vpliva na poslovni izid.

Kadar instrument za varovanje pred tveganjem preneha veljati, se prodaja, ali kadar varovanje pred tveganjem ne izpolnjuje več pogojev za računovodsko obračunavanje varovanj pred tveganji, ostane nabrani dobiček ali izguba iz instrumenta za varovanje pred tveganjem posebej pripoznan neposredno preko drugega vseobsegajočega donosa, dokler ni v izkazu poslovnega izida pripoznan napovedani posel. Če se ne pričakuje več, da bo prišlo do predvidenega posla, se z njim povezani nabrani dobiček ali izguba, ki je bil(-a) pripoznan(-a) neposredno preko drugega vseobsegajočega donosa, takoj prenese v izkaz poslovnega izida.

6.5.6 Poštena vrednost

Po poštenu vrednosti se izkazujejo finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid ob začetnem pripoznanju in za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Posojila, depoziti in finančne terjatve ter finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo so izkazani po odplačni vrednosti po metodi diskontiranja vrednosti prihodnjih denarnih tokov z uporabo efektivnih obrestnih mer, zmanjšani za oslabitve.

Poštena vrednost je dokazana, če jo je mogoče zanesljivo izmeriti. Odvisna je od razpoložljivosti tržnih podatkov, na osnovi katerih družba lahko ocenjuje pošteno vrednost. Za kotirajoča finančna sredstva (lastniške in dolžniške vrednostne papirje), za katera obstaja cena na delujočem trgu vrednostnih papirjev, se poštena vrednost ugotavlja kot zmnožek enot finančnega sredstva in kotirajoče tržne cene oziroma zaključnega tečaja na dan bilance stanja. Ustrezen zaključni tečaj Skupina izbere glede na vrsto finančne naložbe in glede na organizirani trg vrednostnih papirjev, na katerem kotira finančna naložba.

Skupina pri oceni poštene vrednosti **lastniških vrednostnih papirjev** sproti presojo kriterij aktivnosti trga, pri čemer zaključni tečaj zadnjega dne, ko se je z vrednostnim papirjem trgovalo, ne sme biti starejši od enega meseca in uporabljeni tečaj mora temeljiti na ustrezni likvidnosti oziroma mora promet na dan tečaja (redni posli, brez svežnjev) znašati vsaj 20 % vrednosti celotne pozicije vrednostnega papirja (tržna vrednost zadnjega vrednotenja) ali v absolutnem znesku najmanj 50.000 evrov. Kot kriterij se upošteva manjša izmed vrednosti.

Skupina pri oceni poštene vrednosti **dolžniških vrednostnih papirjev**, s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, za vrednotenje na dan bilance stanja določi tečaj na podlagi zaključnega tečaja, objavljenega na borzi, na dan bilance stanja. Če podatka o zaključnem tečaju na dan bilance stanja za posamezni dolžniški vrednostni papir ni, se uporabi zaključni tečaj zadnjega dne, ko se je z dolžniškim vrednostnim papirjem trgovalo, ki pa ne sme biti starejši od enega meseca. Uporabljeni zaključni tečaj mora temeljiti na ustrezni likvidnosti, pri čemer mora skupni obseg sklenjenih poslov na ta dan znašati najmanj 500.000 evrov. Če objavljeni tečaji na delujočem trgu ne ustrezajo kriteriju aktivnosti, se izračuna poštena vrednost na podlagi ponudbenega (BID) tečaja, objavljenega na dan bilance stanja v sistemu Bloomberg iz vira BVAL (Bloomberg Valuation Service) ali na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti dolžniškega vrednostnega papirja. Poštena vrednost se z internimi modeli ugotavlja mesečno, in sicer za podjetniške dolžniške vrednostne papirje na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti podjetniškega dolžniškega vrednostnega papirja ter za državne dolžniške vrednostne papirje na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti državnega dolžniškega vrednostnega papirja.

Metode ocenjevanja in pomembnejše parametre za posamezna finančna sredstva predstavljamo v tabeli v nadaljevanju, kjer se uporaba različnih vrst metod klasificira tudi glede na hierarhijo poštene vrednosti.

Razvrščanje v hierarhijo poštene vrednosti

Za povečanje skladnosti in primerljivosti merjenja poštene vrednosti in povezanih razkritij se finančna sredstva razvrščajo v tri ravni (nivoje) hierarhije poštene vrednosti. Razvrščanje v posamezni nivo temelji na vložkih v tehnike ocenjevanja vrednosti, ki se uporabljajo za merjenje poštene vrednosti. V hierarhiji poštene vrednosti imajo največjo prednost neprilagojene, kotirane cene na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti (vložki Nivo 1), najmanjšo prednost pa neopazovani vložki (vložki Nivo 3).

Skupina pri razvrščanju v hierarhijo sledi naslednjim vložkom v tehnike ocenjevana vrednosti:

- Nivo 1: določajo vložki, ki predstavljajo kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti, do katerih lahko podjetje dostopa na datum merjenja. Le te zagotavljajo najzanesljivejši dokaz poštene vrednosti, pri čemer se morajo za merjenje poštene vrednosti uporabljati brez prilagoditve.
- Nivo 2: določajo vložki, ki niso kotirane cene, vključene v Nivo 1, in jih je mogoče neposredno ali posredno opazovati za sredstvo ali obveznost. Če ima sredstvo ali obveznost določeno (pogodbeno) trajanje, mora biti vložek mogoče opazovati v celotnem trajanju sredstva ali obveznosti. Med vložke Nivoja 2 spadajo: kotirane cene za podobna sredstva ali obveznosti na delujočih trgih, kotirane cene za enaka ali podobna sredstva ali obveznosti na nedelujočih trgih, vložki, ki niso kotirane cene, ki jih je mogoče opazovati za sredstvo ali za obveznosti ter vložki, potrjeni na trgu.
- Nivo 3: določajo neopazovani vložki, ki vključujejo majhno tržno komponento, če sploh obstaja, za sredstvo ali obveznost na datum merjenja. Cilj merjenja poštene vrednosti ostane enak, tj. izhodna cena na datum merjenja z vidika udeleženca na trgu, ki ima v lasti sredstvo ali dolguje obveznost. Zato morajo neopazovani vložki izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

Skupina finančna sredstva, za katere ni delujočega trga in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, vrednoti po nabavni vrednosti in posebej presoja potrebo po oslabitvi. Ta finančna sredstva razvršča v nivo 3 hierarhije poštene vrednosti.

Prikaz tehnik ocenjevanja vrednosti in vložki za Nivo 2 in Nivo 3 razvrščanja v hierarhijo poštene vrednosti

Vrsta finančnih naložb	Metoda ocenjevanja	Pomembnejši parametri	Hierarhija poštene vrednosti
INTERNI/EKSTERNI OCENJEVALCI			
Dolžniški vrednostni papirji	Interni model		
Dolžniški vrednostni papirji-državni	izračunu zahtevane donosnosti,	tehtanega povprečja donosnosti dveh likvidnih državnih vrednostnih papirjev iste države, s krajšo in daljšo ročnostjo utež: število dni med datumom zapadlosti opazovanega vrednostnega papirja in datumom zapadlosti vrednostnega papirja, za katerega ugotavljamo pošteno vrednost	nivo 2
Dolžniški vrednostni papirji podjetij in finančnih Institucij	izračunu vsote zahtevane donosnosti za	državno obveznico primerljive ročnosti, kreditnega tveganja za tveganje panoge (CDS), ob upoštevanju primerljive ročnosti in stopnje investicijskega razreda, nelikvidnost	nivo 2
Lastniški vrednostni papirji	Interni model		
	metodi primerljivih podjetij uvrščenih na borzo	tržni kazalniki: P/E, P/B, P/S, P/EBITDA, F/FCF, ki temeljijo na borznih kotacijah oz. cenah primerljivih podjetij in izbranih finančnih kategorij ocenjevanega podjetja.	nivo 3
Naložbene nepremičnine	Pooblaščen zunanji cenilci		
	metoda tržnih primerjav	analiza dejanskih tržnih transakcij z nepremičninami sedanja vrednost bodočih pričakovanih donosov	nivo 3
	na donosu zasnovan način	stopnja kapitalizacije (donos in vračilo) diskontna stopnja dodatek za pomanjkanje tržljivosti (nelikvidnost)	
Kapitalske naložbe v pridružene družbe	Pooblaščen zunanji cenilci		
	metoda čiste vrednosti sredstev	sprememba cen nepremičnin g (stopnja rasti obdobja konstantne rasti) neto marža (obdobje konstantne rasti) rediskontna stopnja diskont za pomanjkanje tržljivosti	nivo 3
	diskontiranje denarnih tokov		
ZUNANJI OCENJEVALCI (organizator trga)			
Dolžniški vrednostni papirji-sestavljani	stohastični model, mrežni model HW1f in HW2f	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, volatilitnost obrestnih mer, korelacijska matrika, volatilitnost delniškega indeksa	nivo 2
Lastniški vrednostni papirji-sestavljani	stohastični model	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, volatilitnost delniškega indeksa	nivo 2
BLOOMBERG BVAL			
Dolžniški vrednostni papirji			
Dolžniški vrednostni papirji -državni	diskontiranje denarnih tokov	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, sklenjeni posli, dejanske kotacije, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 6-10	nivo 2
		krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 1-5	nivo 3
Dolžniški vrednostni papirji podjetij in finančnih Institucij	diskontiranje denarnih tokov	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, sklenjeni posli, dejanske kotacije, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 6-10	nivo 2
		krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 1-5	nivo 3

6.5.7 Slabitev finančnih sredstev

a) Sredstva, vrednotena po odplačni vrednosti

Skupina na dan bilance stanja oceni, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančnih sredstev ali skupine finančnih sredstev. Izgube zaradi oslabilitve se pripoznajo in sredstva prevrednotijo, če obstajajo objektivni dokazi o oslabilitvi zaradi dogodka(-ov) po začetnem pripoznavanju finančnih sredstev, ki vpliva(-jo) na ocenjene prihodnje denarne tokove finančnega sredstva ali skupin finančnih sredstev. Nepristranski dokazi, da je finančno sredstvo ali skupina finančnih sredstev precenjena, vključujejo opazovane podatke o poslovanju zunanjih družb in se nanašajo na naslednje dogodke:

- pomembne finančne težave izdajatelja ali dolžnika,
- prekinitev pogodbe, kot je neizpolnitev ali odložitev izpolnitve obveznosti plačila obresti ali glavnice,
- jamstva Skupine dolžniku zaradi ekonomskih ali pravnih razlogov glede sposobnosti dolžnika, dopustitev, ki sicer upniku ne bi bila dodeljena,
- ko postane verjetno, da bo šel dolžnik v stečaj oziroma se bo drugače finančno reorganiziral,
- ustavljeno trgovanje z vrednostnimi papirji izdajateljev s finančnimi težavami,
- ko podatki kažejo, da obstajajo merljivi dokazi o zmanjšanju prihodnjih denarnih tokov skupine finančnih sredstev glede na denarne tokove ob začetnem pripoznavanju teh sredstev, čeprav zmanjšanja še ni mogoče povezati s posameznim finančnim sredstvom Skupine, vključujoč:
 - neugodne spremembe v plačilnih sposobnostih dolžnikov Skupine ali
 - nacionalne ali lokalne ekonomske pogoje, ki vplivajo na nesolventnost Skupine.

Če obstaja objektivni dokaz, da je pri posojilih in terjatvah ali finančnih sredstvih v posesti do zapadlosti v plačilo, izkazanih po odplačni vrednosti, nastala izguba zaradi oslabilitve, se njen znesek izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov sredstva (izključujoč prihodnje kreditne izgube, ki se še niso zgodile), diskontiranih po prvotni efektivni obrestni meri finančnega sredstva. Knjigovodsko vrednost sredstva je treba zmanjšati s preračunom na kontu popravka vrednosti, izguba zaradi oslabilitve pa se pripozna v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek. Če ima dolg ali finančni instrument, ki je v lasti do dospelosti, spremenljivo obrestno mero, se za diskontiranje denarnih tokov in ugotavljanje morebitnih izgub iz oslabilitve uporablja trenutno veljavna obrestna mera, določena v pogodbi. Skupina lahko izmeri morebitno potrebo po oslabilitvi tudi tako, da kot pošteno vrednost uporabi tržno ceno na delujočem trgu.

Če je posojilo neizterljivo, se odpiše v breme odhodkov za oslabilitve posojil. Posojila se štejejo kot neizterljiva takrat, ko so opravljeni vsi potrebni postopki izterjave in je bil znesek izgube določen. Naknadna poplačila odpisanih dolgov zmanjšujejo odhodke za slabitev posojil v izkazu poslovnega izida.

Če se v poznejših obdobjih znesek odhodkov zaradi oslabilitve dolžniških vrednostnih papirjev zmanjša in je možno zmanjšanje objektivno povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznavanju oslabilitve (tak dogodek je lahko na primer izboljšanje kreditne ocene dolžnika), se prvotno pripoznane izgube zaradi oslabilitve zmanjšajo s prilagoditvijo posamezne postavke s pripoznanjem prihodkov v izkazu poslovnega izida.

(b) Sredstva, razpoložljiva za prodajo

V Skupini se za finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, opravijo slabitve, kadar poslovodstvo ugotovi, da je prišlo do pomembnega ali dlje trajajočega zmanjšanja poštene vrednosti sredstev pod njihovo nabavno vrednostjo. Določitev, kaj je pomembno ali dolgotrajnejše, zahteva presojo. Pri tej presoji Skupina preverja med drugim naslednje: normalno volatilitnost tečaja delnice in trajanje padanja tečajev, finančno stanje izdajatelja, uspešnost panoge in sektorja, spremembe v tehnologiji in denarnih tokovih iz dejavnosti in financiranja ter spremembe delujočega trga za takšno finančno sredstvo zaradi morebitnih finančnih težav izdajatelja.

Pri presoji dolgotrajnejšega zmanjšanja poštene vrednosti za lastniške vrednostne papirje pod njihovo nabavno vrednostjo se upošteva obdobje največ 12 mesecev od dneva, ko se je kapitalskim instrumentom poštena vrednost prvič zmanjšala pod nabavno vrednost in je ostala nižja za celotno obdobje 12 mesecev, medtem ko pri presoji pomembnega zmanjšanja poštene vrednosti poslovodstvo upošteva najmanj 30-odstotno znižanje poštene vrednosti glede na nabavno vrednost. Oslabitev dolžniških vrednostnih papirjev se izvede, v kolikor se pojavijo finančne težave izdajatelja, če pride do kršenja pogodbe in neizpolnitve obveznosti plačila, reprogramiranja dolga ali se pojavi verjetnost stečaja.

Če taki znaki oslabitve obstajajo, se kumulativna izguba kot razlika med nabavno in trenutno pošteno vrednostjo, zmanjšano za že pripoznane izgube zaradi oslabitve v izkazu poslovnega izida, prenese iz kapitala v izkaz poslovnega izida. Če se v poznejših obdobjih poštena vrednost dolžniškega instrumenta, razvrščenega med sredstva, razpoložljiva za prodajo, poveča, povečanje pa se lahko neposredno poveže z dogodkom, ki je nastal po pripoznavanju oslabitve v dobičku ali izgubi, se odhodki zaradi oslabitve odpravijo z izkazom poslovnega izida.

Če za finančni instrument ni delujočega trga, se ugotovi nadomestljiva vrednost z uporabo metode vrednotenja. Metode vrednotenja obsegajo uporabo zadnjega posla med obveščenima in voljnima strankama, če so na voljo, primerjavo s trenutno pošteno vrednostjo drugega instrumenta, ki ima podobne bistvene značilnosti, proučitev diskontiranih denarnih tokov in modele za določanje cen opcij. Če obstaja metoda vrednotenja, ki jo udeleženci na trgu običajno uporabljajo za določanje cene instrumenta in je dokazala zanesljivost pri oceni cen, dobljenih pri dejanskih tržnih poslih, se uporabi ta metoda.

Pri metodi diskontiranega denarnega toka se uporabijo s strani poslovođstva ocenjeni bodoči denarni tokovi in diskontne stopnje, ki odražajo obrestne mere za primerljive instrumente. Če poštene vrednosti ni mogoče izmeriti, se finančni instrumenti vrednotijo po nabavni vrednosti (plačani ali prejeti znesek), povečani za vse stroške, ki so nastali zaradi te transakcije.

6.5.8 Slabitve nefinančnih sredstev

Neopredmetena sredstva, ki se ne amortizirajo, se letno preverjajo zaradi morebitne slabitve. Neopredmetena sredstva, ki se amortizirajo, se preverjajo zaradi morebitne slabitve, kadar koli pride do sprememb, iz katerih izhaja, da knjigovodska vrednost teh sredstev ne bi bila v celoti povrnjena. Znesek slabitve se pripozna v višini, ki predstavlja razliko med knjigovodsko in nadomestljivo vrednostjo. Nadomestljiva vrednost se ugotovi za posamezno sredstvo, razen če sredstvo ustvarja denarne pritoke, v glavnem neodvisne od tistih, ki jih ustvarjajo druga sredstva ali skupine sredstev. V takem primeru se nadomestljiva vrednost ugotovi za enoto, ki ustvarja denar, to je najmanjšo določljivo skupino sredstev, ki ustvarja finančne pritoke, v glavnem neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev. Kriterij za določitev enot, ki ustvarjajo denar, so posamezni področni odseki poslovanja v Skupini. Nadomestljiva vrednost sredstva ali enote, ki ustvarja denar, je večja izmed dveh postavk – njegove poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje, ali njegove vrednosti pri uporabi.

6.6 Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Skupina ločeno prikazuje naložbe zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje in so vrednotene po poštenu vrednosti ter so kot finančna sredstva skupine uvrščene v finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid ob začetnem pripoznanju. V sklop finančnih sredstev po poštenu vrednosti preko poslovnega izida Skupina vključuje tudi polična posojila iz naslova zavarovanj z naložbenim tveganjem, ki predstavljajo finančne instrumente, ki se vodijo kot enote premoženja in vrednotijo z vrednostjo enot premoženja skladov na policah, v povezavi s katerimi so bila dana.

Vrednost enot finančnih instrumentov, ki predstavljajo naložbe sklada z naložbenim tveganjem, se na dan bilance stanja izračuna tako, da se število enot posameznega finančnega instrumenta pomnoži s ceno, doseženo na delujočem trgu na ta dan. Pri zavarovanjih, kjer zavarovanec prevzema naložbeno tveganje, Skupina mesečno prevrednoti finančne naložbe.

6.7 Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij prenesen na pozavarovalnice in sozavarovanje

Pozavarovalna sredstva so upravičenja, ki pripadajo družbam v Skupini na podlagi pozavarovalnih pogodb in se pripoznajo kot pozavarovalna sredstva. Ta sredstva so sestavljena iz kratkoročnih pozavarovalnih obračunov in tudi nekratkoročnih terjatev, ki so odvisne od pričakovanih škod in upravičenj, ki izhajajo iz povezanih pozavarovalnih pogodb.

Zneski omenjenih pozavarovalnih sredstev so določeni na podlagi vrednosti ocenjenih škod oziroma škodnih rezervacij za pozavarovane škode v skladu s pozavarovalnimi pogodbami, ob upoštevanju deležev v prenosnih premijah.

Pripoznanje pozavarovalnih sredstev se odpravi, ko prenehajo veljati pravice iz pozavarovalne pogodbe oziroma se te prenesejo na tretjo osebo.

6.8 Sredstva iz finančnih pogodb

Skupina vodi sredstva iz finančnih pogodb v izkazih ločeno, ker z donosi, ki izhajajo iz njih, pokriva bodoče obveznosti iz finančnih pogodb in izgube zaradi finančnih tveganj, ne pa tudi izgube zaradi tveganj iz zavarovalnih poslov. Finančne naložbe sredstev iz finančnih pogodb Skupina pripozna in vrednoti na enak način kot ostale finančne naložbe (poglavje 6.5).

6.9 Terjatve

Med Terjatvami Skupina izkazuje naslednje vrste terjatev:

- Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov,
- Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja,
- Terjatve za odmerjeni davek,
- Druge terjatve.

Pripoznavanje terjatev

Skupina pripozna **Terjatve iz zavarovalnih poslov** na podlagi izstavljenih zavarovalnih police oziroma, ko se zavarovancem zaračunajo zavarovalne premije. **Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja** se pripoznajo na podlagi računa ali druge verodostojne listine (npr. pozavarovalnega obračuna). Ob začetnem pripoznavanju se te terjatve izkažejo po izvorni vrednosti, kasneje pa se terjatve vodijo po odplačni vrednosti, zmanjšani za oslabitve zaradi oblikovanja popravkov vrednosti terjatev. **Druge terjatve** se začetno pripoznajo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin in zajemajo: Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov, Terjatve za regrese in Ostale terjatve, ki zajemajo dolgoročne in kratkoročne poslovne terjatve.

Skupina vzpostavi Regresno terjatev do zavarovalca oziroma dolžnika v višini plačane škode v skladu z določili zavarovalne pogodbe, ob obračunu odškodnine oziroma zavarovalnine, za katero je pridobila ustrezne pravne podlage ali prvo plačilo. Če vrednost izplačila škode s strani Skupine v posameznem primeru presega 30.000 evrov, se pripoznava vzpostavitev regresne terjatve do zavarovalca oziroma dolžnika v bilančni evidenci obvezno opravi največ v višini ocenjene vrednosti poplačila. Regresna terjatev se v tem primeru ocenjuje individualno in z upoštevanjem individualnega oblikovanja popravkov regresnih terjatev. Pri vzpostavljanju regresnih terjatev za avtomobilska zavarovanja ima Skupina na podlagi 7. čl. ZOZP in 3. čl. Splošnih pogojev pravico uveljavljati povračilo izplačil skupaj z zamudnimi obrestmi in stroški največ v znesku 12.000 evrov, razen v primeru, ko je škoda povzročena namenoma in Skupina uveljavlja povračilo v celoti.

Preden postane regresna terjatev uveljavljena, se vodi izvenbilančno kot neuveljavljena regresna terjatev in se zanj ne oblikuje popravkov terjatev. Izjema so le regresne terjatve kreditnih zavarovanj, ki takoj ob nastanku postanejo uveljavljene regresne terjatve. Uveljavljeni regresni zahtevki se pripoznajo kot zmanjšanje odhodkov za škode. Regresne terjatve, pri katerih je pridobljena ustrezna pravna podlaga, zavarovalnica evidentira kot uveljavljene regresne terjatve.

Slabitve terjatev

Skupina v vsakem obračunskem obdobju (najmanj vsako četrtletje) preverja ustreznost ocen poštene udenarljive vrednosti terjatev oziroma izdela oceno iztržljive vrednosti na osnovi dejansko realiziranih denarnih tokov v zadnjem predhodno opazovanem časovnem obdobju za posamezno vrsto terjatev. Kjer ni pričakovati, da bodo vse terjatve v celoti poravnane, ima Skupina vzpostavljene pokazatelje slabitve (neplačljivosti) terjatev, ki sprožijo izračunavanje slabitev v breme tekočega finančnega rezultata Skupine.

Skupina na podlagi ocenjene poštene, to je udenarljive (unovčljive) vrednosti terjatev oblikuje ustrezne popravke terjatev za posamično terjatev ali skupino podobnih terjatev.

Skupina oceni pošteno, to je udenarljivo (unovčljivo) vrednost terjatve in oblikuje ustrezno slabitev terjatve posamično, če skupna knjigovodska vrednost vseh zapadlih terjatev za premije do določenega zavarovalca oziroma zavarovanca na dan vrednotenja znaša 50.000 evrov ali več.

Posamično oblikovanje popravka vrednosti terjatev Skupina lahko izvede tudi za katero koli terjatev, ki bi jo sicer prevrednotila v okviru skupinskega oblikovanja popravka vrednosti.

Terjatve, za katere Skupina plačilne sposobnosti ne ocenjuje posamično, razvršča v skupine s podobnimi značilnostmi kreditnega tveganja. Te skupine so razdeljene na terjatve do pravnih ali fizičnih oseb, pri čemer se pri terjativah do fizičnih oseb skupine razlikujejo glede na način plačila.

Za vsako od skupin določi popravek vrednosti za posamezno terjatev glede na zapadlost (starost) ter dejansko (ne)realizirani odstotek plačil v preteklem obdobju za določeno skupino.

Pri terjativah do zavarovalcev v zavarovalni skupini življenjskih zavarovanj Skupina upošteva določila Obligacijskega zakonika in splošne pogoje teh zavarovanj. Kadar zavarovanec pri plačilu pogodbeno določenih obrokov zavarovanja zaostaja za tri obroke, se zazna potreba po njihovi odpravi. Te terjatve se stornirajo v celoti (100-odstotno), saj je verjetnost prenehanja plačevanja ali kapitalizacije takega zavarovanja zelo verjetna. Skladno s tem se odpravijo popravki vrednosti terjatev.

Za terjatve kritnega sklada življenjskih zavarovanj z naložbenim tveganjem se slabitev ne izvaja, ker se prihodki pripoznajo po načelu plačane premije.

Pri **regresnih terjativah** se popravki vrednosti oblikujejo skupinsko, pri čemer se skupinska oslabitev opravi ločeno za zavarovane (hipotekarne) in nezavarovane terjatve. Popravek se opravi v odstotku od dejansko neopravljenih poplačil v predhodnem poslovnem obdobju. Za vse regresne terjatve, katerih vrednost presega 10.000 evrov, se zaradi povečanega tveganja neplačila oblikuje popravek vrednosti individualno. Odstotek popravkov vrednosti posamične regresne terjatve se določi na novo po preteku posameznega poslovnega leta le, če se bistveno spremeni povprečna stopnja njihove izterljivosti. Obračunane, toda neplačane obresti iz regresnih poslov, izkazane na kontih terjatev, se oslabijo v odstotku oslabitve regresne terjatve. Terjatve iz stroškov regresnega postopka, ki niso plačane v 30 dneh po zapadlosti, se oslabijo v odstotku oslabitve regresne terjatve. Terjatve iz odkupov terjatev se za presojo in izvedbo oslabitev obravnavajo kot regresne terjatve.

6.10 Druga sredstva

Med druga sredstva Skupina uvršča zaloge, razmejene stroške pridobivanja zavarovanj (DAC) in aktivne časovne razmejitve (AČR).

Zaloge

Zaloge se v poslovnih knjigah izkazujejo po nabavni ali iztržljivi vrednosti, odvisno od tega, katera je nižja. Med stroške se prenašajo po metodi povprečnih drsečih cen. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške v zvezi s prodajo.

Skupina v Bilanci stanja vodi zaloge v postavki Druga sredstva. Ker je največja postavka med Zalogami stavbno zemljišče, se za vrednost zaloge enkrat letno ugotavlja poštena vrednost po metodah za vrednotenje stavbnih zemljišč. Najpogostejši načini ocenjevanja vrednosti stavbnih zemljišč so: način tržnih primerjav zemljišč, metoda abstrakcije oziroma alokacijska tehnika vrednotenja stavbnih zemljišč, metoda razvoja zemljišča in metoda reziduala stavbnega zemljišča.

Metoda reziduala stavbnega zemljišča temelji na načelu presežne produktivnosti. Po tej metodi se vrednost zemljišča določa z merjenjem vsote dohodka, ki ostane po zmanjšanju prodajne cene za vsoto dohodka, ki naj bi pripadal izboljšavi. To je ena od različic dohodkovnega pristopa ocene vrednosti nepremičnin.

Če je knjigovodska vrednost zaloge nižja od izračunane vrednosti, neposredno povezani stroški povečujejo vrednost zaloge. Če Skupina oceni, da je knjigovodska vrednost višja od iztržljive vrednosti, se stroški financiranja prenehajo pripisovati v zalogo.

Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj (DAC)

Skupina pripozna prenosne premije v celoti, in sicer v zneskih, kot izhajajo iz ročnosti obračunanih zneskov po zavarovalnih pogodbah po stanju na dan izdelave konsolidirane bilance stanja. Pripadajoči del že realiziranih stroškov pridobivanja zavarovanj v zvezi z obračunanimi zneski za naslednja obračunska obdobja po datumu bilance stanja, ki bi sicer zmanjševal obveznosti iz prenosnih premij, se v celoti pripozna kot posebna postavka razmejenih odhodkov v aktivni konsolidirane bilance stanja. Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj se v zavarovalnici izkazujejo na podlagi izračuna deleža kosmatih stroškov sklepalne provizije v kosmati zavarovalni premiji in kosmati prenosni zavarovalni premiji za vsako posamezno zavarovalno vrsto.

6.11 Denar in denarni ustrezniki

Kot denar in denarni ustrezniki se izkazujejo gotovina, knjižni denar, depoziti pri bankah na odpoklic in depoziti z ročnostjo vezave do 3 mesecev.

6.12 Pobotanje sredstev in obveznosti

Sredstva in obveznosti se v konsolidirani bilanci stanja pobotajo, če za to obstaja pravna osnova po neto načelu, in sicer hkrati na strani sredstev in obveznosti.

6.13 Kapital

Članice Skupine KD Group pripoznavajo in evidentirajo spremembe v kapitalu v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1).

Kapital Skupine sestavljajo:

- osnovni (vpisani) kapital,
- kapitalske rezerve,
- rezerve iz dobička,
- lastne delnice,
- prevedbene razlike,
- rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti,
- zadržani dobički.

Osnovni (vpisani) kapital

Osnovni kapital je opredeljen z zneski, ki so jih vložili lastniki, in z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Osnovni kapital predstavlja nominalno vrednost vplačanih navadnih kosovnih delnic v evrih.

Matična družba ima izdane navadne imenske delnice. Stroški in nadomestila, ki jih je mogoče neposredno pripisati izdaji novih delnic oziroma opcij oziroma pridobitvi podjetja, se izkažejo kot zmanjšanje kapitala. Izkazujejo se neto, zmanjšani za davke.

Kapitalske rezerve

Med kapitalskimi rezervami se izkazuje vplačani presežek kapitala in znesek na podlagi odprave splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala. Kapitalske rezerve se smejo uporabiti v skladu z določili ZGD-ja, ki natančno opredeljuje pogoje uporabe kapitalskih rezerv za kritje čiste izgube poslovnega leta, prenesene čiste izgube oziroma povečanje osnovnega kapitala iz sredstev Skupine.

Rezerve iz dobička

Med rezervami iz dobička Skupina izkazuje zakonske rezerve in pa rezerve za lastne deleže.

Nadrejena družba oblikuje rezerve za lastne delnice, ki jih je bodisi odkupila sama, ali jih imajo v lasti njene odvisne družbe.

Lastne delnice

Lastne delnice Družbe ali odvisnih družb, vključno s stroški, ki se nanašajo neposredno na njihovo pridobitev, zmanjšujejo kapital Skupine. Ob odtutitvi lastnih delnic se vsi dobički ali izgube poračunajo neposredno v kapitalu.

Nadrejena družba oblikuje rezerve za lastne delnice, ki jih je bodisi odkupila sama, ali jih imajo v lasti njene odvisne družbe.

Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti

Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti, se pripoznajo na podlagi opravljenega prevrednotenja sredstev, izvedenega med letom v določenem obračunskem obdobju. Skupina v okviru rezerv, nastalih zaradi prevrednotenja, izkazuje spremembe, nastale pri vrednotenju finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo po poštenu vrednosti.

Dividende na navadne delnice se pripoznajo kot obveznost z dnem, ko njihovo izplačilo potrdi skupščina lastnikov družbe. Predlog uprave o delitvi dividend za poslovno leto, za katero so predstavljeni konsolidirani računovodski izkazi, je pojasnjen v nadaljevanju (Pojasnilo 10.30).

6.14 Podrejene obveznosti

Med podrejenimi obveznostmi Skupina izkazuje obveznosti iz naslova izdaje podrejene obveznice. Podrejene obveznice so dolžniški vrednostni papirji, pri katerih je imetnik v primeru postopka zaradi insolventnosti ali kapitalske neustreznosti izdajatelja upravičen do izplačila, vsebovanega v tem vrednostnem papirju, šele po poplačilu vseh obveznosti izdajatelja do nepodrejenih upnikov oziroma upnic. Podrejeni dolg je v računovodskih izkazih merjen po odplačni vrednosti.

6.15 Zavarovalno-tehnične rezervacije

Skupina mora v zvezi z vsemi zavarovalnimi posli, ki jih opravlja, oblikovati ustrezne zavarovalno-tehnične rezervacije. Namenjene so kritju bodočih obveznosti iz zavarovanj in morebitnih izgub zaradi tveganj, ki izhajajo iz zavarovalnih pogodb. Zavarovalno-tehnične rezervacije so oblikovane v skladu z zakonom ZZavar, Sklepom o podrobnejših pravilih in minimalnih standardih za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij in Pravilnikom o oblikovanju zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Skupina prikazuje kot obveznosti kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije in zavarovalno-tehnične rezervacije prejetega sozavarovanja. Del obveznosti, ki je oddan v pozavarovanje in sozavarovanje, se izkazuje med sredstvi Skupine.

Prenosne premije

Prenosne premije se oblikujejo v višini tistega dela obračunane premije, ki se nanaša na zavarovalno kritje za zavarovalno obdobje po zaključku obračunskega obdobja, za katerega se izračunava rezervacija.

Prenosne premije se izračunavajo po vsaki posamični pogodbi – polici, ki je na dan zaključka obračunskega obdobja imela veljavno kritje. Izračuna se tudi na policah, ki začnejo veljati po datumu prenosa, če so že imele obračunano premijo pred datumom prenosa. Pri razmejevanju obračunane premije se upoštevajo trije različni postopki glede na to, ali je zavarovalna vsota enakomerno porazdeljena med trajanjem police, je naraščajoča, ali je padajoča:

- enakomerno porazdeljena zavarovalna vsota – pri večini zavarovalnih vrst,
- naraščajoča zavarovalna vsota – pri gradbenih in montažnih zavarovanjih (v vrsti druga škodna zavarovanja),
- padajoča zavarovalna vsota – pri kreditnih zavarovanjih.

Matematične rezervacije

Življenjska zavarovanja

Matematične rezervacije se oblikujejo v višini sedanje vrednosti ocenjenih bodočih obveznosti zavarovalnice na podlagi sklenjenih zavarovanj, zmanjšane za sedanjo vrednost bodočih premij zavarovanca, ki izhajajo iz teh pogodb. Uporablja se prospektivna neto zillmerirana metoda. Pri tem višina zillmeriranja na posamezni pogodbi ne presega 3,5 % zavarovalne vsote. Obveznosti so za vsako pogodbo večje ali enake nič.

Pri mešanih življenjskih zavarovanjih in življenjskih zavarovanjih za primer smrti predstavljajo bodoče obveznosti izplačila dogovorjenih zavarovalnih vsot s pripisanimi presežki v primeru doživetja oziroma izplačila dogovorjenih zavarovalnih vsot s pripisanimi presežki v primeru smrti.

Matematične rezervacije rentnih pogodb za določen čas se izračunavajo na osnovi prospektivne neto zillmerirane metode. Oblikujejo se v višini sedanje vrednosti ocenjenih bodočih izplačil dogovorjenih rent (s pripisanimi presežki), vključno s stroški izplačevanja rente, zmanjšane za sedanjo vrednost bodočih premij, ki bodo vplačane na podlagi teh pogodb.

Matematične rezervacije za pokojninska zavarovanja omejenega sklada kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja po PN-A01 se izračunajo kot produkt vrednosti kritne enote in števila kritnih enot na dan obračuna. Izračun je narejen za vsako polico posebej. S tem je pokrita zajamčena obveznost do zavarovancev. Poleg tega oblikuje Skupina še dodatno rezervacijo za donose, višje od zajamčenega donosa (za pripis rednega in končnega bonusa). Med matematičnimi rezervacijami se izkazuje tudi presežek iz prevrednotenja finančnih sredstev kritnega sklada dodatnih pokojninskih zavarovanj, ki so razporejena v skupino razpoložljiva za prodajo. Rezervacije, ki izhajajo iz zajamčenih premijskih faktorjev za izračun dodatne starostne pokojnine, se oblikujejo v višini sedanje vrednosti bodočih upravičenj, za katere se bodo zavarovanci lahko odločili ob uveljavitvi pravice do prejemanja dodatne starostne pokojnine. Te rezervacije se vodijo v okviru matematične rezervacije na kritnem skladu življenjskih zavarovanj.

Pri rentnih zavarovanjih (doživljenjska renta, doživljenjska renta z zajamčenimi izplačili do 78. leta starosti zavarovanca oziroma zajamčenimi izplačili za dobo 10 let) predstavljajo bodoče obveznosti zavarovalnice izplačila dogovorjenih rent, vključno s pripisanimi presežki ter stroški izplačevanja rent.

Bodoče obveznosti zavarovanca predstavljajo bodoče premije, dogovorjene po pogodbi.

Skupina enkrat letno (ob koncu leta) določi znesek presežka, ki ga nameni zavarovancem (DPF-del). Za znesek presežka, ki je namenjen zavarovancem, se povečajo matematične rezervacije.

Pripisani presežek za posamezno polico se pri mešanih življenjskih zavarovanjih upošteva kot enkratna premija za preostalo obdobje zavarovalne dobe in se preračuna v dodatno zavarovalno vsoto (dodatno rento pri rentnih zavarovanjih), ki je zajamčena. Dodatna zavarovalna vsota se izplača v primeru smrti ali doživetja. Pri nekaterih zavarovalnih produktih je možno tudi sprotno izplačilo pripisanega presežka. Pri nekaterih zavarovalnih produktih se presežek pripiše na polico kot dodatno premoženje na računu zavarovanca.

Življenjska zavarovanja, pri katerih zavarovanec prevzema naložbeno tveganje

Matematična rezervacija za življenjska zavarovanja, pri katerih zavarovanec prevzema naložbeno tveganje, predstavlja vrednost premoženja na polici zavarovanca. Izračunana je kot seštevek enot posameznega sklada, pomnožen z vrednostjo enote premoženja. Skupna rezervacija je povečana še za vplačane premije, ki še niso bile konvertirane v enote premoženja (gre za časovni zamik od plačila premije in naročila nakupa do vključbe kupljenih enot sklada na zavarovancev osebni račun). Glede na zavarovalni produkt so rezervacije povečane za morebitne izplačane predupime.

Matematične rezervacije zdravstvenih zavarovanj (dodatna in vzporedna zdravstvena zavarovanja)

Skupina oblikuje matematično rezervacijo pri dogoročnih produktih, za katere se uporabljajo podobne verjetnostne tabele in izračuni kot za življenjska zavarovanja. Matematične rezervacije se oblikujejo v višini sedanje vrednosti ocenjenih bodočih obveznosti zavarovalnice na podlagi sklenjenih zavarovanj, zmanjšane za sedanjo vrednost bodočih premij zavarovanca, ki izhajajo iz teh pogodb. Uporablja se prospektivna neto zillmerirana metoda. Obveznosti so za vsako pogodbo večje ali enake nič.

Matematične rezervacije premoženjskih zavarovanj

Skupina oblikuje matematično rezervacijo pri dogoročnih nezgodnih zavarovanjih, za katera se uporabljajo podobne verjetnostne tabele in izračuni kot za življenjska zavarovanja. Matematične rezervacije se oblikujejo v višini sedanje vrednosti ocenjenih bodočih obveznosti zavarovalnice na podlagi sklenjenih zavarovanj, zmanjšane za sedanjo vrednost bodočih premij zavarovanca, ki izhajajo iz teh pogodb. Obveznosti so za vsako pogodbo večje ali enake nič.

Škodne rezervacije

Škodne rezervacije se oblikujejo v višini ocenjenih obveznosti, ki jih je Skupina dolžna izplačati na podlagi zavarovalnih pogodb, pri katerih je zavarovalni primer nastopil do konca obračunskega obdobja, in sicer ne glede na to, ali je zavarovalni primer že prijavljen, vključno z vsemi ocenjenimi stroški, ki jih bo Skupina imela z reševanjem teh škodnih primerov.

Skupina ne uporablja metode diskontiranja škodne rezervacije, razen za škode iz odgovornosti zavarovanj, ki se izplačujejo v obliki rente.

Izračun škodne rezervacije je razdeljen na več delov, glede na značaj škodnega spisa:

- za prijavljene in do konca obračunskega obdobja še nerešene škode se izvede posamični popis vseh takšnih škodnih spisov in oceni vrednost pričakovanih izplačil;
- za škode, ki so nastale in do konca obračunskega obdobja niso bile prijavljene (v nadaljevanju IBNR-škode - incurred but not reported), se na osnovi statističnega spremljanja takšnih škod v preteklosti oceni pričakovana vrednost izplačil;
- izračun IBNR-škodne rezervacije se izvede na ravni zavarovalnih vrst z različnimi metodami: modificirana statistična metoda, trikotniška metoda (chain ladder method) pripoznanih škod ali obračunanih škod, posebna metoda za rente odgovornostnih zavarovanj. Pri izbiri metode se upošteva značilnost zavarovalne vrste glede na to, ali se zavarovalni primeri hitro ali dolgo rešujejo.

Statistična metoda temelji na spremljanju škodnih zahtevkov v preteklosti. Izračun IBNR-ja je narejen na ravni posamezne zavarovalne vrste kot produkt ocenjenega števila IBNR-škod in ocenjene vrednosti IBNR-škod. Ocenjeno število IBNR-škod se izračuna z množenjem števila prijavljenih škod v preteklem letu in povprečnega koeficienta pozneje prijavljenih škod glede na vse prijavljene škode v zadnjih treh letih. Ocenjena vrednost IBNR-škod pa se izračuna kot povprečna vrednost IBNR-škod v preteklem letu ali kot povprečna vrednost izplačanih škod v preteklem letu, če je bilo število škod relativno majhno.

Trikotniška metoda temelji na pripoznanih ali na obračunanih škodah z mesečnimi ali letnimi razvojnimi faktorji, odvisno od značilnosti škodnega dogajanja in postopkov reševanja škod. Škode se uredijo v trikotnik, kjer predstavljajo vrstice leto nastanka škode, stolpci pa število let zamika od leta nastanka škode do leta pripoznavanja ali obračuna škode. Predpostavlja se, da bo vzorec razvoja škod v prihodnosti podoben vzorcu iz preteklih let. Napovedovanje dokončnih škod temelji na izračunu povprečnih letnih razvojnih faktorjev, ki so prirejeni tako, da so njihove vrednosti padajoče.

Posebna metoda za rente odgovornostnih zavarovanj temelji na oceni števila in zneska naknadno prijavljenih rentnih škod kot tudi na oceni povečane obveznosti za že prijavljene rentne primere.

Škodna rezervacija je zmanjšana za oceno pričakovanih regresov.

V kosmati škodni rezervaciji je upoštevana tudi rezervacija za cenilne stroške in stroške reševanja škod.

Druge zavarovalno-tehnične rezervacije

Rezervacije za bonuse, popuste in storno

Skupina oblikuje rezervacije za bonuse v višini ocenjenega zneska pričakovanega bonusa pri tistih policah, kjer ima zavarovanec pravico do vračila bonusa. Obveznosti se izračunajo na osnovi pravila vračanja bonusa, ki je opredeljen v zavarovalni pogodbi.

Skupina oblikuje rezervacijo za storno v višini ocenjenih vračil zavarovalcu ob predčasni prekinitvi pogodbe, upoštevajoč tudi rezervirani znesek v prenosni premiji posamezne pogodbe.

Ostale zavarovalno-tehnične rezervacije

Med ostalimi zavarovalno-tehničnimi rezervacijami Skupina izkazuje rezervacije za neiztekle nevarnosti.

Rezervacije za neiztekle nevarnosti se oblikujejo za kritje škod in stroškov, povezanih z obstoječimi zavarovalnimi pogodbami, ki bodo nastali po obračunskem obdobju in niso kriti s prenosno premijo. Rezervacije se računajo na ravni zavarovalnih vrst. Kriterij oblikovanja je negativni škodni rezultat zavarovalne vrste v tekočem letu in presoja, da je negativnemu rezultatu zavarovalne vrste botrovala prenizko določena premija. Rezervacije za neiztekle nevarnosti se oblikujejo tudi v drugih posebnih primerih, kjer se zavarovalnica zaveda prevzetih obveznosti, za katere nima oblikovanih prenosnih premij.

6.16 Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Rezervacije za kreditno tveganje in tveganje koncentracije se oblikujejo za produkte življenjskih zavarovanj, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje in je zavarovanje vezano na sestavljen vrednostni papir z zajamčenim izplačilom ob doživetju. Oblikujejo se za produkte, pri katerih Skupina nosi kreditno tveganje do izdajatelja vrednostnega papirja in tveganje koncentracije. Oblikovane so za tveganje razveze sestavljenega vrednostnega papirja oziroma nelikvidnosti izdajatelja tega papirja, na katerega je vezana garancija.

6.17 Druge rezervacije

Druge rezervacije se oblikujejo za sedanje obveze, ki izhajajo iz preteklih dogodkov, ki se bodo poravnale v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno in katerih velikost je mogoče zanesljivo oceniti.

Med razmejitvami Skupina izkazuje vračunane stroške in razmejene prihodke, ki nastajajo na podlagi enakomernega obremenjevanja dejavnosti ali poslovnega izida pa tudi zalog s pričakovanimi stroški, ki pa se še niso pojavili. Stroški se vračunajo in vključijo v letne konsolidirane računovodske izkaze v ocenjenih zneskih; v medletnih konsolidiranih računovodskih izkazih se razporejajo v krajša obračunska obdobja na osnovi časovnega sodila.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade – drugi dolgoročni zaslužki zaposlencev

V Skupini so družbe v skladu z zakonodajo države, kolektivnimi pogodbami in internimi akti zavezane k plačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi. Po slovenski zakonodaji se zaposlenci upokojijo po 40 letih delovne dobe, in če izpolnjujejo določene pogoje, so upravičeni do izplačil v enkratnem znesku. Zaposlenci so prav tako upravičeni do dodatnega izplačila za vsakih deset let delovne dobe v Skupini.

Skupina pripoznava celotne aktuarske dobičke in izgube v izkazu poslovnega izida ob nastanku. Bodoče obveznosti so izračunane na podlagi aktuarskega izračuna.

6.18 Obveznosti iz finančnih pogodb

Med obveznosti iz finančnih pogodb Skupina uvršča obveznosti skladov Pokojninsko varčevanje AS. Te se oblikujejo za prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja, sklenjena po pokojninskih načrtih Pokojninsko varčevanje AS – individualno in Pokojninsko varčevanje AS – kolektivno. Izračunajo se na podlagi zbrane čiste premije varčevalcev po vsakem varčevalnem računu in skladu, in sicer kot produkt števila enot premoženja v skladu in vrednosti enote premoženja sklada na obračunski dan. Čista premija zavarovancev(varčevalcev) je vplačana bruto premija, zmanjšana za vstopne stroške.

V zvezi z obveznostmi finančnih pogodb v kritnem skladu z zajamčenim donosom (Pokojninsko varčevanje AS zajamčeni od 60) se izračuna tudi zajamčena vrednost premoženja, ki je na obračunski dan enaka produktu števila zajamčenih enot premoženja in vrednosti zajamčene enote premoženja na obračunski dan. Zajamčena donosnost po sprejetem pokojninskem načrtu za sklad Pokojninsko varčevanje AS zajamčeni od 60 zagotavlja zajamčeno donosnost v višini 60 % povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje, upoštevajoč pravne podlage, ki jih za izračun minimalne zajamčene donosnosti predpisuje minister za finance RS in se preverja na obračunski dan.

Če je vrednost premoženja po posameznem varčevalnem računu nižja od zajamčene vrednosti premoženja, zavarovalnice oblikuje obveznosti (oz. rezervacije) zaradi nedoseganje zajamčene donosnosti.

6.19 Finančne obveznosti

Skupina med obveznostmi iz financiranja izkazuje prejeta posojila in obveznosti iz naslova izdanih obveznic, ki so na začetku izkazana po pošteni vrednosti, brez vključenih stroškov odobritve. Po začetnem merjenju se izkazujejo po odplačni vrednosti, vsa razlika med prvotno pripoznano vrednostjo posojila in plačanim zneskom pa se pripozna v izkazu poslovnega izida v obdobju nastanka z uporabo metode efektivne obrestne mere.

Prejeta posojila se izkazujejo kot kratkoročna, razen če ima Skupina brezpogojno pravico poravnati obveznosti v dobi, daljši od 12 mesecev od dne izdelave bilance stanja.

Če Skupina odkupi svoj lastni dolg, se njegovo pripoznanje odpravi, razlika med knjigovodsko vrednostjo obveznosti in prejetim nadomestilom pa se vključi med finančne prihodke.

6.20 Obveznosti iz poslovanja

Obveznosti iz poslovanja se v začetku izkazujejo po izvirni vrednosti, ki izhajajo iz ustreznih listin. Kasneje se povečujejo v skladu z listinami, zmanjšujejo pa se na enaki osnovi ali na osnovi odplačil.

Med obveznostmi iz poslovanja Skupina izkazuje obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov, obveznosti za po(so)zavarovanja in obveznosti za odmerjeni davek. Kot pozavarovalne obveznosti se izkazujejo obveznosti za plačilo premije na podlagi pozavarovalnih pogodb in so pripoznane kot odhodek ob zapadlosti.

6.21 Ostale obveznosti

Med ostale obveznosti so uvrščene *pasivne časovne razmejitve*, ki zajemajo vračunane stroške neizkoriščenega dopusta, kratkoročno vnaprej vračunane stroške in kratkoročno odložene prihodke, *kratkoročne obveznosti za izplačilo dividend in druge poslovne obveznosti*, kot so kratkoročne obveznosti do zaposlencev, druge kratkoročne obveznosti iz zavarovalnih poslov, varščine, obveznosti do dobaviteljev, do države, za varščine, za prejete predujme ipd.

Kratkoročne obveznosti do zaposlencev

Obveze za kratkoročne zasluške zaposlenih se merijo po nominalni vrednosti in so pripoznane kot stroški dela v izkazu poslovnega izida. Kratkoročni zasluški zaposlenih predstavljajo plače, regresi idr.

Kratkoročno vnaprej vračunani stroški

Kratkoročno vnaprej vračunani stroški so oblikovani z namenom enakomerne obremenitve poslovnega izida, kljub temu da se stroški še niso pojavili. Poslovodstvo na podlagi preteklih dogajanj v poslovanju lahko ocenjuje stroške, ki bodo nastali za obravnavano obdobje, čeprav še ni prejelo ustrezne listine. Na podlagi te ocene, z enakomerno dinamiko upošteva znesek v računovodskem izkazu. Ko se poslovni dogodek pojavi, se vnaprej vračunani stroški zmanjšajo in se preko poslovnega izida pripozna razlika med vračunanimi in dejanskimi stroški. Med kratkoročne vnaprej vračunane stroške Skupina vračunava tudi stroške za neizkoriščene dopuste.

6.22 Prihodki in odhodki

Prihodki

Prihodki vključujejo pošteno vrednost prejetih nadomestil ali terjatev za prodajo storitev v normalnih rednih pogojih poslovanja Skupine. Skupina ločeno izkazuje vse vrste prihodkov in odhodkov za skupino premoženjskih, zdravstvenih in življenjskih

zavarovanj. Prihodki od zavarovalnih storitev (obračunane kosmate premije) se izkazujejo po fakturiranih vrednostih, brez davka od prometa zavarovalnih poslov (DPZP-ja), z upoštevanjem vseh vračil, popustov in rabatov. Izjemoma se kot plačana realizacija izkazujejo prihodki od zavarovalnih storitev za življenjska zavarovanja, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje. Ostali prihodki so izkazani po neto vrednosti, zmanjšani za davek na dodano vrednost.

6.22.1 Čisti prihodki od zavarovalnih premij

Čisti prihodki od zavarovalnih premij so izračunani kot kosmata zavarovalna premija, povečana za premijo prejetega sozavarovanja, zmanjšana za premijo oddanega sozavarovanja in pozavarovanja ter zmanjšana za spremembo čiste prenosne premije. Osnova za pripoznavanje kosmatih zavarovalnih premij so fakturirane premije.

Ob prekinitvi pogodb premoženjskih in zdravstvenih zavarovanj Skupina zmanjša obračunane prihodke od premij za sorazmerni del nepretečenega obdobja, za katero je bila zavarovalna premija obračunana. V poslovnih knjigah se ločeno evidentira kosmate zavarovalne premije in pozavarovalni in/ali sozavarovalni del.

Skupina spremlja prihodke od zavarovalnih premij ločeno po zavarovalnih skupinah in vrstah.

6.22.2 Prihodki in odhodki od naložb v povezane družbe

Skupina v tej postavki izkazuje finančne prihodke in odhodke iz naložb v pridružena podjetja, kot so dividende in dobički ter izgube pri prodaji, in finančne prihodke in odhodke od naložb v odvisna podjetja, zlasti dobičke in izgube pri prodaji.

6.22.3 Prihodki in odhodki od naložb

Skupina med prihodke in odhodke od naložb pripoznava prihodke od obresti, dobičke (izgube) od prodaje naložb, dividend, prihodkov in odhodkov od tečajnih razlik ter prihodke in odhodke zaradi slabitve ali odprave dolžniških vrednostnih papirjev ali slabitve ostalih finančnih sredstev.

Prihodki in odhodki za obresti od naložb se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku in se izračunajo po metodi efektivnih obresti, razen za finančna sredstva, razvrščena v skupino po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, kjer se izračunajo po metodi nominalnih obresti.

Metoda efektivne obrestne mere je metoda, s katero se izračuna odplačna vrednost finančnega sredstva ali finančne obveznosti, in metoda razporejanja obrestnih prihodkov ali odhodkov prek določenega obdobja. Efektivna obrestna mera je mera, ki natančno diskontira prihodnje denarne tokove v celotni dobi finančnega instrumenta na njegovo čisto knjigovodsko vrednost. Pri izračunu efektivne obrestne mere Skupina upošteva vsa pogodbeno določila finančnega instrumenta (na primer opcijo predplačil), ne upošteva pa prihodnjih izgub. Izračun upošteva tudi vsa nadomestila, ki so predmet plačil med pogodbenimi partnerji in so sestavni del efektivne obrestne mere, transakcijske stroške in vse druge premije in diskonte.

Po izvedeni oslabitvi finančnega instrumenta se obrestni prihodki instrumenta pripoznajo z uporabo obrestne mere, ki je bila upoštevana pri izračunu diskontirane vrednosti prihodnjih denarnih tokov za namene merjenja izgube iz oslabitve.

V konsolidirani bilanci stanja se obresti od dolžniških vrednostnih papirjev izkazujejo skupaj s finančnimi naložbami.

Dobiček (izguba) od prodaje naložb se pripozna v poslovnem izidu med realiziranimi finančnimi prihodki in odhodki. Pri finančnih naložbah, razpoložljivih za prodajo, ki se izkazujejo po odplačni vrednosti, se dobiček ali izguba pripozna v poslovnem izidu, ko je realizirana ali ko so taka sredstva prevrednotena zaradi oslabitve oziroma je zanje odpravljeno pripoznanje oslabitve.

Prihodki in odhodki od tečajnih razlik, ki se izračunajo za sredstva v tuji valuti. Tečajne razlike se na bilančni dan preračunajo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, ki ga objavlja Banka Slovenije. Za tečaje tujih valut, ki jih objavlja BS mesečno, se lahko uporabi tudi ustrezni tečaj poslovne banke.

Prihodki od dividend za kapitalski instrument se pripoznajo v poslovnem izidu, ko podjetje pridobi pravico do plačila.

Oslabitve in odprava oslabitve finančnih naložb

Izgube zaradi oslabitve se pripoznajo in sredstva prevrednotijo, če obstajajo stvarni objektivni dokazi o slabitvi zaradi dogodka, ki je nastal po začetnem pripoznanju sredstev in vpliva na ocenjene bodoče denarne tokove finančnega sredstva.

Če se v obdobju po pripoznanju izgube za dolžniške vrednostne papirje znesek izgube zaradi oslabitve zmanjša in če je mogoče zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve, se prej pripoznana izguba za dolžniške vrednostne papirje zaradi oslabitve v poslovnem izidu razveljavi s preračunom na kontu popravka vrednosti.

6.22.4 Drugi zavarovalni prihodki

Skupina med druge zavarovalne prihodke evidentira prihodke od provizij iz zavarovalnih pogodb in prihodke od provizij iz finančnih pogodb.

Prihodki od **provizij iz zavarovalnih pogodb** so predvsem prihodki iz pozavarovalnih provizij, prihodki vstopnih provizij (za vstopne in stroške) in provizij za upravljanje zavarovalnih pogodb.

Prihodki od **provizij iz finančnih pogodb** so predvsem prihodki iz vstopnih/izstopnih provizij (za vstopne in izstopne stroške) in provizij za upravljanje finančnih pogodb. Skladno s pokojninskim načrtom prostovoljnega pokojninskega zavarovanja Skupini oz. matični zavarovalnici kot upravljavcu pripada zaračunana vstopna provizija, kar pomeni, da se vplačana bruto premija zmanjša za vstopne stroške. Pri upravljanju sredstev kritnega sklada se tako upošteva čista premija. Mesečno Skupina izračunava čisto vrednost sredstev posameznega kritnega sklada in obračuna upravljavsko provizijo, ki prav tako pripada upravljavcu in zmanjšuje vrednost sredstev kritnega sklada. Ob prekinitvi varčevanja ali pa izstopu (odkupu) Skupini pripada odkupna provizija, za katero se odkupna vrednost varčevalca zmanjša še za izstopne stroške.

6.22.5 Drugi prihodki

Skupina med druge prihodke evidentira zlasti **provizije od upravljanja skladov, druge čiste zavarovalne prihodke, povečanje/zmanjšanje vrednosti zalog proizvodov, prevrednotovalne poslovne prihodke** in **druge finančne in ostale prihodke**, med katerimi so tudi Prihodki od najemnin naložbenih nepremičnin, ki se zaračunavajo na podlagi sklenjenih najemnih pogodb, in Prejete kazni in odškodnine. V to skupino sodijo tudi **čisti prihodki od prodaje blaga in storitev**, ki jih sestavljajo vrednosti prodanih storitev v obračunskem obdobju. Pripoznajo se v obračunskem obdobju, v katerem je storitev delno ali v celoti opravljena.

6.22.6 Čisti odhodki za škode

Čisti odhodki za škode so neposredni stroški iz opravljanja zavarovalne dejavnosti. Skupina jih vodi ločeno po zavarovalnih vrstah.

Čisti odhodki za škode so sestavljeni iz kosmatih obračunanih škod, ki vključujejo neposredne cenilne stroške in so povečane v poslovnem izidu za obračunane škode prejetega sozavarovanja hkrati pa zmanjšane za prihodke od uveljavljenih regresnih terjatev in za obračunane deleže po(so)zavarovateljev ter popravljene za spremembo čistih škodnih rezervacij.

Čisti odhodki za škode zdravstvenih zavarovanj vsebujejo tudi prihodke ali odhodke iz izravnalnih shem.

6.22.7 Obratovalni stroški

Skupina kosmate obratovalne stroške pripoznava kot izvirne stroške po naravnih vrstah. V izkazu poslovnega izida so stroški prikazani po vlogi (funkcionalnosti). Cenilni stroški so sestavni del odhodkov za škode, stroški pridobivanja zavarovanj in drugi obratovalni stroški pa so v izkazu prikazani med obratovalnimi stroški. V razkritjih so prikazani celotni obratovalni stroški po naravnih vrstah in funkcionalnosti.

Stroški pridobivanja zavarovanj

Stroški pridobivanja zavarovanj se pripoznajo ob nastanku v izkazu poslovnega izida. Ker se nanašajo na obdobje trajanja pogodbe, se razmejujejo v delu, ki se nanaša na obdobje po obračunskem datumu. Skupina razmejuje stroške pridobivanja premoženjskih zavarovanj.

Pri življenjskih zavarovanjih z DPF-jem in finančnih pogodbah se stroški pridobivanja zavarovanj razmejujejo na podlagi uporabe zillmerjevega popravka že pri izračunavanju matematičnih rezervacij.

6.22.8 Drugi zavarovalni odhodki

Skupina med druge zavarovalne odhodke evidentira druge zavarovalne odhodke, kot so odhodki za preventivno dejavnost, prispevki za kritje škod za nezavarovana in neznana vozila in ostali čisti zavarovalni odhodki.

6.22.9 Drugi odhodki

Skupina med druge odhodke evidentira predvsem finančne odhodke za obresti, odhodke od naložbenih nepremičnin, druge poslovne odhodke (denarne kazni in odškodnine, izplačila za humanitarne, kulturne namene ipd.) in prevrednotovalne poslovne odhodke.

6.23 Davek od dohodka

6.23.1 Tekoči davek

V Skupini so davki obračunani v skladu z določbami ustrezne zakonodaje, ki veljajo za posamezno državo, v katerih so odvisne družbe Skupine. V začetku leta 2017 je lokalna davčna zakonodaja v Sloveniji spremenila davčno stopnjo iz 17 % na 19 %. Za leto 2017 se je tako obračunaval davek od dohodka pravnih oseb po 19 % stopnji.

6.23.2 Odloženi davek

Odloženi davek je namenjen pokrivanjučasne razlike, ki nastane med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti do virov sredstev in davčno vrednostjo po metodi obveznosti po bilanci stanja. So ali obdavčljivečasne razlike ali odbitnečasne razlike. Če posel ni poslovna združitev in ne vpliva niti na računovodski dobiček niti na obdavčljivi dobiček, Skupina ne pripozna iz tega izhajajočih odloženih obveznosti ali terjatev za davek niti pri začetnem pripoznanju niti pozneje.

Terjatve za odloženi davek so zneski davka iz dobička, ki bodo povrnjeni v prihodnjih obdobjih glede na odbitnečasne razlike, prenos neizrabljenih davčnih izgub v naslednja obdobja in prenos neizrabljenih davčnih dobropisov v naslednja obdobja. Obveznosti za odloženi davek so zneski davka, ki ga bo treba poravnati v prihodnjih obdobjih glede na obdavčljivečasne razlike. Odložene obveznosti za davek so pripoznane v celoti. Odložene terjatve in obveznosti za davek se ne diskontirajo in se pobotajo, če se nanašajo na davek iz dobička, ki pripada isti davčni oblasti in imajo podjetja v Skupini zakonsko izterljivo pravico pobotati odmerjene terjatve in obveznosti za davek.

Terjatve za odloženi davek začasne razlike so pripoznane, če je verjetno, da bodočasne razlike odpravljene v predvidljivi prihodnosti in bo na razpolago obdavčljivi dobiček, tako da bo mogoče izrabiti obdavčljive razlike.

Terjatve za odloženi davek za neizrabljene davčne izgube in davčne dobropise se pripoznajo, če je verjetno, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, ki ga bo mogoče obremeniti za neizrabljene davčne izgube in neizrabljene davčne dobropise.

Terjatve za odložene davke se pregledujejo na dan bilance stanja in se oslabijo za tisti del terjatev, za katerega ni več mogoče pričakovati, da bo v prihodnosti obstajal ustrezen obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube.

Na podlagi sprejete strategije in večletnih poslovnih načrtov se upravičeno pričakuje, da bo Skupina v prihodnjih letih razpolagala z obdavčljivimi dobički, ki se bodo pokrivali z neizrabljenimi davčnimi izgubami.

Učinki pripoznanja terjatev ali obveznosti za odloženi davek se pripoznajo kot prihodek ali odhodek v izkazu poslovnega izida Skupine, razen kadar se davek pojavi iz poslovnega dogodka, ki se je pripoznal neposredno preko drugega vseobsegajočega donosa ali iz poslovne združitve.

7. Glavne računovodske ocene in presoje

Skupina izdeluje ocene in predpostavke, ki vplivajo na poročane zneske sredstev in obveznosti v naslednjem finančnem letu. Ocene in presoje se kontinuirano preverjajo in temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnikih, vključno s pričakovani prihodnjih dogodkov, ki se v danih okoliščinah zdijo smiselni.

7.1.1 Preverjanje ustreznosti dobrega imena

Skladno z računovodskimi usmeritvami Skupina enkrat letno preverja ustreznost dobrega imena tako, da opravi test oslabitve dobrega imena. Če med preverjanjem ugotovi, da obstajajo znamenja za slabitev, se slabitev dobrega imena izkaže v izkazu poslovnega izida.

Konec leta 2017 je Skupina preverila vrednost dobrega imena in na podlagi opravljene cenitve (glej poglavje 10.1.1) presodila, da slabitve niso potrebne.

7.1.2 Slabitve vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo

V Skupini se za finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, opravijo slabitve, kadar poslovodstvo ugotovi, da je prišlo do pomembnega ali dlje trajajočega zmanjšanja poštene vrednosti sredstev pod njihovo nabavno vrednostjo. Določitev, kaj je pomembno ali dolgotrajnejše, zahteva presojo. Pri tej presoji Skupina preverja med drugim normalno volatilnost tečaja delnice in trajanje padanja tečajev, finančno stanje izdajatelja, uspešnost panoge in sektorja, spremembe v tehnologiji in denarnih tokovih iz dejavnosti in financiranja ter spremembe delujočega trga za takšno finančno sredstvo zaradi morebitnih finančnih težav izdajatelja.

V svojih računovodskih usmeritvah je Skupina kot kriterij pomembnosti, ki vpliva na pripoznavanje tega dela slabitve pri lastniških vrednostnih papirjih v izkazu poslovnega izida, določila kot pomembno znižanje poštene vrednosti pod nabavno za več kot 30 % oziroma dolgotrajno znižanje v obdobju 12 mesecev.

V okviru naložb skupine za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev so bile opravljene slabitve naložb v netržne in tržne delnice višini 492.992 evrov. Slabitve teh naložb, so se v celoti pripoznale med odhodki naložb v izkazu poslovnega izida, in sicer v okviru odhodkov za slabitev za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev.

7.1.3 Ugotavljanje poštene vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev

Skupina na dan vrednotenja ugotavlja pošteno vrednost za dolžniške vrednostne papirje, za katere obstaja cena na delujočem trgu, tako da ceno na glavnem trgu določi na podlagi borznega tečaja ob upoštevanju presoje kriterijev aktivnosti trga. Če objavljeni tečaji na delujočem trgu ne ustrezajo kriteriju aktivnosti trga, se za izračun tržne vrednosti uporabi interni model.

Skupina določa pošteno vrednost dolžniških vrednostnih papirjev (tržnih obveznic), s katerimi se trguje na OTC - trgu na podlagi BID - tečajev iz sistema Bloomberg, pri čemer uporablja vir BVAL (Bloomberg Valuation Service). Vir BVAL predstavlja novo generacijo cen za določanje poštene vrednosti naložb, ki so na voljo v sistemu Bloomberg, in predstavlja ceno, ki je izračunana na podlagi neposredno in posredno opazovanih tržnih vložkov. Tečaji iz vira BVAL so opremljeni z oceno kakovosti, na lestvici od 1 do 10, kjer 10 pomeni najvišjo možno kakovost podatka.

7.1.4 Ugotavljanje nadomestljive vrednosti naložbenih nepremičnin

V Skupini se najmanj enkrat letno preverja poštena vrednost naložbenih nepremičnin zaradi morebitnih slabitev, in sicer s cenitvami zunanjih pooblaščenih cenilcev za vrednotenje nepremičnin. Poslovodstvo opravi tudi presojo znamenja slabitev za naložbene nepremičnine, katerih knjigovodska vrednost presega 5 % zneska pomembnosti z vidika računovodskih izkazov kot celote.

V letu 2017 je bila opravljena cenitev in presoja slabitve za naložbeno nepremičnino Loška 13, Maribor kulturno-zabavnega in poslovnega centra, ki ponuja različne vsebine na območju Maribora. Center zasleduje zastavljeno razvojno strategijo in v letih 2016 in 2017 so bila opravljena številna investicijska in vzdrževalna dela, ki so osnova za nadaljnji razvoj objekta. V letu 2017 je bila zamenjana blagovne znamke objekta MARIBOX. Center se lahko pohvali z najsodobnejšo kinodvorano v Sloveniji in posledično z rastjo števila obiskovalcev. Za leto 2018 je načrtovana nadaljnja rast in dodatne investicije na področju kinematografske in gostinske dejavnosti ter splošne urejenosti objekta z okolico.

V letu 2016 je bila dosežena 14 % rast števila kino obiskovalcev, kar je sicer preseglo rast trga v tem letu, ki je znašala 11 %. V letu 2017 je bila dosežena 17 % rast števila obiskovalcev, kar pomeni, da bo ponovno presežena predvidena rast trga. V lanskem letu je bil oddan eden izmed večjih prostih lokalov, za preostale proste kapacitete lokalov, predvsem gostinskih, pa se tudi povečuje zanimanje. Najemne pogodbe z obstoječimi najemniki so bile podaljšane in tudi število stalnih najemnikov parkirnih mest v garažni hiši se še naprej povečuje. Skratka, vsi kazalniki kažejo na uresničitev končnega cilja popolne obuditve centra.

Pri ocenjevanju nadomestljive vrednosti nepremičnine Loška 13, Maribor je bila uporabljena dohodkovno/donosnostna metoda (metoda neposredne kapitalizacije donosov), pri čemer se je upoštevalo sedanjo in prihodnjo rast in razvoj objekta.

Nadomestljiva vrednost se je ocenjevala z uporabo naslednjih predpostavk:

- stopnja kapitalizacije (diskontna stopnja) 6,77 %. Pri tem je bila uporabljena:
- realna netvegana mera donosa 0,38 %,
- premija za likvidnost 1,50 %,
- premija za tveganja 3,10 %,
- premija za gospodarjenje z naložbo 0,30 %,
- premija za ohranitev kapitala 1,49 %.

Poleg ocene nadomestljive vrednosti je bila opravljena tudi analiza občutljivosti za ocenjeno nepremičnino, in sicer v primeru spremembe cen najemnin in v primeru spremembe zasedenosti objekta (glej poglavje 10.3).

7.1.5 Izgube iz slabitve posojil in terjatev

Pri določanju, ali je treba v izkazu poslovnega izida pripoznati izgube iz slabitve terjatev in posojil, poslovodstvo presodi, če obstajajo pokazatelji, ki bi nakazovali znižanje prihodnjih denarnih tokov skupine posojil ali terjatev. Taki pokazatelji so lahko spremembe pri odplačevanju terjatev ali ekonomske razmere, ki se lahko povežejo s prenehanjem odplačevanja posojil ali terjatev v Skupini. Poslovodstvo pri tem uporablja ocene, ki temeljijo na izgubah, ugotovljenih v preteklosti.

V letu 2017 je Skupina ohranjala enako metodo preverjanja ustreznosti ocene poštene vrednosti (glej usmeritve poglavje 6.9) in pri tem obračunavala popravke terjatev kot v preteklih letih.

7.1.6 Ocene zavarovalno-tehničnih rezervacij

Zavarovalne pogodbe premoženjskih in zdravstvenih zavarovanj

Prijavljene, vendar še ne izplačane škode

Škodna rezervacija za prijavljene škode temelji na ocenah pričakovanih vrednostih izplačil prijavljenih škod za vsako škodo posebej. Materialne škode ocenjujejo cenilci, zaposleni v zavarovalnih družbah v Skupini, nematerialne škode in škode v sodnih postopkih ocenjujejo pravniki (odvetniki) zavarovalnice. Ocene so določene izkustveno z upoštevanjem pričakovanih bodočih trendov (inflacija, inflacija stroškov storitev, sprememba sodne prakse ...). V okviru škodne rezervacije so oblikovane tudi rezervacije za škode pri odgovornostnih zavarovanjih, ki se izplačujejo v obliki rent, in sicer v višini kapitalizirane vrednosti rente z upoštevanjem 1,75-odstotne obrestne mere.

Nastale, vendar še ne prijavljene škode (v nadaljevanju IBNR - incurred but not reported)

Večina IBNR - rezervacij se izračunana s pomočjo trikotniške metode pripoznanih škod.

Pripoznane škode se uredijo v trikotnik, kjer predstavljajo vrstice leto nastanka škodnega dogodka, stolpci pa število let zamika od leta nastanka škodnega dogodka do leta pripoznavne škode. Pripoznana škoda v posameznem letu je seštevek obračunanih zneskov škod z letom nastanka in do vključno leta $i + j$ in zneska škodne rezervacije za prijavljene škode na koncu leta $i + j$. Velike škode se v trikotniku upoštevajo samo do zneska velike škode, ki se določi za vsako zavarovalno vrsto. Razvojni faktor predstavlja razmerje med pripoznanimi škodami posameznega leta in pripoznanimi škodami predhodnega leta. Če izkazuje trikotnik še nedokončan razvoj, se določi še razvojni faktor za rep. Napovedovanje dokončnih škod temelji na izračunu povprečnih letnih razvojnih faktorjev.

Za vsako leto nastanka škode se IBNR-rezervacija izračuna kot razlika med dokončnimi škodami in pripoznanimi škodami. Negativni zneski se postavijo na 0. V zadnjih letih nastanka škode se napoved dokončnih škod preveri z izračunom pričakovanih dokončnih škod preko ocenjenega rezultata zavarovalne vrste in zaslužene premije. Za izračun IBNR-rezervacije teh let se upošteva višji znesek od obeh zneskov.

Rezervacije za nastale, a še neprijavljene škode (IBNR), ki so vključene v škodnih rezervacijah

Zavarovalna vrsta v EUR	Rezervacija za nastale, še neprijavljene škode (IBNR) 31. 12. 2017	Rezervacija za nastale, še neprijavljene škode (IBNR) 31.12.2016
Nezgodno zavarovanje	7.714.385	7.748.043
Zdravstveno zavarovanje	4.784.152	5.617.722
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	1.316.940	1.483.391
Zavarovanje plovil	19.938	45.090
Zavarovanje prevoza blaga	181.484	114.069
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	662.733	701.895
Drugo škodno zavarovanje	896.517	1.068.398
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	26.132.550	28.426.248
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	3.577	28.722
Splošno zavarovanje odgovornosti	10.633.175	9.663.454
Kreditno zavarovanje	-	3.875
Kavcijsko zavarovanje	5.978	6.690
Zavarovanje različnih finančnih izgub	28.621	36.477
Zavarovanje stroškov postopka	-	662
Zavarovanje pomoči	258.548	227.764
Življenjsko zavarovanje	3.289.725	2.904.791
Skupaj	55.918.323	58.077.294

Ocene posameznih škod se redno pregledujejo in popravljajo ob vsaki novi informaciji. Večjo stopnjo negotovosti pri ocenjevanju obveznosti, ki jih bo morala Skupina poravnati zaradi nastalih škod, predstavljajo obveznosti za nastale in še ne prijavljene škode (IBNR). IBNR-rezervacije določi Skupina na osnovi proučitve preteklega škodnega dogajanja z uporabo različnih matematično-statističnih metod. Skupina predpostavlja, da se bo razvoj škod tudi v prihodnosti realiziral podobno kot v preteklosti, oziroma upošteva zaznane trende in odstopanja. Pri izračunu škodne rezervacije se izdelajo tudi ocene za uspešnost bodočega regresiranja in ocena za raven bodočih stroškov reševanja škod. Primernost uporabljenih predpostavk in ocen se obdobjno preverja, nove ugotovitve se uporabijo pri naslednjem vrednotenju.

Skupina je zaradi povečanja portfelja življenjskih zavarovanj za smrt začela z oblikovanjem IBNR tudi za riziko smrti.

Razvoj škodnega dogajanja pri premoženjskih zavarovanjih

Trikotnik prikazuje, kako je Skupina spreminjala ocene glede končnih obveznosti za škode premoženjskih zavarovanj. Zneski v trikotniku zajemajo likvidirane oz. rezervirane škode, kot jih je Skupina pripoznala za posamezno leto škode.

Leto nastanka škode	pred 2008	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kumulativna ocena škod											
od koncu škodnega leta		120.566.723	117.773.190	106.123.654	103.900.951	109.732.984	90.848.539	92.148.616	87.557.888	88.231.654	89.291.142
1 leto po škodnem letu		118.496.776	109.844.795	98.882.126	92.331.285	104.142.780	87.477.430	85.239.212	81.956.952	86.186.241	-
2 leti po škodnem letu		117.455.256	109.454.915	96.330.471	90.568.304	96.570.014	85.740.792	83.397.478	80.211.635	-	-
3 leta po škodnem letu		117.524.811	107.637.944	95.301.074	89.085.735	94.028.156	83.827.339	81.579.315	-	-	-
4 leta po škodnem letu		115.587.514	105.953.158	93.622.460	86.234.853	94.315.327	84.162.769	-	-	-	-
5 let po škodnem letu		114.800.364	104.876.792	93.138.216	87.113.178	93.416.625	-	-	-	-	-
6 let po škodnem letu		113.669.023	104.466.465	92.620.067	86.819.320	-	-	-	-	-	-
7 let po škodnem letu		113.329.522	104.972.611	92.363.891	-	-	-	-	-	-	-
8 let po škodnem letu		113.291.067	104.850.834	-	-	-	-	-	-	-	-
9 let po škodnem letu		113.136.359	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kumulativna ocena škod:		113.136.359	104.850.834	92.363.891	86.819.320	93.416.625	84.162.769	81.579.315	80.211.635	86.186.241	89.291.142
Skupaj likvidirane škode do 31.12.2017		110.960.325	101.690.145	90.194.386	83.251.766	90.812.545	80.505.305	77.436.850	72.504.078	70.455.271	51.473.761
Stanje ŠR na 31.12.2017	14.215.105	2.176.034	3.160.689	2.169.505	3.567.553	2.604.080	3.657.463	4.142.466	7.707.557	15.730.969	37.817.381
Stanje ŠR na 31.12.2016	13.743.522	2.286.833	2.595.070	3.573.345	2.938.781	4.368.412	3.874.232	4.843.947	7.623.303	12.770.657	36.993.817

Škodna rezerva za premoženjska zavarovanja (brez zdravstvenih), pripoznana v konsolidirani bilanci:

(v EUR)	Popis + IBNR	ŠR za cenilne stroške	Skupaj
Škodna rezervacija na 31.12.2016	95.611.918	5.776.132	101.388.049
Škodna rezervacija na 31.12.2017	96.948.803	6.610.043	103.558.845

Zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj

Obveznosti, ki izhajajo iz pogodb za klasična življenjska zavarovanja z DPF-jem, se izračunajo na podlagi tehničnih osnov, uporabljenih pri izračunu premije produkta oziroma z upoštevanjem varnejših predpostavk, ki izhajajo iz zakonskih zahtev ali presoje Skupine.

Glavne predpostavke, ki jih Skupina uporablja, so naslednje:

- prihodnja umrljivost (v preteklosti je bil portfelj zavarovalnih pogodb zavarovalnice premajhen, da bi lahko uporabila lastne izkušnje, zato se za oceno umrljivosti uporabljajo statistične tablice, in sicer pri zavarovanjih za primer smrti ter zavarovanjih za primer smrti in doživetja uporablja zavarovalnica slovenske tablice umrljivosti iz leta 1992 in 2007, za rentna zavarovanja pa nemške rentne tablice iz leta 1987 in 1994);
- obrestna mera od 1,5 do 4 %;
- stroški pridobivanja zavarovanj, katerih višina ne presega zakonske omejitve.

Predpostavke, ki so uporabljene pri ugotavljanju ustreznosti oblikovanih rezervacij življenjskih zavarovanj, in ugotovitve so podrobneje opisane v poglavju o testu ustreznosti (v poglavju 8.2.1).

Skupina leta 2017 ni spremenila predpostavk, uporabljenih za izračun obveznosti življenjskih zavarovanj.

7.1.7 Ocene bodočih izplačil življenjskih zavarovanj

Glavne ocene in predpostavke, ki se uporabljajo za izračun obveznosti iz sklenjenih pogodb življenjskih zavarovanj, se nanašajo na pričakovano smrtnost, storno, naložbene donose, stroške administriranja in prihodnje premije. Te predpostavke se določijo ob sklepanju pogodbe in se uporabljajo za izračunavanje obveznosti v teku zavarovalne dobe. Nove ocene se pripravijo v vsakem naslednjem obračunskem obdobju, da bi ugotovili ustreznost predhodno določenih obveznosti. Če se presodi, da so obveznosti ocenjene ustrezno, se predpostavke ne spremenijo. Če obveznosti niso ustrezne, se predpostavke spremenijo tako, da odražajo pričakovanja v skladu z najboljšo oceno. Podrobneje so predpostavke in način njihovega določanja opisane v poglavju o testu ustreznosti oblikovanih obveznosti in v poglavju o zavarovalnih tveganjih.

7.1.8 Zaslužki zaposlencev

Zaslužki zaposlencev so v konsolidiranih računovodskih izkazih pripoznani na podlagi ocene bodočih obveznosti, ki bodo nastale iz:

- izplačila jubilejnih nagrad zaposlenim, ki bodo v prihodnosti izpolnjevali zakonske pogoje;
- odpravnin zaposlenim, ki bodo v prihodnosti izpolnjevali pogoje za upokožitev in bodo na ta dan zaposleni v družbi.

Bodoče obveznosti so izračunane na podlagi aktuarskega izračuna kot diskontirana vrednost prihodnjih denarnih tokov, ob upoštevanju določenih predpostavk.

Glavne predpostavke, vključene v izračun rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, so:

- diskontna stopnja,
- pričakovana rast plač v družbi, vključno s pričakovano rastjo plač zaradi napredovanja,
- pričakovana smrtnost je izražena s slovenskimi tablicami iz leta 2007,
- bodoča fluktuacija je določena glede na starost zaposlenih, in sicer za starostni skupini od 20 - 30 let, 30 - 40 let in za starejše od 40 let.

8. Obvladovanje tveganj

Skupina KD Group je pri svojem poslovanju izpostavljena strateškim, finančnim, operativnim in naključnim tveganjem. Ker zavarovalno področje predstavlja pretežni del Skupine, je obvladovanje zavarovalnih tveganj za Skupino ključnega pomena.

Strateška tveganja se nanašajo na dolgoročni razvoj Skupine in v tem okviru tudi posameznih družb v Skupini. Opredeljena vizija, poslanstvo in strategije Skupine in njenih posameznih družb ter izvajanje in redno preverjanje ustreznosti družb so mehanizem, prek katerega se ta tveganja upravljajo. Sprejemanje investicijskih odločitev glede investiranja v posamezna področja oziroma dejavnosti je glede na zelo raznoliko dejavnost družb v lastništvu KD Group ključnega strateškega pomena. Sistem vodenja in upravljanja (corporate governance) je prilagojen in usmerjen k doseganju razvoja in rasti posameznih področij ter doseganju zahtevane donosnosti.

Skupina je izpostavljena finančnim tveganjem predvsem prek finančnih sredstev in obveznosti, pozavarovalnih terjatev in zavarovalnih obveznosti. Finančna tveganja so tveganja, da pritoki zaradi tržnih sprememb na trgu kapitala in denarja ter poslovanja in bonitet svojih komitentov in izdajateljev finančnih instrumentov ne bodo zadostovali za kritje odtokov, izhajajočih iz zavarovalnih pogodb. Najpomembnejše sestavine tega tveganja so tveganje spremembe obrestnih mer, tveganje spremembe tečajev vrednostnih papirjev ter valutno in kreditno tveganje.

Namen procesa obvladovanja finančnih tveganj sta predvsem stabilnost poslovanja in zmanjšanje izpostavljenosti posameznim tveganjem na sprejemljivo raven. Zaradi zelo razvejanih dejavnosti je Skupina izpostavljena predvsem zavarovalnim in finančnim tveganjem.

Obvladovanje tveganj je kontinuiran ciklični proces, ki ga je mogoče razdeliti v tri stopnje. Na prvi stopnji je identifikacija potencialnih tveganj. Na drugi stopnji so posamezna tveganja modelirana in izmerjena. Ti modeli se uporabljajo kot podlaga za merjenje stopnje izpostavljenosti posamične družbe v Skupini in Skupine posameznim tveganjem. Na podlagi identifikacije in merjenja tveganj v Skupini uprava sprejme ustrezne ukrepe za zmanjšanje ali obvladovanje teh tveganj (tretja stopnja). Vzводи uprave so različni in odvisni od stopnje izpostavljenosti in tipa tveganja.

Uprava družbe upravlja tveganja, prisotna v posameznih družbah v Skupini in na ravni Skupine kot celote. Postavlja smernice glede razmerja med tveganji, donosi in kapitalom, izvaja periodične kontrole in postavlja smernice za izvajanje poslovnih politik in strategij za posamezne družbe v Skupini.

Posamezne družbe v Skupini so vzpostavile sistem poročanja za potrebe uprave, ki omogoča redno nadzorovanje tveganj, ki so jim izpostavljene. Zavarovalne družbe v Skupini so vzpostavile naložbene in likvidnostne odbore, ki skrbijo za ALM-funkcijo (upravljanje sredstev in obveznosti).

8.1 Obvladovanje kapitalske ustreznosti in upravljanje s kapitalom

Uprava se je odločila za ohranjanje velikega kapitalskega obsega, da bi tako zagotovila zaupanje vseh deležnikov in nadaljnji razvoj Skupine KD Group. Kot enega od strateških kazalnikov je Skupina opredelila donosnost kapitala kot razmerje med doseženim čistim dobičkom večinskih lastnikov in povprečno vrednostjo lastniškega kapitala večinskih lastnikov. Skupina si prizadeva za ohranjanje ravnotežja med večjimi donosi, ki bi jih omogočila večja zadolženost, ter prednostmi in varnostjo močne kapitalske strukture.

Donosnost kapitala je eden od strateških kazalnikov letnega načrta Skupine, ki se določi in sprejme na podlagi spremljanja dogajanja v okolju in v skladu z ohranjanjem optimalne strukture kapitala. Donosnost kapitala se izračunava kot razmerje med doseženim čistim poslovnim izidom in povprečno vrednostjo stanja celotnega kapitala, v okviru katerega je odšteta vrednost čistega dobička.

Obvladujoča družba Skupine KD Group ima v skladu s skupščinskim sklepom oblikovan sklad lastnih delnic. Na dan 31. 12. 2017 je bilo 262.201 lastnih delnic z oznako KDHR.

Naložbeni načrti, politika optimalne strukture kapitala ter pričakovanja in interesi delničarjev so temelj oblikovanja dividendne politike. Družba izplačuje dividende enkrat letno. Predlog višine dividende oblikujeta uprava in nadzorni svet obvladujoče družbe. Dividende se oblikujejo iz bilančnega dobička obvladujoče družbe, ki se oblikuje v skladu z veljavnimi predpisi v Sloveniji, sklep o njegovi uporabi pa sprejme skupščina delničarjev.

Skupina KD Group nima posebnih ciljev glede lastništva zaposlenih in nima nobenega programa delniških opcij. V letu 2017 v Skupini ni prišlo do spremembe v načinu upravljanja kapitala.

Najpomembnejša članica Skupine KD Group, zavarovalnica Adriatic Slovenica, mora zagotavljati ustrezno višino kapitala glede na obseg in vrste zavarovalnih poslov, ki jih opravlja, ter glede na tveganja, ki jim je izpostavljena pri opravljanju teh poslov. Skupina si prizadeva doseči cilj vzdrževanja določenega presežka razpoložljivega kapitala nad zahtevanim (po veljavni zakonodaji), kar ji omogoča zaščito pred nepredvidljivimi škodljivimi dogodki, zagotavlja nadaljnje poslovanje in pokrivanje potencialnih izgub iz poslovanja ob zagotavljanju ustrezne donosnosti kapitala.

Izkazovanje kapitalske ustreznosti v skladu z določili Solventnosti II oziroma novega zavarovalniškega zakona ZZavar-1 je za zavarovalnico Adriatic Slovenica postalo zavezujoče v začetku leta 2016. Zavarovalnica Adriatic Slovenica je edina zavarovalnica v Skupini in je na otvoritveni datum veljave novega režima v Sloveniji (t. i. Day 1) izkazovala presežek razpoložljivega kapitala nad zahtevanim (SCR). Kapital v režimu Solventnosti II se sicer razlikuje od knjigovodskega, saj se izračunava kot razlika med pošteno vrednostjo sredstev in obveznosti, pri čemer je treba za namene Solventnosti II na

pošteno vrednost prevrednotiti vse postavke bilance stanja, ki do sedaj niso bile tako vrednotene. Do pomembne razlike pride predvsem pri zavarovalno-tehničnih rezervacijah, ki se po načelih vrednotenja Solventnosti II upoštevajo kot najboljša ocena, povečana za maržo za tveganja.

Adriatic Slovenica d. d. je v letu 2017 prvič izdelala in javno objavila Poročilo o solventnosti in finančnem položaju družbe, in sicer za leto 2016. Poročilo je bilo pregledano tudi s strani neodvisnega zunanjskega revizorja, iz poročila pa izhaja, da je zavarovalnica konec leta 2016 izkazovala presežek primernih lastnih sredstev nad zahtevanim kapitalom. Zavarovalnica potrjuje, da je bila tudi na dan 30. 09. 2017, ko je zadnjič ocenjevala in poročala regulatorju kapitalsko ustreznost skladno z določili Solventnosti II, kapitalsko ustreznost, in sicer z izkazanim presežkom kapitala nad kapitalsko zahtevo SCR in nad sprejetim apetitom do tveganj.

V letu 2017 je prav tako prvič pripravila Redno poročilo nadzorniku in poročala razširjen, letni nabor kvantitativnih obrazcev QRT.

Za dodatno preverjanje ustreznosti višine presežnega kapitala zavarovalnica v Skupini izvaja tudi lastno oceno tveganj in solventnosti (ORSA), ki predstavlja dodaten pogled na oceno kapitalске ustreznosti zavarovalnice, in sicer preko primerjave lastne ocene profila tveganja družbe s predpostavkami, uporabljenimi pri izračunu regulatornih kapitalskih zahtev z namenom preverjanja, če regulatorni način izračuna kapitalске zahteve SCR (standardna formula) pravilno zajame celoten profil tveganja družbe. V sklopu lastne ocene se testira tudi vpliv načrtovanih aktivnosti v smislu njihovega vpliva na kapitalsko ustreznost v prihodnjem poslovanju.

Upravljavski in nadzorni organi družbe Adriatic Slovenica d. d. se morajo zavedati in morajo jasno razumeti, kakšne implikacije imajo strateške odločitve na zgoraj naštetih kapitalskih vidikih zavarovalnice ter upoštevati, ali so takšne implikacije želene, izvedljive oziroma si jih družba sploh lahko privoščiti upoštevaje obseg in kakovost svojih lastnih virov. Zato se skladno z veljavnimi politikami vse večje strateške odločitve, ki imajo lahko vpliv tako na kapitalске zahteve kot na razpoložljivi kapital družbe, preučijo z vidika vpliva na kapitalsko ustreznost zavarovalnice.

Rezultati izvedene lastne ocene tveganj in solventnosti so pokazali, da zavarovalnica izkazuje višjo kapitalsko ustreznost, kot je določen apetit do tveganja. Apetit do tveganja je bil določen v višini 120% tudi v primerjavi z lastno oceno kapitalskih zahtev in to v celotnem obdobju poslovnega načrtovanja. Po projekcijah iz lastne ocene se kapitalska ustreznost zavarovalnice do leta 2022 še nadalje krepi. Tudi v lastni oceni tveganj in solventnosti testirani negativni šoki in scenariji ne bi ogrozili kapitalске ustreznosti.

8.2 Vrste tveganj

8.2.1 Zavarovalna tveganja

Tako imenujemo vsa tveganja, s katerimi se Skupina sooča pri opravljanju svoje osnovne dejavnosti, prevzemu rizika od imetnika police. Zavarovalna tveganja so glede na naravo zavarovalnih pogodb naključna in nepredvidljiva, lahko pa se uresničijo v kateri koli fazi opravljanja osnovne dejavnosti Skupine. Uresničijo se lahko že pri sami zasnovi zavarovalnega produkta (tveganje, da le-ta ni ustrezno zasnovan), pri postavljanju cene zavarovanja (cenovno tveganje, da višina zavarovalne premije ne zadošča za pokrivanje pogodbenih obveznosti in škod) ter pri sprejemu rizikov v zavarovanje (gre za napačno odločitev, da se riziko sprejme v zavarovanje, neupoštevanje cenika in pogojev pri sklepanju zavarovanj, sklenitev zavarovanja na podlagi napačnih podatkov, neustrezno pozavarovanje za posamezni riziko, napačna ocena največje verjetne škode (PML - probable maximum loss, sklepanje zavarovanj za koncentrirane rizike (npr. geografska koncentracija), nezadostno usposobljeni delavci za oceno rizika). Po sprejemu rizika v zavarovanje pa lahko pride še do uresničitve naslednjih tveganj: tveganja nezadostno oblikovanih zavarovalno-tehničnih rezervacij, tveganja škod (tveganje, da bodo škode po številu in/ali višini večje od pričakovanih in za previsok samopridržaj zaradi neustrezne pozavarovalne zaščite, še posebej za katastrofalne dogodke), tveganja spremembe obnašanja zavarovancev (odraža se predvsem v povečanju števila poskusov zavarovalniških goljufij) in tveganje ekonomskega okolja, katerega sprememba lahko vodi do manjšega števila sklenjenih polic zaradi padca kupne moči na eni strani in do večjega števila odpovedi pogodb ter uveljavljenih škodnih zahtevkov na drugi strani.

Skupina navedena zavarovalna tveganja obvladuje predvsem z učinkovitim izvajanjem notranjih kontrol nad doslednim sledenjem notranjih navodil, z notranjo revizijo in z oblikovanjem ustreznih zavarovalno-tehničnih rezervacij, ki bodo krile prihodnje obveznosti iz že sklenjenih zavarovalnih pogodb, in z ustreznim pozavarovanjem. Velika pozornost se posveča samemu razvoju zavarovalnih produktov, kjer se že pri načrtovanju novega produkta skrbno preverjajo in pridobijo ustrezne statistike, ki potrjujejo ustreznost uporabljenih predpostavk, po uveljavitvi zavarovanja se pozorno spremljajo škodni rezultati po zavarovalnih vrstah in analizira vsakršno poslabšanje le-teh ter po potrebi korigira premijske stopnje oziroma pogoje zavarovanja. Druga kritična točka za uresničitev zavarovalnih tveganj je sprejem rizikov v zavarovanje. Omenjeno tveganje

Skupina obvladuje z navodili za sprejem rizikov v zavarovanje, s poostrenimi kriteriji in postopki za sprejem tveganja, še posebej za velike zavarovalne vsote in kritja. Strokovne službe, ki so zadolžene za velike rizike (pri premoženjskih zavarovanjih), spremljajo škodni razvoj po posameznih zavarovalnih pogodbah in lahko zavrnejo obnovitev zavarovalne pogodbe oz. ponovno ovrednotijo sprejeti riziko. Zelo pomembno orodje za obvladovanje zavarovalnih tveganj predstavlja pozavarovalna zaščita, ki je podrobneje opisana v nadaljevanju.

Koncentracija zavarovalnega tveganja

Izpostavljenost zavarovalnega portfelja škodnim dogodkom na določenem območju, katerih posledica je množično poškodovanje zavarovanih objektov v okviru istega dogodka predstavlja koncentracijo zavarovalnega tveganja.

Koncentracijo zavarovalnega tveganja obvladujemo z različnimi vrstami pozavarovanja po riziku, po dogodku in v letnem agregatu, ki se med seboj dopolnjujejo.

V nadaljevanju podrobneje prikazujemo možno koncentracijo zavarovalnega tveganja, in sicer izpostavljenost velikim zavarovalcem.

Koncentracija zavarovalnega tveganja največjih zavarovalcev 31. 12. 2017

(v EUR)	Skupna premija 10 največjih zavarovalcev 31.12.2017	V deležu (%) od celotne premije zavarovalne skupine 31.12.2017	Skupna premija 100 največjih zavarovalcev 31.12.2017	V deležu (%) od celotne premije zavarovalne skupine 31.12.2017
Življenjska zavarovanja	70.702	0,32%	191.729	0,87%
Zavarovanja z naložbenim tveganjem	874.432	2,24%	3.045.368	7,78%
Zdravstvena zavarovanja	306.354	0,30%	619.668	0,61%
Premoženjska zavarovanja	13.040.929	9,35%	24.175.214	17,33%
Skupaj	14.292.417	4,66%	28.031.980	9,13%

Koncentracija zavarovalnega tveganja največjih zavarovalcev 31. 12. 2016

(v EUR)	Skupna premija 10 največjih zavarovalcev 31.12.2016	V deležu (%) od celotne premije zavarovalne skupine 31.12.2016	Skupna premija 100 največjih zavarovalcev 31.12.2016	V deležu (%) od celotne premije zavarovalne skupine 31.12.2016
Življenjska zavarovanja	56.449	0,26%	161.480	0,75%
Zavarovanja z naložbenim tveganjem	578.810	1,56%	2.124.987	5,73%
Zdravstvena zavarovanja	284.674	0,28%	546.332	0,54%
Premoženjska zavarovanja	12.080.594	8,78%	23.225.905	16,88%
Skupaj	13.000.528	4,30%	26.058.704	8,61%

Glede na to, da je delež 10 oz. 100 največjih zavarovalcev glede na celotni portfelj relativno majhen, lahko sklepamo, da koncentracija velikih zavarovalcev ne predstavlja visokega tveganja.

Premoženjska zavarovanja

Za premoženjska zavarovanja so tveganja, ki jim je izpostavljena zavarovalnica različna glede na panoge, v katerih delujejo zavarovanci.

Koncentracijo posameznih tveganj ugotavljamo z analizami zavarovalnega portfelja. V ta namen se pripravlja podroben pregled izpostavljenosti po številu, področju in višini zavarovanj naslednjim tveganjem;

- potresu,
- viharju,
- poplavi.

Iz analiz izhaja, da je portfelj Adriatica Slovenice, glede na svojo strukturo, najbolj izpostavljen zgoraj navedenim tveganjem, ki jih obvladuje s primerno pozavarovalno zaščito nad maksimalnimi lastnimi deleži v obliki pozavarovanja posameznega dogodka kot tudi večjega števila tovrstnih dogodkov v obliki pozavarovanja letnega agregata škod.

S ciljem zagotavljanja ustrezne višine pozavarovalnega kritja se poslužujemo tudi uporabe rezultatov različnih, mednarodno priznanih, modeliranih izjemnih dogodkov, ki nam jih nudi pozavarovalni broker.

Višina in oblika pozavarovalnega programa se je do sedaj izkazala kot ustrezna. V zadnjih dveh letih se je pozavarovalna zaščita aktivirala tako v primeru večjega dogodka, kot tudi v primeru kritja letnega agregata škod.

Življenjska zavarovanja

Spodnja tabela prikazuje koncentracijo zavarovalnega tveganja za življenjska zavarovanja, in sicer skupni riziko zavarovalne vsote, zbran v pet razredov, glede na višino zavarovalne vsote posameznega zavarovanja.

Skupna riziko zavarovalna vsota vseh pogodb

(v EUR)	Skupno tveganje zavarovalne vsote vseh pogodb – Brez pozavarovanja 2017	Skupno tveganje zavarovalne vsote vseh pogodb – S pozavarovanjem 2017	Skupno tveganje zavarovalne vsote vseh pogodb – Brez pozavarovanja 2016	Skupno tveganje zavarovalne vsote vseh pogodb – S pozavarovanjem 2016
0–9.999 EUR	286.870.806	264.836.915	317.404.960	298.339.705
10.000–29.999 EUR	861.535.619	752.713.910	871.281.338	788.915.129
30.000–59.999 EUR	947.038.464	662.926.918	899.924.105	649.140.322
60.000–99.999 EUR	644.289.983	297.635.506	541.092.874	276.996.430
več kot 100.000 EUR	334.346.183	100.593.936	285.269.397	93.324.677
Skupaj	3.074.081.055	2.078.707.185	2.914.972.674	2.106.716.263

Za rentna zavarovanja prikazujemo koncentracijo tveganja s skupnimi letnimi rentami, zbranimi v pet skupin, glede na višino letne rente posameznega zavarovanca. Kot letna renta je upoštevan znesek, ki bi ga zavarovanec dobil, če bi pogodba že zapadla v izplačevanje.

Struktura višine letnih rent

Letna renta na zavarovanca na zadnji dan leta (v EUR)	Skupaj letne rente 2017 znesek	Skupaj letne rente 2017 v %	Skupaj letne rente 2016 znesek	Skupaj letne rente 2016 v %
0–999 EUR	407.806	12,56%	608.086	15,45%
1.000–1.999 EUR	889.136	27,39%	1.182.728	30,05%
2.000–2.999 EUR	586.452	18,07%	694.587	17,65%
3.000–3.999 EUR	428.752	13,21%	488.856	12,42%
nad 4.000 EUR	933.903	28,77%	961.124	24,42%
Skupaj	3.246.050	100%	3.935.380	100%

Koncentracija zavarovalnega tveganja za rentna zavarovanja je v letu 2017 najvišja v razredu nad 4.000 evrov, medtem ko je bila v letu 2016, najvišja v razredu letnih rent med 1.000 in 2.000 evrov.

Test ustreznosti obveznosti iz zavarovalnih pogodb

Skupina izvaja test ustreznosti obveznosti iz zavarovalnih pogodb (LAT-test), da bi ugotovila ali so rezervacije, oblikovane na bilančni dan, zadostne za pokrivanje obveznosti. Test izvede tako, da izračuna najboljšo oceno obveznosti kot sedanjo vrednost vseh denarnih tokov, ki izhajajo iz obstoječih zavarovalnih pogodb. Pri tem upošteva trenutne ocene prihodnjih denarnih tokov. Na posamezen bilančni dan se izračun primerja z oblikovanimi zavarovalno tehničnimi rezervacijami.

Če test ustreznosti pokaže primanjkljaj, ga Skupina pripozna kot povečano obveznost v poslovnem izidu.

Test se izvaja ločeno za življenjska in premoženjska zavarovanja.

Življenjska zavarovanja

Za ugotavljanje ustreznosti rezervacij življenjskih zavarovanj Skupina združuje zavarovanja v homogene skupine glede na zavarovalno vrsto, in sicer:

- življenjska zavarovanja,
- življenjska zavarovanja, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje,
- prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja.

Generirajo se pričakovani denarni tokovi za:

- premije (živiljenjskega zavarovanja in dodatne nezgode),
- izplačila škod (smrti, doživetja, rente, odkupi, nezgodne škode),
- stroške (preostala izplačila provizij, administrativni stroški, stroški škod),
- vsi ostali pričakovani denarni tokovi, ki izhajajo iz zavarovalnih pogodb.

Za posamezne bodoče denarne tokove se upošteva:

- določila na posameznih policah (višina premije, dinamika plačevanja premije, višina zavarovalne vsote za smrt in doživetje, višina rent);
- tehnične osnove pripadajočih produktov (tablice smrtnosti, obrestna mera, stroški sklepalne provizije, ostali administrativni stroški);
- predpostavke (smrtnosti, stopnje predčasnih prekinitev, stroški, bodoča inflacija, škodni rezultat nezgodnih zavarovanj ...).

Denarni tokovi posameznih let se diskontirajo na zadnji dan obračunskega obdobja.

Ekonomске in operative predpostavke

Diskontna stopnja (risk discount rate)

Za izračun sedanje vrednosti pričakovanih denarnih tokov se upoštevajo diskontne stopnje, ki jih prikazuje krivulja "AAA - rated euro area central government bonds" (AAA - bonitetna ocena osrednje državne obveznice na evrskem območju z dne 2. 1. 2018).

Inflacija

Pri oceni pričakovanih stroškov je upoštevana predpostavka bodoče inflacije za prvi dve leti v skladu z jesensko napovedjo UMAR-ja ter v višini 1,8 % za vsa sledeča leta.

Stroški

V izračunu se upoštevajo stroški vodenja zavarovalnih pogodb, stroški reševanja zavarovalnih primerov in upravljanja sredstev, kot izhajajo iz preteklih izkušenj zavarovalnice. Ocenjeni prihodnji stroški so razdeljeni na fiksne stroške, ki se povečujejo skladno z napovedano inflacijo, in na variabilne stroške. Pri delitvi so upoštevane tudi posebnosti posameznih zavarovalnih produktov.

Smrtnost

Predpostavljene stopnje umrljivosti temeljijo na analizah lastnega portfelja življenjskih zavarovanj. Za rentna zavarovanja pa predpostavke upoštevajo predvideno projekcijo umrljivosti slovenske populacije in sicer slovenske rentne tablice iz leta 2010.

Stopnje predčasnih prekinitev

Uporabljene stopnje predčasnih prekinitev temeljijo na analizi odkupov in drugih predčasnih prekinitev lastnega portfelja v preteklih letih, ločeno po zavarovalnih vrstah in zavarovalni dobi. Predpostavke se letno preverjajo in ustrezno prilagajajo.

Škode dodatne nezgode

Škode dodatnega nezgodnega zavarovanja so ocenjene na osnovi izkušnje škodnega rezultata teh zavarovanj lastnega portfelja v preteklih letih.

Rezultat testa ustreznosti za poslovno leto 2017

Test ustreznosti oblikovanih obveznosti na dan 31. 12. 2017 na nobeni zavarovalni vrsti življenjskih zavarovanj ni pokazal primanjkljaja.

Premoženjska in zdravstvena zavarovanja

Za obveznosti premoženjskih in zdravstvenih zavarovanj je Skupina izvedla test ustreznosti oblikovanih prenosnih premij. Škodne rezervacije in rezervacije za bonuse, popuste in storno se računajo na podlagi trenutnih ocen, zato se šteje, da so oblikovane v ustrezni višini.

Test ustreznosti je torej omejen na neiztekli del obstoječih zavarovalnih pogodb. Obravnava se razlika med pričakovanimi škodami in stroški za preostali neiztekli del pogodb, ki so bile veljavne na bilančni datum, in zneskom oblikovane prenosne premije.

V letu 2017 je Skupina za napoved pričakovanih škod uporabila škodni količnik dokončnih škod, nastalih v letu 2017, za napoved stroškov pa stroškovni količnik administrativnih stroškov.

Pri zavarovalnih vrstah, kjer se ugotovi nezadostna višina prenosne premije glede na pričakovano škodno dogajanje, Skupina oblikuje dodatne rezervacije za neiztekle nevarnosti in jih pripozna v izkazih kot obveznosti v okviru drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Rezultat testa ustreznosti premoženjskih zavarovanj za poslovno leto 2017

Na 31. 12. 2017 je Skupina oblikovala rezervacije za neiztekle nevarnosti na zdravstvenih zavarovanjih, na zavarovanjih kopenskih motornih vozil in na kreditnih zavarovanjih v skupni višini 75.988 evrov. S tem je zagotovila ustrezno višino rezervacij.

Analiza občutljivosti

Z analizo občutljivosti Skupina ugotavlja vpliv spremembe spodaj navedenih parametrov na njen poslovni izid na zadnji dan obračunskega leta.

Test občutljivosti – parametri

Dejavnik občutljivosti	Opis dejavnika
Obrestna mera (za zavarovalne pogodbe)	Vpliv spremembe tehnične obrestne mere za ± 1 %
Stroški	Vpliv na povečanje/zmanjšanje vseh stroškov, razen stroškov pridobivanja za ± 5 %
Smrtnost življenjskih zavarovanj	Vpliv povečanja smrtnosti za 5 %
Smrtnost rentnih zavarovanj	Vpliv zmanjšanja smrtnosti za 5 %
Škodni delež glede na premijo	Vpliv povečanja v škodnem deležu za 5 %

Posamezni izračuni, prikazani v spodnjih tabelah, so narejeni tako, da se upošteva sprememba posameznega dejavnika, pri čemer ostajajo preostale predpostavke nespremenjene.

Vpliv na čisti dobiček Skupine pred obdavčitvijo

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Dejavnik		
Stroški +5 %	(3.424.254)	(3.624.243)
Stroški -5 %	3.424.254	3.624.243
Tehnična obrestna mera +1 %	16.305.632	17.972.309
Tehnična obrestna mera -1 %	(15.427.105)	(15.798.773)
Smrtnost +5 %	114.010	92.396
Smrtnost rentnih zavarovanj -5 %	(130.996)	(107.977)
Škodni delež +5 %	(14.606.551)	(14.640.919)
Škodni delež -5 %	14.606.551	14.640.919

Skupina je preudarna pri upravljanju tveganj. Pri tem predstavlja pomembno vlogo pozavarovanje, ki Skupino dodatno obvaruje pred tveganji, in prispeva k varnejši politiki upravljanja zavarovalniških tveganj.

8.2.2 Obvladovanje zavarovalnih tveganj s pozavarovalno zaščito

Namen in cilji pozavarovalne zaščite

Zavarovalna tveganja obvladujemo s programom pozavarovalne zaščite, s katerim zagotavljamo solventnost in likvidnost poslovanja, stabilnost poslovnih rezultatov in finančno trdnost. Pri sklepanju pozavarovalnih pogodb izbiramo le pozavarovatelje z najvišjimi bonitetnimi ocenami.

Skupina načrtuje vrsto, obliko, obseg in strukturo pozavarovalnega programa na osnovi višine maksimalnih lastnih deležev zavarovalnic in obsega, homogenosti, kvalitete ter vrste zavarovalnega portfelja, upoštevajoč lastnosti in posebnosti posameznih zavarovanih vrst ter njihovo korelacijo. Skupina se osredotoča na oblikovanje in zagotavljanje optimalne

pozavarovalne zaščite, tako pred posamičnimi velikimi škodami kot tudi pred koncentracijo izpostavljenosti zavarovalnega portfelja naravnim nevarnostim, tako po posameznem dogodku kot tudi v letnem agregatu.

Pogodbena pozavarovalna zaščita Skupini zagotavlja avtomatično kritje velike večine v zavarovanje prevzetih rizikov do dogovorjenega limita pod vnaprej dogovorjenimi pogoji, pri določenih pozavarovalnih kritjih pa tudi morebitne napake pri oceni rizika.

Za izjemne rizike, ki po obsegu kritja presegajo določbe pogodbene pozavarovalne zaščite, Skupina zagotovi pozavarovalno zaščito na fakultativni osnovi. Program načrtovanega pozavarovanja je sestavljen iz tradicionalnih proporcionalnih in neproporcionalnih oblik fakultativne pozavarovalne zaščite.

V okviru obvladovanja operativnega tveganja ima Skupina vgrajene kontrolne mehanizme v informacijskem sistemu, ki onemogočajo sklenitev zavarovanja z zavarovalnimi vsotami preko limitov pozavarovalnih pogodb brez predhodne potrditve tima Pozavarovanje, da je bilo urejeno fakultativno pozavarovanje ali da fakultativno pozavarovanje ni potrebno.

Analiza portfelja družbe z vidika pozavarovalnega tveganja

Največjo koncentracijo zavarovalnega tveganja za Skupino predstavlja potresna nevarnost. Pozavarovalno zaščito za katastrofalne nevarnosti zato oblikujemo z upoštevanjem tisočletne povratne dobe, na osnovi rezultatov modeliranja naše izpostavljenosti potresni nevarnosti po AIR - modelu, ki ga za nas opravi naš pozavarovalni posrednik Guy Carpenter. Potresno izpostavljenost obvladujemo s proporcionalnim pozavarovanjem, dopolnjenim z neproporcionalnim pozavarovanjem po dogodku ter pozavarovalnim kritjem letnega agregata škod.

Pozavarovalna zaščita za katastrofalne nevarnosti je namenjena tudi kritju nevarnosti poplave, viharja, toče in drugih naravnih nesreč.

Zdravstvena zavarovanja predstavljajo zelo razpršeno tveganje, zato se pri obstoječem obsegu zavarovalnih kritij izravna v okviru družbe. Portfelj življenjskih zavarovanj je homogen, z majhnim deležem zavarovanj, katerih višina presega maksimalni lastni delež zavarovalnice, zato je zaščiten s proporcionalno, pri množičnih škodah pa z dodatno neproporcionalno pogodbeno pozavarovalno zaščito.

Struktura pozavarovalnega programa je primerljiva z letom 2016, saj se je v preteklih letih ustrezno odzivala na škodne dogodke, ko so presegali lastne deleže, izračunane za posamezne zavarovalne vrste.

Koncentracija pozavarovanja v bilančnem letu 2017

Vrsta pozavarovanja (v EUR)	Pozavarovalna premija	Struktura pozavarovalne premije (v %)	Pozavarovalna provizija	Obračunane pozavarovalne škode	Spremembe pozavarovalnih prenosnih premij	Spremembe pozavarovalnih škodnih rezervacij	Vpliv rezultata pozavarovanja na dobiček
Motor QS	-	0,00%	795.306	254.739	-	(1.640.471)	(690.426)
Kvotno pozavarovanje potresa	(1.743.249)	15,33%	488.110	1.547	5.377	153	(1.248.063)
Premoženjsko Gross Risk XL pozavar.	(1.228.098)	10,80%	-	-	-	-	(1.228.098)
Tehnično Risk XL pozavarovanje	(137.742)	1,21%	-	6.565	-	32.037	(99.139)
Premoženjsko Cat XL poz.	(1.403.098)	12,34%	-	-	-	230.751	(1.172.347)
Poz. letnega agregata Cat XL škod	(852.093)	7,49%	-	1.330.084	-	1.378.089	1.856.080
XL pozavarovanje AO in zelene karte	(689.505)	6,06%	-	833.322	-	119.835	263.651
XL pozavarovanje avtom. kaska	(37.028)	0,33%	-	50.000	-	130.000	142.972
Ostala pozavarovanja	(3.287.287)	28,91%	328.063	810.737	222.630	(281.896)	(2.207.754)
Zdravstvena zavarovanja	-	0,00%	-	-	-	-	-
Življenjska pozavarovanja	(1.993.543)	17,53%	572.607	602.961	9.883	(56.321)	(864.414)
Skupaj bilančno leto - Pozavarovanje	(11.371.644)	100%	2.184.085	3.889.955	237.890	(87.824)	(5.147.538)
Sozavarovanje oddano	(516.453)		78.049	41.776	135.517	19.288	(241.824)
Sozavarovanje prejeto	329.899		(58.846)	(122.758)	61.664	47.417	257.376
Pozavarovanje prejeto	645.340		(88.991)	(75.650)	(59.730)	(61.410)	359.557
Skupaj po (so)zavarovanje	(10.912.859)		2.114.296	3.733.322	375.340	(82.529)	(4.772.429)

Koncentracija pozavarovanja v bilančnem letu 2016

Vrsta pozavarovanja (v EUR)	Pozavarovalna premija	Struktura pozavarovalne premije (v %)	Pozavarovalna provizija	Obračunane pozavarovalne škode	Spremembe pozavarovalnih prenosnih premij	Spremembe pozavarovalnih škodnih rezervacij	Vpliv rezultata pozavarovanja na dobiček
Motor QS	-	0,00%	448.998	2.350.318	-	(2.523.382)	275.934
Kvotno pozavarovanje potresa	(1.715.031)	15,80%	480.209	185	1.643	(2.236)	(1.235.229)
Premoženjsko Gross Risk XL pozavar.	(1.325.557)	12,21%	23.625	-	-	-	(1.301.932)
Tehnično Risk XL pozavarovanje	(144.045)	1,33%	1.278	-	-	5.965	(136.812)
Premoženjsko Cat XL poz.	(1.548.035)	14,26%	27.018	-	-	-	(1.521.017)
Poz. letnega agregata Cat XL škod	(791.774)	7,30%	14.987	-	-	1.049.611	272.824
XL pozavarovanje AO in zelene karte	(636.479)	5,86%	10.776	1.492.498	-	1.691.022	2.557.817
XL pozavarovanje avtom. kaska	(37.747)	0,35%	711	-	-	(4.449)	(41.485)
Ostala pozavarovanja	(2.856.842)	26,32%	290.321	513.116	5.003	(117.596)	(2.165.999)
Zdravstvena zavarovanja	-	0,00%	-	-	-	-	-
Življenjska pozavarovanja	(1.797.592)	16,56%	501.789	571.512	(28.421)	81.364	(671.348)
Skupaj bilančno leto Pozavarovanje	(10.853.101)	100%	1.799.712	4.927.629	(21.774)	180.288	(3.967.247)
Sozavarovanje oddano	(215.927)		30.373	-	2.145	23.610	(159.800)
Sozavarovanje prejeto	995.856		(148.977)	(49.186)	(4.517)	(254.380)	538.796
Pozavarovanje prejeto	4.898		(955)	(681)	(961)	-	2.301
Skupaj po (so)zavarovanju	(10.068.278)		1.680.153	4.877.762	(25.107)	(50.482)	(3.585.952)

V tabeli je prikazana koncentracija pozavarovanja za vse pogodbe.

V letu 2017 je bilo realizirane 11.371.644 evrov pozavarovalne premije ali 4,8 % več kot v predhodnem letu.

Medtem, ko je bila za pogodbeno škodno-presežkovna pozavarovanja v letu 2017 dosežena nekoliko nižja pozavarovalna premija kot v letu 2016, se je v letu 2017 nadaljevala rast premije fakultativnih pozavarovanj. To je posledica rasti odgovornostnih zavarovanj, povečanja delitve tveganj med slovenskimi zavarovalnicami v obliki sozavarovanja in pozavarovanja ter realizacije mednarodnega programa pozavarovanja Cimos. Del tega programa je bil sozavarovan, zato se je premija oddanega sozavarovanja v letu 2017 povečala za 139%. Iz deležev pozavarovateljev v škodah je bilo v letu 2017 skupaj obračunano 3.889.955 evrov (leta 2016 za 4.927.629 evrov), od tega 254.739 evrov iz naslova avtomobilске kvote (leta 2016 za 2.350.318 evrov). Leto 2017 je zaznamovalo več škodnih dogodkov zaradi neurij, ki sicer niso presegali praga za uveljavljanje pozavarovanja individualnih katastrofalnih škod, je bilo pa zanje uveljavljeno pozavarovalno kritje letnega agregata Cat XL škod. Iz naslova neurij v letih 2016 in 2017 je bilo v letu 2017 obračunano 1.330.084 evrov deležev pozavarovateljev v škodah, škodne rezervacije na dan 31. 12. 2017 pa so se povečale za 1.608.840 evrov glede na dan 31. 12. 2016.

Škodno dogajanje na področju pozavarovanja avtomobilске odgovornosti je bilo v letu 2017 bolj umirjeno v primerjavi z letom 2016, kar se odraža v nižjih obračunanih deležih pozavarovateljev v škodah in minimalni spremembi škodne rezervacije.

Zaradi sproščanja IBNR škodnih rezervacij je prišlo do izboljšanja škodnega rezultata pri pozavarovanju avtomobilске kvote v letih 2012 – 2014, kar je deloma vplivalo na povišanje pozavarovalne provizije v letu 2017.

8.2.3 Finančna tveganja

Skupina je finančnim tveganjem izpostavljena pri upravljanju sredstev in obveznosti, pri pozavarovalnih sredstvih in pri obveznostih iz zavarovalnih in finančnih pogodb. Finančna tveganja so tveganja, da pritoki zaradi tržnih sprememb na trgu kapitala in denarja ter poslovanja in bonitet komitentov in izdajateljev finančnih instrumentov ne bodo zadoščali za kritje odtokov. Najpomembnejše komponente tega tveganja so likvidnostno tveganje, kreditno tveganje in tržno tveganje, kjer je Skupina izpostavljena tveganju spremembe obrestnih mer, tveganju spremembe tečajev vrednostnih papirjev, spremembe cen in valutnemu tveganju.

Likvidnostna tveganja so tveganja, da Skupina ne bo sposobna poplačati vseh obveznosti, vključno s potencialnimi obveznostmi, da ne bo ogrožala svojega normalnega poslovanja. Da je Skupina v vsakem trenutku sposobna zagotavljati likvidnost in da je trajno sposobna izpolnjevati vse svoje obveznosti (solventnosti), z ustrežno višino kapitala zagotavlja kapitalsko ustreznost.

Glavni vir kreditnega tveganja Skupine izhaja iz zavarovalniškega področja in se nanaša na finančne naložbe in pozavarovalna tveganja. Gre za tveganje, da nasprotna stranka ne bo zmožna izplačati dolgovanj zneskov ob zapadlosti.

Tržna tveganja nastopajo predvsem pri nalaganju sredstev, kjer obstaja možnost, da se ne izpolnijo pričakovanja glede gibanja naložb oziroma se ne izpolnijo v celoti. Tveganje neugodne spremembe vrednosti naložb je lahko posledica sprememb tečajev tujih valut, obrestnih mer ali cene delnice.

Skupina upravlja in obvladuje tveganja, katerim je izpostavljena, tako da redno spremlja denarne tokove in zagotavlja, da ima vedno na razpolago dovolj likvidnih sredstev za poravnavo svojih obveznosti, da nalaga svoja sredstva tako, da dosega dovolj veliko dolgoročno donosnost, ki presega višino donosa pri zavarovalnih obveznostih, da usklajuje trajanje finančnih sredstev s finančnimi obveznostmi, da zagotavlja ustreznost finančnih sredstev.

V razkritjih, ki se nanašajo na prikaz obvladovanja finančnih tveganj, niso vključena sredstva in obveznosti skladov življenjskih zavarovanj, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, saj finančna tveganja v celoti prevzemajo zavarovanci sami. Za leto 2017 so v skupnem znesku ta sredstva znašala 309.230.770 evrov (preteklo leto 290.772.640 evrov), od tega se 304.978.128 evrov (preteklo leto 287.601.430 evrov) sredstev iz bilance stanja nanaša na sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, in 4.252.642 evrov (preteklo leto 3.171.210 evrov) na ostale bilančne kategorije kritnih skladov zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje.

Tabele v nadaljevanju prikazujejo, kako Skupina upravlja in nadzira svoja finančna tveganja. Vsa ta tveganja Skupina spremlja na ravni posameznega kritnega sklada oziroma kritnega premoženja, medtem ko je v tabelah prikazana analiza sredstev in obveznosti (ALM - assets liability management) za upravljanje finančnih tveganj na ravni zavarovalnih in finančnih pogodb.

Prva tabela prikazuje stanje vseh sredstev in obveznosti po posameznih postavkah ter kako višina posameznih finančnih sredstev in vseh sredstev po posameznih zavarovalnih in finančnih pogodbah ustreza višini obveznosti.

Skupina izpolnjuje vse pogodbene zaveze iz posojilnih pogodb.

Analiza sredstev in obveznosti za upravljanje finančnih tveganj

(v EUR)	Zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj z DPF	Zavarovalne pogodbe premoženjskih zavarovanj brez zdravstvenih zavarovanj	Zavarovalne pogodbe zdravstvenega zavarovanja	Finančne pogodbe pokojninsko varčevanje	Ostala sredstva in obveznosti (lastni viri)	Skupaj 31.12.2017
SREDSTVA						
Dolžniški vrednostni papirji	105.909.520	67.248.884	5.330.181	1.430.344	2.329.516	182.248.446
Po poštenu vrednosti preko IPI	3.573.500	3.795.627	-	839.694	-	8.208.821
- tržni	3.463.094	2.821.251	-	403.988	-	6.688.333
- državne obveznice	110.406	974.376	-	435.706	-	1.520.488
Razpoložljivi za prodajo	87.069.125	63.453.258	5.330.181	590.650	2.329.516	158.772.729
- tržni	7.904.880	19.149.484	-	-	2.329.516	29.383.880
- netržni	-	3.969.183	-	-	-	3.969.183
- državne obveznice	79.164.245	40.334.591	5.330.181	590.650	-	125.419.666
V posesti do zapadlosti	15.266.896	-	-	-	-	15.266.896
- tržni	3.566.066	-	-	-	-	3.566.066
- državne obveznice	11.700.830	-	-	-	-	11.700.830
Lastniški vrednostni papirji	7.568.032	25.807.790	670.697	6.494.271	7.395.797	47.936.588
Po poštenu vrednosti preko IPI	856.426	-	-	4.846.613	141.999	5.845.038
- tržni	856.426	-	-	4.846.613	141.999	5.845.038
Razpoložljivi za prodajo	6.711.607	25.807.790	670.697	1.647.658	7.253.798	42.091.550
- tržni	6.050.595	10.390.005	-	1.647.658	4.480.133	22.568.390
- netržni	661.012	15.417.786	670.697	-	2.773.666	19.523.160
Naložbe v pridružene družbe	-	7.995.521	-	-	5.639.211	13.634.732
Posojila, depoziti in finančne terjatve	1.711.016	2.044.656	2.900.448	3.586	34.088.657	40.748.363
Izvedeni finančni instrumenti	131.510	112.027	-	-	-	243.537
Skupaj finančne naložbe	115.320.079	103.208.878	8.901.326	7.928.201	49.453.182	284.811.666
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	4.963.027	22.797.593	7.188.299	-	2.170.264	37.119.183
Znesek (ZTR) prenesen pozavarovalteljem	283.933	17.420.254	-	-	-	17.704.187
Denar in denarni ustrezniki	4.711.577	7.810.919	3.512.899	962.132	2.353.890	19.351.417
Druge sredstva	6.927.741	61.833.318	1.016.856	-	91.402.606	161.180.522
Skupaj sredstva	132.206.357	213.070.962	20.619.380	8.890.333	145.379.942	520.166.975
OBVEZNOSTI						
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb	-	146.686.489	12.253.258	-	-	158.939.747
Dolgoročne zavarovalne pogodbe	-	56.428.146	46.652	-	-	56.474.799
Kratkoročne zavarovalne pogodbe	-	90.258.343	12.206.606	-	-	102.464.948
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb z DPF	112.924.062	-	-	-	-	112.924.062
Dolgoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	102.022.884	-	-	-	-	102.022.884
Kratkoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	10.901.178	-	-	-	-	10.901.178
Obveznosti iz finančnih pogodb z DPF	-	-	-	8.890.333	-	8.890.333
Dolgoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	-	-	-	8.865.381	-	8.865.381
Kratkoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	-	-	-	24.952	-	24.952
Podrejene obveznosti	26.743.579	22.781.568	-	-	-	49.525.147
Finančne obveznosti	-	-	-	-	42.427.684	42.427.684
Ostale obveznosti	1.358.419	22.506.507	3.572.860	-	2.076.298	29.514.084
Skupaj obveznosti	114.282.481	169.192.996	15.826.118	8.890.333	44.503.982	402.221.057

(v EUR)	Zavarovalne pogodbe premoženjskih zavarovanj z DPF	Zavarovalne pogodbe premoženjskih zavarovanj brez zdravstvenih zavarovanj	Zavarovalne pogodbe zdravstvenega zavarovanja	Finančne pogodbe pokojninsko varčevanje	Ostala sredstva in obveznosti (lastni viri)	Skupaj 31. 12. 2016
SREDSTVA						
Dolžniški vrednostni papirji	108.319.445	77.172.847	4.086.247	573.183	5.730.160	195.881.882
Po poštenu vrednosti preko IPI	1.792.834	6.609.462	3.108	-	-	8.405.403
- tržni	1.637.981	3.710.144	-	-	-	5.348.125
- državne obveznice	154.853	2.899.318	3.108	-	-	3.057.279
Razpoložljivi za prodajo	87.063.578	66.511.660	3.726.219	573.183	5.730.160	163.604.801
- tržni	11.175.277	15.799.476	-	573.183	5.730.160	33.278.096
- netržni	-	138.362	-	-	-	138.362
- državne obveznice	75.888.302	50.573.822	3.726.219	-	-	130.188.343
V posesti do zapadlosti	19.463.033	4.051.725	356.920	-	-	23.871.678
- tržni	7.681.324	4.051.725	356.920	-	-	12.089.969
- državne obveznice	11.781.709	-	-	-	-	11.781.709
Lastniški vrednostni papirji	6.209.947	17.682.582	1.712.004	3.000.875	19.646.862	48.252.269
Po poštenu vrednosti preko IPI	626.878	-	-	-	-	626.878
- tržni	626.878	-	-	-	-	626.878
Razpoložljivi za prodajo	5.583.068	17.682.582	1.712.004	3.000.875	19.646.862	47.625.391
- tržni	3.225.271	9.836.194	542.079	3.000.875	2.645.960	19.250.379
- netržni	2.357.797	7.846.388	1.169.925	-	17.000.902	28.375.012
Popravki vrednosti finančnih sredstev zaradi slabitev	(1.069.439)	(3.636.965)	(337.206)	-	(7.546.684)	(12.590.294)
Naložbe v pridružene družbe	-	8.099.990	-	-	5.150.266	13.250.256
Pojčila, depoziti in finančne terjatve	1.817.080	9.649.047	2.243.737	789	22.454.490	36.165.143
Skupaj finančne naložbe	115.277.032	108.967.501	7.704.783	3.574.847	45.435.094	280.959.257
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	1.443.198	22.949.756	7.552.634	44	1.982.253	33.927.885
Znesek (ZTR) prenesen pozavarovateljem	330.371	17.068.945	-	-	-	17.399.316
Denar in denarni ustrezniki	2.000.647	4.648.998	774.637	1.178.300	2.773.775	11.376.357
Druga sredstva	10.757.200	63.838.210	2.060.358	-	94.550.723	171.206.490
Skupaj sredstva	129.808.448	217.473.410	18.092.412	4.753.191	144.741.845	514.869.305
OBVEZNOSTI						
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb	-	144.508.569	13.413.093	-	-	157.921.662
Dolgoročne zavarovalne pogodbe	-	56.982.046	100.968	-	-	57.083.014
Kratkoročne zavarovalne pogodbe	-	87.526.523	13.312.124	-	-	100.838.648
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb z DPF	112.137.252	-	-	-	-	112.137.252
Dolgoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	100.882.324	-	-	-	-	100.882.324
Kratkoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	11.254.928	-	-	-	-	11.254.928
Obveznosti iz finančnih pogodb z DPF	-	-	-	4.753.191	-	4.753.191
Dolgoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	-	-	-	4.735.916	-	4.735.916
Kratkoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	-	-	-	17.275	-	17.275
Podrejene obveznosti	26.704.791	22.748.526	-	-	-	49.453.317
Finančne obveznosti	-	-	-	-	43.998.397	43.998.397
Ostale obveznosti	1.047.049	23.771.773	2.569.764	-	2.116.650	29.505.236
Skupaj obveznosti	113.184.300	168.280.342	15.982.857	4.753.191	46.115.047	397.769.054

Sredstva in obveznosti po pričakovani ročnosti

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Dolgoročna sredstva		
Dolgoročna finančna sredstva	218.748.776	207.873.928
Dolgoročne pozavarovalne pogodbe	8.816.188	9.827.176
Dolgoročne terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	457.129	458.762
Ostala dolgoročna sredstva	151.048.685	161.440.103
	379.070.779	379.599.969
Kratkoročna sredstva		
Kratkoročna finančna sredstva	44.499.957	56.260.225
Kratkoročne pozavarovalne pogodbe	8.887.998	7.572.140
Kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	36.186.984	34.921.702
Ostala kratkoročna sredstva	46.883.566	34.933.290
	136.458.505	133.687.356
Naložbe zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	304.978.128	287.601.430
Sredstva iz finančnih pogodb	8.890.333	4.753.190
Skupaj sredstva	829.397.744	805.641.946

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Dolgoročne obveznosti		
Dolgoročne obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb	158.497.683	157.965.338
Dolgoročne obveznosti iz finančnih pogodb	8.865.381	4.735.916
Dolgoročne obveznosti iz financiranja	39.286.375	33.682.271
Dolgoročne obveznosti iz zavarovalnih poslov in druge poslovne obveznosti	136.336	169.756
	206.785.775	196.553.282
Kratkoročne obveznosti		
Kratkoročne obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb	114.702.640	113.930.466
Kratkoročne obveznosti iz financiranja	3.141.309	10.316.126
Kratkoročne obveznosti iz zavarovalnih poslov in druge poslovne obveznosti	20.106.532	19.864.908
Ostale kratkoročne obveznosti	10.216.162	11.000.322
	148.166.643	155.111.822
Obveznosti do zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	301.043.277	282.619.434
Podrejene obveznosti	49.525.147	49.453.317
Skupaj obveznosti	705.520.843	683.737.854

Likvidnostno tveganje

Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju se odraža v možnosti nastanka likvidnostnih problemov oziroma v nezmožnosti Skupine za tekoče izpolnjevanje obveznosti iz sklenjenih zavarovanj in drugih tekočih obveznosti iz poslovanja Skupine.

Skupina obvladuje likvidnostno tveganje z zagotavljanjem primerne strukture in ustrezne razpršenosti naložb, s planiranjem prihodnjih denarnih tokov za pokritje prihodnjih predvidljivih obveznosti ter z zagotavljanjem primerne obsega visoko likvidnih naložb za pokrivanje prihodnjih nepredvidljivih obveznosti.

Tabele v nadaljevanju prikazuje različne obveznosti Skupine glede na njihovo ročnost.

Pregled zapadlosti zavarovalnih obveznosti v letu 2017 - nediskontirani denarni tokovi

(v EUR)	Knjigovodska vrednost	Brez zapadlosti	do 1 leta	1-5 let	5-10 let	10-15 let	nad 15 let	Skupaj na 31. 12. 2017
Premoženjska in zdravstvena zavarovanja	158.939.748	-	102.464.948	36.822.474	13.323.828	5.428.363	900.135	158.939.748
Življenjska zavarovanja z naložbenim tveganjem	302.379.792	-	16.320.401	42.782.154	79.563.484	47.667.481	116.046.272	302.379.792
Življenjska zavarovanja	112.924.066	-	6.476.420	8.572.787	25.391.909	21.341.261	63.279.906	125.062.283
Finančne pogodbe	8.890.333	-	44.145	375.978	1.347.974	1.812.856	5.309.381	8.890.333
Skupaj obveznosti	583.133.940	-	125.305.915	88.553.393	119.627.194	76.249.961	185.535.693	595.272.156

Pregled zapadlosti zavarovalnih obveznosti v letu 2016 - nediskontirani denarni tokovi

(v EUR)	Knjigovodska vrednost	Brez zapadlosti	do 1 leta	1-5 let	5-10 let	10-15 let	nad 15 let	Skupaj 31. 12. 2016
Premoženjska in zdravstvena zavarovanja	157.921.662	-	100.895.505	37.516.838	13.492.278	5.164.713	852.328	157.921.662
Življenjska zavarovanja z naložbenim tveganjem	284.456.325	-	17.988.421	43.759.070	67.883.330	39.863.154	114.962.350	284.456.325
Življenjska zavarovanja	112.137.256	-	11.703.458	11.289.122	28.475.117	24.802.246	61.136.525	137.406.468
Finančne pogodbe	4.753.190	-	13.260	115.211	709.559	1.009.790	2.888.097	4.735.916
Skupaj obveznosti	559.268.433	-	130.600.645	92.680.240	110.560.284	70.839.903	179.839.300	584.520.372

Pregled zapadlosti nezavarovalnih obveznosti v letu 2017 - nediskontirani denarni tokovi

(v EUR)	Knjigovodska vrednost	Brez zapadlosti	do 1 leta	1-3 let	3-5 let	nad 5 let
Podrejene obveznosti	49.525.147	-	3.953.500	7.907.000	7.918.000	63.832.000
Dolžniški vrednostni papirji (izdani)	2.310.288	-	187.171	-	-	2.123.117
Posojila	40.117.395	-	-	-	-	40.117.395
Poslovne in druge obveznosti	30.434.079	188.413	30.062.856	27.761	30.940	124.108
Skupaj obveznosti	122.386.909	188.413	34.203.527	7.934.761	7.948.940	106.196.620

Pregled zapadlosti nezavarovalnih obveznosti v letu 2016 - nediskontirani denarni tokovi

(v EUR)	Knjigovodska vrednost	Brez zapadlosti	do 1 leta	1-3 let	3-5 let	nad 5 let
Podrejene obveznosti	49.453.317	-	3.953.500	7.907.000	7.918.000	67.785.500
Dolžniški vrednostni papirji (izdani)	2.937.857	-	142.877	-	2.794.980	-
Posojila	41.060.313	-	10.173.024	3.235.000	27.652.290	-
Izvedeni finančni instrumenti	225	-	225	-	-	-
Poslovne in druge obveznosti	31.017.714	782.058	26.222.131	3.835.692	116.546	61.288
Skupaj obveznosti	124.469.426	782.058	40.491.756	14.977.692	39.481.815	67.946.788

Kreditno tveganje

Kreditno tveganje predstavlja potencialno izgubo Skupine v primeru, če tretja stranka oziroma dolжник ne izpolni obveznosti. Najbolj izpostavljena področja kreditnemu tveganju so finančne naložbe, posojila in finančne terjatve, terjatve iz zavarovalnih poslov in pozavarovalna sredstva.

Izpostavljenost kreditnim tveganjem Skupina najpogosteje obvladuje s tekočim spremljanjem bonitete izdajateljev finančnih instrumentov ter z zagotavljanjem ustrezne razpršitve naložb med tvegane naložbe in naložbe brez tveganja. Skupina spremlja kreditno tveganje iz terjatev iz zavarovalnih poslov in pozavarovalnih sredstev na podlagi ocenjevanja plačljivosti posamezne terjatve, pri čemer ob ugotovitvi plačilne nesposobnosti dolžnika Skupina terjatev zmanjša za izračunan popravek. Postopki preverjanja bonitete temeljijo na pridobivanju in preverjanju javno dostopnih podatkov o trenutnem finančnem stanju izdajatelja finančnih instrumentov ter njegovi prihodnji plačilni sposobnosti.

Postopki obvladovanja kreditnega tveganja pri pozavarovanju se enako kot pri nalaganju finančnih sredstev, nanašajo na preveritev bonitete pozavarovatelja. V skladu s strategijo obvladovanja kreditnega tveganja so obveznosti iz pozavarovanja pozavarovane pri prvovrstnih pozavarovateljih.

Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju 31. 12. 2017

(v EUR)	AAA-A	BBB-B	CCC-C	Brez kreditne ocene	Skupaj
Dolžniški vrednostni papirji	46.482.328	122.047.969	-	12.287.803	180.818.100
Po pošteni vrednosti preko IPI	1.747.212	5.621.914	-	-	7.369.126
Razpoložljivi za prodajo	35.777.088	112.629.375	-	9.775.615	158.182.078
V posesti do zapadlosti	8.958.029	3.796.679	-	2.512.188	15.266.895
Posojila, depoziti in finančne terjatve	-	1.205	-	40.743.572	40.744.777
Izvedeni finančni instrumenti	-	243.537	-	-	243.537
Sredstva iz finančnih pogodb (dolžniški vrednostni papirji)	-	1.430.344	-	-	1.430.344
Skupaj finančne naložbe	46.482.328	123.723.055	-	53.031.375	223.236.759
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	1.991.929	862.421	-	36.108.488	38.962.838
Znesek (ZTR) prenesen pozavarovateljem	17.431.067	88.826	-	184.293	17.704.187
Denar in denarni ustrezniki	26.899	15.955.038	-	4.816.335	20.798.273
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena kreditnemu tveganju	65.932.223	140.629.340	-	94.140.492	300.702.056

Naložbe v dolžniške vrednostne papirje, ki so v letu 2017 brez kreditne ocene zajemajo predvsem pomembnejša državna in zasebna podjetja slovenskih izdajateljev. Dana posojila in depoziti predstavljajo 40.744.777 evrov. Od tega dana posojila 39.357.532 evrov. Največjo izpostavljenost iz naslova danih posojil posameznega izdajatelja brez kreditne ocene predstavljajo dana posojila družbi KD d. d., ki predstavljajo 65% vseh danih posojil brez kreditne ocene. Dana posojila brez kreditne ocene so zavarovana predvsem z menicami in izvršnicami, z nepremičninami in lastniškimi deleži ter z ostalimi oblikami zavarovanj.

Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju 31. 12. 2016

(v EUR)	AAA-A	BBB-B	CCC-C	Brez kreditne ocene	Skupaj
Dolžniški vrednostni papirji	43.105.018	126.681.308	507	25.403.670	195.190.503
Po pošteni vrednosti preko IPI	2.197.012	4.557.522	507	1.650.374	8.405.415
Razpoložljivi za prodajo	30.642.377	115.105.161	-	17.165.874	162.913.412
V posesti do zapadlosti	10.265.630	7.018.625	-	6.587.422	23.871.677
Posojila, depoziti in finančne terjatve	-	-	-	36.164.354	36.164.354
Skupaj finančne naložbe	43.105.018	126.681.308	507	61.568.024	231.354.857
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	-	7.011	-	35.480.573	35.487.585
Znesek (ZTR) prenesen pozavarovateljem	17.276.655	96.810	-	25.851	17.399.316
Denar in denarni ustrezniki	-	2.784.697	1.649.314	7.330.730	11.764.741
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena kreditnemu tveganju	60.381.673	129.569.826	1.649.822	104.405.178	296.006.499

Portfelj obvezniških naložb, ki ne razpolaga z bonitetno oceno v letu 2016, se nanaša na dolžniške vrednostne papirje pomembnih državnih podjetij, katerih izdaje vrednostnih papirjev nimajo bonitetnih ocen.

Dana posojila in depoziti predstavljajo 36.164.354 evrov. Od tega dana posojila 33.725.926 evrov. 39% posojil je zavarovanih z zastavno pravico na nepremičninah ali vrednostnih papirjih, 53 % posojil brez kreditne ocene je zavarovanih z menicami, 6 % posojil je zavarovanih z drugimi oblikami zavarovanja, preostala 2% posojil pa sta nezavarovana.

Z namenom razpršitve naložb in iskanja višjih donosov prilagojenih za tveganje je Skupina zmanjšala izpostavljenost do Republike Slovenije. Po državi izdajatelja je Skupina izpostavljena pretežno do državnih obveznic članic EU. Državne obveznice Republike Italije, Slovenije, Španije, Portugalske, Francije, Hrvaške in Romunije.

Kreditno tveganje: Nezapadla in zapadla finančna sredstva, ki niso slabljenjena in zapadla, in oslabiljena finančna sredstva 31. 12. 2017 in 31. 12. 2016

(v EUR)	Nezapadla in neoslabiljena	Zapadla in neoslabiljena do 30 dni	Zapadla in neoslabiljena od 31 do 90 dni	Zapadla in neoslabiljena od 91 do 270 dni	Zapadla in neoslabiljena nad 270 dni	Zapadla in oslabiljena - bruto vrednost (individualno)	Zapadla in oslabiljena - popravek vrednosti (individualna slabitev)	Zapadla in oslabiljena - bruto vrednost (skupinsko)	Zapadla in oslabiljena - popravek vrednosti (skupinska slabitev)	Skupaj
31. 12. 2017										
Finančne naložbe (dolžniški VP)	180.818.100	-	-	-	-	-	-	-	-	180.818.100
Posojila, depoziti in finančne terjatve	37.324.396	-	-	-	-	15.167.482	(11.747.101)	-	-	40.744.777
Terjatve	24.368.064	621.381	1.740	19.795	1.965.556	41.820.366	(36.222.264)	9.395.454	(3.007.253)	38.962.838
- zavarovalne terjatve	12.673.170	484.105	-	5.576	2.726	16.396.961	(14.330.962)	8.446.446	(2.736.547)	20.941.474
- regresne terjatve	1.722	-	-	-	-	21.317.671	(18.243.622)	679.084	(208.582)	3.546.272
- ostale terjatve	11.693.172	137.276	1.740	14.218	1.962.830	4.105.734	(3.647.680)	269.924	(62.124)	14.475.091
Znesek (ZTR), prenesen pozavarovateljem	17.704.187	-	-	-	-	-	-	-	-	17.704.187
SKUPAJ	260.214.747	621.381	1.740	19.795	1.965.556	56.987.848	(47.969.366)	9.395.454	(3.007.253)	278.229.901
31. 12. 2016										
Finančne naložbe (dolžniški VP)	195.190.503	-	-	-	-	-	-	-	-	195.190.503
Posojila, depoziti in finančne terjatve	35.956.195	-	-	-	9.833	8.979.856	(8.781.530)	-	-	36.164.354
Terjatve	18.727.235	575.157	5.241	27.188	1.969.104	9.269.755	(8.088.428)	57.666.856	(44.664.522)	35.487.585
- zavarovalne terjatve	13.435.470	-	-	-	273.131	5.200.040	(4.720.536)	27.656.317	(20.260.120)	21.584.302
- regresne terjatve	-	-	-	-	-	1.986.644	(1.744.521)	28.154.811	(23.982.430)	4.414.505
- ostale terjatve	5.291.764	575.157	5.241	27.188	1.695.973	2.083.071	(1.623.372)	1.855.728	(421.972)	9.488.779
Znesek (ZTR), prenesen pozavarovateljem	17.399.316	-	-	-	-	-	-	-	-	17.399.316
SKUPAJ	267.273.249	575.157	5.241	27.188	1.978.937	18.249.611	(16.869.958)	57.666.856	(44.664.522)	284.241.758

Skupina ni slabila terjatve zapadlih nad 270 dni zaradi zavarovanja teh terjatev, saj je zavarovanje precej višje kot je višina terjatev. V januarju 2018 so bile te terjatve poplačane.

Analiza občutljivosti tržnih tveganj

Dejavniki

Metode in predpostavke, uporabljene pri pripravi analize občutljivosti za tiste vrste tržnih tveganj, katerim je Skupina izpostavljena.

Dejavnik občutljivosti	Opis dejavnika
Sprememba obrestne mere	Vpliv na spremembo v tržnih obrestnih merah za ± 50 bp (to pomeni: če se tržna obrestna mera spremeni za 50 indeksnih točk (basic points), kolikšen je vpliv na dobiček in na kapital).
Sprememba cen delnic	Vpliv na spremembo tržne cene finančnih sredstev se odraža pri spremembi cene delnice, cene ID-delnice, cene strukturiranih vrednostnih papirjev in cene vzajemnih skladov 31. decembra 2017 za $\pm 15\%$.
Sprememba provizije za upravljanje	Vpliv spremembe prihodkov iz provizij za upravljanje ob padcu vrednosti naložb za $\pm 15\%$.

Tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev

Gre za tveganje, povezano z lastniškimi vrednostnimi papirji, in sicer, da bodo cene le-teh nihale in s tem vplivale na pričakovane donose finančnih sredstev oziroma njihovo izkazano vrednost v naložbenem portfelju Skupine. Za obvladovanje tega tveganja Skupina svojo naložbeno politiko oblikuje tako, da dosega ustrezno sektorsko in geografsko razpršenost delniških naložb, ne presega dovoljenih limitov izpostavljenosti do posameznega izdajatelja ter sredstva nalaga v naložbe z ustreznim razmerjem med tveganjem in donosnostjo.

Obrestno tveganje

Tveganje spremembe obrestne mere odraža tveganje, da se bo poštena vrednost prihodnjih denarnih tokov finančnih instrumentov zmanjšala glede na pričakovanja o prihodnjih denarnih tokovih ob nakupu finančnega instrumenta. Lahko se odrazi v spremembi tržne vrednosti naložb v dolžniške vrednostne papirje s fiksnimi donosi, razen v primeru njihove razvrstitve v skupino naložb, ki se držijo do zapadlosti ali pa v tveganju, povezanim z zmožnostjo reinvestiranja finančnih sredstev ob zapadlosti naložb v najmanj enakih pogojih kot za finančna sredstva, ki so zapadla.

Za obvladovanje obrestnega tveganja Skupina uporablja naslednje postopke:

- v primeru obveznosti z vnaprej določljivimi denarnimi tokovi uporablja postopke imunizacije, s katero izenačuje povprečno trajanje naložb s povprečnim trajanjem obveznosti;
- zagotavljanje ujemanja aktivnih in pasivnih obrestnih mer;
- zagotavljanje ustrezne strukture naložb glede na donosnost in trajanje.

Spodnja tabela povzema rezultate analize občutljivosti za spremembo obrestnih mer, spremembo cen lastniških vrednostnih papirjev in spremembo višine provizije za upravljanje, pri čemer prikaz vpliva na kapital izključuje vpliv na izkaz poslovnega izida.

(v EUR)	2017	
	Vpliv na dobiček pred davki	Vpliv na kapital
Sprememba obrestne mere +50 bt	(200.952)	(6.906.191)
Sprememba obrestne mere - 50 bt	166.401	6.103.424
Sprememba cen delnic +15%	149.764	6.066.584
Sprememba cen delnic - 15%	(149.764)	(6.066.584)
Sprememba provizije za upravljanje (naložbe +15%)	1.566.463	-
Sprememba provizija za upravljanje (naložbe -15%)	(1.566.463)	-

(v EUR)	2016	
	Vpliv na dobiček pred davki	Vpliv na kapital
Sprememba obrestne mere +50 bt	(33.811)	(5.895.766)
Sprememba obrestne mere - 50 bt	24.857	6.067.675
Sprememba cen delnic +15%	94.031	4.822.863
Sprememba cen delnic - 15%	(94.031)	(4.822.863)
Sprememba provizije za upravljanje (naložbe +15%)	1.615.674	-
Sprememba provizija za upravljanje (naložbe -15%)	(1.615.674)	-

Tveganje nedoseganje zajamčenega donosa

V letu 2017 je Skupina obvladovala tveganje nedoseganje zajamčenega donosa ob rekordno nizkih obrestnih merah predvsem s selektivno alokacijo portfelja naložb v višje donosne državne in podjetniške obveznice ter delnice.

Leto 2017 je bilo zaznamovano z rastjo kapitalskih trgov in izrazito nizko medletno volatilnostjo. Na poštene vrednosti finančnih sredstev v prvih mesecih leta je negativno vplivalo predvsem nestanovitno gibanje zahtevanih donosnosti državnih obveznic evropskih držav, kjer ima zavarovalnica vloženi večino svojih finančnih naložb. Zaradi nestabilnih političnih razmer, predvsem bojazni pred zmago evropskih populističnih strank in evroskeptične opcije, se je zahtevana donosnost povečevala predvsem pri obveznicah perifernih držav Evrope. Z zmago proevropske stranke na Nizozemskem, predvsem pa po zmagi Macrona na francoskih parlamentarnih in predsedniških volitvah se je strah vlagateljev že nekoliko polegel, kreditni pribitki pa so se začeli zmanjševati. Kljub politični napetosti glede Severne Koreje, zapletom glede Brexita, parlamentarnim volitvam v Nemčiji in referendumu v Kataloniji se ta trend do konca leta ni bistveno spremenil.

Skupina je s ciljem doseganja optimalnega donosa glede na tveganje portfelja upravljala preudarno. Sredstva so se skladno z že obstoječo strukturo portfelja nalagala predvsem v evropske državne obveznice ter v okviru sklada življenjskih zavarovanj tudi portfelj evropskih delnic z visoko dividendno politiko. Z namenom realizacije kapitalskega donosa je zavarovalnica za sklad življenjskih zavarovanj prodala nepremičnino v višini 3.905.425 evrov. Sklad je v letu 2017 zagotovil donos, ki je presegal garantiranega.

Na kritnem skladu zajamčeni PN-A01 zavarovalnica ni bistveno spreminjala strukture portfelja. Sklad nima novih prilivov premije, saj je od maja 2016 zaprt za nova vplačila. Sklad je v letu 2017 zagotovil donos, ki je presegal zajamčenega. Kritni sklad pokojninsko varčevanja AS – Zajamčeni od 60 je začel svoje poslovanje v februarju 2016, ko je začel graditi in oblikovati portfelj. Nove naložbe sledijo politiki razpršitve naložb v predvsem obvezniške vzajemne sklade in ETF-je ter podjetniške in državne obveznice. Sklad je v letu 2017 dosegel 0,54 % donos, kar je nekoliko nižje od zajamčenega (0,85%).

(v %)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA		
Klasična življenjska zavarovanja		
Povprečna donosnost naložb v obdobju	4,41%	6,85%
Povprečna zajamčena donosnost	3,22%	3,36%
Razlika obrestnih mer	1,19%	3,49%
POKOJNINSKA ZAVAROVANJA		
Pokojninsko varčevanje AS Zajamčeni od 60		
Povprečna donosnost naložb v obdobju	0,54%	1,11%
Zahtevana (zajamčena) donosnost	0,85%	1,11%
Razlika obrestnih mer	(0,31%)	0,00%
Pokojninsko zavarovanje PN-A01		
Povprečna donosnost naložb v obdobju	2,17%	5,03%
Zahtevana (zajamčena) donosnost	0,85%	1,30%
Razlika obrestnih mer	1,32%	3,73%

Valutno tveganje

Valutno tveganje je tveganje, da se bo razmerje med domačo valuto, v kateri se vrednotijo naložbe, in valuto, v kateri je izražena vrednost posamezne naložbe, gibalo v takšni smeri, da bo to negativno vplivalo na vrednost naložb.

Spodnja tabela povzema izpostavljenost Skupine valutnemu tveganju na dan 31. decembra. V tabelo so vključeni zneski finančnih sredstev ter finančnih in zavarovalnih obveznosti po valutah.

Izpostavljenost valutnemu tveganju 31. 12. 2017

(v EUR)	EUR	Drugo	Skupaj
Sredstva			
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko IPI	7.786.255	581.296	8.367.551
- Lastniški vrednostni papirji	417.128	581.296	998.425
- Dolžniški vrednostni papirji	7.369.127	-	7.369.127
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	187.977.631	10.648.340	198.625.971
- Lastniški vrednostni papirji	34.038.859	6.405.034	40.443.893
- Dolžniški vrednostni papirji	153.938.773	4.243.306	158.182.078
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti	15.266.895	-	15.266.895
- Dolžniški vrednostni papirji	15.266.895	-	15.266.895
Posojila, depoziti in finančne terjatve	40.689.444	55.332	40.744.777
Izvedeni finančni instrumenti	243.537	-	243.537
Naložbe v pridružene družbe	13.634.732	-	13.634.732
Sredstva iz finančnih pogodb	8.201.274	689.059	8.890.333
Skupaj finančne naložbe	273.799.770	11.974.028	285.773.798
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	34.650.470	4.312.368	38.962.838
Znesek (ZTR), prenesen pozavarovateljem	17.699.447	4.740	17.704.187
Denar in denarni ustrezniki	19.283.276	1.514.996	20.798.273
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena valutnemu tveganju	345.432.963	17.806.131	363.239.095
Obveznosti			
Podrejene obveznosti	49.525.147	-	49.525.147
Finančne obveznosti	42.427.684	-	42.427.684
Obveznosti zavarovalnih pogodb	165.538.843	839.334	166.378.177
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb z DPF	106.264.917	557.229	106.822.146
Obveznosti iz finančnih pogodb	8.890.333	-	8.890.333
Skupaj obveznosti, ki so izpostavljena valutnemu tveganju	372.646.925	1.396.563	374.043.488

Izpostavljenost valutnemu tveganju 31. 12. 2016

(v EUR)	EUR	Drugo	Skupaj
Sredstva			
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko IPI	7.592.246	1.440.046	9.032.293
- Lastniški vrednostni papirji	191.739	435.137	626.876
- Dolžniški vrednostni papirji	7.400.508	1.004.909	8.405.417
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	192.198.834	2.866.998	195.065.832
- Lastniški vrednostni papirji	29.968.930	2.183.483	32.152.413
- Dolžniški vrednostni papirji	162.229.905	683.514	162.913.419
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti	23.737.033	134.644	23.871.677
- Dolžniški vrednostni papirji	23.737.033	134.644	23.871.677
Posojila, depoziti in finančne terjatve	36.099.301	65.053	36.164.354
Naložbe v pridružene družbe	13.250.256	-	13.250.256
Sredstva iz finančnih pogodb	4.434.640	318.550	4.753.190
Skupaj finančne naložbe	277.312.312	4.925.291	282.137.602
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	31.666.851	3.820.734	35.487.585
Znesek (ZTR), prenesen pozavarovateljem	17.394.490	4.826	17.399.316
Denar in denarni ustrezniki	10.455.163	1.309.578	11.764.741
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena valutnemu tveganju	336.828.815	9.960.429	346.789.244
Obveznosti			
Podrejene obveznosti	49.453.317	-	49.453.317
Finančne obveznosti	43.998.396	-	43.998.396
Obveznosti zavarovalnih pogodb	165.047.330	228.550	165.275.880
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb z DPF	106.097.853	522.071	106.619.924
Obveznosti iz finančnih pogodb	4.753.190	-	4.753.190
Skupaj obveznosti, ki so izpostavljena valutnemu tveganju	369.350.085	750.621	370.100.706

Skupina je izpostavljena valutnemu tveganju predvsem s poslovanjem v Makedoniji in na Hrvaškem, medtem, ko je valutna izpostavljenost za Skupino v Republiki Sloveniji relativno nizka od vstopa Slovenije v EMU in uvedbe evra kot enotne valute za evro območje.

Skupina se izogiba izpostavljenosti tveganju zaradi spremembe vrednosti tečajev tujih valut tako, da naložbe s stalnimi donosi (obveznice, bančni depoziti, potrdila o vlogi, posojila) ne oblikuje v tuji valuti. Druge valute, katerim je Skupina izpostavljena so zlasti hrvaška kuna (HRK) in makedonski denar (MKD).

Pri investiranju v delnice, ki kotirajo v tuji valuti, je Skupina izbirala delnice takih podjetij, ki so poslovno močno povezana z evro območjem, tako da lahko utemeljeno pričakuje, da bo dobiček teh družb, izražen v tuji valuti, naraščal v primeru padca tečaja tuje valute v primerjavi z evrom. Prav tako Skupina sredstva kritnih skladov nalaga v vzajemne sklade, ki nalagajo pretežno v vrednostne papirje, nominirane v domači valuti, ali za katere je na osnovi njihovega prospekta moč utemeljeno pričakovati, da se prekomerno ne izpostavljajo tveganju spremembe tečajev tujih valut.

Skupina meri valutno tveganje z deležem valutne neusklajenosti, tj. deležem naložb, ki so naložene v drugi valuti kot je valuta obveznosti.

Skupina glavnino svojih naložb nalaga v evrih, ker ima v tej valuti tudi obveznosti, ki izhajajo iz zavarovalnih pogodb. ZZavar določa, da mora Skupina uskladiti naložbe kritnega sklada z dolgoročnimi jamstvi s svojimi obveznostmi na podlagi zavarovalnih pogodb, katerih višina je odvisna od spremembe tečajev tujih valut, najmanj do 80 %. Ker ima Skupina svoje obveznosti v evrih, iz tega izhaja, da pretežni del svojih naložb nalaga v vrednostne papirje v evrih in je izpostavljenost valutnemu tveganju zelo nizka.

8.2.4 Ostala tveganja

Operativna tveganja

Pri operativnih tveganjih gre v osnovi za tveganje nastanka izgub kot posledic neučinkovitosti, motenj ali napak v izvajanju poslovnih procesov, nedelovanja ali odsotnosti notranjih kontrol. Do uresničitve operativnih tveganj pa lahko pride tudi zaradi nestrokovnega, neprimernega ali škodljivega obnašanja zaposlenih, nedelovanja sistemov in infrastrukture oziroma zaradi kakršnih koli zunanjih dejavnikov, kamor prištevamo spremembe zakonodaje, prekinitve poslovanja zaradi naravnih nesreč in epidemij, delovanja konkurence in podobno.

Ključni trenutek za obvladovanje operativnih tveganj je njihova identifikacija in ovrednotenje, v drugem koraku pa izvedba ukrepov za omilitev tveganj ter neprekinjen monitoring preostalih tveganj. Za obvladovanje tveganj, predvsem operativnih, so v prvi vrsti odgovorni skrbniki procesov, pri katerih ta tveganja nastajajo oziroma so z njimi povezana. Kot primarno orodje za obvladovanje operativnih tveganj se uporablja sistem notranjih kontrol in notranje-kontrolnih pregledov ter izračunavanje ključnih kazalnikov tveganj. Zaznana in potencialna prihodnja tveganja se evidentirajo in vodijo v katalogu tveganj, ki se ažurira četrtletno. Skupina ima sprejeto strategijo neprekinjenega poslovanja zavarovalnice, ki je usmerjena v čim hitrejše okrevanje za poslovanje kritičnih poslovnih procesov.

Strateška tveganja

Strateška tveganja nastajajo v fazah načrtovanja strategije, njenega izvajanja, pri sprejemanju poslovnih in strateških odločitev ter pri nadzoru zavarovalnice, njihova uresničitve pa lahko kritično vpliva na sposobnost doseganja strateških ciljev družbe. Za preprečevanje strateških tveganj je zelo pomembno, da so v družbi jasno določene pristojnosti in odgovornosti, da je vzpostavljen učinkovit sistem komuniciranja in poročanja ter sprotne spremljanje doseganja zastavljenih ciljev. Z namenom čim boljšega obvladovanja strateških tveganj se operativne kategorije poslovnega načrta planirajo v skladu s sprejetim apetitom po tveganjih družbe. Pred dokončnim sprejetjem poslovnega načrta se ta testira v smislu doseganja apetita po tveganjih ter v smislu doseganja kapitalske ustreznosti po načelih Solventnosti II.

Splošna tveganja

Splošna poslovna tveganja so povezana z delovanjem Skupine v okolju, kot so na primer ekonomsko okolje, zakonodaja in podobno, na kar Skupina nima neposrednega vpliva.

Taka tveganja je dokaj težko meriti in modelirati. Za obvladovanje tega tveganja Skupina prek svojih služb redno spremlja zakonodajo, dogajanja na kapitalskih trgih in makroekonomske parametre na trgih, kjer je prisotna.

8.2.5 Hierarhija poštene vrednosti

Poštena vrednost finančnih sredstev in obveznosti je znesek, s katerim je mogoče zamenjati sredstvo ali poravnati dolg med dobro obveščenima in voljnima strankama v premišljenem poslu. Ocena poštene vrednosti finančnih naložb je odvisna od razpoložljivosti tržnih podatkov, na osnovi katerih Skupina lahko ocenjuje pošteno vrednost. Za merjenje finančnih sredstev po poštenih vrednostih in njihovo razvrščanje v hierarhije Skupina uporabi tehnike ocenjevanja vrednosti, predstavljene v poglavju 6.5.6.

Sredstva terjatev iz poslovanja in obveznosti iz poslovanja, ki so kratkoročne narave, niso vključena v prikaz sredstev in obveznosti po poštenu vrednosti, ker se zanje ugotavlja, da je knjigovodska vrednost zelo dober približek poštene vrednosti.

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti

(v EUR)	Knjigovodska vrednost 31. 12. 2017	Poštena vrednost 31. 12. 2017	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti					
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	8.367.551	8.367.551	856.426	7.209.240	301.886
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	171.466.040	171.466.040	18.356.760	148.854.672	4.254.607
Sredstva iz finančnih pogodb	7.924.615	7.924.615	6.494.271	1.026.356	403.988
Skupaj finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti	187.758.206	187.758.206	25.707.457	157.090.268	4.960.481
Finančna sredstva, za katere je poštena vrednost razkrita					
Naložbene nepremičnine	26.897.035	28.409.573	-	-	28.409.573
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo	15.266.895	20.014.398	415.503	19.576.176	22.720
Dana posojila in depoziti	40.615.204	40.615.204	-	-	40.615.204
Skupaj finančna sredstva, za katere je poštena vrednost razkrita	82.779.135	89.039.176	415.503	19.576.176	69.047.497
Finančna obveznosti merjena po poštenu vrednosti					
Izvedeni finančni instrumenti	-	-	-	-	-
Skupaj finančne obveznosti merjena po poštenu vrednosti	-	-	-	-	-
Obveznosti, za katere je poštena vrednost razkrita					
Prejeta posojila	40.117.395	40.117.395	-	-	40.117.395
Izdane obveznice	51.835.436	51.408.350	-	51.408.350	-
Skupaj obveznosti, za katere je poštena vrednost razkrita	91.952.831	91.525.745	-	51.408.350	40.117.395

Za finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, ki jih Skupina vrednoti po modelu nabavne vrednosti, Skupina poštene vrednosti ni ugotavljala, temveč je zgolj presojala znamenja oslabitve, zato te naložbe niso razvrščene v hierarhijo poštene vrednosti. Vrednost teh naložb 31. 12. 2017 je bila 27.159.931,68 evrov.

(v EUR)	Knjigovodska vrednost 31. 12. 2016	Poštena vrednost 31. 12. 2016	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti					
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	9.032.291	9.032.291	834.989	8.197.302	-
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	172.085.877	172.085.877	15.790.886	153.277.897	3.017.094
Sredstva iz finančnih pogodb	3.574.058	3.574.058	3.000.875	573.183	-
Skupaj finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti	181.118.168	181.118.168	16.625.875	161.475.199	3.017.094
Finančna sredstva, za katere je poštena vrednost razkrita					
Naložbene nepremičnine	32.435.133	34.064.967	-	-	34.064.967
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo	23.871.677	27.452.298	411.950	25.661.788	1.378.560
Dana posojila in depoziti	36.161.342	36.161.342	-	-	36.161.342
Skupaj finančna sredstva, za katere je poštena vrednost razkrita	92.468.151	97.678.606	411.950	25.661.788	71.604.869
Finančne obveznosti merjene po poštenu vrednosti					
Izvedeni finančni instrumenti	225	225	-	225	-
Skupaj finančne obveznosti merjene po poštenu vrednosti	225	225	-	225	-
Obveznosti, za katere je poštena vrednost razkrita					
Prejeta posojila	41.060.314	41.060.314	-	-	41.060.314
Izdane obveznice	52.391.174	51.811.790	-	51.811.790	-
Skupaj obveznosti, za katere je poštena vrednost razkrita	93.451.488	92.872.104	-	51.811.790	41.060.314

Finančna sredstva in obveznosti – gibanje nivoja 3 za leto 2017:

	1. 1. 2017	Skupaj dobički / (izgube) v izkazu poslovnega izida	Skupaj dobički / (izgube) v izkazu vseobsegajočega donosa	Nakupi	Prodaje	Prenosi v/z nivoja 3	31. 12. 2017
Finančna sredstva merjena po pošteni vrednosti							
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	-	-	(7.394)	309.280	-	-	301.886
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	3.017.094	(1.135)	(51.351)	1.820.000	(530.000)	-	4.254.607
Sredstva iz finančnih pogodb	-	-	(4.451)	408.439	-	-	403.987

Do 31. 12. 2017 Skupina ni izvedla prerazvrstitve finančnih sredstev med skupinami zaradi spremembe namena uporabe teh sredstev, prav tako ni prišlo do prerazvrstitev zaradi spremembe tržnih razmer na kapitalskih trgih. Skupina je kupila dolžniške vrednostne papirje, ki sodijo v 3 nivo, po naslednjih skupinah finančnih instrumentov:

- v skupini sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem pripoznanju 309.280 evrov,
- v skupini sredstev razpoložljivih za prodajo za 1.820.000 evrov.
- v skupini sredstev iz finančnih pogodb za 408.439 evrov.

V letu 2017 je dokončno zapadla obveznica iz skupine sredstev razpoložljivih za prodajo v vrednosti 530.000 evrov. Poštena vrednost omenjenih finančnih sredstev na dan 31.12.2017 znaša 4.960.481 evrov.

Med gibanji tretjega nivoja so prikazana samo finančna sredstva merjena po pošteni vrednosti. Za finančna sredstva za katere se poštena vrednost preverja oz. so merjena po nabavni vrednosti, gibanja in prerazvrstitve v tretji nivo niso prikazana.

Finančna sredstva in obveznosti – gibanje nivoja 3 za leto 2016:

	1. 1. 2016	Skupaj dobički / (izgube) v izkazu poslovnega izida	Skupaj dobički / (izgube) v izkazu vseobsegajočega donosa	Nakupi	Prodaje	Prenosi v/z nivoja 3	31. 12. 2016
Finančna sredstva merjena po pošteni vrednosti							
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	-	-	-	-	-	-	-
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	-	-	-	-	-	3.017.094	3.017.094

9. Poročanje po poslovnih odsekih

Področni oziroma območni odseki so posamezni deli poslovanja Skupine, ki so izpostavljeni različnim stopnjam dobičkonosnosti, možnostim za rast, pričakovanjem glede prihodnosti in tveganjem. Področni odsek je tako prepoznaven sestavni del Skupine, ki se ukvarja s skupino sorodnih proizvodov ali storitev, ter je predmet tveganj in donosov, drugačnih od tistih v drugih področnih odsekih. Območni odsek je prepoznaven sestavni del Skupine, ki se ukvarja s proizvodi in storitvami v posebnem gospodarskem okolju, ter je predmet tveganj in donosov, drugačnih od tistih v drugih sestavnih delih, delujočih v drugih gospodarskih okoljih.

Glavne dejavnosti Skupine oziroma področni odseki so naslednji:

- premoženjska zavarovanja,
- življenjska zavarovanja,
- zdravstvena zavarovanja,
- finančno poslovanje,
- upravljanje premoženja,
- drugo (upravljanje in gradnja nepremičnin za trg ali znane kupce itd.).

Skupina posluje predvsem v Sloveniji, državah Evropske unije in drugih državah jugovzhodne Evrope.

Področni odseki poslovanja

9.1.1 Podatki o poslovanju po področnih odsekih

Rezultati poslovanja po posameznih področnih odsekih za leto 2017:

(v EUR)	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Zdravstvena zavarovanja	Finančno poslovanje	Upravljanje premoženja	Drugo	Skupina 1. 1. – 31. 12. 2017
Bruto prihodki od prodaje*	146.183.116	63.044.328	102.647.216	480.187	11.258.247	2.975.328	326.588.422
Izločitve medsebojnih poslov	(2.880.804)	(612.696)	(25.674)	(372.942)	(451.234)	(1.262.818)	(5.606.167)
Prihodki od prodaje	143.302.312	62.431.632	102.621.542	107.245	10.807.014	1.712.510	320.982.254
Prihodki od obresti	1.697.933	888.520	265.998	521.053	11.755	5.477	3.390.735
Poslovni izid iz poslovanja	8.252.040	1.488.913	2.871.123	(6.312.428)	3.410.249	74.323	9.784.219
Finančni odhodki**	(1.710.950)	(1.725.846)	155	(1.603.877)	(1.200)	(6.041)	(5.047.758)
Delež v poslovnem izidu pridruženih družb	103.950	-	-	650.881	-	-	754.830
Poslovni izid pred obdavčitvijo	6.645.039	(236.933)	2.871.278	(7.265.424)	3.409.049	68.282	5.491.291
Davki	(1.223.740)	(296.511)	(655.439)	(78.153)	(519.396)	(122.282)	(2.895.520)
Čisti poslovni izid poslovnega leta	5.421.300	(533.444)	2.215.840	(7.343.577)	2.889.652	(54.000)	2.595.771

*Prihodki od prodaje vsebujejo čiste prihodke od prodaje blaga in storitev, kosmate prihodke od zavarovalnih premij in prihodke od provizij.

**V finančne odhodke so vključene tudi neto tečajne razlike.

Rezultati poslovanja po posameznih področnih odsekih za leto 2016:

(v EUR)	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Zdravstvena zavarovanja	Finančno poslovanje	Upravljanje premoženja	Drugo	Skupina 1. 1. – 31. 12. 2016
Bruto prihodki od prodaje*	142.854.861	61.426.464	101.048.520	679.495	11.691.360	2.505.806	320.206.506
Izločitve medsebojnih poslov	(984.167)	(1.106.009)	(3.506)	(525.009)	(888.316)	(1.097.424)	(4.604.431)
Prihodki od prodaje	141.870.694	60.320.455	101.045.014	154.486	10.803.044	1.408.382	315.602.075
Prihodki od obresti	1.714.963	680.270	216.443	352.501	11.791	851	2.976.818
Poslovni izid iz poslovanja	11.962.402	2.830.937	(2.486.628)	(10.116.017)	3.159.640	331.152	5.681.485
Finančni odhodki**	(1.101.107)	(1.294.327)	-	(3.305.346)	(3.793)	(93.205)	(5.797.778)
Delež v poslovnem izidu pridruženih družb	235.852	-	-	1.308.535	-	-	1.544.387
Poslovni izid pred obdavčitvijo	11.097.147	1.536.610	(2.486.628)	(12.112.828)	3.155.847	237.947	1.428.094
Davki	27.293	(150.636)	1.123.086	52.926	(282.842)	158.541	928.366
Čisti poslovni izid poslovnega leta	11.124.440	1.385.973	(1.363.542)	(12.059.903)	2.873.004	396.488	2.356.461

*Prihodki od prodaje vsebujejo čiste prihodke od prodaje blaga in storitev, kosmate prihodke od zavarovalnih premij in prihodke od provizij.

**V finančne odhodke so vključene tudi neto tečajne razlike.

Stroški posameznih segmentov so pripoznani tako, kot v osnovi nastajajo pri poslovanju posameznih segmentov, in tako, kot jih odvisne družbe, ki sestavljajo posamezni segment, tudi poročajo.

Nekatere postavke, vključene v izkaz poslovnega izida za leto, končano 31. decembra 2017:

(v EUR)	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Zdravstvena zavarovanja	Finančno poslovanje	Upravljanje premoženja	Drugo	Skupina 1. 1. - 31. 12. 2017
Amortizacija	(2.452.029)	(1.023.808)	(453.738)	(78.920)	(166.728)	(120.557)	(4.295.780)
Slabitve neopredmetenih sredstev	-	(220.583)	-	-	-	-	(220.583)
Slabitve naložbenih nepremičnin	(1.690.184)	-	-	-	-	(70.416)	(1.760.599)
Slabitve naložb	-	-	-	(492.992)	-	-	(492.992)
Slabitve posojil	-	-	-	(2.662.292)	-	-	(2.662.292)
Slabitve poslovnih in drugih terjatev	(166.344)	(29.835)	(12)	-	-	-	(196.191)

Med odhodki iz oslabitve naložbenih nepremičnin v izkazu poslovnega izida so vključeni tudi odhodki slabitve opreme, ki se nahaja med opredmetenimi osnovnimi sredstvi v višini 529.296 evrov (glej poglavje 10.2).

Nekatere postavke, vključene v izkaz poslovnega izida za leto, končano 31. decembra 2016:

(v EUR)	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Zdravstvena zavarovanja	Finančno poslovanje	Upravljanje premoženja	Drugo	Skupina 1. 1. - 31. 12. 2016
Amortizacija	(2.354.350)	(925.716)	(501.533)	(81.221)	(204.454)	(206.640)	(4.273.915)
Slabitve dobrega imena	-	-	-	(9.834)	(496.093)	-	(505.927)
Slabitve neopredmetenih sredstev	-	(386.021)	-	-	-	-	(386.021)
Slabitve osnovnih sredstev	-	-	-	-	-	(803.301)	(803.301)
Slabitve naložbenih nepremičnin	(905.825)	-	-	-	-	(305.687)	(1.211.512)
Slabitve naložb	(726.408)	(110.206)	(256.916)	(5.255.760)	(53.559)	-	(6.402.849)
Slabitve posojil	-	-	-	(498.791)	-	-	(498.791)
Slabitve poslovnih in drugih terjatev	(652.568)	(6.606)	(139.090)	-	(2.097)	-	(800.361)

Medsebojno poslovanje po posameznih področnih odsekih se je izvajalo pod normalnimi tržnimi pogoji tako kot do drugih nepovezanih strank.

Sredstva in obveznosti po posameznih področnih odsekih 31. decembra 2017:

(v EUR)	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Zdravstvena zavarovanja	Finančno poslovanje	Upravljanje premoženja	Drugo	Skupina 31. 12. 2017
Dobro ime	24.871.979	2.855.310	-	-	22.095.142	377.134	50.199.565
Pridružene družbe	7.995.521	-	-	5.639.211	-	-	13.634.732
Ostala sredstva	180.203.462	447.472.150	20.619.380	101.989.097	(11.558.402)	26.837.760	765.563.447
Skupaj sredstva	213.070.962	450.327.460	20.619.380	107.628.308	10.536.740	27.214.894	829.397.744
Podrejene obveznosti	22.781.568	26.743.579	-	-	-	-	49.525.147
Finančne obveznosti	-	-	-	42.427.684	-	-	42.427.684
Ostale obveznosti	169.192.996	426.472.600	15.826.118	91.443	1.480.928	503.927	613.568.011
Skupaj obveznosti	191.974.564	453.216.179	15.826.118	42.519.127	1.480.928	503.927	705.520.842
Investicije v osnovna sredstva	3.110.609	16.740	66.526	82.579	69.289	35.183	3.380.926

Sredstva in obveznosti po posameznih področnih odsekih 31. decembra 2016:

(v EUR)	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Zdravstvena zavarovanja	Finančno poslovanje	Upravljanje premoženja	Drugo	Skupina 31. 12. 2016
Dobro ime	24.792.604	2.855.310	-	-	22.096.767	377.134	50.121.815
Pridružene družbe	8.099.990	-	-	5.150.266	-	-	13.250.256
Ostala sredstva	184.580.815	422.478.970	18.092.412	97.689.546	(11.335.874)	30.764.005	742.269.874
Skupaj sredstva	217.473.410	425.334.280	18.092.412	102.839.812	10.760.893	31.141.139	805.641.946
Podrejene obveznosti	22.748.526	26.704.791	-	-	-	-	49.453.317
Finančne obveznosti	-	-	-	41.711.357	-	2.287.039	43.998.397
Ostale obveznosti	168.280.342	403.906.292	15.982.857	84.197	1.484.540	547.913	590.286.141
Skupaj obveznosti	191.028.868	430.611.083	15.982.857	41.795.554	1.484.540	2.834.952	683.737.854
Investicije v osnovna sredstva	4.896.366	14.739	305.921	332.960	3.057.577	100.780	8.708.343

Sredstva področnega odseka vsebujejo predvsem finančna sredstva, opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena sredstva, zaloge, denarna sredstva ter poslovne in druge terjatve.

Obveznosti področnega odseka sestavljajo finančne in poslovne obveznosti. Iz postavk so izločene vse medsebojne transakcije in stanja med posameznimi področnimi odseki.

Območni odseki poslovanja**9.1.2 Podatki o poslovanju po posameznih območnih odsekih**

Skupina ima svoje poslovanje razširjeno na treh glavnih geografskih območjih. Glavno območje poslovanja Skupine je Slovenija.

Skupina posluje predvsem v Sloveniji, državah Evropske unije in drugih državah jugovzhodne Evrope.

(v EUR)	1. 1. – 31. 12. 2017	1. 1. – 31. 12. 2016
Prihodki od prodaje*		
Slovenija	315.215.857	309.154.219
EU	5.520.509	4.778.907
Druge države	245.888	1.668.949
	320.982.254	315.602.075

*Prihodki od prodaje vsebujejo čiste prihodke od prodaje blaga in storitev, kosmate prihodke od zavarovalnih premij in prihodke od provizij.

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Skupaj sredstva		
Slovenija	578.815.822	573.329.449
EU	231.588.973	220.478.306
Druge države	18.992.949	11.834.190
	829.397.744	805.641.946
Pridružena podjetja		
Slovenija	13.634.732	13.250.256
	13.634.732	13.250.256

Skupina večino svojih prihodkov pridobiva v Sloveniji, sredstva pa zaradi razpršitve tveganja nesorazmerno investira tudi v druge države, predvsem v državne obveznice držav članic EU.

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Analiza investicij v opredmetena in neopredmetena sredstva		
Slovenija	3.357.979	8.027.355
EU	21.158	676.799
Druge države	1.789	4.189
	3.380.926	8.708.343

10. Pojasnila k posameznim postavkam računovodskih izkazov

10.1 Neopredmetena sredstva

(v EUR)	Dobro ime	Licence	Programska oprema	Skupaj
NABAVNA VREDNOST				
Stanje 1.1. 2016	89.366.041	1.479.159	23.199.950	114.045.150
Nakup odvisne družbe	351.182	-	-	351.182
Odtujitve odvisne družbe	(482.152)	-	(5.778)	(487.930)
Povečanje v deležu odvisnih družb	244.696	-	-	244.696
Nabave	-	2.605.534	2.347.122	4.952.655
Odtujitve	-	-	(674.563)	(674.563)
Tečajne razlike	1.008	(1.015)	1.513	1.506
Stanje 31.12. 2016	89.480.776	4.083.678	24.868.244	118.432.697
Stanje 1.1. 2017	89.480.776	4.083.678	24.868.244	118.432.697
Nabave	79.375	-	1.555.765	1.635.140
Odtujitve	(1.305.095)	-	(514.928)	(1.820.023)
Tečajne razlike	1.582	5.751	3.759	11.092
Stanje 31.12.2017	88.256.638	4.089.429	25.912.840	118.258.906
POPRAVEK VREDNOSTI				
Stanje 1.1. 2016	39.302.255	12.048	16.094.618	55.408.921
Nakup odvisne družbe	-	-	-	-
Odtujitve odvisne družbe	-	-	(5.554)	(5.554)
Povečanje v deležu odvisnih družb	27.667	-	-	27.667
Amortizacija	4.991	17.491	2.036.838	2.059.321
Odtujitve	-	-	(645.564)	(645.564)
Prevrednotenje zaradi oslabitve	23.775	386.021	-	409.796
Tečajne razlike	272	(42)	1.434	1.664
Stanje 31.12. 2016	39.358.960	415.518	17.481.771	57.256.250
Stanje 1.1. 2017	39.358.960	415.518	17.481.771	57.256.250
Amortizacija	2.668	29.757	2.055.609	2.088.034
Odtujitve	(1.305.095)	-	(593.853)	(1.898.948)
Prevrednotenje zaradi oslabitve	-	220.583	-	220.583
Tečajne razlike	539	302	2.683	3.524
Stanje 31.12.2017	38.057.072	666.161	18.946.210	57.669.443
NEODPISANA VREDNOST				
Stanje 31.12.2016	50.121.816	3.668.159	7.386.473	61.176.448
Stanje 31.12.2017	50.199.566	3.423.267	6.966.630	60.589.463

10.1.1 Dobro ime

Razdelitev dobrega imena glede na posamezni področni odsek je predstavljena v spodnji tabeli.

(v EUR)	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Finančno poslovanje	Upravljanje premoženja	Drugo	Skupina
Slovenija	24.871.979	2.855.310	-	20.865.000	-	48.592.289
EU	-	-	-	1.230.142	-	1.230.142
Druge države	-	-	-	-	377.134	377.134
Skupaj 31.12.2017	24.871.979	2.855.310	-	22.095.142	377.134	50.199.565
Slovenija	24.792.604	2.855.310	-	20.865.000	-	48.512.914
EU	-	-	-	1.231.767	-	1.231.767
Druge države	-	-	-	-	377.134	377.134
Skupaj 31.12.2016	24.792.604	2.855.310	-	22.096.767	377.134	50.121.815

Večina dobrega imena izhaja iz segmenta neživljenjskih zavarovanj in iz segmenta upravljanja premoženja. Preverjanje morebitnih oslabitvev dobrega imena Skupina opravlja enkrat na leto.

Področni odsek premoženjskega in življenjskega zavarovanja

Predpostavke cenitve področnega odseka premoženjskega in življenjskega zavarovanja, ki jih je uporabil zunanji pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, so:

- metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov z določenimi prilagoditvami zaradi problematike uporabe CAMP modela za izračun zahtevane stopnje donosa, majhnosti slovenskega zavarovalniškega trga in posebnosti poslovanja na trgih jugovzhodne Evrope:
 - zahtevana stopnja donosa lastniškega kapitala po modelu CAMP znaša za napovedane bodoče donose 11,5%, medtem, ko so za finančne naložbe, ki so bile na dan ocenjevanja že v lasti zavarovalnice, uporabili spremenljivo zahtevano stopnjo donosa od 6,8% do 8,4%
 - pri izdelavi projekcij (dva scenarija: optimistični in pesimistični) je izhajal iz poslovnega načrta podjetja za leto 2017 in dolgoročnih projekcij poslovanja (2017-2021), vendar jih je za namen ocene vrednosti nekoliko prilagodil oziroma izdelal tako, da je upošteval tudi izsledke iz makroekonomske analize, analize panoge in konkurenčnih podjetij v panogi ter preteklega poslovanja podjetja,
 - predpostavke: podrejeni dolg reprogramiran v neskončnost, uporabljena trenutna kapitalska ustreznost, 5% diskont za pomanjkanje likvidnosti, premija za kontrolo ni bila upoštevana.
- metoda ocenjevanja vrednosti, ki temelji na tržnih primerjavah podobnih podjetij (v postopku vrednotenja večji poudarek metodam primerljivih podjetij in primerljivih transakcij)
 - v vzorec primerljivih podjetij je vključil kompozitne zavarovalnice, ki poslujejo v Evropi z ROE med 10% - 25%,
 - pri primerljivih transakcijah je upošteval transakcije z lastniškimi deleži nad 1% za vse zavarovalnice v Evropi,
 - na osnovi analize primerljivih podjetij je za ocene vrednosti upošteval mediano multiplikatorjev,
 - upošteval je 5% diskont za pomanjkanje likvidnosti pri primerljivih borznih podjetjih, pri primerljivih transakcijah omenjenega diskonta ni upošteval,
 - premijo za kontrolo je ocenil v velikosti 20% za borzna podjetja in 15 % za manjšinske transakcije.

Najbolj verjetno vrednost delnice je zunanji pooblaščen ocenjevalec ocenil kot povprečje vseh ocen vrednosti, pri čemer je izločil oba ekstrema. Na zgornji meji je tako izločil oceno vrednosti pridobljeno z metodo multiplikatorja P/NWP podobnih borznih podjetij, na spodnji meji pa je izločil oceno vrednosti pridobljeno z metodo multiplikatojev P/B večinskih transakcij.

Analiza presoje dobrega imena v letu 2017 je ugotovila, da ni potrebe po slabitvi dobrega imena premoženjskih in življenjskih zavarovanj.

Področni odsek upravljanje premoženja

Največji del dobrega imena na področnem odseku upravljanja premoženja izhaja iz naložbe v odvisno družbo KD Skladi d. o. o. Pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, ki je vrednotil družbo KD Skladi d. o. o. ocenjuje, da se okoliščine v letu 2017 niso bistveno spremenile v primerjavi z letom 2016, posledično predpostavlja, da je vrednost lastniškega kapitala družbe KD Skladi d. o. o. na ravni vrednosti predhodnjega leta.

Pri ocenjevanju tržne vrednosti odvisne družbe KD Skladi d. o. o. je pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij uporabil metodo sedanje vrednosti pričakovanih denarnih tokov. z uporabo naslednjih ključnih spremenljivk:

↳ stopnja rasti čistih denarnih tokov (g) 5,5 %

↳ tehtani strošek kapitala (WACC) 14,5 %

Zaradi pomembnega vpliva končne vrednosti na vrednost iz poslovanja in težjega napovedovanja te vrednosti zaradi časovne odmaknjenosti je pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij opravil simulacijo, v kateri je spreminjal obe ključni spremenljivki, ki vplivata na oceno končne vrednosti (stopnja rasti čistih denarnih tokov in tehtani strošek kapitala).

v %	Tehtani strošek kapitala - WACC		
stopnja rasti - g	-1%	0%	1%
-1%	2,4%	-6,3%	-13,5%
0%	10,6%	0,0%	-8,5%
1%	21,1%	7,9%	-2,3%

Skupina je na podlagi opravljenega testa oslavitve dobrega imena presodila, da slabitve dobrega imena, ni potrebna, bi pa bila potrebna, če bi se uresničil kateri izmed scenarijev v senzitivni analizi.

Predpostavke cenitve za ostali del dobrega imena na področnem odseku upravljanje premoženja, ki jih je v letu 2017 uporabil notranji finančni strokovnjak, so:

- metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov z upoštevanjem zadolženosti,
- metoda ocenjevanja vrednosti, ki temelji na tržnih primerjavah podobnih podjetij,
- ocena je temeljila na analizi preteklega poslovanja in potenciala podjetij,
- donosi v obliki prostih denarnih tokov so bili diskontirani z ustrezno tehtano aritmetično sredino zahtevane stopnje donosa dolžniškega in lastniškega kapitala (WACC),
- za izračun zahtevane stopnje donosa lastniškega kapitala je bil uporabljen model CAPM, prilagojen državi, v kateri je podjetje,
- predpostavke CAPM: 3,5 % normalizirana donosnost netveganih naložb, 5,0 % premija za kapitalско tveganje, 3,74 % premija naložbe v majhna podjetja, 3,46 - 4,15 % faktor političnega tveganja, beta brez zadolženosti 0,68,
- zahtevana stopnja donosa lastniškega kapitala se giblje od 14,3 % do 14,8 %,
- zahtevana stopnja donosa dolžniškega kapitala znaša 2,6 %,
- diskont za pomanjkanje tržnosti v višini 20,0 %,
- planirana donosnost posameznih skladov v obdobju eksplicitne napovedi se giblje od 0,8% do 7,0%,
- rast čistih denarnih tokov po obdobju eksplicitne napovedi znaša 2,0%.
- doba ocenjevanja denarnih tokov od leta 2018-2022.

Predpostavke cenitve na področnem odseku upravljanje premoženja za leto 2016, so:

- metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov z upoštevanjem zadolženosti,
- metoda ocenjevanja vrednosti, ki temelji na tržnih primerjavah podobnih podjetij,
- ocena je temeljila na analizi preteklega poslovanja in potenciala podjetij,
- donosi v obliki prostih denarnih tokov so bili diskontirani z ustrezno tehtano aritmetično sredino zahtevane stopnje donosa dolžniškega in lastniškega kapitala (WACC),
- za izračun zahtevane stopnje donosa lastniškega kapitala je bil uporabljen model CAPM, prilagojen državi, v kateri je podjetje,
- predpostavke CAPM: 3,5 % normalizirana donosnost netveganih naložb, 5,5 % premija za kapitalско tveganje, 3,74 - 3,87 % premija naložbe v majhna podjetja, 3,13 - 5,40 % faktor političnega tveganja, beta brez zadolženosti 0,63 - 0,69,
- zahtevana stopnja donosa lastniškega kapitala se giblje od 13,8 - 15,8 %,
- zahtevana stopnja donosa dolžniškega kapitala se giblje od 2,0 - 5,0 %,
- diskont za pomanjkanje tržnosti v višini od 5,0 - 20,0 %,
- planirana donosnost posameznih skladov v obdobju eksplicitne napovedi se giblje od 0,0 - 20,0%,
- rast čistih denarnih tokov po obdobju eksplicitne napovedi od 2,0 - 6,5% (odvisno od zasičenosti posameznega trga),
- doba ocenjevanja denarnih tokov od leta 2017 - 2021.

10.1.2 Materialne pravice in licence

Skupina med neopredmetenimi sredstvi izkazuje materialne pravice in licence, med katerimi je del materialnih pravic z nedoločeno dobo koristnosti, iz naslova prevzema upravljanja Ilirika Krovnega sklada. Skupina je na dan 31. 12. 2017 opravila test oslABLjenosti na podlagi spodnjih predpostavk in ocenila, da oslABLitev ni potrebna.

Predpostavke cenitve neopredmetenega sredstva, ki jih je v letu 2017 uporabil notranji finančni strokovnjak, so:

- metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov,
- ocena je temeljila na analizi preteklega poslovanja in prihodnjega potenciala,
- donosi v obliki prostih denarnih tokov so bili diskontirani z ustrezno zahtevano stopnjo donosa lastniškega kapitala,
- za izračun zahtevane stopnje donosa lastniškega kapitala je bil uporabljen model CAPM,
- predpostavke CAPM: 3,5 % normalizirana donosnost netveganih naložb, 5,0 % premija za kapitalско tveganje, 3,74 % premija naložbe v majhna podjetja, 1,84 % faktor političnega tveganja, beta brez zadolženosti 0,68,
- zahtevana stopnja donosa lastniškega kapitala znaša 12,58 %,
- diskont za pomanjkanje tržnosti v višini od 5,0 %,
- planirana donosnost posameznih skladov v obdobju eksplicitne napovedi se giblje od 0,0% do 7,0%,
- rast čistih denarnih tokov po obdobju eksplicitne napovedi znaša 2,0%,
- doba ocenjevanja denarnih tokov od leta 2018-2022.

Predpostavke cenitve neopredmetenega sredstva, ki jih je v letu 2016 uporabil notranji finančni strokovnjak, so:

- metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov,
- ocena je temeljila na analizi preteklega poslovanja in prihodnjega potenciala,
- donosi v obliki prostih denarnih tokov so bili diskontirani z ustrezno zahtevano stopnjo donosa lastniškega kapitala,
- za izračun zahtevane stopnje donosa lastniškega kapitala je bil uporabljen model CAPM,
- predpostavke CAPM: 3,5 % normalizirana donosnost netveganih naložb, 5,5 % premija za kapitalno tveganje, 3,74 % premija naložbe v majhna podjetja, 3,13 % faktor političnega tveganja, beta brez zadolženosti 0,63,
- zahtevana stopnja donosa lastniškega kapitala znaša 13,84 %,
- diskont za pomanjkanje tržnosti v višini od 5,0 %,
- planirana donosnost posameznih skladov v obdobju eksplicitne napovedi se giblje od 0,0 % do 7,0 %,
- rast čistih denarnih tokov po obdobju eksplicitne napovedi znaša 2,0 %,
- doba ocenjevanja denarnih tokov od leta 2017-2021.

Preostali del materialnih pravic z določeno dobo koristnosti 5 let, ki poteče v letu 2018 je skupina za leto 2017 slabila v višini 220.583 evrov.

10.2 Opredmetena osnovna sredstva

(v EUR)	Zgradbe in zemljišča	Vozila in oprema za opravljanje dejavnosti	Pisarniška in druga oprema	Skupaj
NABAVNA VREDNOST				
Stanje 1.1. 2016	44.756.985	7.492.437	12.095.002	64.344.423
Nakup odvisne družbe	-	-	2.649	2.649
Odtujitve odvisne družbe	(1.194.154)	(13.225)	(5.135)	(1.212.514)
Nabave	845.156	757.909	1.933.636	3.536.701
Odtujitve	-	(495.410)	(1.511.530)	(2.006.940)
Tečajne razlike	(29.558)	690	727	(28.141)
Prenosi med NN in OOS	(8.811.675)	-	-	(8.811.675)
Stanje 31.12. 2016	35.566.753	7.742.401	12.515.348	55.824.502
Stanje 1.1. 2017	35.566.753	7.742.401	12.515.348	55.824.502
Nabave	384.966	366.454	994.368	1.745.788
Odtujitve	-	(1.150.689)	(779.291)	(1.929.981)
Tečajne razlike	62.944	1.121	2.228	66.293
Prenosi med NOS, NN in OOS	(1.257.465)	97.386	(250.615)	(1.410.694)
Stanje 31.12.2017	34.757.198	7.056.674	12.482.037	54.295.909
POPRAVEK VREDNOSTI				
Stanje 1.1. 2016	8.101.958	6.313.465	7.028.754	21.444.176
Nakup odvisne družbe	-	-	-	-
Odtujitve odvisne družbe	(128.193)	-	(3.920)	(132.113)
Amortizacija	369.639	344.777	1.021.165	1.735.580
Odtujitve	-	(450.876)	(1.473.692)	(1.924.567)
Prevrednotenje zaradi oslabilve	803.301	-	-	803.301
Tečajne razlike	-	356	522	878
Prenosi med NOS, NN in OOS	(3.710.486)	-	-	(3.710.486)
Stanje 31.12. 2016	5.436.218	6.207.722	6.572.829	18.216.769
Stanje 1.1. 2017	5.436.218	6.207.722	6.572.829	18.216.769
Amortizacija	351.898	351.474	1.113.654	1.817.026
Odtujitve	-	(935.565)	(711.464)	(1.647.029)
Prevrednotenje zaradi oslabilve	-	-	529.296	529.296
Tečajne razlike	-	852	1.512	2.364
Prenosi med NOS, NN in OOS	(78.789)	-	-	(78.789)
Stanje 31.12.2017	5.709.327	5.624.483	7.505.826	18.839.635
NEODPISANA VREDNOST				
Stanje 31.12.2016	30.130.535	1.534.679	5.942.519	37.607.734
Stanje 31.12.2017	29.047.872	1.432.191	4.976.211	35.456.273

Skupina nima opredmetenih osnovnih sredstev, danih za poroštvo, prav tako na opredmetenih osnovnih sredstvih ne obstajajo pravne omejitve in niso zastavljena kot jamstvo za dolgeve.

Vrednost opredmetenih osnovnih sredstev v gradnji 31.12.2017 je bila 318.503 evrov (2016: 351.794 evrov).

Razen za zgradbe in zemljišča, ki imajo daljšo dobo koristnosti in naj bi se dokončno amortizirala v letu 2091, pričakujemo za vsa ostala opredmetena osnovna sredstva, s katerimi razpolagamo, da se bodo na podlagi določenih dob koristnosti in amortizacijskih stopenj dokončno amortizirala do leta 2025. Skupina uporablja enakomerno časovno amortiziranje in v letu 2017 ni spreminjala amortizacijskih stopenj. Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev je pripoznana v izkazu poslovnega izida med drugimi odhodki.

Skupina je v letu 2017 presojala, ali obstajajo razlogi za slabitev nepremičnin za opravljanje dejavnosti in za slabitev stavbnega zemljišča.

Na dan 31. 12. 2017 je neodvisni pooblaščen ocenjevalec nepremičnin ocenil pošteno vrednost stavbnega zemljišča. Ob upoštevanju vseh dobljenih podatkov, hkrati s predpostavkami, ob upoštevanju trenutnih tržnih razmer, je cenilec med dobljenimi vrednostmi zemljišča izbral način tržnih primerjav in znotraj tega metodo tržnih primerjav. Nabavnovrednostni način in na donosu zasnovan način pri vrednotenju nista bila izvedena. Za izračun so se uporabili 1. raven vhodnih podatkov, kjer so se na dejavnem trgu uporabile cene za enaka sredstva. Za izračun indikativne vrednosti po metodi tržnih primerjav, ki znaša 25,0 evrov/m² je cenilec izbral povprečje šestih primerljivih nepremičnin z indikativnimi prodajnimi cenami na m² in sicer med 22,4 evrov in 34,55 evrov.

Na podlagi presoje se je izkazalo, da konec leta 2017 ni znamenj, da bi bilo potrebno opraviti slabitve stavbnega zemljišča.

Skupina je v letu 2017 presojala, ali obstajajo razlogi za slabitev nepremičnin za opravljanje dejavnosti na način kot je to opisano v usmeritvah podanih v poglavju 6.2. Zadnje preverjanje nadomestljive vrednosti nepremičnin za opravljanje dejavnosti je opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin decembra 2017.

Nadomestljiva vrednost se je ocenjevala:

- z uporabo metode poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje, ki se določi z načinom tržnih primerjav in
- vrednosti pri uporabi, ki se določi z na donosu zasnovanim načinom ter
- glede na profitabilnost posamezne denar usvajajoče enote premoženjskih zavarovanj.

Na podlagi presoje se je izkazalo, da konec leta 2017 ni znamenj, da bi bilo potrebno opraviti slabitve nepremičnin za opravljanje dejavnosti, ker posamezna denar ustvarjajoča enota ni izkazovala negativnega poslovanja v zadnjih treh letih.

Slabitev osnovnih sredstev v letu 2017 je bilo za 529.296 evrov, v izkazu poslovnega izida so odhodki slabitve vključeni med odhodki iz oslabitve naložbenih nepremičnin (glej poglavje 10.27).

10.3 Naložbene nepremičnine

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
NABAVNA VREDNOST		
Stanje 1.1.	41.521.763	35.848.615
Nabave	891.915	670.891
Ocujitve	(6.899.418)	(3.310.876)
Prenosi med NOS, NN in OOS	1.945.989	8.313.134
Stanje 31.12.	37.460.250	41.521.763
POPRAVEK VREDNOSTI		
Stanje 1.1.	9.086.631	5.702.743
Amortizacija	408.159	489.691
Ocujitve	(776.956)	(1.529.261)
Prevrednotenje zaradi oslabitve	1.231.303	1.211.512
Prenosi med NOS, NN in OOS	614.085	3.211.945
Stanje 31.12.	10.563.222	9.086.631
NEODPISANA VREDNOST	26.897.028	32.435.133

V izkazu poslovnega izida so bile pripoznane naslednje postavke.

(v EUR)	2017	2016
Prihodki od najemnin od naložbenih nepremičnin	1.895.711	1.392.825
Neposredni poslovni stroški naložbenih nepremičnin, ki prinašajo najemnine	(1.298.825)	(1.637.681)

Stanje naložbenih nepremičnin se je znižalo predvsem zaradi prodaje nepremičnin. Poleg prodaje je na znižanje vrednosti naložbenih nepremičnin vplivala tudi slabitev. Poslovodstvo je v letu 2017 presojalo ali obstajajo razlogi za slabitev naložbenih nepremičnin. Zadnje ocenjevanje nadomestljive vrednosti naložbenih nepremičnin je opravil zunanji pooblaščen cenilec nepremičnin v decembru 2017, in sicer z uporabo načina tržnih primerjav (metodo neposredne primerjave prodaj) in z uporabo na donosu zasnovanega načina (metodo neposredne kapitalizacije donosov).

Pri **metodi neposredne primerjave prodaj** se je nadomestljiva vrednost ocenjevala na osnovi tržnih podatkov, ki izhajajo iz primerljivih transakcij s podobnimi nepremičninami.

Pri uporabi **dohodkovno/donosnostne metode** (metode neposredne kapitalizacije donosov) se je nadomestljiva vrednost ocenjevala z uporabo naslednjih predpostavk:

- stopnja kapitalizacije (diskontna stopnja) 6,77 % in 8,00 %. Pri tem je bila uporabljena:
- realna netvegana mera donosa 0,38 % in -0,06 %,
- premija za likvidnost 1,50 % in 2,50 %,
- premija za tveganja 3,10 % in 3,60 %,
- premija za gospodarjenje z naložbo 0,50 % in
- premija za ohranitev kapitala 1,49 % in 1,46 %.

Analiza občutljivosti za ocenjeno nepremičnino Loška 13, Maribor (Maribox)

	% sprememba
Znižanje najemnin iz kino dejavnosti iz 5,9 na 5,0 €/m ²	-7%
Znižanje najemnin za gostinske lokale iz 14,0 na 10,0 €/m ²	-6,1%
Znižanje zasedenosti prostorov na 80%	-26,3%
Zvišanje zahtevane donosnosti +1 odstotni točki	-11,5%
Zvišanje zahtevane donosnosti +2 odstotni točki	-20,9%

Na dan 31. 12. 2017 znaša knjigovodska vrednost naložbene nepremičnine na Loška 13, Maribor 14.800.000 evrov.

Na podlagi opravljenih cenitev in analize občutljivosti je Skupina konec leta 2017 presodila, da je treba opraviti slabitve naložbene nepremičnine. Vrednost slabitev naložbenih nepremičnin v letu 2017 je bila 1.231.303 evrov. Odhodki iz naslova oslabilte so v izkazu poslovnega izida zavedeni med drugimi odhodki.

Kljub znižanju stanja v primerjavi z letom poprej je bilo v letu 2017 za 570.000 evrov investicij v nakup nepremičnin. Nakup zemljišč in zgradb je bil opravljen pod normalnimi tržnimi pogoji. Vse obveznosti za nakupe nepremičnine so bile v letu 2017 v celoti poravnane.

Skupina za amortiziranje naložbenih nepremičnin uporablja enakomerno časovno amortiziranje in v letu 2017 ni spreminjala amortizacijskih stopenj. Amortizacija naložbenih nepremičnin je pripoznana v izkazu poslovnega izida med drugimi odhodki poslovanja kot odhodki naložbenih nepremičnin.

Skupina nima naložbenih nepremičnin, danih za poroštvo, prav tako na naložbenih nepremičninah ne obstajajo pravne omejitve in niso zastavljena kot jamstvo za dolgove.

Poštena vrednost naložbenih nepremičnin je bila 31. 12. 2017 28.409.573 evrov (2016: 34.064.967 evrov).

10.4 Finančne naložbe v pridruženih družbah

(v EUR)	2017	2016
Stanje 1.1.	13.250.256	13.177.875
Odbitjive	-	(682.994)
Pripisi dobičkov in prevrednotenj	749.908	832.667
Izplačane dividende	(365.432)	(77.292)
Stanje 31. 12. 2016	13.634.733	13.250.256

Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah so leta 2017 znašali 754.830 evrov. V letu 2016 pa 1.544.387 evrov.

Podatki o pridruženih družbah Skupine 31. 12. 2017:

Pridružena družba	Delež (v %)	Sredstva v EUR	Kapital v EUR	Obveznosti v EUR	Prihodki v EUR	Poštena vrednost deleža v EUR	Delež dobičkov in izgub v EUR
Mlekarna Celeia d.o.o., Slovenija	25,99	30.206.020	11.409.975	18.796.045	62.102.528		133.182
Nama d.d.*, Slovenija	48,58	12.798.270	10.183.485	2.614.785	16.892.985	7.719.977	104.107
SRC d.o.o., Slovenija	34,80	20.181.285	3.923.048	16.258.238	26.796.906		475.951
Tovarna olja Gea d.d.*, Slovenija	26,90	14.489.353	11.473.540	3.015.813	26.189.115	1.924.662	41.590
Skupaj		77.674.928	36.990.048	40.684.881	131.981.534	9.644.639	754.830

* Z delnicami pridruženih družb, ki so na borzi, je malo trgovanja.

Naložba v pridruženo družbo se v računovodskih izkazih vodi po kapitalski metodi. Skupina za potrebe računovodskega poročanja in morebitne slabitve naložbe v pridruženo družbo, presoja nadomestljive vrednost naložbe s cenitvami zunanjih cenilcev. Presoja nadomestljive vrednosti temelji na metodi čiste vrednosti sredstev, pri čemer je bila nadomestljiva vrednost nepremičnin v lasti Nama d. d. ocenjena na podlagi tržnih primerjav in na donosu zasnovanem načinu z uporabljenimi diskontno stopnjo v intervalu od 8,466 % do 8,966 %. Strategija družbe omogoča poleg izvajanja osnovne dejavnosti tudi oddajanje in prodajo nepremičnin Nama. V letu 2015 so večinski lastniki pristopili k prodajnim aktivnostim. Na prodajno vrednost družbe pomembno vpliva vrednost aktive oz. nepremičnin v lasti Nama.

V letu 2017 so zunanji ocenjevalci vrednosti opravili presojo spremembe okoliščin in vrednosti od zadnje cenitve in zavarovalnici zagotovili, da presoje niso pokazale negativnih trendov, s čimer je bila potrjena ustreznost cenitve iz leta 2016. Skupina je na podlagi teh ugotovitev presodila, da za leto 2017 slabitve niso potrebne.

Analiza občutljivosti za pridruženo družbo Nama d. d.

	% sprememba
Sprememba najemnin -10 %	-9,0
Sprememba najemnin +10 %	8,8
Zvišanje zahtevane donosnosti -2 odstotni točki	23,5
Zvišanje zahtevane donosnosti +2 odstotni točki	-14,8

V letu 2017 in 2016 slabitev pridruženih družb ni bilo.

Podatki o pridruženih družbah Skupine 31. 12. 2016:

Pridružena družba	Delež (v %)	Sredstva v EUR	Kapital v EUR	Obveznosti v EUR	Prihodki v EUR	Poštena vrednost deleža v EUR	Delež dobičkov in izgub v EUR
Mlekarna Celeia d.o.o., Slovenija	25,99	29.254.566	11.179.290	18.075.276	55.769.200	-	126.153
Nama d.d.*, Slovenija	48,58	12.878.976	10.422.889	2.456.087	15.581.981	4.643.108	173.463
SRC d.o.o., Slovenija	34,80	20.896.168	5.009.163	15.887.004	32.463.905	-	428.619
Tovarna olja Gea d.d.*, Slovenija	26,90	14.850.332	11.621.339	3.228.993	24.916.873	1.107.497	48.960
Skupaj		77.880.042	38.232.681	39.647.360	128.731.959	5.750.604	777.195

* Z delnicami pridruženih družb, ki so na borzi, je malo trgovanja.

10.5 Finančne naložbe

Leto 2017 je bilo zaznamovano z rastjo kapitalskih trgov in izrazito nizko medletno volatilitnostjo. Na poštene vrednosti finančnih sredstev v prvih mesecih leta je negativno vplivalo predvsem nestanovitno gibanje zahtevanih donosnosti državnih obveznic evropskih držav, kjer ima Skupina vloženih večino svojih finančnih naložb. Zaradi nestabilnih političnih razmer, predvsem bojazni pred zmago evropskih populističnih strank in evroskeptične opcije, se je zahtevana donosnost povečevala predvsem pri obveznicah perifernih držav Evrope. Z zmago proevropske stranke na nizozemskem, predvsem pa po zmagi Macrona na francoskih parlamentarnih in predsedniških volitvah se je strah vlagateljev že nekoliko polegel, kreditni pribitki pa so se začeli zmanjševati. Kljub politični napetosti glede Severne Koreje, zapletom glede Brexita, parlamentarnim volitvam v Nemčiji in referendumu v Kataloniji se ta trend do konca leta ni bistveno spremenil.

Robustna gospodarska rast v evroobmočju, zniževanje brezposelnosti, visoko potrošniško zaupanje ter dobri poslovni rezultati podjetij podpirajo rast trgov in nadpovprečna vrednotenja. Ta so še nekoliko višja na ameriških trgih, kjer se kljub postopnemu zaostrovanju monetarne politike Fed-a pričakuje pozitivne vplive davčne reforme, ki bo razbremenila podjetja.

Ohlapna denarna politika centralnih bank se z izjemo ameriškega Fed-a in angleške centralne banke, ki postopoma zvišujeta obrestne mere, nadaljuje. V luči spodbudnih gospodarskih razmer v evrskem območju, vendar še vedno šibkih inflacijskih pričakovanj ohranja ECB denarno politiko nespremenjeno pri nič odstotkih. Program odkupa obveznic bodo z januarjem 2018 zmanjšali s 60 na 30 milijard na mesec. Ta bo trajal vsaj do konca septembra 2018.

V nadaljevanju podajamo stanje finančnih naložb na dan 31. 12. 2017 po skupinah in v primerjavi s stanjem na koncu leta 2016.

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Izmerjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida		
Kratkoročni del		
Za trgovanje	1.793.308	5.044.940
Po poštenu vrednosti prek poslovnega izida	591.785	3.106.105
Dolgoročni del		
Po poštenu vrednosti prek poslovnega izida	5.982.459	881.245
	8.367.551	9.032.291
V posesti do zapadlosti v plačilo		
Dolgoročni del	15.266.895	23.871.677
	15.266.895	23.871.677
Za prodajo razpoložljiva		
Dolgoročni del	189.488.345	177.775.459
Kratkoročni del	9.137.627	17.290.373
	198.625.971	195.065.832
Finančne naložbe v posojila in druge finančne terjatve		
Dolgoročni del	7.767.539	5.345.547
Kratkoročni del	32.977.238	30.818.807
	40.744.777	36.164.354
Izvedeni finančni instrumenti	243.537	-
Skupaj	263.248.732	264.134.153

V sestavi finančnih sredstev ima Skupina na dan 31.12.2017 za 243.537 evrov izvedenega finančnega instrumenta (interest rate swap – IRS). Ta je namenjen zaščiti variabilnega dela obrestne mere izdane obveznice zavarovalnice (ADRS Float 05/24/26) in je vrednoten po poštenu vrednosti.

Zastavljenih vrednostnih papirjev kot jamstvo za obveznost v letu 2017 ni bilo (za leto 2016 pa je vrednost znašala 7.116.350 evrov).

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida – v posesti za trgovanje

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Lastniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji	708.526	337.292
Dolžniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji:		
– s fiksno obrestno mero	-	1.650.374
Državne obveznice	1.084.782	3.057.275
Skupaj	1.793.308	5.044.940

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida – ob takojšnjem pripoznanju

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Lastniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji	289.899	289.584
Dolžniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji:		
– s fiksno obrestno mero	6.284.345	3.697.766
Skupaj	6.574.243	3.987.350

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Dolžniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji:		
– s fiksno obrestno mero	3.566.065	12.089.969
Državne obveznice	11.700.830	11.781.708
Skupaj	15.266.895	23.871.677

Stanje vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev finančnih sredstev v posesti do zapadlosti v plačilo se je v letu 2017 znižalo predvsem zaradi zapadanja tovrstnih finančnih sredstev.

Efektivne obrestne mere za dolžniške instrumente, ki se ne merijo po pošteni vrednosti:

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Dolžniški vrednostni papirji		
- v posesti do zapadlosti v plačilo	5,65%	5,65%

Tržno vrednost naložb skupine v posesti do zapadlosti razkrivamo v poglavju 8.2.5 v tabeli Finančna sredstva po hierarhiji poštene vrednosti.

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Lastniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji	20.920.732	16.249.505
Netržni vrednostni papirji	19.523.161	15.902.912
	40.443.893	32.152.417
Dolžniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji:		
– s fiksno obrestno mero	29.383.880	32.586.715
Netržni vrednostni papirji:		
– s fiksno obrestno mero	3.969.183	138.363
Državne obveznice	124.829.015	130.188.337
Skupaj	198.625.971	195.065.832

Za prodajo razpoložljiva sredstva so na dan 31. 12. 2017 višja glede na leto prej, predvsem zaradi povečanega vlaganja sredstev v lastniške vrednostne papirje. Vrednost dolžniških vrednostnih papirjev se je znižala predvsem zaradi prodaj in zapadanja.

Za prodajo razpoložljiva sredstva so bila v letu 2017 slabljena v znesku 492.992 evrov (2016: 6.402.849 evrov). Oslabitev se v izkazu poslovnega izida izkazuje med odhodki iz naslova slabitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev.

Finančne naložbe v posojila in depozite

(v EUR)	Posojila / depoziti 31. 12. 2017	Popravek vrednosti 31. 12. 2017	Skupaj na 31. 12. 2017	Posojila / depoziti 31. 12. 2016	Popravek vrednosti 31. 12. 2016	Skupaj 31. 12. 2016
Dolgoročna posojila						
Fizičnim osebam	609.929	-	609.929	605.058	-	605.058
Drugim družbam	3.755.139	-	3.755.139	1.615.828	-	1.615.828
Povezanim družbam	2.499.980	-	2.499.980	2.003.823	-	2.003.823
Kratkoročna posojila						
Fizičnim osebam	1.266.277		1.266.277	1.138.067		1.138.067
Drugim družbam	16.170.895	(11.747.100)	4.423.795	19.329.610	(8.781.530)	10.548.080
Povezanim družbam	26.802.413	-	26.802.413	17.815.070	-	17.815.070
Depoziti pri bankah						
Dolgoročni	902.491	-	902.491	1.122.524	-	1.122.524
Kratkoročni	355.181	-	355.181	1.312.892	-	1.312.892
Skupaj posojila in depoziti pri bankah	52.362.305	(11.747.100)	40.615.204	44.942.872	(8.781.530)	36.161.342
Terjatve za dividende	129.572	-	129.572	3.012	-	3.012
Skupaj	52.491.877	(11.747.100)	40.744.777	44.945.884	(8.781.530)	36.164.354

Slabitev vrednosti posojil

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Stanje 1.1.	8.781.530	8.037.366
Slabitve v letu	2.662.291	498.790
Ostala povečanja	303.280	245.373
Stanje 31.12.	11.747.100	8.781.530

Skupina je v letu 2017 slabila posojila v znesku 2.662.292 evrov (2016: 498.791 evrov). Odhodki iz slabitev so v izkazu poslovnega izida zavedeni med drugimi odhodki (pojasnilo 10.27).

Efektivna obrestna mera posojil in depozitov:

(v %)	2017 (v %)	2016 (v %)
Dolgoročna posojila	1,75-5,00	3,20-5,00
Kratkoročna posojila	1,42-8,00	1,45-8,00
Posojila povezanim osebam	0,94-3,70	0,936-8,00
Dolgoročni depoziti	1,98	1,98
Kratkoročni depoziti	1,72	1,72

Gibanje finančnih sredstev

(v EUR)	Izmerjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida - ob takojšnjem pripoznanju	Izmerjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida - v posesti za trgovanje	Razpoložljiva za prodajo	V posesti do zapadlosti v plačilo	Skupaj
Stanje 1.1. 2017	3.987.350	5.044.940	195.065.832	23.871.677	227.969.799
Tečajne razlike	7.726	67.660	(277.868)	8.012	(194.470)
Pridobitve, nakupi	2.580.753	7.086.612	111.863.447	-	121.530.812
Sprememba poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečaj)	(1.158)	(3.465)	2.565.604	-	2.560.980
Sprememba poštene vrednosti (+/-) preko PPPK (tržni tečaj)	-	-	125.013	-	125.013
Povečanje zaradi obresti	3.473	171.038	2.543.897	1.096.930	3.815.337
Prodaje, odtujitve, prejete obresti	(3.900)	(10.781.592)	(114.095.329)	(8.173.241)	(133.054.061)
Oslabitev na nižjo pošteno vrednost - preko IPI	-	-	(492.992)	-	(492.992)
Prenosi med kategorijami	-	208.114	1.328.368	(1.536.482)	-
Stanje 31. 12. 2017	6.574.243	1.793.307	198.625.971	15.266.896	222.260.418
Stanje 1.1. 2016	7.759.591	11.550.738	168.026.011	25.435.851	212.772.191
Tečajne razlike	662	(44.695)	(197.017)	5.122	(235.929)
Pridobitve, nakupi	480.147	4.614.990	141.864.918	-	146.960.055
Sprememba poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečaj)	101.593	20.637	8.566.030	-	8.688.260
Sprememba poštene vrednosti (+/-) preko PPPK (tržni tečaj)	-	-	(1.284.114)	-	(1.284.114)
Povečanje zaradi obresti	161.023	335.679	2.812.272	-	3.308.975
Prodaje, odtujitve, prejete obresti	(4.515.666)	(11.432.409)	(118.319.419)	(1.569.296)	(135.836.790)
Oslabitev na nižjo pošteno vrednost - preko IPI	-	-	(6.402.849)	-	(6.402.849)
Stanje 31. 12. 2016	3.987.350	5.044.940	195.065.832	23.871.677	227.969.800

10.6 Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Gibanje vrednost naložb zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje je bilo pretežno vezano na gibanje delniških naložb oz. delniških investicijskih skladov. Izboljšanje globalnega gospodarskega okolja in rast dobičkonosnosti podjetij so pripomogle k temu, da so skoraj vsi naložbeni razredi zaključili leto 2017 v pozitivnih številkah. Nekoliko slabši zaključek leta je bil za vlagatelje v bolj konzervativne naložbe in plemenite kovine.

Struktura naložb zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Po poštenu vrednosti skozi PI - ob takojšnjem pripoznanju	286.080.277	270.183.073
Lastniški vrednostni papirji	230.673.435	222.437.516
Tržni vrednostni papirji	230.673.435	222.437.516
Dolžniški vrednostni papirji	55.406.842	47.745.557
Tržni vrednostni papirji:	55.406.842	45.845.557
Državne obveznice	-	1.900.000
Posojila in depoziti pri bankah	18.493.850	16.784.175
Posojila	18.493.850	16.784.175
Denarna sredstva - depoziti na odpoklic	404.000	634.182
Skupaj	304.978.127	287.601.430

Naložbe v korist življenjskih zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, znašajo 304.978.131 evrov. Gre za enote vzajemnih skladov, tržnih ETFS skladov, notranjih skladov KD Dirigent, Aktivni naložbeni paket, KD Vrhunski, Aktivni AS in strukturiranih vrednostnih papirjev izdajateljev DEUTSCHE BANK LONDON in BNP Paribas, skladno z izbiro zavarovalcev. Sredstva zavarovancev DEUTSCHE BANK LONDON, znašajo skupaj 1.789.086 evrov, sredstva naložena v produkte BNP Paribas pa 53.617.755 evrov. Ta so naložena v strukturirane vrednostne papirje z vezavo na izbrane indekse. Jamstvo za izplačilo 100 % nominalne vrednosti glavnice naložbe v produkte DEUTSCHE BANK LONDON daje Deutsche Bank AG London. Za naložbene produkte BNP Paribas se jamstvo giblje od 75 do 100 % nominalne vrednosti glavnice. Za te produkte jamči BNP Paribas Pariz.

Gibanje finančnih sredstev življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Vpliv na kapital	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Stanje 1. 1.	287.601.433	263.760.340
Povečanje	56.747.805	51.616.816
Zmanjšanje	(60.464.169)	(52.815.325)
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečaj)	20.917.162	26.121.278
Nakazilo depozita	49.270.147	64.873.617
Črpanje depozita	(49.058.107)	(66.033.231)
Pripis obresti	110.903	(6)
Tečajne razlike	(147.046)	77.941
Stanje 31. 12.	304.978.128	287.601.430

10.7 Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen na pozavarovalnice in sozavarovanje**Delež po(so)zavarovateljev v zavarovalno-tehničnih rezervacijah**

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
- iz zavarovalnih pogodb za nastale in prijavljene škode	7.669.420	7.757.979
- iz zavarovalnih pogodb za nastale, neprijavljene škode	1.146.768	2.069.197
Skupaj dolgoročni del	8.816.188	9.827.176
- prenosne premije	1.013.967	640.560
- iz zavarovalnih pogodb za nastale in prijavljene škode	7.049.266	5.906.588
- iz zavarovalnih pogodb za nastale, neprijavljene škode	824.765	1.024.991
Skupaj kratkoročni del	8.887.998	7.572.140
Skupaj	17.704.187	17.399.316

10.8 Sredstva iz finančnih pogodb**Sredstva iz finančnih pogodb**

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Finančne naložbe	7.928.201	3.574.846
Denar in denarni ustrezniki	962.132	1.178.300
Ostala sredstva	-	44
Skupaj	8.890.333	4.753.190

Med sredstvi iz finančnih pogodb konec leta 2017 prevladujejo naložbe v skupino finančnih sredstev merjenih po poštenu vrednosti skozi poslovni izid- ob takojšnjem pripoznanju.

Sredstva iz finančnih pogodb – struktura finančnih naložb

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Po poštenu vrednosti skozi PI - ob takojšnjem pripoznanju	5.686.307	-
Lastniški vrednostni papirji	4.846.613	-
Tržni vrednostni papirji	4.846.613	-
Dolžniški vrednostni papirji	839.694	-
Tržni vrednostni papirji:	403.988	-
Državne obveznice	435.706	-
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	2.238.308	3.574.058
Lastniški vrednostni papirji	1.647.658	3.000.875
Tržni vrednostni papirji	1.647.658	3.000.875
Dolžniški vrednostni papirji	590.650	573.183
Državne obveznice	590.650	573.183
Finančne terjatve	3.585	789
Skupaj	7.928.201	3.574.846

Gibanje finančnih naložb iz finančnih pogodb

(v EUR)	2017	2016
Stanje 1. 1.	3.574.846	
Povečanje (nakup)	6.241.286	4.960.974
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečaji)	425.025	-
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko presežka iz prevred. (tržni tečaji)	67.276	63.467
Povečanje zaradi obresti	10.933	-
Zmanjšanje (prodaja)	(2.464.198)	(1.449.595)
Tečajne razlike	73.034	-
Stanje 31.12.	7.928.201	3.574.846

10.9 Terjatve

(v EUR)	2017	2016
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	17.736.086	18.914.437
kosmata vrednost	34.553.357	37.475.507
popravek vrednosti	(16.817.271)	(18.561.071)
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	2.165.695	1.772.993
kosmata vrednost	2.335.698	1.931.179
popravek vrednosti	(170.003)	(158.186)
Terjatve za odmerjeni davek (DDPO)	2.318.724	107.121
DRUGE TERJATVE	16.742.333	14.693.034
Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov	1.039.693	896.871
kosmata vrednost	1.119.928	971.316
popravek vrednosti	(80.235)	(74.445)
Terjatve za regrese	3.546.272	4.414.505
kosmata vrednost	21.998.477	24.405.190
popravek vrednosti	(18.452.204)	(19.990.685)
Poslovne terjatve do države	403.145	582.720
kosmata vrednost	403.145	583.482
popravek vrednosti	-	(762)
Poslovne terjatve za dane predujme	247.012	250.604
kosmata vrednost	274.409	274.720
popravek vrednosti	(27.397)	(24.115)
Druge kratkoročne poslovne terjatve	11.049.081	8.089.571
kosmata vrednost	14.731.488	10.110.038
popravek vrednosti	(3.682.407)	(2.020.466)
Dolgoročne terjatve	457.129	458.762
Skupaj terjatve	38.962.838	35.487.585

Stanje terjatev je na dan 31. 12. 2017 v primerjavi s stanjem predhodnega leta višje za 3.475.253 evrov v glavnem zaradi višjih terjatev za odmerjeni davek od dohodka pravnih oseb (skrajšano DDPO), ki znaša na koncu obračunskega obdobja 2.318.724 evrov. Na nastanek terjatev za DDPO je v letu 2017 vplival zaključek likvidacije družbe AS neživотно osiguranje a. d. o., Beograd. Po likvidaciji so se namreč pripoznale vse slabitve iz preteklih let, zaradi česar so se sprostile predhodno oblikovane odložene terjatve za davek in pripoznale med terjatve za DDPO v obračunskem letu v neto vrednosti po upoštevanju vseh obveznosti obračunskega obdobja in vplačane akontacije za DDPO v letu 2017.

V strukturi terjatev s 46- odstotnim deležem prevladujejo terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov, ki se nanašajo na terjatve, ki jih Skupina izkazuje do zavarovancev iz naslova sklenjene zavarovalne premije. V primerjavi s preteklim letom so se te terjatve konec leta 2017 znižale za 1.178.351 evrov.

Za 2.049.299 evrov so višje tudi druge terjatve, med katerimi so k skupnemu zvišanju prispevale zlasti višje druge poslovne terjatve. Te so v primerjavi s preteklim letom višje za 2.959.509 evrov v glavnem zaradi ne zapadlih terjatev, ki jih ima Skupina na dan 31. 12. 2017 odprte na račun prodaje naložbene nepremičnine konec leta 2017.

Skupina v vsakem obračunskem obdobju preverja ustreznost ocen poštene - udenarljive vrednosti terjatev in sicer na osnovi dejansko realiziranih denarnih tokov v zadnjem predhodno opazovanem časovnem obdobju za posamezno vrsto terjatev izdela oceno iztržljive vrednosti (velja za terjatve iz zavarovalne premije in regresne terjatve). Če pa tovrstni podatki niso na razpolago, se projekcija izdela na osnovi drugih verodostojnih izhodišč.

Gibanje popravkov vrednosti terjatev

(v EUR)	Terjatve iz zavarovalnih poslov	Regresne terjatve	Ostale terjatve	Skupaj
Stanje 1. januarja 2016	18.536.312	19.506.806	2.222.305	40.265.423
Spremembe med letom	257.390	483.879	(176.961)	564.307
Stanje 31. decembra 2016	18.793.702	19.990.685	2.045.344	40.829.730
Stanje 1. januarja 2017	18.793.702	19.990.685	2.045.344	40.829.730
Spremembe med letom	(1.726.193)	(1.538.480)	(1.664.460)	(4.929.133)
Stanje 31. decembra 2017	17.067.509	18.452.204	3.709.804	39.229.517

10.10 Druga sredstva

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Zaloge	17.747.564	16.728.043
Nepremičnine v izgradnji za trg	17.736.893	16.719.236
Drugo	10.671	8.807
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj (DAC)	4.651.473	4.709.121
Dolgoročni razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj	140.581	131.806
Kratkoročni razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj	4.510.892	4.577.315
Aktivne časovne razmejitve	1.367.533	1.624.264
Kratkoročno odloženi stroški	964.878	1.124.262
Kratkoročno nezaračunani prihodki	402.654	500.002
Skupaj	23.766.569	23.061.428

Zaloge

Med nepremičninami v izgradnji za trg Skupina izkazuje nepremičninski projekt "Šumi" v Ljubljani. Med drugimi zalogami Skupina izkazuje zaloge drobnega materiala. Zaloge so zastavljene za zavarovanje prejetega posojila v višini 17.719.344 evrov.

Na dan 31. 12. 2016 je bila za namene računovodskega poročanja opravljena ocena vrednosti odvisne družbe, ki razvija nepremičninski projekt "Šumi" s strani neodvisnega ocenjevalca. Metoda, uporabljena za ocenjevanje vrednosti, je metoda reziduala stavbnega zemljišča. Pomembne predpostavke v vrednotenju so bile tržne najemnine lokalov (8-25eur/m²), tržne najemnine poslovnih prostorov (16,5m²), najemnine parkirnih mest (120eur) in cene stanovanjskih površin (3.500 -4.200 eur/m²). V letu 2017 nova cenitev projekta Šumi ni bila naročena. Zunanji pooblaščen ocenjevalec je na podlagi analize ocenil, da se tržne razmere na segmentu obravnavanih tipov nepremičnin niso toliko spremenile, da bi zahtevale detajlne analize in novo oceno vrednosti.

10.11 Denar in denarni ustrezniki

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Denarna sredstva v blagajni in na računih	11.979.003	7.045.640
Depoziti	8.819.270	4.719.102
Skupaj	20.798.273	11.764.741

Efektivna obrestna mera bančnih depozitov na odpoklic je bila v letu 2017 od 0,00 - 0,02% (2016: od 0,01 - 0,78%).

10.12 Kapital

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Osnovni kapital	89.321.983	89.321.983
Kapitalske rezerve	812.097	1.518.520
Rezerve iz dobička	2.447.616	2.447.616
Zakonske rezerve	22.787	22.787
Rezerve za lastne deleže	2.424.829	2.424.829
Lastne delnice	(2.424.829)	(2.424.829)
Prevedbene razlike	(1.237.830)	(4.169.437)
Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti	362.655	385.794
Zadržani dobički	34.383.909	34.514.578
SKUPAJ	123.665.602	121.594.226
Manjšinski kapital	211.300	309.866

Osnovni kapital

Osnovni kapital je 31. 12. 2017 znašal 89.321.983 evrov in je razdeljen na 2.675.640 rednih imenskih delnic (2016: 2.675.640). Lastniki rednih delnic imajo glasovalno pravico in so upravičeni do dividende. Z rednimi delnicami se trguje na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev od leta 2001.

Rezerve iz dobička

- zakonske rezerve,
- rezerve za lastne deleže.

Skupina je 31. 12. 2017 izkazovala 2.447.616 evrov rezerv iz dobička, od tega 22.787 evrov zakonskih rezerv (2016: 22.787) in 2.424.829 evrov rezerv za lastne deleže (2016: 2.424.829).

Lastne delnice

V letu 2017 se je povečalo število lastnih delnic, saj je matična družba oktobra 2017 v zastavo prejela 200.000 lastnih delnic. Na dan 31. 12. 2017 je tako imela Skupina v lasti 262.201 lastno delnico KDHR (2016: 62.201).

Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti in zadržani dobički

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Uskupinjevalni popravek kapitala	(1.237.830)	(4.169.437)
Presežek iz prevrednotenja – finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo	362.655	385.794
Zadržani dobički	34.383.909	34.514.578
Skupaj	33.508.735	30.730.935

Gibanje rezerv, nastalih zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti

(v EUR)	Finančne naložbe razpoložljive za prodajo	Izvedeni finančni instrumenti	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojsinske programe	Uskupinjevalni popravek kapitala- tečajne razlike	Skupaj
Stanje 1. 1. 2016	1.364.240	-	(38.989)	(3.847.144)	(2.521.893)
Prevrednotenje – bruto	(1.284.114)	-	38.989	(322.293)	(1.567.418)
Prevrednotenje – davek	305.668	-	-	-	305.668
Stanje 31.12.2016	385.794	-	-	(4.169.437)	(3.783.643)
Stanje 1. 1. 2017	385.794	-	-	(4.169.437)	(3.783.643)
Prevrednotenje – bruto	125.013	-	-	2.931.607	3.056.620
Prevrednotenje – davek	(148.152)	-	-	-	(148.152)
Stanje 31.12.2017	362.655	-	-	(1.237.830)	(875.175)

Zadržani dobički

Končno stanje čistega dobička tekočega leta večinskih lastnikov Skupine znaša 2.517.656 evrov (2016: 2.272.182 evrov). Skupaj s prenesenim izidom iz preteklih let so znašali zadržani dobički 31. 12. 2017 34.383.909 evrov (2016: 34.514.578 evrov).

10.13 Podrejene obveznosti

Hčerinska družba Adriatic Slovenia je 24. maja 2016 izdala podrejeno obveznico Floating Rate Subordinated Notes due 2026 (skrajšano: ADRIS Float 05/24/2026) v nominalni vrednosti 50.000.000 evrov.

Obveznica ima status podrejenega dolga z naslednjimi lastnostmi:

- datum izdaje je 24. maj 2016,
- datum dospelja zadnjega kupona in glavnice je 24. maj 2026,
- nominalna vrednost izdaje je 50.000.000 evrov,
- celotna izdaja obveznic obsega 50.000 lotov za vrednost enega lota 1.000 evrov,
- obveznice so bile v celoti prodane,
- obrestna mera je 3-mesečni EURIBOR + pribitek 7,800 %, ki je fiksni,
- skladno z amortizacijskim načrtom je frekvenca izplačevanja obresti (kuponov) četrtletna, in sicer 24. februarja, 24. maja, 24. avgusta in 24. novembra,
- glavnica bo v celoti izplačana ob zapadlosti.

Izdane obveznice so izkazane po odplačni vrednosti. Stanje podrejenih obveznosti na dan 31. 12. 2017 znaša 49.525.147 evrov. Obveznice so evidentirane med premoženjskimi zavarovanji v višini 22.781.568 evrov in med življenjskimi zavarovanji v višini 26.743.579 evrov. Do 24. 11. 2017 je Skupina izplačala upnikom obresti v višini 3.953.500 evrov.

Gibanje izdanih obveznic

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Stanje 1. 1.	49.453.316	-
Izdaja obveznic	-	50.000.000
Stroški, povezani z izdajo obveznic	-	(947.771)
Natečene obresti	4.025.330	2.394.088
Izplačane obresti	(3.953.500)	(1.993.000)
Stanje na koncu	49.525.147	49.453.317

Obveznice so bile ob izdaji uvrščene na Irsko borzo (Irish Stock Exchange). Obveznosti iz navedene emisije obveznic so ob stečaju oziroma likvidaciji zavarovalnice podrejene čistim dolžniškim instrumentom in so izplačane šele, ko so izplačane vse nepodrejene obveznosti do upnikov iz zavarovalnih pogodb in drugih poslovnih razmerij. Izdane obveznice ne vsebujejo pravice imetnika do predčasne unovčitve terjatev pred roki, ki so določeni z amortizacijskim načrtom. Obveznice ni mogoče zamenjati za druge vrste vrednostnih papirjev ali konvertirati v katero drugo obveznost. Obveznice se lahko odpokličejo po petih letih.

10.14 Zavarovalno-tehnične rezervacije

Zavarovalno-tehnične rezervacije (obveznosti iz zavarovalnih pogodb) - kosmate in čiste

(v EUR)	Kosmate + prejeto sozavarovanje na 31. 12. 2017	Pozavarovanje + oddano sozavarovanje na 31. 12. 2017	Čiste na 31. 12. 2017	Kosmate + prejeto sozavarovanje na 31. 12. 2016	Pozavarovanje + oddano sozavarovanje na 31. 12. 2016	Čiste na 31. 12. 2016
v EUR						
Prenosne premije	42.396.717	962.859	41.433.858	41.972.462	599.336	41.373.126
Škodne rezervacije za	103.620.255	16.467.399	87.162.855	101.444.787	16.469.614	84.975.174
- prijavljene škode	55.775.809	14.485.863	41.289.946	51.890.008	13.375.839	38.514.169
- neprijavljene škode	47.844.446	1.971.536	45.872.909	49.554.779	3.093.774	46.461.005
Rezervacije za bonuse in popuste	453.746	-	453.746	581.113	-	581.113
Matematične rezervacije	172.372	-	172.372	118.305	-	118.305
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	43.402	-	43.402	391.903	-	391.903
Skupaj premoženjska zavarovanja	146.686.491	17.420.258	129.266.233	144.508.570	17.068.949	127.439.621
Prenosne premije	6.774.128	-	6.774.128	7.029.965	-	7.029.965
Škodne rezervacije za	5.406.298	-	5.406.298	6.194.080	-	6.194.080
- prijavljene škode	622.147	-	622.147	576.358	-	576.358
- neprijavljene škode	4.784.151	-	4.784.151	5.617.722	-	5.617.722
Rezervacije za bonuse in popuste	109	-	109	832	-	832
Matematične rezervacije	40.136	-	40.136	8.082	-	8.082
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	32.586	-	32.586	180.132	-	180.132
Skupaj zdravstvena zavarovanja	12.253.257	-	12.253.257	13.413.092	-	13.413.092
Prenosne premije	355.159	51.109	304.050	380.444	41.226	339.218
Škodne rezervacije za	5.191.131	232.824	4.958.308	4.621.369	289.145	4.332.224
- prijavljene škode	1.901.406	232.824	1.668.582	1.716.578	288.728	1.427.850
- neprijavljene škode	3.289.725	-	3.289.725	2.904.791	417	2.904.374
Matematične rezervacije	107.377.776	-	107.377.776	107.124.136	-	107.124.136
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	-	-	0	11.307	-	11.307
Skupaj življenjska zavarovanja	112.924.066	283.933	112.640.133	112.137.256	330.371	111.806.885
Skupaj obveznosti iz zavarovalnih pogodb	271.863.814	17.704.191	254.159.623	270.058.918	17.399.320	252.659.598

Razkritja zavarovalno-tehnične rezervacije ne vključujejo škodnih rezervacij v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje v višini 1.336.513 evrov. Te škodne rezervacije so vključene v razkritjih zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje ločeno v naslednjem poglavju (glej poglavje 10.15).

Gibanje zavarovalno tehničnih rezervacij

(v EUR)	Kosmate 2017	Pozavarovanje 2017	Čiste 2017	Kosmate 2016	Pozavarovanje 2016	Čiste 2016
Gibanje prenosne premije						
Stanje 1. 1.	49.382.871	640.562	48.742.309	50.223.068	812.370	49.410.697
Povečanje obveznosti	48.869.722	1.013.968	47.855.754	48.503.919	783.218	47.720.701
Zmanjšanje obveznosti	48.726.589	640.562	48.086.027	49.344.116	955.027	48.389.089
Stanje 31. 12.	49.526.004	1.013.968	48.512.036	49.382.871	640.560	48.742.310
Gibanje matematičnih rezervacij						
Stanje 1. 1.	107.250.524	-	107.250.524	102.765.143	-	102.765.143
Povečanje v obdobju	15.210.091	-	15.210.091	16.054.294	-	16.054.294
Zmanjšanje v obdobju	15.093.254	-	15.093.254	12.299.640	-	12.299.640
Sprememba za DPF del tekočega leta	222.923	-	222.923	730.727	-	730.727
Stanje 31. 12.	107.590.283	-	107.590.283	107.250.524	-	107.250.524
Gibanje škodne rezervacije						
Prijavljene škode	54.182.944	13.664.568	40.518.376	54.193.964	12.516.814	40.745.462
Neprijavljene škode	58.077.294	3.094.191	54.983.102	62.711.688	4.689.602	57.577.554
Stanje 1. 1.	112.260.238	16.758.759	95.501.479	116.905.651	17.206.417	98.323.016
Zmanjšanje rezervacije zaradi izplačil	36.627.890	2.297.717	34.330.173	41.104.638	5.211.965	34.261.204
Sprememba rezervacije iz predhodnih let +/-	(7.767.965)	(373.014)	(7.394.951)	(9.914.043)	2.650.090	(12.564.133)
Povečanje rezervacije tekočega leta	46.353.303	2.602.196	43.751.108	46.373.268	2.114.217	44.003.799
Prijavljene škode	58.299.362	14.718.687	43.580.675	54.182.944	13.664.568	40.518.376
Neprijavljene škode	55.918.323	1.971.536	53.946.787	58.077.294	3.094.191	54.983.102
Stanje 31. 12.	114.217.685	16.690.223	97.527.462	112.260.238	16.758.759	95.501.479
Gibanje druge zavarovalno-tehnične rezervacije						
Stanje 1. 1.	1.165.286	-	1.165.286	1.340.922	-	1.340.922
Povečanje v obdobju	495.617	-	495.617	968.350	-	968.350
Zmanjšanje v obdobju	1.131.060	-	1.131.060	1.143.985	-	1.143.985
Stanje 31. 12.	529.843	-	529.843	1.165.286	-	1.165.286

10.15 Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

(v EUR)	Kosmate + prejeto sozavarovanje na 31. 12. 2017	Pozavarovanje + oddano sozavarovanje na 31. 12. 2017	Čiste na 31. 12. 2017	Kosmate + prejeto sozavarovanje na 31. 12. 2016	Pozavarovanje + oddano sozavarovanje na 31. 12. 2016	Čiste na 31. 12. 2016
Škodne rezervacije za	1.336.512	-	1.336.512	1.836.888	-	1.836.888
- prijavljene škode	1.336.512	-	1.336.512	1.836.888	-	1.836.888
- neprijavljene škode	-	-	-	-	-	-
Rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	301.043.281	-	301.043.281	282.619.438	-	282.619.438
Skupaj življenjska zav. z naložb. tveganjem	302.379.792	-	302.379.792	284.456.325	-	284.456.325

Stanje škodnih rezervacij za zavarovance, ki prevzemajo naložbeno tveganje se je v primerjavi s koncem leta 2016 znižalo zaradi izplačila doživetij, ki so bila na ta dan še v škodnih rezervacijah. Večina teh polic je imela doživetje s 1. 12. 2016.

Gibanje zavarovalno-tehničnih rezervacij v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

(v EUR)	Kosmate 2017	Pozavarovanje 2017	Čiste 2017	Kosmate 2016	Pozavarovanje 2016	Čiste 2016
Gibanje škodne rezervacije						
Prijavljene škode	1.836.888	-	1.836.888	428.850	-	428.850
Neprijavljene škode	-	-	-	-	-	-
Stanje 1. 1.	1.836.888	-	1.836.888	428.850	-	428.850
Zmanjšanje rezervacije zaradi izplačil	1.304.409	-	1.304.409	181.932	-	181.932
Sprememba rezervacije iz predhodnih let +/-	(8.839)	-	(8.839)	(48.559)	-	(48.559)
Povečanje rezervacije tekočega leta	812.872	-	812.872	1.638.529	-	1.638.529
Prijavljene škode	1.336.512	-	1.336.512	1.836.888	-	1.836.888
Neprijavljene škode	-	-	-	-	-	-
Stanje 31. 12.	1.336.512	-	1.336.512	1.836.888	-	1.836.888
Gibanje rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje						
Stanje 1. 1.	282.619.438	-	282.619.438	259.697.710	-	259.697.710
Povečanje ob pripojitvi družb	-	-	-	-	-	-
Izstop odvisne družbe	-	-	-	-	-	-
Povečanje v obdobju	57.262.561	-	57.262.561	57.909.316	-	57.909.316
Zmanjšanje v obdobju	38.838.717	-	38.838.717	34.987.588	-	34.987.588
Stanje 31. 12.	301.043.281	-	301.043.281	282.619.438	-	282.619.438

10.16 Druge rezervacije

Druge rezervacije

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	2.950	2.000
Rezervacije iz naslova dolgoročno vnaprej vračunanih stroškov	58.535	44.826
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	4.622.547	4.092.803
Skupaj	4.684.031	4.139.629

Gibanje rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine

(v EUR)	Rezervacije za zasluške zaposlencev 31.12.2017	Rezervacije za zasluške zaposlencev 31.12.2016
Stanje 1.1.	4.092.803	4.051.208
Vstop odvisne družbe	-	-
Izstop odvisne družbe	-	(6.377)
Povečanje v tekočem obdobju	403.528	349.097
Zmanjšanje zaradi izplačanih odpravnin in jubilejnih nagrad	(402.416)	(625.142)
Aktuarski dobički/izgube	527.300	329.622
Prilagoditve za izkušnje	105.763	191.023
Vpliv sprememb predpostavk	421.537	138.599
Druge spremembe	1.332	(5.605)
Stanje 31.12.	4.622.547	4.092.803

Spremembe rezervacij za neizkoriščene dopuste in jubilejne nagrade se v celoti pripoznajo v izkazu poslovnega izida v okviru obratovalnih stroškov. Enako velja tudi za spremembe rezervacij za odpravnine ob upokojitvi, razen aktuarskih dobičkov oziroma izgub, ki se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu.

V izračunu za leto 2017 so bile uporabljene drugačne predpostavke glede diskontne stopnje in pričakovane rasti plač, kot v izračunu za leto 2016, ki pa na skupne vrednosti niso pomembneje vplivale.

Glavne predpostavke, vključene v izračun rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, so:

- diskontna stopnja 1,007% (31. 12. 2016: 0,747 %)
- pričakovana rast plač, vključno s pričakovano rastjo plač zaradi napredovanj 3,6 % (31.12.2016: 2,2 %),
- pričakovana smrtnost je izražena s slovenskimi tablicami iz leta 2007 (enako na dan 31. 12. 2016),
- bodoča fluktuacija je določena glede na starost zaposlenih, in sicer za starostno skupino od 20 do 30 let 18 %, za starostno skupino od 30 do 40 let 10 % in 5 % za starejše od 40 let (enako na dan 31. 12. 2016).

Zneski rezervacij v letu 2017 vsebujejo tudi davke in prispevke. Učinek sprememb predpostavk je znašal 163.160 evrov.

Gibanje drugih dolgoročnih rezervacij

(v EUR)	Gibanje drugih dolgoročnih rezervacij 2017	Gibanje drugih dolgoročnih rezervacij 2016
Stanje 1.1.	46.826	1.493.696
Vstop odvisne družbe	-	-
Izstop odvisne družbe	-	(237.751)
Povečanje v tekočem obdobju	51.904	2.000
Zmanjšanje v tekočem obdobju	(37.245)	(1.211.119)
Stanje 31.12.	61.485	46.826

10.17 Obveznosti iz finančnih pogodb

Obveznosti iz finančnih pogodb

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Obveznosti do pokojninskih varčevalcev	8.865.381	4.735.916
Obveznosti za vplačila	8.523.199	4.695.351
Obveznosti za donos sklada	342.182	40.565
Ostale obveznosti	24.952	17.274
Skupaj	8.890.333	4.753.190

Na dan 31. 12. 2017 znašajo vplačila varčevalcev 8.523.199 evrov in predstavljajo čisto premijo (vplačila kosmate premije zmanjšana za vstopne). Ti stroški/odhodki, ki bremenijo varčevalca, predstavljajo upravljavcu kritnih skladov pokojninsko varčevanje AS druge zavarovalne prihodke iz provizij. V 2017 je bilo zaračunanih 26.207 evrov vstopnih stroškov.

Donos, ki povečuje obveznost, je izračunan neto donos iz (kapitalskih dobičkov in izgub), ki je nastal ob upravljanju premoženja, zmanjšan za stroške upravljanja. Med ostalimi obveznostmi Skupina vodi kratkoročne obveznosti iz poslovanja.

Gibanje obveznosti iz finančnih pogodb do pokojninskih varčevalcev

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Stanje 01.01.	4.735.916	-
Povečanje v obdobju	4.395.273	4.767.687
za vplačila	4.091.488	4.727.130
za dosežen donos	303.785	40.557
Zmanjšanje v obdobju	265.808	31.770
za izplačila (odkup)	263.640	31.770
za dosežen donos	2.168	-
Stanje 31.12.	8.865.381	4.735.916

Letni donos varčevalcev, za katerega se povečuje obveznost Skupine, je bil v letu 2017 različen glede na vrsto pokojninskega varčevanja AS, in sicer:

- 7,61 % za kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Drzni do 50,
- 3,24 % kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Umirjeni med 50 do 60,
- 0,54 % dosežena (zajamčena 0,85 %) kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Zajamčeni od 60.

Mesečno, ob koncu obračunskega obdobja zavarovalnica izračuna zajamčeno vrednost premoženja in jo primerja z zajamčeno donosnostjo v višini 60 % povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje. Konec leta 2017 je zajamčena donosnost znašala 0,85 %. Zaradi nedoseganja zajamčene donosnosti v letu 2017 je zavarovalnica (kot upravljavalec pokojninskega varčevanja) v breme lastnih sredstev v okviru življenjskih zavarovanj na oblikovala za 11.131 evrov) dolgoročnih obveznosti po ZPIZ – 2.

10.18 Finančne obveznosti

(v EUR)	Dolgoročna	Kratkoročna	Skupaj na 31. 12. 2017	Dolgoročna	Kratkoročna	Skupaj 31. 12. 2016
Posojila pri bankah						
V Sloveniji	37.117.395	3.000.000	40.117.395	30.887.291	10.173.024	41.060.314
Izdane obveznice	2.168.980	141.309	2.310.289	2.794.980	142.877	2.937.857
Izvedeni finančni instrumenti	-	-	-	-	225	225
Skupaj	39.286.375	3.141.309	42.427.684	33.682.271	10.316.126	43.998.397

Bančna posojila v vrednosti 40.117.396 evrov (2016: 41.060.314 evrov) so zavarovana z delnicami odvisne družbe in zalogami.

Efektivne obrestne mere prejetih posojil

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Dolgoročna posojila	3,70%	3,20-5,60%
Kratkoročna posojila	3,70%	5,29%-7,00%

Skupina med finančnimi obveznostmi izkazuje še obveznost za obveznice KDH3 in KDH4. Obveznice KDH3 so bile izdane kot zamenjava za prednostne delnice KDHP v letu 2013. V letu 2015 pa je družba izdala novo emisijo obveznic z oznako KDH4.

Na skupščini družbe KD Group, d. d., 29. 8. 2013, je bilo izglasovano zmanjšanje osnovnega kapitala z umikom prednostnih delnic in njihovo zamenjavo z novoizdanimi obveznicami. Vsak imetnik prednostnih delnic KDHP je za posamezno delnico prejel eno novoizdano obveznico (KDH3) z nominalnim zneskom 20,00 evrov. Do prejema obveznic so bili upravičeni vsi delničarji, imetniki prednostnih delnic, ki so bili na dan vpisa sklepa o zmanjšanju osnovnega kapitala (15. 11. 2013) vpisani v delniško knjigo pri KDD – Centralni klirinško - depotni družbi, d. d. Obveznice KDH3 so bile izdane 16. 5. 2014.

Podatki o obveznici KDH3

	KDH3
Oznaka	KD Group d.d.
Izdajatelj	podrejena imenska obveznica
Vrsta vrednostnega papirja	nematerializirana
Oblika vrednostnega papirja	20,00 EUR
Nominalna vrednost	215.107
Število apoenov	4.302.140 EUR
Skupna nominalna vrednost	nespremenljiva
Vrsta obrestne mere	6,00 % p. a.
Višina letne obrestne mere	linearno
Način izračuna obresti	30. 6. 2024
Dospetje glavnice	enkrat letno
Zapadlost obresti	30. 6.
Dospetje kuponov	30. 6. 2015
Zapadlost prvega kupona	

Obveznice so bile vplačane:

- v denarju in sicer v evrski valuti;
- z nedenarno transakcijo z izročitvijo obveznic izdajatelja z oznako KDH1 ali z oznako KDH2 za novoizdane Obveznice z oznako KDH4, in sicer v razmerju ena obveznica z oznako KDH1 za eno obveznico z oznako KDH4 oziroma ena obveznica z oznako KDH2 za eno obveznico z oznako KDH4. Obveznice KDH1 in KDH2 so bile ob izdaji vplačane v denarju.

Podatki o obveznici KDH4

Oznaka	KDH4
Izdajatelj	KD Group d.d.
Vrsta vrednostnega papirja	navadna imenska obveznica
Oblika vrednostnega papirja	nematerializirana
Nominalna vrednost	100,00 EUR
Število apoenov	146.220
Skupna nominalna vrednost	14.622.000 EUR
Vrsta obrestne mere	spremenljiva
Višina letne obrestne mere	(6M) EURIBOR + 5,6 % p. a.
Način izračuna obresti	linearno
Dospetje glavnice	15. 12. 2021
Zapadlost obresti	dvakrat letno
Dospetje kuponov	15. 6. in 15. 12.
Zapadlost prvega kuponu	15. 6. 2015

Obveznice v lasti Skupine KD Group

Vseh izdanih obveznic z oznako KDH3 je 215.107 (v nominalni vrednosti 4.302.140), od tega jih je v lasti Skupine 106.658 (v nominalni vrednosti 2.133.160). V letu 2015 je skupina izdala še 146.220 obveznic z oznako KDH4 (v nominalni vrednosti 14.622.000). Celotna emisija obveznic KDH4 je v lasti Skupine.

Obveznosti za izdane obveznice ki so v lasti Skupine, Skupina ne izkazuje med finančnimi obveznostmi.

	Število 1. 1. 2017	Nabave/ Odtujitve	Število 31. 12. 2017	Število 1. 1. 2016	Nabave/ Odtujitve	Število 31. 12. 2016
Število obveznic:						
KDH3	75.358	31.300	106.658	74.638	720	75.358
KDH4	146.220	-	146.220	146.220	-	146.220
Skupaj	221.578	31.300	252.878	220.858	720	221.578

(v EUR)	Nominalna vrednost 01. 01. 2017	Nabave/ Odtujitve	Nominalna vrednost 31. 12. 2017	Nominalna vrednost 01. 01. 2016	Nabave/ Odtujitve	Nominalna vrednost 31. 12. 2016
KDH3	1.507.160	626.000	2.133.160	1.492.760	14.400	1.507.160
KDH4	14.622.000	-	14.622.000	14.622.000	-	14.622.000
Skupaj	16.129.160	626.000	16.755.160	16.114.760	14.400	16.129.160

10.19 Obveznosti iz poslovanja

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	5.263.745	3.900.504
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	2.162.268	1.955.039
Obveznosti za odmerjeni davek	69.051	766.361
Skupaj	7.495.064	6.621.903

Stanje obveznosti iz poslovanja se je na dan 31. 12. 2017 v primerjavi s predhodnim letom zvišalo za 13 %, v glavnem zaradi višjih obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov. Te so v primerjavi s koncem leta 2016 porasle zlasti zaradi trženja novega naložbenega zavarovanja Aktivni AS v decembru 2017. Nov produkt je začel veljati 1. 1. 2018, zato so bile decembrske obveznosti za predčasna vplačila v januarju 2018 zaprte in prenesene med sredstva zavarovancev z naložbenim tveganjem.

Skupina je za poslovno leto 2017 obračunala obveznost za odmerjen davek (DDPO) po 19 - odstotni veljavni davčni stopnji. Obveznost za odmerjeni davek je v zgornji tabeli razkrita v višini, kot je bila na koncu obračunana na ravni celotne Skupine.

10.20 Ostale obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Dolgoročne poslovne obveznosti	136.336	169.756
Dolgoročne varščine	120.704	140.704
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	15.632	29.052
Kratkoročne poslovne obveznosti	12.680.518	14.009.367
Obveznosti do dobaviteljev	3.024.304	3.281.748
Obveznosti do zaposlencev	2.961.521	3.103.265
Druge kratk. obveznosti iz zavarovalnih poslov	4.119.048	5.107.355
Obveznosti do države (razen davek od dobička)	1.205.836	820.083
Obveznosti za prejete predujme	11.181	13.423
Druge kratk. poslovne obveznosti	1.358.629	1.683.493
Pasivne časovne razmejitev	5.438.128	6.077.058
Kratkoročno odloženi prihodki	208.780	429.834
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	3.707.428	4.106.620
Vračunani stroški neizkoriščenega dopusta	1.521.919	1.540.604
Skupaj	18.254.982	20.256.181

Stanje drugih poslovnih obveznosti je konec leta 2017 za 2.011.119 evrov nižje glede na leto poprej.

K znižanju so prispevale predvsem druge kratkoročne obveznosti iz zavarovalnih poslov, ki so nižje za 988.306 evrov. Te kratkoročne obveznosti predstavljajo največji, 33 % delež in se nanašajo predvsem na;

- obveznosti, ki jih matična družba vodi do slovenskega zavarovalnega združenja za prispevke za kritje škod po neznanih in nezavarovanih vozilih in plovilih (stanje teh znaša 922.246 evrov; lani 1.020.000 evrov),
- obveznosti za davke na promet iz zavarovalnih poslov (stanje teh znaša 736.840 evrov; lani 728.753 evrov),
- obveznosti do drugih zavarovalnic iz izravnalne sheme dopolnilnega zavarovanja (stanje teh znaša 599.614 evrov; lani ni bilo obveznosti) in v največji meri
- na obveznosti za vračilo akontacije iz poračunanih pozavarovalnih provizij stanje teh znaša 1.443.742 evrov, lani 3.133.848 evrov).

Na znižanje konec leta 2017 je vplivalo v glavnem znižanje obveznosti za akontacijo poračunanih pozavarovalnih provizij z zapadlostjo v prihodnjih letih. Te obveznosti se oblikujejo na osnovi vsakokratnega škodnega rezultata v odvisnosti od pričakovanih skupnih škod. V obdobju od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 se je škodni rezultat pozavarovanja (za katerega je bila oblikovana obveznost za akontacijo v letu 2016) izboljševal in posledično se je obveznost za akontacijo poračunanih pozavarovalnih provizij znižala za 1.690.107 evrov.

Skupina ima med dolgoročnimi poslovnimi obveznostmi za 11.131 evrov dolgoročnih obveznosti po ZPIZ – 2 oblikovanih za varčevalce pokojninskih zavarovanj življenjskega cikla. Te dolgoročne obveznosti lahko zapadejo v plačilo tudi kasneje kot v petih letih (več v poglavju 10.17). Ostale dolgoročne obveznosti zapadejo prej kot v petih letih.

10.21 Čisti prihodki od zavarovalnih premij

2017

(v EUR)	Obračunane kosmate zavarovalne premije	Delež po (so)zavarovateljev v obračunani premiji	Sprememba kosmate prenosne premije	Sprememba prenosne premije za po (so)zavarovalni del	Čisti prihodki od zavarovalnih premij
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	39.501.418	(779.737)	(59.164)	1.233	38.663.750
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	34.350.324	(1.431.842)	10.845	-	32.929.326
Nezgodno zavarovanje	17.009.496	(489.073)	192.041	163.020	16.875.484
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	17.141.211	(3.848.282)	(117.659)	11.234	13.186.504
Drugo škodno zavarovanje	12.949.196	(1.497.639)	(106.992)	18.292	11.362.857
Splošno zavarovanje odgovornosti	9.171.451	(1.259.838)	(424.986)	154.241	7.640.868
Kreditno zavarovanje	(2.653)	-	223.348	-	220.695
Ostala premoženjska zavarovanja, brez zdravstvenih zavarovanj	10.372.967	(588.142)	(141.689)	15.504	9.658.640
Zavarovalne pogodbe premoženjskih zavarovanj, brez zdravstvenih zavarovanj	140.493.410	(9.894.554)	(424.255)	363.523	130.538.125
Zavarovalne pogodbe zdravstvenih zavarovanj	102.129.391	-	255.837	-	102.385.228
Življenjska zavarovanja	22.044.449	(1.993.541)	25.285	9.883	20.086.076
Življenjska zavarovanja z naložbenim tveganjem	39.121.599	(3)	-	-	39.121.597
Dodatno pokojninsko zavarovanje PN-A01	-	-	-	-	-
Zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj	61.166.048	(1.993.543)	25.285	9.883	59.207.673
Skupaj	303.788.849	(11.888.097)	(143.133)	373.406	292.131.025

2016

(v EUR)	Obračunane kosmate zavarovalne premije	Delež po (so)zavarovateljev v obračunani premiji	Sprememba kosmate prenosne premije	Sprememba prenosne premije za po (so)zavarovalni del	Čisti prihodki od zavarovalnih premij
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	39.635.867	(735.114)	286.049	1.400	39.188.202
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	34.357.934	(1.500.720)	84.685	(75.716)	32.866.183
Nezgodno zavarovanje	17.276.547	(121.513)	(167.898)	(20.243)	16.966.892
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	16.743.620	(3.888.598)	(5.707)	1.363	12.850.679
Drugo škodno zavarovanje	12.493.060	(1.467.919)	(75.952)	(5.985)	10.943.204
Splošno zavarovanje odgovornosti	8.341.384	(958.382)	(34.236)	18.352	7.367.118
Kreditno zavarovanje	(5.863)	-	300.743	-	294.879
Ostala premoženjska zavarovanja, brez zdravstvenih zavarovanj	9.717.348	(616.558)	(52.508)	13.905	9.062.187
Zavarovalne pogodbe premoženjskih zavarovanj, brez zdravstvenih zavarovanj	138.559.897	(9.288.803)	335.175	(66.924)	129.539.344
Zavarovalne pogodbe zdravstvenih zavarovanj	100.783.826	-	241.002	-	101.024.827
Življenjska zavarovanja	21.471.815	(1.794.191)	59.015	(28.421)	19.708.218
Življenjska zavarovanja z naložbenim tveganjem	37.080.206	(3.399)	-	-	37.076.807
Dodatno pokojninsko zavarovanje PN-A01	924.286	-	-	-	924.286
Zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj	59.476.307	(1.797.590)	59.015	(28.421)	57.709.311
Skupaj	298.820.030	(11.086.394)	635.191	(95.345)	288.273.482

10.22 Prihodki in odhodki od naložb

(v EUR)	1. 1. – 31. 12. 2017	1. 1. – 31. 12. 2016
Prihodki FN po poštenu vrednosti preko IPI (FVTPL)	25.020.093	27.141.338
V posesti za trgovanje	188.825	586.201
Dividende	69	1.452
Obresti in neto tečajne razlike	188.757	365.373
Neto prihodki od prodaje	-	198.737
Neto prihodki od prevrednotenja na pošteno vrednost	-	20.638
Ob začetnem pripoznanju	24.831.268	26.555.137
Dividende	110.903	88.397
Obresti in neto tečajne razlike	(133.102)	243.869
Neto prihodki od prodaje	3.937.463	-
Neto prihodki od prevrednotenja na pošteno vrednost	20.916.004	26.222.871
Prihodki FN v posesti do zapadlosti (HTM)	1.104.942	1.267.865
Dividende	-	-
Obresti in neto tečajne razlike	1.104.942	1.267.865
Prihodki FN namenjene prodaji (AFS)	6.526.062	12.586.603
Dividende	1.332.863	502.292
Obresti in neto tečajne razlike	2.270.975	2.851.271
Prihodki od prodaje	2.922.224	9.233.040
Prihodki izvedenih finančnih instrumentov	225	149.013
Prihodki od posojil in terjatev (L&R)	3.390.735	2.976.818
Obresti	2.233.823	2.277.134
Neto tečajne razlike	749.628	63.153
Ostali prihodki	407.284	636.532
PRIHODKI OD NALOŽB	36.042.058	44.121.638
Prihodki naložb - pridružena podjetja	754.830	1.549.916
Prihodki naložb - odvisna podjetja	122.112	356.643
PRIHODKI OD NALOŽB V POVEZANE DRUŽBE	876.942	1.906.559
Odhodki FN po poštenu vrednosti preko IPI (FVTPL)	(45.824)	(604.477)
V posesti za trgovanje	(45.824)	-
Neto odhodki od odtujitve	(42.359)	-
Neto odhodki od prevrednotenja na pošteno vrednost	(3.465)	-
Ob začetnem pripoznanju	-	(604.477)
Neto odhodki od odtujitve	-	(604.477)
Odhodki FN namenjene prodaji (AFS)	(849.613)	(7.069.859)
Odhodki od odtujitve	(356.621)	(667.010)
Oslabitve	(492.992)	(6.402.849)
Odhodki izvedenih finančnih instrumentov	(117.009)	(80.780)
ODHODKI NALOŽB	(1.012.446)	(7.755.116)
Odhodki naložb - pridružena podjetja	-	(5.529)
Odhodki naložb - odvisna podjetja	(26.583)	(272.307)
ODHODKI OD NALOŽB V POVEZANE DRUŽBE	(26.583)	(277.836)
Neto finančni izid iz naložb po poštenu vrednosti preko IPI	24.974.269	26.536.861
Neto finančni izid iz naložb v posesti do zapadlosti	1.104.942	1.267.865
Neto finančni izid iz naložb namenjene prodaji	5.676.449	5.516.744
Neto finančni izid iz naložb izvedenih finančnih instrumentov	(116.783)	68.233
Neto finančni izid iz naložb v povezane družbe	850.359	1.628.724
NETO FINANČNI IZID IZ NALOŽB	35.879.970	37.995.245

Med finančnimi prihodki in odhodki so vključeni tudi neto finančni prihodki/odhodki zavarovancev življenjskih zavarovanj, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje (Unit-linked). V letu 2017 je neto finančni izid iz tovrstnih naložb znašal 23.628.628 evrov. Istočasno so v tem obdobju porasle zavarovalno-tehnične rezervacije teh skladov, zaradi tega je potrebno pri donosih skladov, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje upoštevati tudi spremembo zavarovalno-tehničnih rezervacij, ki vplivajo na realen prikaz izidov pri tovrstnih donosih. Sprememba teh zavarovalno tehničnih rezervacij (glej poglavje 10.15) je v letu 2017 znašala 18.423.843 evrov in je v taki višini tudi vplivala na znižanje končnega izida.

Od skupnih neto dobičkov (izgube) finančnih sredstev ob začetnem pripoznanju skozi poslovni izid znašajo dobički (izgube) zavarovancev življenjskih zavarovanj, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, 23.452.940 evrov (v predhodnem letu 26.643.613 evrov).

Neto prihodki od prevrednotenja po poštenu vrednosti finančnih sredstev, izmerjenih po poštenu vrednosti preko poslovnega izida so 20.912.539 evrov, od katerih pripada 20.917.162 evrov prihodkov zavarovancem in 4.623 evrov odhodkov skupini.

Neto prihodki od prodaje finančnih sredstev, izmerjenih po poštenu vrednosti preko poslovnega izida so 3.895.104 evrov, od tega pripada 2.535.778 evrov prihodkov zavarovancem in 1.359.326 evrov prihodkov skupini.

V okviru naložb Skupine za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev so bile opravljene slabitve naložb v netržne in tržne delnice v višini 492.992 evrov. Slabitve teh naložb so se v celoti pripoznale med odhodki naložb v izkazu poslovnega izida, in sicer v okviru odhodkov za slabitev za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev.

V okviru naložb Skupine v posesti do zapadlosti v plačilo v letu 2017 ni bilo trajnih slabitev naložb.

10.23 Drugi zavarovalni prihodki in odhodki

(v EUR)	1. 1. – 31. 12. 2017	1. 1. – 31. 12. 2016
Prihodki od provizij		
Prihodki iz zavarovalnih pogodb	2.224.846	1.698.758
Prihodki iz finančnih pogodb	31.677	42.262
DRUGI ZAVAROVALNI PRIHODKI	2.256.523	1.741.010
Odhodki za preventivno dejavnost	(861.303)	(841.329)
Prispevki za kritje škod po nezavarovanih in neznanih vozilih	(145.205)	2.993
Ostali drugi čisti zavarovalni odhodki	(2.798.688)	(3.254.806)
DRUGI ZAVAROVALNI ODHODKI	(3.805.195)	(4.093.142)

Drugi zavarovalni prihodki v glavnem predstavljajo prihodke od pozavarovalnih provizij iz deležev v pozitivnem tehničnem izidu iz posameznih pozavarovalnih pogodb. Prihodki od pozavarovalnih pogodb so v letu 2017 porasli za 526.088 evrov zaradi boljšega škodnega rezultata pri avtomobilski kvoti na račun sproščanja neprijavljenih škodnih rezervacij.

Drugi del drugih zavarovalnih prihodkov se nanaša na provizije za sklepanje in upravljanje finančnih pogodb iz naslova Pokojninsko varčevanje AS v skladu z naložbeno politiko življenjskega cikla.

Drugi zavarovalni odhodki

Odhodki za preventivno dejavnost se nanašajo na odhodke za plačilo požarnih taks. Zavarovalnice, ki sklepajo premoženjska zavarovanja so od kosmate zavarovalne premije dolžne obračunavati in plačevati požarne takse Slovenskemu zavarovalnemu združenju (SZZ), kot je to s pravili združenja določeno. Družba Adriatic Slovenica plačuje požarno takso v odvisnosti od tržnega deleža in plačane premije požarnih zavarovanj. V letu 2016 se ti odhodki gibljejo v višini lanskoletnega obsega.

Prispevek za kritje škod po nezavarovanih in neznanih vozilih predstavlja »posebno dajatev«, ki jo zavarovalnica plačuje Slovenskemu zavarovalnemu združenju (SZZ) glede na tržni delež AO zavarovanj.

Ostali čisti zavarovalni odhodki predstavljajo vrednostno največji del drugih zavarovalnih odhodkov in so sestavljeni v glavnem iz pomembnejših odhodkov, kot so:

- zavarovalnih odhodki za avtomobilsko asistenco v višini 1.180.942 evrov (lani 1.700.673 evrov) in
- odpisi regresnih terjatev, terjatev iz zavarovalnih premij in odpisi drugih terjatev v višini 1.052.853 evrov (lani 753.559 evrov).

Letno se v Skupini preverja plačljivost starejših in zapadlih terjatev ter se presoja o odpisu terjatev, katerih plačljivost je večkrat preverjena in zanje obstajajo gotovi dokazi (nezmožnost plačila, stečaji, osebni stečaji...), da ne bodo v prihodnje plačane. Na podlagi popisa inventurne komisije in sklepa uprave se opravijo odpisi terjatev. Odpis terjatev iz zavarovalnih primerov in regresnih terjatev so v letu 2017 nižji glede na leto 2016.

10.24 Drugi prihodki

(v EUR)	1. 1. – 31. 12. 2017	1. 1. – 31. 12. 2016
Čisti prihodki od prodaje blaga in storitev	2.741.219	2.317.576
Drugi čisti zavarovalni prihodki	979.391	1.003.763
Prevrednotovalni poslovni prihodki	461.080	579.515
Prihodki od najemnin od naložbenih nepremičnin	1.895.711	1.392.825
Prihodki od odtujitve naložbenih nepremičnin	707.262	87.719
Drugi poslovni prihodki	3.219.959	6.314.163
Prihodki od upravljanja skladov	10.427.162	10.673.437
Prihodki od upravljanja premoženja	15.923	97.721
DRUGI PRIHODKI	20.447.708	22.466.719

Drugi prihodki so se v letu 2017 zmanjšali za 2.019.011 evrov, zlasti zaradi zmanjšanja drugih poslovnih prihodkov. V letu 2016 so bili drugi poslovni prihodki višji, zaradi odprave oslabitev zalog.

10.25 Čisti odhodki za škode

2017

(v EUR)	Obračunani kosmati zneski škod	Prihodki od uveljavljenih regresnih terjatev	Delež po(so)zavarovateljev v obračunanih škodah	Sprememba kosmatih škodnih rezervacij	Sprememba škodnih rezervacij za po(so)zavarovalni del	Odhodki iz izravne sheme	Čisti odhodki za škodo
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	26.908.535	(849.528)	(1.260.097)	(1.638.937)	1.417.369	-	24.577.341
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	27.156.288	(433.470)	(190.757)	907.608	(316.232)	-	27.123.437
Nezgodno zavarovanje	7.995.152	-	(142.710)	71.804	95.113	-	8.019.359
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	7.622.159	(13.502)	(895.807)	1.602.919	(1.269.415)	-	7.046.354
Drugo škodno zavarovanje	7.883.101	(20.226)	(707.516)	425.071	(26.914)	-	7.553.516
Splošno zavarovanje odgovornosti	3.397.504	(12.809)	(53.833)	1.012.979	(31.715)	-	4.312.126
Kreditno zavarovanje	100.243	(93.288)	-	(26.415)	-	-	(19.460)
Ostala premoženjska zavarovanja, brez zdravstvenih zavarovanj	4.648.617	(83.219)	(78.051)	(179.561)	144.009	-	4.451.795
Zavarovalne pogodbe premoženjskih zav., brez zdr. zav.	85.711.600	(1.506.043)	(3.328.770)	2.175.467	12.214	-	83.064.469
Zavarovalne pogodbe zdravstvenih zavarovanj	87.447.866	(176.880)	-	(787.782)	-	2.894.237	89.367.441
Življenjska zavarovanja	15.760.107	-	(602.961)	569.762	56.321	-	15.786.410
Zavarovalne pogodbe z naložbenim tveganjem	33.837.879	-	-	(500.376)	-	-	33.337.503
Dodatno pokojninsko zavarovanje PN-A01	631.776	-	-	-	-	-	631.776
Zavarovalne in finančne pogodbe življenjskih zav.	50.229.763	-	(602.961)	69.386	56.321	-	49.752.509
Skupaj	223.389.229	(1.682.923)	(3.931.731)	1.457.071	68.536	2.894.237	222.184.419

2016

(v EUR)	Obračunani kosmati zneski škod	Prihodki od uveljavljenih regresnih terjatev	Delež po(so)zavarovateljev v obračunanih škodah	Sprememba kosmatih škodnih rezervacij	Sprememba škodnih rezervacij za po(so)zavarovalni del	Odhodki iz izravne sheme	Čisti odhodki za škodo
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	30.340.269	(853.704)	(3.446.843)	126.508	339.744	-	26.505.974
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	28.371.768	(660.808)	(278.264)	(204.985)	(78.855)	-	27.148.856
Nezgodno zavarovanje	8.007.548	(700)	(203.293)	(986.812)	180.353	-	6.997.095
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	6.233.054	(118.352)	(168.832)	1.073.807	(560.121)	-	6.459.556
Drugo škodno zavarovanje	8.241.012	(26.103)	(431.706)	(589.834)	12.865	-	7.206.234
Splošno zavarovanje odgovornosti	2.846.291	(9.623)	(4.669)	(1.787.057)	19.243	-	1.064.184
Kreditno zavarovanje	142.145	(101.508)	-	(14.385)	-	-	26.253
Ostala premoženjska zavarovanja, brez zdravstvenih zavarovanj	4.179.261	(52.610)	(58.219)	(330.734)	77.332	-	3.815.031
Zavarovalne pogodbe premoženjskih zav., brez zdr. zav.	88.361.349	(1.823.407)	(4.591.826)	(2.713.492)	(9.440)	-	79.223.184
Zavarovalne pogodbe zdravstvenih zavarovanj	86.893.046	(144.840)	-	405.057	-	3.495.251	90.648.514
Življenjska zavarovanja	14.811.312	-	(571.512)	(309.502)	(81.066)	-	13.849.232
Zavarovalne pogodbe z naložbenim tveganjem	27.141.438	-	-	1.408.038	-	-	28.549.476
Dodatno pokojninsko zavarovanje PN-A01	432.450	-	-	-	-	-	432.450
Zavarovalne in finančne pogodbe življenjskih zav.	42.385.200	-	(571.512)	1.098.536	(81.066)	-	42.831.158
Skupaj	217.639.595	(1.968.247)	(5.163.338)	(1.209.899)	(90.506)	3.495.251	212.702.856

10.26 Obratovalni stroški

(v EUR)	1. 1. – 31. 12. 2017	1. 1. – 31. 12. 2016
Stroški storitev	46.736.824	53.041.384
Stroški dela		
Stroški plač	26.873.838	26.453.815
Stroški pokojninskega zavarovanja	2.637.742	2.560.501
Stroški socialnega zavarovanja	2.159.952	2.049.332
Drugi stroški dela	5.940.451	5.292.150
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	928.915	845.160
	38.540.899	37.200.958
Stroški materiala in blaga	1.260.601	1.317.650
Amortizacija	3.673.518	3.597.333
Skupaj	90.211.842	95.157.325
Število zaposlenih	1.204	1.279

Podrobnejša specifikacija stroškov storitev

(v EUR)	1. 1. – 31. 12. 2017	1. 1. – 31. 12. 2016
Stroški storitev pri izdelavi proizvodov	979.803	1.407.989
Stroški prevoznih in poštnih storitev	2.164.591	2.244.565
Stroški najemnin in vzdrževanja sredstev	3.165.729	3.359.033
Stroški najemnin filmov	302.704	245.208
Povračila stroškov zaposlenim v zvezi z delom	788.726	710.449
Stroški plačilnega prometa in bančnih storitev	738.713	789.488
Stroški zavarovalnih premij	445.399	460.475
Stroški sejmov, reklame, reprezentance	3.882.409	4.338.855
Stroški posredovanja vrednostnih papirjev	192.557	337.323
Stroški storitev agentov za pridobivanje investitorjev	794.017	1.307.206
Stroški pridobivanja zavarovanj	22.829.725	26.600.421
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	3.645.358	3.171.168
Stroški storitev tiskanja	1.006.840	1.124.131
Stroški izobraževanj	481.720	727.517
Stroški IT storitev	2.660.060	2.656.247
Stroški drugih storitev	2.352.222	3.047.821
Stroški storitev fizičnih oseb po pogodbah o delu in avtorskih pogodbah	306.252	513.489
Skupaj stroški storitev	46.736.824	53.041.384

V primerjavi s predhodnim letom so stroški storitev nižji za 6.304.560 evrov. K znižanju so v glavnem prispevali stroški pridobivanja zavarovanj (ti so nižji za 3.770.696 evrov) zaradi znižanja stroškov storitev zunanjega zastopanja v zvezi z zavarovanji (agencije in ostali).

Stroški po funkcionalnih skupinah

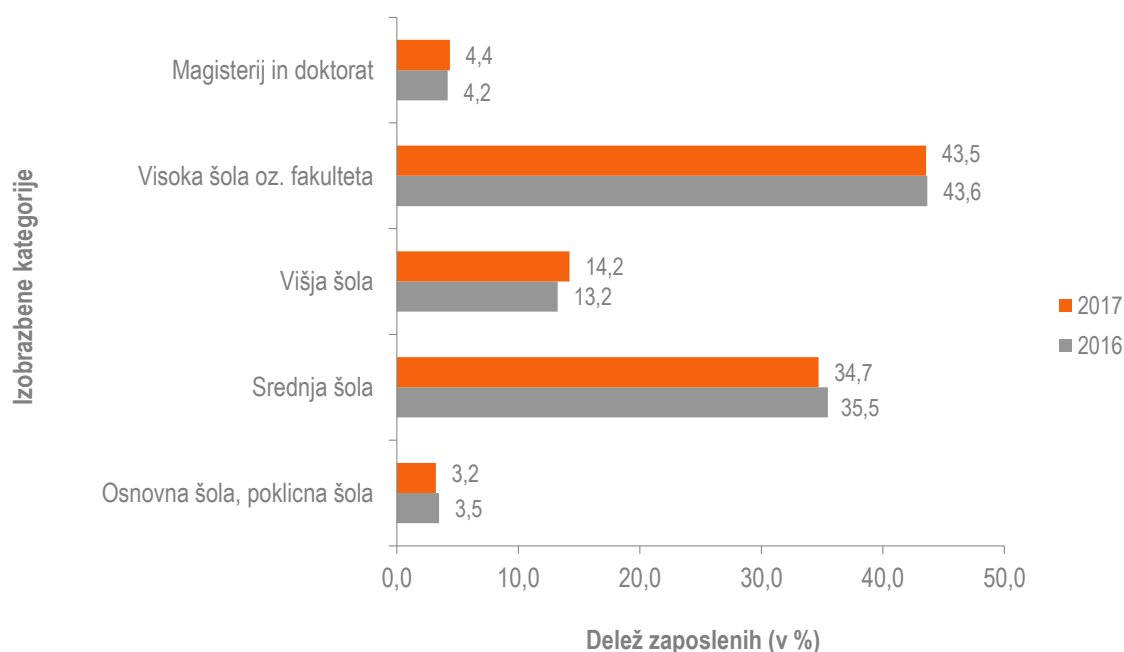
(v EUR)	1. 1. – 31. 12. 2017	1. 1. – 31. 12. 2016
Stroški pridobivanja zavarovalnih in finančnih pogodb	23.673.588	26.060.023
Stroški upravljanja s finančnimi naložbami	1.726.912	1.857.535
Stroški upravljanja z osnovnimi sredstvi	195.472	433.775
Ostali stroški upravljanja	3.965.198	3.870.002
Stroški prodaje	25.172.603	27.462.350
Ostali stroški upravljanja	29.395.965	29.275.960
Skupaj stroški po funkcionalnih skupinah	84.129.739	88.959.644

Stroški po funkcionalnih skupinah se razlikujejo od stroškov po naravnih vrstah za stroške likvidacije, ki jih Skupina vodi med kosmatimi odhodki za škode. Ti stroški so v letu 2017 znašali 6.082.103 evrov (v letu 2016 pa 6.197.681 evrov). Skupaj s prenosom dela drugih odhodkov v zvezi z likvidacijo škod v višini 46.532 evrov (v letu 2016 pa 39.004 evrov), je bilo med kosmate odhodke za škode preneseno 6.128.634 evrov (v letu 2016 pa 6.236.685 evrov).

Stroški, povezani z revizijsko družbo

(v EUR)	1. 1. - 31. 12. 2017	1. 1. - 31. 12. 2016
Zneski (z vključenim DDV), porabljeni za:		
– revidiranje letnega poročila	135.835	166.653
– druge storitve revidiranja	58.725	8.052
– druge nerevizijske storitve	19.564	2.699
	214.124	177.404
Druge revizijske družbe		
– revidiranje letnega poročila	10.288	6.472
– druge storitve revidiranja	15.812	39.524
	26.100	45.996
Skupaj	240.225	223.400

Izobrazbena struktura zaposlenih v Skupini KD Group 31. 12. 2017 v primerjavi z letom 2016

V Skupini KD Group ima največji delež, 48 odstotkov zaposlenih, zaključeno VII. stopnjo izobrazbe ali več (enako kot prejšnja leta).

10.27 Drugi odhodki

(v EUR)	1. 1. - 31. 12. 2017	1. 1. - 31. 12. 2016
Prevrednotovalni poslovni odhodki	(3.615.831)	(3.591.974)
Odhodki naložbenih nepremičnin	(3.191.154)	(2.886.027)
Drugi poslovni odhodki	(4.413.858)	(3.985.750)
Finančni odhodki za obresti	(5.723.751)	(5.858.971)
Drugi finančni odhodki	(73.635)	(10.211)
DRUGI ODHODKI	(17.018.228)	(16.332.934)

Drugi odhodki so v letu 2017 porasli za 685.295 evrov, zlasti zaradi odhodkov naložbenih nepremičnin in drugih poslovnih odhodkov.

Prevrednotovalni poslovni odhodki se nanašajo na slabitve zalog, terjatev in posojil.

Odhodki naložbenih nepremičnin so se v primerjavi s predhodnim letom zvišali za 305.127 evrov zlasti zaradi odhodkov oslabitve naložbenih nepremičnin, ki so ob koncu leta 2017 znašali 1.760.599 evrov (2016: 1.211.512 evrov). Med odhodki iz oslabitve naložbenih nepremičnin v izkazu poslovnega izida so vključeni tudi odhodki slabitve opreme, ki se nahaja med opredmetenimi osnovnimi sredstvi v višini 529.296 evrov (glej poglavje 10.2).

Drugi odhodki iz naložbenih nepremičnin vključujejo vse stroške upravljanja, vzdrževanja in materialne stroške, ki nastajajo med letom pri naložbenih nepremičninah, ter odhodke iz amortizacije, ki so v letu 2017 znašali 639.695 evrov (2016: 687.254 evrov).

Večje postavke drugih poslovnih odhodkov so:

- denarne kazni in odškodnine 1.268.471 evrov (2016: 557.580 evrov). Adriatic Slovenica d. d. je v letu 2017 izvensodno poravnala obveznost za odškodnino iz naslova gospodarskih sporov v višini 1.055.842 evrov, kar je v največji meri vplivalo na porast denarnih kazni in odškovnin.
- drugi poslovni odhodki v višini 874.398 evrov (2016: 1.039.712 evrov) vsebujejo administrativne in sodne takse, članarine Gospodarski zbornici Slovenije in združenjem, odhodi za motorna vozila (registracije, vinjete in parkirnine), štipendije dijakom;
- ostali drugi poslovni odhodki predstavljajo v glavnem odhodke za obresti iz rezervacij za zasluge zaposlencev (jubilejne nagrade in odpravnine) in izredne odhodke ter izplačila za humanitarne in kulturne namene v višini 1.031.490 evrov (2016: 667.471 evrov);
- finančni odhodki poslovnih obveznosti 1.239.500 evrov (2016: 1.720.987 evrov) so nižji predvsem zaradi nižjih finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti in nastajajo v glavnem zaradi negativnih tečajnih razlik iz tujine, zaradi drugih odhodkov naložb, kot so nakupne provizije in drugih odhodkov za obresti.

Finančni odhodki za obresti

(v EUR)	1. 1. - 31. 12. 2017	1. 1. - 31. 12. 2016
Finančni odhodki za obresti		
Bančna posojila	1.540.216	3.244.957
Izdane obveznice	4.178.049	2.561.845
Drugi	5.486	52.170
Skupaj	5.723.751	5.858.972

10.28 Davki

(v EUR)	1. 1. - 31. 12. 2017	1. 1. - 31. 12. 2016
Odmerjeni davek od dohodkov pravnih oseb	(547.523)	(2.833.111)
Prihodki/(odhodki) za odloženi davek	(2.347.997)	3.761.478
Skupaj	(2.895.520)	928.366

Uskladitev med dejanskim in izračunanim odhodkom za davek z upoštevanjem efektivne davčne stopnje

(v EUR)	1. 1. - 31. 12. 2017	1. 1. - 31. 12. 2016
Dobiček pred obdavčitvijo	5.491.291	1.428.094
Davek, obračunan z uporabo splošne davčne stopnje in popravljen za vplive odvisnih družb v tujini	(2.978.570)	259.983
Prihodki, izvzeti iz obdavčitve	6.783.291	4.371.668
Odhodki, ki se ne odštejejo iz obdavčljivega dobička	(2.953.048)	(2.792.611)
Uporaba davčnih olajšav v tekočem letu	218.487	131.974
Učinek uporabe davčnih izgub	(1.583.511)	(1.560.094)
Učinek sprememb prehoda na nov način računovodenja, pri spremembah računovodskih usmeritev in popravkov napak	(34.170)	-
Davek od davčnih izgub, neupoštevanih v odloženih davkih	(2.347.998)	517.446
Odhodek za davek	(2.895.520)	928.366
Efektivna davčna stopnja	52.73%	65.01%

V Sloveniji se davek obračunava po 19 % stopnji. V skladu z ZDDPO-2, se je 1. 1. 2017 davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb, zvišala s 17 % na 19 %.

Odloženi davki

Odloženi davki so rezultat obračunavanja sedanjih in prihodnjih davčnih posledic, in sicer prihodnje povrnitve (poravnave) knjigovodske vrednosti sredstev (obveznosti), pripoznanih v bilanci stanja družbe, ter poslov in drugih poslovnih dogodkov v obravnavanem obdobju, pobotano pripoznanih v računovodskih izkazih Skupine, kadar gre za isto davčno oblast. Skupina v računovodskih izkazih prikazuje neto efekt odloženih davkov.

Pripoznani zneski odloženega davka

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Terjatve za odloženi davek:		
– terjatve za odložene davke, ki bodo povrnjene v roku daljšem od 12 mesecev	14.471.183	16.966.263
Obveznosti za odložen davek:		
– obveznosti za odložene davke, ki bodo plačane v obdobju daljšem od 12 mesecev	-	-
	14.471.183	16.966.263

Gibanje odloženih davkov

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Gibanje odloženih davkov je bilo naslednje:		
Na začetku leta	16.966.263	12.954.411
Tečajne razlike	512	(340)
V dobro izkaza poslovnega izida	(2.347.997)	3.761.478
V (breme)/dobro kapitala	(147.596)	313.951
Vstop/izstop podjetij iz skupine	-	(63.237)
Ob koncu leta	14.471.183	16.966.263

Pobotano gibanje terjatev in obveznosti za odloženi davek

Terjatve za odloženi davek po osnovah za obračun

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Prevrednotenje naložb	Neizrabljene davčne izgube	Drugo	Skupaj
Stanje 1.1. 2016	306.801	757.190	11.890.419	-	12.954.411
V breme/(dobro) izkaza poslovnega izida zaradi novega oblikovanja	61.066	2.989.922	246.045	464.445	3.761.478
V breme/(dobro) kapitala zaradi novega oblikovanja	-	313.951	-	-	313.951
Tečajne razlike	-	(481)	141	-	(340)
Vstop/izstop podjetij iz skupine	-	(63.237)	-	-	(63.237)
Stanje 31. 12. 2016	367.867	3.997.345	12.136.605	464.445	16.966.263
V breme/(dobro) izkaza poslovnega izida zaradi novega oblikovanja	37.749	(2.443.423)	(52.577)	110.254	(2.347.997)
V breme/(dobro) kapitala zaradi novega oblikovanja	-	(147.596)	-	-	(147.596)
Tečajne razlike	2	510	-	-	512
Stanje 31. 12. 2017	405.619	1.406.937	12.084.027	574.698	14.471.183

Odloženi davki, obračunani preko drugega vseobsegajočega donosa v posameznem letu

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Presežek iz prevrednotenja		
– finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo	(147.596)	313.951
– izvedeni finančni instrumenti	-	-
	(147.596)	313.951

Odložene terjatve za davek so v primerjavi s stanjem konec preteklega leta manjše za 2.495.080 evrov, pri čemer je na znižanje vplival zlasti zaključek likvidacije družbe AS neživотно osiguranje a. d. o., Beograd, in posledično sproščanje odloženih terjatev za davek (v višini 2.199.783 evrov), ki jih je matična družba v preteklih letih oblikovala na račun opravljenih slabitev naložbe v družbo AS neživотно osiguranje a. d. o.

V Skupini se v letu 2017 niso pripoznale terjatve za odloženi davek v višini 1.415.911 evrov (2016: 8.804.308 evrov) iz naslova neizkoriščenih davčnih izgub v višini 7.635.460 evrov (2016: 45.574.902 evra) tam, kjer se ocenjuje, da dobički v naslednjih nekaj letih ne bodo zadoščali za koriščenje davčnih izgub.

10.29 Čisti dobiček/izguba na delnico

Osnovni čisti dobiček na delnico, ki se nanaša na imetnike navadnih delnic obvladujočega podjetja, se izračuna tako, da se čisti poslovni izid, ki se nanaša na navadne delničarje obvladujočega podjetja (čisti poslovni izid večinskih delničarjev, zmanjšan za del dividend, ki pripadajo prednostnim delničarjem), deli s tehtanim povprečnim številom v obračunskem obdobju uveljavljajočih se navadnih delnic.

(v EUR)	1. 1. – 31. 12. 2017	1. 1. – 31. 12. 2016
Osnovni in popravljeni čisti dobiček na delnico		
Čisti dobiček poslovnega leta, pripadajoč večinskim lastnikom družbe	2.517.656	2.272.182
Tehtano povprečno število izdanih navadnih delnic	2.563.439	2.613.439
Osnovni čisti dobiček/izguba na delnico (v EUR na delnico)	0,98	0,87

Čista dobiček/izguba na delnico in popravljeni dobiček/izguba na delnico sta enaka.

10.30 Dividende na delnico

V skladu s sklepom skupščine o delitvi bilančnega dobička v letu 2016 ni bilo izplačanih dividend. Predlog upravnega odbora za leto 2016 ne predvideva izplačila dividend.

11. Zunajbilančna evidenca

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Prejeta posojila zavarovana z zastavami nepremičnin	17.719.344	6.387.688
Prejeta posojila zavarovana z zastavami sredstev in poroštvi	22.398.052	34.672.625
Druge izvenbilančna evidenca	1.420.337	5.979.454
Prejeta zavarovanja (vrednostni papirji, menice, hipoteke)	8.199.747	8.097.676
Neuveljavljene regresne terjatve	5.859.265	5.930.790
Evidenca po pogodbi o obrestni zamenjavi (swap pogodbi)	50.000.000	-
Skupaj	105.596.745	61.068.233

12. Vstopi in izstopi odvisnih družb

Vstop

V letu 2017 ni v Skupino na novo vstopila nobena družba.

Izstop

V letu 2017 so iz Skupine izstopile AS Neživotno Osiguranje, Sarbon Invest in Kreda Group.

Pri odtujitvah je skupina ustvarila 95.528 evrov dobička.

Sredstva in obveznosti prodanih in likvidiranih družb na dan prodaje:

(v EUR)	Knjigovodska vrednost
Denar in denarni ustrezniki	2.840.720
Finančna sredstva	61.261
Posojila in terjatve	785
Poslovne obveznosti	(40.381)
Neto sredstva	2.862.385
Denarno nadomestilo za prodajo neto sredstev:	2.840.705
Denar in denarni ustrezniki v prodanih družbah	(2.840.705)
Prejemki od prodaje družb	-

13. Posli s povezanimi strankami

Skupino obvladuje družba KD, d. d., Ljubljana (s sedežem v Sloveniji), ki ima v lasti 78,49 % rednih delnic Družbe. Lastništvo preostalih 21,51 % delnic je razpršeno.

(v EUR)	1. 1. – 31. 12. 2017	1. 1. – 31. 12. 2016
Prodaja blaga in storitev		
KD d.d.	12.000	12.000
Skupaj	12.000	12.000

Pri prodaji blaga in storitev pridruženim družbam se uporabljajo normalni prodajni pogoji in cene kot za druge nepovezane stranke.

(v EUR)	1. 1. – 31. 12. 2017	1. 1. – 31. 12. 2016
Nabava blaga in storitev		
pridružene družbe	(549.630)	(396.110)
KD d.d.	(4.196)	-
Skupaj	(553.826)	(396.110)

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Terjatve		
pridružene družbe	35.683	30.685
KD d.d.	1.216	20.912
Skupaj	36.899	51.597

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Obveznosti		
pridružene družbe	26.901	148.567
KD d.d.	3.482	3.482
Skupaj	30.383	152.049

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Prejemki članov upravnega odbora, nadzornega sveta, zaposlenih po individualni pogodbi in članov revizijske komisije za celotno Skupino		
Prejemki članov upravnih odborov	1.339.049	1.859.619
Prejemki članov nadzornih svetov	628.410	461.049
Prejemki zaposlenih po individualni pogodbi	6.775.467	6.767.872
Prejemki članov revizijske komisije	21.724	13.488
Skupaj	8.764.649	9.102.028

Skupina 31. 12. 2017 ni imela danih poroštev članom upravnega odbora, nadzornega sveta in zaposlenim po individualni pogodbi (31. 12. 2016: 0).

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Posojila in terjatve do članov upravnega odbora, nadzornemu svetu in zaposlenim		
Posojila članom upravnega odbora	208.560	86.992
Poslovne terjatve do članov uprav povezanih družb	577.499	27.402
Poslovne terjatve do članov nadzornih svetov povezanih družb	32.772	36.503
Posojila in terjatve do zaposlenih	89.672	78.877
Skupaj	908.503	229.774

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Posojila in depoziti, dana pridruženim družbam		
Na začetku leta	2.003.823	2.347.945
Odobrena posojila in depoziti	2.500.000	-
Vrnjena posojila in depoziti	(2.105.647)	(436.728)
Obračunane obresti	109.965	101.918
Plačane obresti	(8.160)	(9.312)
Skupaj	2.499.980	2.003.823

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Dana posojila KD d.d.		
Na začetku leta	17.815.069	17.156.901
Odobrena posojila in depoziti	16.500.300	7.206.000
Vrnjena posojila in depoziti	(7.885.293)	(6.916.276)
Obračunane obresti	396.898	368.444
Plačane obresti	(24.562)	-
Skupaj	26.802.412	17.815.069

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Posojila, dana pravnim osebam, povezanih s člani upravnega odbora		
Na začetku leta	454.523	481.394
Vrnjena posojila	-	(11.318)
Pripis obresti	14.381	15.129
Plačane obresti	-	(30.682)
Skupaj	468.905	454.523

Posojila so dana po različnih obrestnih merah v razponu od 3-mesečni EURIBOR + 3,5 % do 8 %. Posojila niso zavarovana. Družba nima poroštev za obveznosti članov posloводства in z njimi povezanimi osebami.

Na dan 31. 12. 2017 znaša stanje posojil, v preteklosti odobrenih družbam povezanim z bivšimi člani upravnega odbora, 6.199.395 evrov (31. 12. 2016: 8.550.113 evrov). Posojila so zavarovana.

14. Dodatno pojasnilo k izkazu denarnih tokov

Skupinski izkaz denarnih tokov je narejen iz podatkov denarnih tokov vseh družb v Skupini in nato korigiran za medsebojne denarne tokove. Pri pripravi skupinskega izkaza denarnega toka Skupina uporablja posredno metodo.

Denarni tokovi pri poslovanju in naložbenju so pripravljeni na podlagi bilančnih podatkov ter ustrezno korigirani za obračunane postavke, ki ne predstavljajo denarnih tokov. Denarni tokovi pri financiranju so izkazani na podlagi dejanskih izplačil.

15. Dogodki po datumu bilance stanja

Po datumu konsolidirane bilance stanja do dne odobritve konsolidiranih računovodskih izkazov za objavo ni bilo dogodkov, ki bi lahko vplivali na izdelane računovodske izkaze in na davčne obveznosti za leto 2017.

Dogodki po datumu konsolidirane bilance stanja, ki so pomembni za poslovanje v letu 2018

Uprava družbe Adriatic Slovenica d. d. kot edini družbenik odvisne družbe KD IT, informacijske storitve d. o. o. dne 11. 12. 2017 sprejela sklep, da se začnejo izvajati aktivnosti v zvezi z izstopom družbe iz Skupine AS in s poenostavljeno pripojitvijo družbe KD IT, informacijske storitve d. o. o. k družbi Adriatic Slovenica d. d. z datumom obračuna pripojitve 31. 12. 2017. Prav tako je družba KD IT d. o. o. dne 11.1.2018 sprejela sklep, da se izvedejo vsi postopki v zvezi z izstopom družbe iz Skupine AS in s poenostavljeno pripojitvijo družbe KD IT, informacijske storitve d. o. o. k družbi Adriatic Slovenica d. d. Družbi bosta na podlagi teh sklepov pristopili k aktivnostim, ki bodo imele za posledico vpis pripojitve v sodni register najkasneje do konca septembra 2018, na podlagi katerih bo družba KD IT d. o. o. kot prevzeta družba prenehala, ne da bi bila opravljena njena likvidacija. Z vpisom pripojitve v sodni register bo prešlo na Adriatic Slovenico d. d. kot prevzemno družbo vse premoženje ter pravice in obveznosti prevzete družbe. Pred vpisom v sodni register bo morala Adriatic Slovenica d. d. kot prevzemna družba skladno z določbami 125. člena Zakona o zavarovalništvu (ZZavar-1) pridobiti še dovoljene Agencije za zavarovalni nadzor (AZN) za združitev obeh družbe.

18. oktobra 2017 se je s strani Hrvaške davčne uprave pričel inšpekcijski pregled obdobja od pripojitve hčerinske družbe KD Životno Osiguranje, Zagreb k zavarovalni Adriatic Slovenica d. d. do konca prvega leta delovanja. V času zaključevanja letnega poročila za leto 2017 je davčni pregled še trajal.

Računovodski izkazi s pojasnili
za družbo KD Group, finančna družba, d. d.,
za leto, končano 31. decembra 2017

Vsebina

Poročilo neodvisnega revizorja	172
Bilanca stanja na dan 31. decembra 2017	177
Izkaz poslovnega izida za leto, končano 31. decembra 2017	178
Izkaz drugega vseobsegajočega donosa za leto, končano 31. decembra 2017	178
Izkaz gibanja kapitala za leto, končano 31. decembra 2017	179
Izkaz gibanja kapitala za leto, končano 31. decembra 2016	179
Izkaz denarnih tokov za leto, končano 31. decembra 2017	180
Izjava o odgovornosti posloводства	181
1. Temelji za pripravo računovodskih izkazov	182
1.1. Odvisne in pridružene družbe poročajoče družbe	182
1.2. Neopredmetena dolgoročna sredstva	185
1.3. Opredmetena osnovna sredstva	185
1.4. Naložbene nepremičnine	186
1.5. Finančne naložbe	186
1.6. Terjatve	189
1.7. Denarne postavke	190
1.8. Kapital	190
1.9. Finančne in poslovne obveznosti	190
1.10. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade – drugi dolgoročni zaslužki zaposlenih	191
1.11. Kratkoročne časovne razmejitve	191
1.12. Odloženi davek	191
1.13. Prihodki	192
1.14. Stroški	192
1.15. Stroški dela in stroški povračil zaposlenim	192
1.16. Odhodki	193
1.17. Davek iz dobička	193
1.18. Izkaz gibanja kapitala	193
1.19. Izkaz denarnih tokov	193
1.20. Izkaz vseobsegajočega donosa	193
2. Neopredmetena dolgoročna sredstva	194
3. Opredmetena osnovna sredstva	194
4. Naložbene nepremičnine	195
5. Dolgoročne finančne naložbe	195
6. Kratkoročne finančne naložbe	198
7. Poslovne terjatve	200
8. Denarna sredstva	200
9. Aktivne časovne razmejitve	200
10. Kapital	200
11. Dolgoročne rezervacije	204
12. Finančne obveznosti	204
13. Poslovne obveznosti	207
14. Pasivne časovne razmejitve	208
15. Odloženi davek	208
16. Postavke bilance stanja po območnih odsekih	209
17. Analiza prihodkov od prodaje in stroškov	210
18. Finančni prihodki	213
19. Finančni odhodki	214
20. Drugi prihodki / drugi odhodki	214
21. Postavke izkaza poslovnega izida po območnih odsekih	215
22. Davki	215
23. Zunajbilančna evidenca	215
24. Posli s povezanimi podjetji	216
25. Upravljanje finančnih tveganj	217
26. Dogodki po datumu izdelave bilance stanja	218

Poročilo neodvisnega revizorja

KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.
Železna cesta 8a
SI-1000 Ljubljana

Telefon: +386 (0) 1 420 11 60
Internet: <http://www.kpmg.si>

Poročilo neodvisnega revizorja

Lastnikom družbe KD Group d.d.

Poročilo o ločenih računovodskih izkazih

Mnenje

Revidirali smo priložene ločene računovodske izkaze družbe KD Group d.d. (»družba«), ki vključujejo ločeno bilanco stanja na dan 31. decembra 2017, ločen izkaz poslovnega izida, ločen izkaz drugega vseobsegajočega donosa, ločen izkaz sprememb lastniškega kapitala in ločen izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi ločeni računovodski izkazi resničen in pošten prikaz ločenega finančnega položaja družbe na dan 31. decembra 2017 ter njenega ločenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (2016).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) in EU Uredbo (EU) št.537/2014. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od revidirane družbe. Potrjujemo tudi, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste zadeve, ki so na osnovi naše strokovne presoje najbolj pomembne pri reviziji ločenih računovodskih izkazov tekočega obdobja. Te zadeve smo naslovili v okviru naše revizije ločenih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o teh izkazih. V zvezi s ključnimi revizijskimi zadevami ne podajamo ločenega mnenja.

Oslabitev naložb v odvisne družbe

Naložbe v odvisne družbe na dan 31. decembra 2017: 101.404.354 EUR (31. decembra 2016: 103.021.355 EUR), oslabilte naložb v odvisne družbe, pripoznane v izkazu poslovnega izida v letu 2017: 1.783.000 EUR (2016: 6.290.547 EUR).

Sklicujemo se na ločene računovodske izkaze: Pojasnilo 1.5 (računovodske usmeritve) ter Pojasnili 5 in 19 (pojasnila).

Ključna revizijska zadeva	Naš odziv
Družba ima 8 odvisnih družb, ki med drugim nudijo storitve s področja zavarovalništva, upravljanja z nepremičninami in upravljanja z naložbami. V ločenih računovodskih izkazih družba naložbe v odvisne družbe meri po nabavni vrednosti, zmanjšano za nabrane oslabilte. Na datum vsakokratnega računovodskega poročanja poslovodstvo presoja obstoj indikatorjev, ki bi nakazovali ali je knjigovodska vrednost naložb v odvisne družbe višja od njihove nadomestljive vrednosti. Takšni indikatorji so med drugim pomembne izgube, negativni kapital ali poslovanje pod načrtovanim. Za naložbe, ki kažejo znamenja oslabilte, družba ocenjuje njihovo nadomestljivo vrednosti tako, da ugotavlja višjo od poštene vrednosti zmanjšane za stroške prodaje ali vrednosti pri uporabi. V procesu ugotavljanja nadomestljivih vrednosti poslovodstvo uporablja pomembne ocene in presoje, ki so vključene v ocene vrednosti naložb v odvisne družbe, ki so jih za družbo izvedli notranji ali zunanji ocenjevalci vrednosti podjetij, kot so uporabljene stopnje rasti, diskontne stopnje, načrtovani prihodki in primerljive tržne transakcije. Zaradi okoliščin, opisanih zgoraj, so oslabilte naložb v odvisne družbe ključna revizijska zadeva.	Naši revizijski postopki, ki smo jih opravili z vključitvijo naših pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij in neodvisnimi zunanjimi veščaki s področja ocenjevanja vrednosti nepremičnin, so med drugim vključevali: - Ovrednotenje usposobljenosti in neodvisnosti ocenjevalcev vrednosti podjetij, ki so zaposleni v družbi ali ki jih je angažirala družba; - Kritično ovrednotenje ustreznosti metod vrednotenja, ki jih je uporabila družba in njeni notranji ali zunanji ocenjevalci vrednosti podjetij pri določitvi obstoja indikatorjev oslabilte in njihove skladnosti s tržno prakso in relevantnimi standardi računovodskega poročanja; - V primeru obstoja indikatorjev oslabilte smo kritično presojali ključne predpostavke in ocene, ki jih je uporabila družba pri oceni nadomestljivih vrednosti naložb v odvisne družbe. Med drugim smo kritično presojali: - uporabljene diskontne stopnje, kjer smo za posamezno odvisno družbo ocenjevali primernost uporabljene diskontne stopnje, tudi z uporabo zunanjih, neodvisnih virov, - primerljive tržne transakcije, ki smo jih primerjali z zunanjimi, neodvisnimi viri in - prihodki od najemnin, ki smo jih primerjali z določili najemnih pogodb. - Ovrednotenje zadostnosti in ustreznosti razkritij družbe o uporabljenih ključnih predpostavkah in ocenah uporabljenih pri ocenjevanju nadomestljive vrednosti naložb v odvisne družbe.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo »Poslovno poročilo«, ki je sestavni del letnega poročila. Druge informacije ne vključujejo ločenih računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom izdaje revizorjevega poročila, razen Poročila upravnega odbora družbe KD Group o preveritvi letnega poročila družbe KD Group d.d. in Skupine KD Group za leto 2017, ki je del Poslovnega poročila in ki bo na voljo po datumu revizorjevega poročila.

Naše mnenje o ločenih računovodskih izkazih se, razen kjer je to posebej navedeno v našem poročilu, ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo ločenih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z ločenimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne.

Vezano na Poslovno poročilo smo presodili ali vključuje razkritja, kot jih zahteva Zakon o gospodarskih družbah (v nadaljevanju »zakonska določila«).

Na osnovi postopkov, ki smo jih opravili pri reviziji ločenih računovodskih izkazov in na osnovi zgoraj opisanih postopkov menimo:

- da so informacije v Poslovnem poročilu za poslovno leto, za katero so pripravljeni ločeni računovodski izkazi, skladne, v vseh pomembnih pogledih, z informacijami v ločenih računovodskih izkazih ter
- da je Poslovno poročilo pripravljeno v skladu z zakonskimi določili.

Poleg tega smo v luči poznavanja in razumevanja družbe in okolja, v katerem ta posluje, ki smo ga pridobili pri opravljanju revizije, dolžni poročati, če bi zaznali pomembno napako v zvezi z drugimi informacijami, ki smo jih pridobili pred datumom izdaje revizorjevega poročila. V zvezi s tem nimamo o čem poročati.

Odgovornost poslovodstva in pristojnih za upravljanje za ločene računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev ločenih računovodskih izkazov v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (2016) in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo ločenih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi ločenih računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot osnove za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo ločenih računovodskih izkazov družbe.

Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so ločeni računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR in Uredbo EU 537/2014, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se štejejo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh ločenih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v ločenih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam;
- se seznanimo z notranjimi kontrolami, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in razumnost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o primernosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sklenemo, da obstaja pomembna negotovost, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v ločenih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Naši sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje družbe kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino ločenih računovodskih izkazov vključno z razkritji ter ovrednotimo ali ločeni računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno z morebitnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki jih zaznamo med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje posredujemo tudi izjavo o spoštovanju etičnih zahtev v zvezi z neodvisnostjo in jim predstavimo vsa razmerja in druge zadeve, ki bi morebiti lahko vplivale na našo neodvisnost ter kjer je to primerno, o uporabljenih varovalih.

Izmed zadev, ki smo jih predstavili pristojnim za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji ločenih računovodskih izkazov tekočega obdobja in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v našem revizorjevem poročilu, razen če zakoni ali predpisi omejujejo javno razkritje zadeve ali ko v izredno redkih okoliščinah opredelimo, da naj zadeve ne bi vključili v naše poročilo zaradi negativnih posledic.

Poročilo o drugih regulatornih zadevah

Delničarji družbe KD Group d.d. so nas na seji skupščine 29. avgusta 2016 imenovali za revizorja računovodskih izkazov družbe KD Group d.d. za leto, ki se je končalo 31. decembra 2017. Obdobje neprekinjenega izvajanja revizije traja pet let, in sicer od 31. decembra 2013 do 31. decembra 2017.

Potrjujemo, da:

- je naše revizijsko mnenje skladno z dodatnim poročilom, ki je bilo predloženo revizijski komisiji družbe KD Group d.d. dne 25. aprila 2018;
- nismo izvajali nedovoljenih nerevizijskih storitev, kot so navedene v 5. členu Uredbe EU št. 537/2014. Tudi med izvedbo revizije smo ostali neodvisni od revidirane družbe.

Za družbo v obdobju na katero se nanašajo ločeni računovodski izkazi, poleg obvezne revizije in drugih storitev, razkritih v poslovnem poročilu ali ločenih računovodskih izkazih družbe, nismo opravili nobenih drugih storitev.

V imenu revizijske družbe

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Damjan Ančin, FCCA
pooblaščen revizor

Barbara Kunc
pooblaščen revizorka
partner

Ljubljana, 25. april 2018

KPMG Slovenija, d.o.o.
1

Bilanca stanja na dan 31. decembra 2017

(v EUR)	Pojasnilo	31. 12. 2017	31. 12. 2016
SREDSTVA			
Dolgoročna sredstva			
Neopredmetena dolgoročna sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	2	25.448	37.732
Opredmetena osnovna sredstva	3	119.462	165.883
Naložbene nepremičnine	4	397.532	424.321
Dolgoročne finančne naložbe	5	119.824.906	115.274.659
Odložene terjatve za davek	15	10.385.398	10.446.745
		130.752.746	126.349.340
Kratkoročna sredstva			
Kratkoročne finančne naložbe	6	39.066.084	35.576.564
Kratkoročne poslovne terjatve	7	263.456	124.590
Denarna sredstva	8	263.128	448.670
		39.592.668	36.149.824
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	9	78.424	96.787
SKUPAJ SREDSTVA		170.423.838	162.595.951
Zunajbilančna sredstva	23	95.005.159	87.141.327
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			
Kapital			
	10		
Vpoklicani kapital		89.321.983	89.321.983
Kapitalske rezerve		1.776.643	2.483.066
Rezerve iz dobička		1.307.602	1.307.602
Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti		-	-
Preneseni čisti poslovni izid		-	-
Čisti poslovni izid poslovnega leta		-	(1.112.624)
		92.406.228	92.000.027
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	11	57.264	61.288
Dolgoročne obveznosti			
Dolgoročne finančne obveznosti	12	59.267.161	54.526.851
Dolgoročne poslovne obveznosti	13	30.940	30.940
Odložene obveznosti za davek	15	-	-
		59.298.101	54.557.791
Kratkoročne obveznosti			
Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev		-	-
Kratkoročne finančne obveznosti	12	18.305.765	15.663.901
Kratkoročne poslovne obveznosti	13	283.017	222.328
		18.588.782	15.886.229
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	14	73.463	90.616
SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		170.423.838	162.595.951
Zunajbilančne obveznosti	23	95.005.159	87.141.327

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Izkaz poslovnega izida za leto, končano 31. decembra 2017

(v EUR)	Pojasnilo	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Čisti prihodki od prodaje	17A	477.842	677.359
Drugi poslovni prihodki	17A	69.199	12.051
		547.041	689.410
Stroški blaga, materiala in storitev	17B	(1.313.599)	(1.507.597)
Stroški dela	17B	(2.508.707)	(2.413.294)
Odpisi vrednosti			
Amortizacija	17B	(75.853)	(71.147)
Prevrednotovalni poslovni odhodki	17B	(162)	(415)
Drugi poslovni odhodki	17B	(24.228)	(19.938)
		(3.922.549)	(4.012.391)
Finančni prihodki iz deležev	18	10.963.068	17.309.006
Finančni prihodki iz danih posojil	18	861.991	459.664
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	18	59	315
		11.825.118	17.768.985
Finančni odhodki iz oslabitev in odpisov finančnih naložb	19	(4.921.470)	(10.845.498)
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	19	(3.060.360)	(5.147.550)
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	19	(2)	(1.464)
		(7.981.832)	(15.994.512)
Drugi prihodki	20	1	3.242
Drugi odhodki	20	(231)	(185)
		(230)	3.057
Poslovni izid pred davki		467.548	(1.545.451)
Davek iz dobička	22	-	-
Odloženi davek	15	(61.347)	(106)
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		406.201	(1.545.557)

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa za leto, končano 31. decembra 2017

(v EUR)	Pojasnilo	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Čisti dobiček/(izguba) poslovnega leta		406.201	(1.545.557)
Spremembe revalorizacijskih rezerv iz prevrednotenja opredmetenih osnovnih sredstev		-	-
a Bruto		-	-
b Davek		-	-
Spremembe rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti		-	1.561.350
a Bruto		-	1.881.145
b Davek		-	(319.795)
Druge sestavine vseobsegajočega donosa	10	-	-
a Bruto		-	-
b Davek		-	-
VSEOBSEGAJOČI DONOS V OBDOBJU SKUPAJ		406.201	15.793

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov

Izkaz gibanja kapitala za leto, končano 31. decembra 2017

(v EUR)	Vpoklicani kapital - osnovni kapital	Kapitalske rezerve - vplačani presežek kapitala	Rezerve iz dobička - zakonske rezerve	Rezerve iz dobička - rezerve za lastne delnice	Rezerve iz dobička - lastne delnice	Rezerve iz dobička - druge rezerve iz dobička	Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	Preneseni čisti dobiček	Prenesena čista izguba	Čisti dobiček poslovnega leta	Čista izguba poslovnega leta	Skupaj
A.2. Stanje 1. 1. 2017	89.321.983	2.483.066	22.786	3.175.511	(1.890.695)	-	-	-	-	(1.112.624)	-	92.000.027
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
a Vpis vpoklicanega osnovnega kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
g Izplačilo dividend	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	406.201	-	406.201
a Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	406.201	-	406.201
B.3. Spremembe v kapitalu	-	(706.423)	-	-	-	-	-	-	-	706.423	-	-
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega												
a poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.112.624)	1.112.624	-	-
Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja												
b po sklepu organov vodenja in nadzora	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
č Poravnava izgube kot odbitne sestavine kapitala	-	(706.423)	-	-	-	-	-	-	1.112.624	(406.201)	-	-
e Druge spremembe v kapitalu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C. Stanje 31. 12. 2017	89.321.983	1.776.643	22.786	3.175.511	(1.890.695)	-	-	-	-	-	-	92.406.228
Bilančni dobiček	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Izkaz gibanja kapitala za leto, končano 31. decembra 2016

(v EUR)	Vpoklicani kapital - osnovni kapital	Kapitalske rezerve - vplačani presežek kapitala	Rezerve iz dobička - zakonske rezerve	Rezerve iz dobička - rezerve za lastne delnice	Rezerve iz dobička - lastne delnice	Rezerve iz dobička - druge rezerve iz dobička	Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	Preneseni čisti dobiček	Prenesena čista izguba	Čisti dobiček poslovnega leta	Čista izguba poslovnega leta	Skupaj
A.2. Stanje 1. 1. 2016	89.321.983	2.483.066	22.786	3.175.511	(1.890.695)	-	(1.561.350)	-	-	432.933	-	91.984.234
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
a Vpis vpoklicanega osnovnega kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
g Izplačilo dividend	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	-	-	-	-	-	-	1.561.350	-	-	(1.545.557)	-	15.793
a Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.545.557)	-	(1.545.557)
Sprememba rezerv, nastalih zaradi vrednotenja												
c finančnih naložb po pošteni vrednosti	-	-	-	-	-	-	1.561.350	-	-	-	-	1.561.350
B.3. Spremembe v kapitalu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega												
a poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	-	-	-	-	-	-	-	432.933	-	(432.933)	-	-
Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja												
b po sklepu organov vodenja in nadzora	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
č Poravnava izgube kot odbitne sestavine kapitala	-	-	-	-	-	-	-	(432.933)	-	432.933	-	-
C. Stanje 31. 12. 2016	89.321.983	2.483.066	22.786	3.175.511	(1.890.695)	-	-	-	-	(1.112.624)	-	92.000.027
Bilančni dobiček	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.112.624)	-	(1.112.624)

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Izkaz denarnih tokov za leto, končano 31. decembra 2017

(v EUR)	Pojasnilo	2017	2016
A. Denarni tokovi pri poslovanju			
a) Postavke izkaza poslovnega izida		(3.411.390)	(3.254.672)
Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev		496.725	686.453
Poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotenje) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		(3.846.768)	(3.941.019)
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	15	(61.347)	(106)
b) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja		(19.585)	(46.199)
Začetne manj končne poslovne terjatve		(138.866)	420.386
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	9	18.363	(2.252)
Začetne manj končne odložene terjatve za davek	15	61.347	106
Končni manj začetni poslovni dolgovi		60.748	(472.709)
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	11,14	(21.177)	8.270
Končne manj začetne odložene obveznosti za davek		-	-
c) Pozitivni ali negativni denarni izid poslovanju (a + b)		(3.430.975)	(3.300.871)
B. Denarni tokovi pri investiranju			
a) Prejemki pri investiranju		20.622.468	84.757.381
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na investiranje		10.922.657	17.016.326
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	3	3.000	29.000
Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin		60.000	-
Prejemki od odtujitve finančnih naložb	5, 6, 18,19	9.636.811	67.712.055
b) Izdatki pri investiranju		(21.699.075)	(13.541.804)
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	2	-	(2.928)
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	3	(3.204)	(83.577)
Izdatki za pridobitev finančnih naložb	5	(21.695.871)	(13.455.299)
c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri investiranju (a + b)		(1.076.607)	71.215.577
C. Denarni tokovi pri financiranju			
a) Prejemki pri financiranju		30.205.196	23.152.220
Prejemki od vplačanega kapitala		-	-
Prejemki od povečanja finančnih obveznosti	12	30.205.196	23.152.220
b) Izdatki pri financiranju		(25.883.156)	(91.079.208)
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje		(2.896.556)	(5.469.973)
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti	12	(22.987.600)	(85.609.235)
c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri financiranju (a + b)		4.322.040	(67.926.988)
Č. Končno stanje denarnih sredstev		263.128	448.670
Denarni izid v obdobju (seštevek denarnih izidov Ac, Bc in Cc)		(185.542)	(12.282)
Začetno stanje denarnih sredstev		448.670	460.952

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Izjava o odgovornosti posloводства

Člani upravnega odbora družbe KD Group d. d., Ljubljana v skladu s 60.a členom Zakona o gospodarskih družbah zagotavljajo, da je letno poročilo KD Group d. d., Ljubljana za leto 2017, vključno z izjavo o upravljanju, sestavljeno in objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o trgu finančnih instrumentov ter Slovenskimi računovodskimi standardi. Upravni odbor družbe KD Group, d. d., je sprejel izkaze in letno poročilo družbe 25. aprila 2018.

Upravni odbor družbe:

- potrjuje računovodske izkaze družbe KD Group d. d. in uporabljene računovodske usmeritve ter pojasnila k računovodskim izkazom;
- zagotavlja, da je letno poročilo družbe KD Group d. d. za leto 2017 z vsemi sestavnimi deli sestavljeno v skladu z veljavno zakonodajo in Slovenskimi računovodskimi standardi;
- potrjuje, da računovodski izkazi družbe KD Group d. d. predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov poslovanja za leto 2017;
- izjavlja, da so računovodski izkazi družbe KD Group d. d. pripravljeni ob predpostavki nadaljevanja poslovanja v prihodnosti, da se izbrane računovodske usmeritve dosledno uporabljajo in da so razkrite morebitne spremembe le-teh;
- je odgovoren za ukrepe za preprečevanje in odkrivanje prevar ter nepravilnosti ter za zagotavljanje ohranjanja vrednosti premoženja družbe KD Group d. d.

V skladu s 110. členom Zakona o trgu finančnih instrumentov člani upravnega odbora družbe KD Group d. d. izjavljajo:

- da je računovodsko poročilo družbe KD Group d. d. za leto 2017 sestavljeno v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi, ustreznim okvirom računovodskega poročanja ter da daje resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida družbe KD Group d. d.;
- da poslovno poročilo družbe KD Group d. d. za leto 2017 vključuje pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe, finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki jim je družba KD Group d. d. izpostavljena.

Ljubljana, 25. aprila 2018

Aleksander Sekavčnik
Predsednik upravnega odbora

Matija Gantar
Namestnik predsednika upravnega odbora

Gabrijel Škof
Član upravnega odbora

Tomaž Butina
Član upravnega odbora

mag. Katarina Valentinič Istenič
Članica upravnega odbora

Aljoša Tomaž
Član upravnega odbora, glavni izvršni direktor

1. Temelji za pripravo računovodskih izkazov

Računovodski izkazi družbe KD Group d. d. so pripravljeni v skladu z računovodskimi in poročevalskimi zahtevami Slovenskih računovodskih standardov (v nadaljevanju SRS) in Zakonom o gospodarskih družbah (v nadaljevanju ZGD-1). Temeljni namen je upoštevati splošno mednarodno računovodsko prakso, finančno pojmovanje kapitala in zahtevo po realni ohranitvi kapitala. Pri pripravi sta upoštevani temeljni računovodski predpostavki o časovni neomejenosti poslovanja in nastanku poslovnega dogodka. Kakovostne značilnosti računovodskih izkazov temeljijo na razumljivosti, ustreznosti, zanesljivosti in primerljivosti. Upoštevane so bile enake računovodske usmeritve kot v predhodnem letu.

Izvršni direktorji družbe KD Group d. d. so sestavili računovodske izkaze in letno poročilo ter jih predložili v preverbo in potrditev upravnemu odboru. Računovodski izkazi in letno poročilo družbe KD Group d. d. in Skupine KD Group se lahko pridobijo na sedežu družbe. Skupina je vključena v konsolidirane izkaze obvladujoče družbe KD d.d., finančna družba, d.d. (skrajšano ime KD d.d.), Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana, kjer so konsolidirani izkazi tudi na voljo za vpogled.

Odseki

Poročanje družbe temelji na območnih odsekih. Območni odsek je prepoznaven sestavni del podjetja, ki se ukvarja s proizvodi oz. storitvami v posebnem gospodarskem okolju; tveganja in donosi, ki se nanašajo nanj, se razlikujejo od tistih v drugih območnih odsekih. Družba razporeja sredstva in obveznosti ter postavke poslovnega izida na tri območne odseke: Slovenija, EU in tujina – zunaj EU.

Prevedbe iz tujih valut

Preračuni postavk sredstev in obveznosti v tujih valutah so na dan bilance stanja opravljeni po referenčnem tečaju Evropske centralne banke.

Denarne postavke v tujih valutah so pretvorjene po referenčnih tečajih Evropske centralne banke ali tečajnici Banke Slovenije (za valute, za katere Evropska centralna banka ne objavlja referenčnih tečajev) na zadnji dan leta. Nedenarne postavke, ki so izmerjene po nabavni vrednosti v tuji valuti, so pretvorjene po tečaju na dan posla, nedenarne postavke, ki so izmerjene po poštenu vrednosti v tuji valuti, pa so pretvorjene po tečaju na dan, ko je bila poštena vrednost določena.

Tečajne razlike pri nedenarnih postavkah finančnih sredstev in obveznostih se obravnavajo kot sestavni del dobičkov ali izgub iz vrednotenja po poštenu vrednosti. Tečajne razlike pri nedenarnih postavkah finančnih sredstev in obveznostih, ki se merijo po poštenu vrednosti prek izkaza poslovnega izida, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida kot del dobičkov ali izgub iz vrednotenja po poštenu vrednosti. Tečajne razlike pri nedenarnih postavkah finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, se pripoznajo preko drugega vseobsegajočega donosa.

1.1. Odvisne in pridružene družbe poročajoče družbe

Krovna družba: **KD Group, finančna družba, d. d.**

Skrajšano ime družbe: KD Group d. d.¹

Sedež: Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana

Telefon: +386 1 582 67 00

Faks: +386 1 518 41 00

E-pošta: info@kd-group.si

Spletna stran: www.kd-group.com

Dejavnost: 64.200 – Dejavnost holdingov

Pravna oblika: delniška družba

Matična številka: 1585126000

Davčna številka: 66296374

Identifikacijska številka za DDV: SI66296374

Vpis v sodni register: Okrožno sodišče v Ljubljani, Srg. 2000/15252 z dne 3. 1. 2001, št. reg. VI. 1/34049/00

Osnovni kapital: 89.321.982,98 EUR

Število vseh rednih imenskih delnic KDHR: 2.675.640

Datum ustanovitve: 3. januar 2001

¹ V letnem poročilu so imena družb ali podjetij ob prvi omembi in ko je navedeno celo ali skrajšano uradno ime, zapisana z oznakami organizacijskih oblik (npr. d. d.), v nadaljevanju besedila pa so oznake zaradi lažjega branja praviloma izpuščene.

Glavna poslovna dejavnost družbe KD Group, d.d., je upravljanje tržnih in netržnih finančnih naložb ter ustvarjanje finančnih donosov, skladnih s strukturo portfelja. Krovna družba KD Group odloča tudi o vseh pomembnejših strateških naložbah Skupine KD Group.

Največji delničar družbe KD Group je KD, finančna družba, d. d., ki ima v lasti 2.100.093 navadnih imenskih delnic z oznako KDHR, kar je 78,49 % vseh izdanih delnic družbe.

Podjetja v skupini

Podjetja v Skupini družbe so družbe, v katerih imajo obvladujoča družba in njene odvisne družbe posredno ali neposredno več kot polovico glasovalnih pravic. Odvisne družbe so popolno konsolidirane od dne obvladovanja in izključene iz popolne konsolidacije takoj, ko jih družba ne obvladuje več.

Pridružena podjetja

Pridružena podjetja so družbe, v katerih imajo družba in njene odvisne družbe posredno ali neposredno med 20,00 % in 50,00 % lastništva v kapitalu in pomemben, ne pa prevladujoč vpliv.

Sestava Skupine KD Group

(v EUR)	Odstotek udeležbe	Velikost kapitala konec leta	Poslovni izid poslovnega leta	Neposredni lastnik na bilančni dan
2017				
Odvisna podjetja				
Adriatic Slovenica d.d., Koper, Slovenija	100,00	96.891.941	11.449.397	KD Group d.d.
Agent d.o.o., Izola, Slovenija	100,00	94.066	(999)	Adriatic Slovenica d.d.
DRI Naložbe d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	4.511.159	2.192	KD Group d.d.
Firsthouse Investments Ltd, Limassol, Ciper	100,00	(280.891)	(555.796)	KD Group d.d.
Fontes Group d.o.o., Beograd, Srbija	100,00	1.594.949	(25.832)	KD Group d.d.
Gradnje inženiring d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	2.868.870	(69.000)	KD Kwart d.o.o.
KD Fondovi d.o.o., Skopje, Makedonija	94,60	222.726	75.334	KD Skladi d.o.o.
KD IT d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	3.389.304	11.898	Adriatic Slovenica d.d.
KD Kapital d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	951.342	(586.215)	KD Group d.d.
KD Kwart d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	3.668.982	161.868	KD Group d.d.
KD Locusta Fondovi d.o.o., Zagreb, Hrvaška	80,00	996.405	265.164	KD Skladi d.o.o.
KD Skladi d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	9.954.728	2.026.947	Adriatic Slovenica d.d.
OOO Kreda Group, Taškent, Uzbekistan	99,97	-	-	OOO Sarbon Invest
Manta Marine, Road Town, BVI	100,00	147.906	(481.614)	Firsthouse Investments Ltd
Permanens d.o.o. - v likvidaciji, Zagreb, Hrvaška	100,00	4.342	952	Adriatic Slovenica d.d.
Projektor d.o.o., Maribor, Slovenija	100,00	97.894	15.566	KD Kwart d.o.o.
Prospera d.o.o., Koper, Slovenija	100,00	4.883.376	46.209	Adriatic Slovenica d.d.
OOO Sarbon Invest, Taškent, Uzbekistan	100,00	-	-	KD Group d.d.
Šumijev kvart d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	5.004.342	145.792	KD Group d.d.
Viz d.o.o., Koper, Slovenija	100,00	6.763	(55.738)	Adriatic Slovenica d.d.
Zdravje AS d.o.o., Koper, Slovenija	100,00	228.643	(189.490)	Adriatic Slovenica d.d.
Pridružena podjetja				
Mlekarna Celeia d.o.o., Slovenija	25,99	11.409.975	510.651	KD Kapital d.o.o.
Nama d.d., Slovenija	48,58	10.205.368	214.287	Adriatic Slovenica d.d.
Seaway Design d.o.o., v stečaju, Slovenija	47,50	-	-	KD Group d.d.
Seaway Technologies s.r.l., Slovenija	47,50	-	-	KD Group d.d.
SRK d.o.o., Slovenija	34,80	3.923.048	1.367.789	KD Kapital d.o.o.
Tovarna olja Gea d.d., Slovenija	26,90	11.473.540	154.586	Adriatic Slovenica d.d., KD Kapital d.o.o.

V letu 2017 je Skupina KD Group prodala, likvidirala naslednje naložbe v odvisne družbe: Vaš partner d.o.o. – v likvidaciji, Vrtnarstvo Celje d.o.o. – v stečaju in AS Neživotno osiguranje ado – v likvidaciji, Beograd.

Družba KD Skladi d.o.o. je pridobila dodatni 10% delež v hrvaški družbi za upravljanje KD Locusta Fonodovi d.o.o.

V letu 2017 je družba iz naslova oslabitev dolgoročnih finančnih naložb v odvisna in pridružena podjetja ustvarila 1.836.055 evrov finančnih odhodkov iz oslabitev (2016, 6.290.547 evrov). Višina oslabljenosti naložb je bila ocenjena na podlagi podatkov o preteklem in predpostavkah o prihodnjem poslovanju družb.

(v EUR)	Odstotek udeležbe	Velikost kapitala konec leta	Poslovni izid poslovnega leta	Način pridobitve v primeru povečanja deleža
2016				
Odvisna podjetja				
Adriatic Slovenica d.d., Koper, Slovenija	100,00	95.915.171	11.896.649	KD Group d.d.
Agent d.o.o., Izola, Slovenija	100,00	125.068	(17.763)	KD Kwart d.o.o.
AS Neživotno Osiguranje ado - v likvidaciji, Beograd, Srbija	100,00	3.060.430	(547.971)	Adriatic Slovenica d.d.
DRI Naložbe d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	4.502.330	(10.199)	KD Group d.d.
Firsthouse Investments ltd, Limassol, Ciper	100,00	998.497	(25.370)	KD Group d.d.
Fontes Group d.o.o., Beograd, Srbija	100,00	1.550.600	(50.358)	KD Group d.d.
Gradnje inženiring d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	2.937.871	(567.224)	KD Kwart d.o.o.
KD Fondovi d.o.o., Skopje, Makedonija	94,60	145.702	22.156	KD Skladi d.o.o.
KD IT d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	9.177.406	267.715	Adriatic Slovenica d.d.
KD Kapital d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	1.281.852	(1.473.317)	KD Group d.d.
KD Kwart d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	3.507.111	(1.070.735)	KD Group d.d.
KD Locusta Fondovi d.o.o., Zagreb, Hrvaška	70,00	1.006.676	326.158	KD Skladi d.o.o.
KD Skladi d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	9.292.708	1.807.252	Adriatic Slovenica d.d.
OOO Kreda Group, Taškent, Uzbekistan	99,97	1.315.448	-	OOO Sarbon Invest
Manta Marine, Road Town, BVI	100,00	684.435	(769.811)	Firsthouse Investments ltd
Permanens d.o.o. - v likvidaciji, Zagreb, Hrvaška	100,00	3.334	(35.518)	Adriatic Slovenica d.d.
Projektor d.o.o., Maribor, Slovenija	100,00	112.022	3.950	KD Kwart d.o.o.
Prospera d.o.o., Koper, Slovenija	100,00	7.035.994	26.265	Adriatic Slovenica d.d.
OOO Sarbon Invest, Taškent, Uzbekistan	100,00	1.096.078	(924)	KD Group d.d.
Šumijev kvart d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	4.858.551	87.674	KD Group d.d.
Vaš partner d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	(156.600)	13.884	KD Group d.d.
Viz d.o.o., Koper, Slovenija	100,00	62.502	(47.484)	Adriatic Slovenica d.d.
Vrtnarstvo Celje d.o.o., Celje – v stečaju, Slovenija	50,46	-	-	KD Kapital d.o.o.
Zdravje AS d.o.o., Koper, Slovenija	100,00	418.131	(134.523)	Adriatic Slovenica d.d.
Pridružena podjetja				
Mlekarna Celeia d.o.o., Slovenija	25,99	11.179.290	485.420	KD Kapital d.o.o.
Nama d.d., Slovenija	48,58	10.422.889	390.120	Adriatic Slovenica d.d.
Seaway Design d.o.o., v stečaju, Slovenija	47,50	-	-	KD Group d.d.
Seaway Technologies s.r.l., Slovenija	47,50	-	-	KD Group d.d.
SRC d.o.o., Slovenija	34,80	5.735.959	510.236	KD Kapital d.o.o.
Tovarna olja Gea d.d., Slovenija	26,90	11.621.339	181.979	Adriatic Slovenica d.d., KD Kapital d.o.o.

V letu 2016 je Skupina KD Group prodala, likvidirala naslednje naložbe v odvisne in pridružene družbe: ABDS d.d., VIB a.d., ZIF VIB a.d., KR d.d., KD BC Management s.a. in KD Asset Management b.v. .

Skupina KD Group je v letu 2016 pridobila 100% delež družbe Agent d.o.o., ki je v lasti družbe KD Kvart d.o.o. Družba KD Skladi d.o.o. je pridobila dodatni 10% delež v hrvaški družbi za upravljanje KD Locusta Fondovi d.o.o.

V letu 2016 je družba iz naslova oslabitev dolgoročnih finančnih naložb v odvisna in pridružena podjetja ustvarila 6.290.547 evrov finančnih odhodkov iz oslabitev (2015, 7.720.060 evrov). Višina oslabljenosti naložb je bila ocenjena na podlagi podatkov o preteklem in predpostavkah o prihodnjem poslovanju družb.

1.2. Neopredmetena dolgoročna sredstva

Neopredmeteno sredstvo je razpoznavno nedenarno sredstvo brez fizičnega obstoja in se pripozna le, kadar je verjetno, da bodo pričakovane prihodnje gospodarske koristi, ki se mu pripisujejo, pritekale v družbo in je mogoče zanesljivo izmeriti njegovo nabavno vrednost.

Neopredmeteno sredstvo se po začetnem pripoznanju izkazuje po svoji nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in nabrane izgube zaradi slabitve (model nabavne vrednosti). Družba oceni, ali je doba koristnosti neopredmetenega sredstva končna ali nedoločena. Neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti se amortizira glede na pričakovano dobo koristnosti. Neopredmetena sredstva z nedoločno dobo koristnosti se ne amortizirajo. Družba uporablja metodo enakomerne časovnega amortiziranja.

Neopredmetena sredstva, ki se amortizirajo, se preverjajo zaradi morebitne slabitve. Znesek slabitve se pripozna v višini, ki predstavlja razliko med knjigovodsko in nadomestljivo vrednostjo. Nadomestljiva vrednost sredstva ali enote, ki ustvarja denar, je večja izmed dveh postavk – njegove poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje, ali njegove vrednosti pri uporabi.

Med neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje neopredmetena sredstva s končno dobo koristnosti, in sicer programsko opremo.

1.3. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva so sredstva, ki jih ima družba zato, da jih uporablja pri opravljanju storitev ter jih bo pričakovano uporabljala v več kot enem obračunskem obdobju.

Po začetnem pripoznanju se izkazujejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve (model nabavne vrednosti). Nabavna vrednost zajema nakupno ceno, uvozne carine in nepovratne dajatve ter neposredne stroške usposobitve za uporabo. Pozneje nastali stroški, ki so povezani z opredmetenimi osnovnimi sredstvi, povečujejo njihovo nabavno vrednost le, če povečujejo prihodnje koristi v primerjavi s prej ocenjenimi in jih je mogoče zanesljivo izmeriti. Stroški vzdrževanja in popravil se izkazujejo v izkazu poslovnega izida v obdobju, ko so nastali.

Pripoznanje knjigovodske vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev se odpravi ob odtujitvah ali ker od njih ni več mogoče pričakovati koristi. Dobički ali izgube, ki izhajajo iz odprave pripoznanja posameznega sredstva in se izračunajo na podlagi razlike med čistim donosom ob odtujitvi in knjigovodsko vrednostjo sredstev, se izkazujejo med prevrednotovalnimi prihodki ali poslovnimi odhodki.

Knjigovodska vrednost opredmetenih osnovnih sredstev ne sme presegati njihove nadomestljive vrednosti. Kot nadomestljiva vrednost velja poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, ali vrednost pri uporabi, odvisno od tega, katera je večja. Samo če je nadomestljiva vrednost manjša od njegove knjigovodske vrednosti, se knjigovodska vrednost zmanjša na nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje je izguba zaradi oslabitve, ki se pripozna v izkazu poslovnega izida.

Izgube zaradi oslabitve se razveljavijo, kadar in samo kadar se je spremenila ocena, uporabljena za ugotovitev nadomestljive vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, potem ko je bila pripoznana zadnja izguba zaradi oslabitve. V takšnem primeru se knjigovodska vrednost sredstva poveča na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno povečanje je razveljavitev izgube zaradi oslabitve, ki se pripozna v izkazu poslovnega izida.

Opredmetena osnovna sredstva so računalniška oprema, druga oprema, vlaganja v tuja opredmetena osnovna sredstva in drobni inventar. Kot opredmeteno osnovno sredstvo, usposobljeno za uporabo, se upošteva tudi drobni inventar, katerega doba uporabnosti je daljša od enega leta, njegova posamična vrednost pa ne presega vrednosti 500 evrov.

Amortizacija

Podjetje v okviru ocenjene dobe uporabnosti posameznega neopredmetenega sredstva in opredmetenega osnovnega sredstva dosledno razporeja njegov amortizirljivi znesek med posamezna obračunska obdobja kot tedanje amortizacije. Podjetje uporablja metodo enakomernega časovnega amortiziranja. Amortizacija se obračunava posamično.

V družbi uporabljene amortizacijske stopnje v letih 2017 in 2016 so naslednje:

(Ne)opredmeteno sredstvo	Ocenjene dobe koristnosti	Najnižja stopnja (v %)	Najvišja stopnja (v %)
Neopredmetena dolgoročna sredstva:			
Programska oprema	5 let	20,00	20,00
Druga neopredmetena dolgoročna sredstva	10 let	10,00	10,00
Opredmetena osnovna sredstva:			
Motorna vozila	5 do 8 let	12,50	20,00
Računalniki	2 leti	50,00	50,00
Tiskalniki in ostala strojna oprema	5 let	20,00	20,00
Drobni inventar	5 let	20,00	20,00

1.4. Naložbene nepremičnine

Naložbena nepremičnina je nepremičnina (zemljišče, zgradba ali del zgradbe ali oboje), posedovana, da bi prinašala najemnino in/ali povečevala vrednost dolgoročne naložbe, ne pa za uporabo pri proizvodnji ali dobavljanju blaga in storitev ali za prodajo v rednem poslovanju. Pri razvrščanju nepremičnin med naložbene nepremičnine se upošteva namembnost nepremičnine.

Naložbena nepremičnina se na začetku pripozna po nabavni vrednosti z vključenimi vsemi stroški posla. Naložbene nepremičnine se po začetnem pripoznanju izkazujejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve (model nabavne vrednosti), tako kot opredmetena osnovna sredstva.

Ob sestavi bilance se preverja potreba po oslabitvi naložbene nepremičnine. Usmeritev oslabitve naložbenih nepremičnin je takšna kot pri opredmetenih osnovnih sredstvih.

Amortizacija naložbenih nepremičnin se obravnava posamično z metodo enakomernega časovnega amortiziranja. Uporabljena amortizacijska stopnja je 5-odstotna.

1.5. Finančne naložbe

Finančne naložbe so sestavni del finančnih instrumentov podjetja in so finančna sredstva, ki jih ima družba, da bi z njihovo donosnostjo povečevala svoje finančne prihodke. Finančno sredstvo je vsako sredstvo, ki je denar, kapitalski instrument drugega podjetja ali pogodbeni pravici prejeti denar ali finančno sredstvo drugega podjetja.

Finančna naložba se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripozna kot finančno sredstvo, če:

- je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njo,
- je mogoče nabavno vrednost zanesljivo izmeriti.

Finančne naložbe se pri začetnem pripoznanju razvrstijo v:

- finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida,
- finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo,
- finančne naložbe v posojila ali
- finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo.

Po poštenu vrednosti se izkazujejo finančne naložbe, izmerjene po poštenu vrednosti prek poslovnega izida in za prodajo razpoložljive finančne naložbe. Finančnih naložb v kapitalske instrumente, za katere ni objavljena cena na delujočem trgu in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, se izmerijo po nabavni vrednosti in letno presoja znamenja oslabitve. Posojila in terjatve ter finančna sredstva v posesti do zapadlosti so izkazani po odplačni vrednosti.

Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče zamenjati sredstvo med dobro obveščenima in voljnima strankama v preiščenem poslu. Za kotirajoče finančne instrumente, za katere obstaja cena na delujočem trgu, se poštena vrednost ugotavlja kot zmnožek enot finančnega instrumenta in kotirajoče tržne cene (zaključni tržni tečaj). Pri neobstoju aktivnega trga se izračuna poštena vrednost finančnih sredstev z uporabo različnih tehnik vrednotenja. Te vključujejo uporabo transakcij med dobro obveščenimi strankami, metode diskontiranih denarnih tokov in druge tehnike vrednotenja, ki jih po navadi uporabljajo udeleženci na trgu. Metode vrednotenja obsegajo uporabo zadnjega posla med obveščenima in voljnima strankama, če je na voljo, primerjavo s trenutno pošteno vrednostjo drugega instrumenta, ki ima podobne bistvene lastnosti, in metodo diskontiranih denarnih tokov. V družbi je bil razvit model za ocenjevanje poštene vrednosti kapitalskih instrumentov, v delnice in deleže nekotirajočih podjetij, katerega primernost je ocenil neodvisni pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij. S pomočjo modela so enkrat na leto na podlagi razpoložljivih podatkov ocenjene poštene vrednosti pomembnejših finančnih naložb v nekotirajoča podjetja.

Nakupi in prodaje finančnih sredstev, izmerjenih po poštenu vrednosti prek poslovnega izida in v posesti za trgovanje, se v poslovnih knjigah pripoznajo na datum trgovanja, tj. na dan, na katerega se družba obveže, da bo finančna sredstva kupila ali prodala. Finančne naložbe v posojila in finančne naložbe v posesti do zapadlosti pa se pripoznajo po datumu poravnave. Vsa finančna sredstva, katerih poštena vrednost se ne pripozna v izkazu poslovnega izida, se začetno pripoznajo po poštenu vrednosti s prišteti stroški posla.

Pripoznanje finančnega sredstva v družbi se odpravi, če se pravice do koristi, določene v pogodbi, izrabijo, če ugasnejo ali če se prenesejo skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom finančnega sredstva. Ravno tako se pripoznavanje finančnega sredstva odpravi, če družba sicer ni prenesla tveganj in koristi, povezanih z lastništvom finančnega sredstva, ga pa ne obvladuje več. Upošteva se, da družba ne obvladuje več finančnega sredstva, če ima prevzemnik dejansko sposobnost prodati finančno sredstvo v celoti neki nepovezani tretji osebi in je zmožen izvršiti to svojo sposobnost enostransko in brez nalaganja dodatnih omejitev za prenos.

Prevrednotenje finančnih naložb je sprememba njihove knjigovodske vrednosti, ne pa sprememba zaradi pripisa pogodbenih obresti ali sprememb glavnice. Pojavi se predvsem kot prevrednotenje zaradi okrepitve, oslabitve ali odprave oslabitve. Prevrednotenje finančnih naložb se opravi na dan bilanciranja. Finančne naložbe, izražene v tuji valuti, se na dan bilanciranja preračunajo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke. Preračuni finančnih sredstev, izraženih v tujih valutah, ki so denarne postavke, se pripoznajo v poslovnem izidu. Preračuni ostalih finančnih sredstev, izraženih v tujih valutah, se pripoznajo v skladu z njihovo razvrstitvijo.

1.5.1. Naložbe v odvisna in pridružena podjetja

Finančne naložbe v odvisna in pridružena podjetja se v računovodskih izkazih družbe obračunavajo po nabavni vrednosti. Nabavna vrednost se izmeri kot celota poštenih vrednosti (na datum pridobitve) danih sredstev, nastalih in prevzetih dolgov ter vseh stroškov, ki jih je mogoče neposredno pripisati pridobitvi.

Po začetnem pripoznanju družba na dan bilance stanja preverja, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančne naložbe. Če tak dokaz obstaja, se naložbo oslabi.

Npristranski dokazi o oslabilvi naložbe v odvisno in pridruženo podjetje so predvsem:

- pomembne finančne težave družbe,
- izmerljivo zmanjšanje ocenjenih prihodnjih denarnih tokov,
- slabši rezultati poslovanja, povečanje izgub iz poslovanja,
- znižanje vrednosti sredstev družbe.

V primeru obstoja dokazov o oslabilvi naložbe se znesek izgube zaradi oslabitve izmeri kot razlika med knjigovodsko in nadomestljivo vrednostjo naložbe.

Ocena nadomestljive vrednosti se izračuna z uporabo različnih tehnik vrednotenja. Te vključujejo uporabo primerljivih transakcij med dobro obveščenimi strankami, če so na voljo, primerjavo s trenutno pošteno vrednostjo drugega instrumenta, ki ima podobne bistvene značilnosti, metode diskontiranih denarnih tokov in druge tehnike vrednotenja, ki jih običajno uporabljajo udeleženci na trgu (knjigovodska vrednost, multiplikatorji, dividendni donosi). Če obstaja metoda vrednotenja, ki

jo udeleženci na trgu običajno uporabljajo za določanje cene instrumenta in je dokazala zanesljivost pri oceni cen, dobljenih pri dejanskih tržnih poslih, se uporabi ta metoda.

1.5.2. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so tista neizpeljana finančna sredstva, ki so opredeljena kot razpoložljiva za prodajo ali niso razvrščena v katero od prej navedenih kategorij. V družbi te finančne naložbe predstavljajo finančni potencial, ki bo v prihodnosti porabljen za pridobivanje novih naložb in razdolževanje v skladu s poslovno politiko družbe. Finančne naložbe delimo na kratkoročne in dolgoročne.

Po začetnem pripoznanju družba izmeri za prodajo razpoložljiva sredstva po pošteni vrednosti. Poštena vrednost je dokazana, če je cena objavljena na delujočem borznem trgu vrednostnih papirjev ali če obstaja model vrednotenja, pri katerem so vložki podatkov vanj dokazani, saj prihajajo z delujočega trga. Spremembe poštene vrednosti – razen izgub zaradi oslabitve – so izkazane v vseobsegajočem donosu kot povečanje (dobiček) ali zmanjšanje (izguba) presežka iz prevrednotenja. Če je poštena vrednost finančnega sredstva, razpoložljivega za prodajo, manjša od njegove pripoznane vrednosti, se pripozna negativni presežek iz prevrednotenja.

Finančne naložbe v kapitalske instrumente, za katere ni objavljena cena na delujočem trgu in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, se izmerijo po nabavni vrednosti in letno presoja pomenja oslabitve.

Obresti, izračunane po metodi efektivnih obresti, se pripoznajo v poslovnem izidu. Dividende za kapitalni instrument se pripoznajo v poslovnem izidu, ko družba pridobi pravico do plačila.

Pri odpravi pripoznanja za prodajo razpoložljivega finančnega sredstva se nabrane prilagoditve v kapitalu odpravijo in učinki izkažejo v izkazu poslovnega izida.

Družba na dan bilance stanja oceni, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančnega sredstva. Če obstaja, je treba finančno naložbo prevrednotiti zaradi oslabitve. Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, se oslabijo, kadar pride do pomembnega ali dlje časa trajajočega zmanjšanja poštene vrednosti sredstev pod nakupno vrednost. Praviloma velja, da je zmanjšanje pomembno, če znaša več kot 20 % nabavne vrednosti in dolgotrajno, če zmanjšanje traja v obdobju, daljšem od 12 mesecev. Kljub tem kriterijem družba pri presoji pomena oslabitve med drugimi dejavniki preverja normalno volatilnost tečaja delnice, finančno stanje izdajatelja, uspešnost panoge in sektorja ter spremembe v tehnologiji in denarnih tokovih iz dejavnosti in financiranja. Slabitev je potrebna, kadar obstajajo dokazi o poslabšanju finančnega stanja izdajatelja, uspešnosti panoge in sektorja ter spremembah v tehnologiji in denarnih tokovih iz dejavnosti in financiranja.

V primeru obstoja dokazov o oslabitvi naložbe se znesek izgube zaradi oslabitve izmeri kot razlika med knjigovodsko in nadomestljivo vrednostjo naložbe.

Ocena nadomestljive vrednosti se izračuna z uporabo različnih tehnik vrednotenja. Te vključujejo uporabo primerljivih transakcij med dobro obveščenimi strankami, če so na voljo, primerjavo s trenutno pošteno vrednostjo drugega instrumenta, ki ima podobne bistvene značilnosti, metode diskontiranih denarnih tokov in druge tehnike vrednotenja, ki jih običajno uporabljajo udeleženci na trgu (knjigovodska vrednost, multiplikatorji, dividendni donosi). Če obstaja metoda vrednotenja, ki jo udeleženci na trgu običajno uporabljajo za določanje cene instrumenta in je dokazala zanesljivost pri oceni cen, dobljenih pri dejanskih tržnih poslih, se uporabi ta metoda.

Oslabitev dolžniških vrednostnih papirjev se izvede, v kolikor se pojavijo finančne težave izdajatelja, če pride do kršenja pogodbe in neizpolnitve obveznosti plačila, reprogramiranja dolga ali se pojavi verjetnost stečaja.

Če je bilo zmanjšanje poštene vrednosti finančnega sredstva, razpoložljivega za prodajo, pripoznano neposredno kot negativni presežek iz prevrednotenja in obstajajo nepristranski dokazi, da je to sredstvo oslabiljeno, se za nabrano izgubo najprej zmanjša negativni presežek iz prevrednotenja in pripoznajo prevrednotovalni finančni odhodki. Znesek celotne nabrane izgube, za katerega se zmanjša negativni presežek iz prevrednotenja in pripoznajo prevrednotovalni finančni odhodki, je razlika med nabavno vrednostjo in sprotno pošteno vrednostjo, zmanjšano za izgubo zaradi oslabitve takšnega finančnega sredstva, ki je bila pripoznana v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek.

1.5.3. Finančne naložbe v posojila

Posojila so neizpeljana finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na borznem trgu. Merijo se po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti. Povečujejo se s posojanjem sredstev, dobavo blaga ali storitev drugim, kadar družba nima namena trgovati z njimi.

V bilanci stanja se izkazujejo kot dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe. Posojila, ki zapadejo v plačilo v dobi, krajši od enega leta, se razvrstijo med kratkoročne finančne naložbe.

1.5.4. Slabitev finančnih sredstev, vrednotenih po odplačni vrednosti

Družba na dan bilance stanja oceni, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančnega sredstva, vrednotenega po odplačni vrednosti (finančne naložbe v posesti do zapadlosti, posojila, terjatve). Izgube zaradi oslabilte se pripoznajo, če obstajajo objektivni dokazi o oslabilti zaradi dogodka(-ov) po začetnem pripoznanju finančnih sredstev, ki vpliv(-jo) na ocenjene prihodnje denarne tokove finančnega sredstva. Nepristranski dokazi o morebitni oslabiljenosti finančnega sredstva se nanašajo na pokazatelje, ki bi nakazovali znižanje prihodnjih denarnih tokov, in sicer:

- pomembne finančne težave izdajatelja oz. dolžnika,
- prekinitev pogodbe,
- verjetnost, da bo šel dolжник v stečaj oz. se bo drugače finančno reorganiziral,
- ustavljeno trgovanje z vrednostnimi papirji izdajatelja s finančnimi težavami,
- podatki kažejo, da obstajajo merljivi dokazi o zmanjšanju prihodnjih denarnih tokov glede na denarne tokove ob začetnem pripoznanju ipd.

Poslovodstvo pri tem uporablja ocene, ki temeljijo na izgubah, ugotovljenih v preteklosti. Metodologija in predpostavke, ki se uporabljajo pri določitvi zneskov in datumov denarnih tokov, se tekoče preverjajo zaradi odpravljanja razlik med ocenjenimi in dejanskimi podatki.

Če obstaja objektivni dokaz, da je nastala izguba zaradi oslabilte, se njen znesek izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov sredstva, diskontiranih po prvotni efektivni obrestni meri finančnega sredstva. Izguba zaradi oslabilte se pripozna v izkazu poslovnega izida.

Pri oceni oslabilte posojil, danih družbam v Skupini, se ocena morebitne oslabilte posojila ugotavlja skupaj z oceno vrednosti naložbe.

1.6. Terjatve

Terjatve so na premoženjskopравnih in drugih razmerjih zasnovane pravice zahtevati od določene osebe plačilo dolga, dobavo kakih stvari ali opravitev kake storitve.

Terjatve se pojavljajo večinoma do kupcev ali drugih financerjev prodanih proizvodov in opravljenih storitev, lahko pa tudi do dobaviteljev prvin poslovnega procesa, zaposlencev, financerjev in do uporabnikov finančnih naložb.

Terjatve so lahko dolgoročne ali kratkoročne. Kratkoročne terjatve se predvidoma udenarijo v letu dni. Terjatve vsebujejo terjatve do kupcev, druge terjatve v zvezi s prihodki od poslovanja in druge terjatve. Terjatve se razčlenjujejo na tiste, ki se nanašajo na podjetja v Skupini, pridružena podjetja in druge.

Terjatev se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja na podlagi ustreznih listin pripozna kot sredstvo, ko se začnejo obvladovati z njo povezane pogodbene pravice. Terjatve vseh vrst se ob začetnem pripoznavanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane. Prvotne terjatve se lahko kasneje povečajo ali pa ne glede na prejeto plačilo ali drugačno poravnavo tudi zmanjšajo za vsak znesek, utemeljen s pogodbo.

Poslovne terjatve so najprej pripoznane po pošteni vrednosti, nato pa se praviloma merijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti, zmanjšani za slabitve. Poslovne terjatve so oslabiljene, če obstajajo nedvoumni pokazatelji, da je unovčljivost terjatev vprašljiva zaradi npr. dolžnikove nelikvidnosti (blokada transakcijskega računa), uvedbe prisilne poravnave ali stečaja. Če taki dokazi obstajajo, je pri terjativah, izkazanih po odplačni vrednosti, treba preveriti, ali je nastala izguba zaradi oslabilte, ki se pripozna v poslovnem izidu kot finančni odhodek. Izguba zaradi oslabilte je znesek, za katerega knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost terjatve. Nadomestljiva vrednost poslovnih terjatev, izkazanih po odplačni vrednosti, se izračuna kot sedanja vrednost pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po izvorni efektivni obrestni meri. Slabitev poslovnih terjatev so izkazane kot prevrednotovalni poslovni odhodek v izkazu poslovnega izida.

Terjatve, izražene v tuji valuti, se na dan bilanciranja preračunajo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, povečanje (zmanjšanje) terjatev iz tega naslova pa povečuje finančne prihodke (odhodke).

1.7. Denarne postavke

V družbi se kot denar in denarni ustrezniki izkazujejo gotovina, knjižni denar, depoziti pri bankah na odpoklic in depoziti z ročnostjo vezave do 3 mesecev. Izkazujejo se po odplačni vrednosti.

1.8. Kapital

Kapital odraža lastniško financiranje podjetja in je z vidika podjetja njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če podjetje preneha delovati. Opredeljen je ne samo z zneski, ki so jih lastniki vložili v podjetje, temveč tudi z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju podjetja. Zmanjšujejo ga izguba pri poslovanju in izplačila.

Rezerve so namensko opredeljeni del čistega dobička, ki služi poravnavanju možnih izgub v prihodnjih letih in kupovanju lastnih delnic.

Kapitalske in zakonske rezerve se v presežnem znesku lahko uporabijo za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe in za kritje čiste izgube poslovnega leta ter kritje prenesene čiste izgube, če se hkrati ne uporabijo rezerve iz dobička za izplačilo dobička družbenikom.

Rezerve za lastne delnice se morajo sprostiti in se lahko sprostijo samo, če so bile lastne delnice odtujene ali umaknjene.

Vse sestavine kapitala zunaj osnovnega kapitala pripadajo lastnikom osnovnega kapitala v sorazmerju z njihovimi lastniškimi deli osnovnega kapitala.

Lastne delnice družbe, vključno s stroški, ki se nanašajo neposredno na njihovo pridobitev, zmanjšujejo kapital družbe. Ob odtujitvi lastnih delnic se vsi dobički ali izgube poračunajo direktno v kapitalu.

Dividende na navadne in prednostne delnice se pripoznajo kot obveznost na dan, ko njihovo izplačilo potrdi skupščina lastnikov družbe.

1.9. Finančne in poslovne obveznosti

Dolgoročni dolgovi so pripoznane obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, ki jih je treba v obdobju, daljšem od enega leta, vrniti oziroma poravnati, zlasti v denarju. Kratkoročni dolgovi pa so tisti, ki jih je treba poravnati v enem letu.

Dolgovi so lahko finančni ali poslovni. Finančni dolgovi so dobljena posojila na podlagi posojilnih pogodb in so lahko dolgoročni ali kratkoročni. Med kratkoročnimi dolgovi se izkazujejo tudi dolgovi do zaposlencev, države in drugi dolgovi.

Dolgovi se pripoznajo kot obveznost, če je verjetno, da se bodo zaradi njihove poravnave zmanjšali dejavniki, ki omogočajo gospodarske koristi in je znesek za njihovo poravnavo mogoče zanesljivo izmeriti. Finančni in poslovni dolgovi se pripoznajo kot obveznost, ko ob upoštevanju pogodbenega datuma ali datuma prejemkov oz. prejemov in z njimi povezanih obračunov nastane obveznost, določena v pogodbi ali drugem pravnem aktu.

Dolgovi so v začetku izkazani z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin ob nastanku in pri finančnih dolgovih dokazujejo prejem denarnih sredstev, pri poslovnih dolgovih pa prejem kakega proizvoda ali storitve ali opravljeno delo oz. obračunani strošek ali odhodek, ob predpostavki, da upniki zahtevajo njihovo poplačilo.

Dolgovi se praviloma merijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti. Odplačna vrednost dolga je znesek, s katerim se dolg izmeri ob začetnem pripoznanju, zmanjšan za odplačilo glavnice, povečan oz. zmanjšan za nabrano odplačilo razlike med začetnim in v plačilo zapadlim zneskom.

Dolgovi, izraženi v tuji valuti, se na dan bilanciranja preračunajo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke.

Pripoznanja dolgov se odpravijo, če je obveznost, določena v pogodbi ali drugem pravnem aktu, izpolnjena, razveljavljena ali zastarana.

Stroški izposojanja so finančni odhodki.

1.10. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade – drugi dolgoročni zaslužki zaposlenih

Družba je v skladu z državno zakonodajo, kolektivnimi pogodbami in internimi akti zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlenim ter odpravnin ob njihovi upokojitvi. Družba enkrat letno oblikuje rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi. Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade se pripoznavajo skupinsko. Rezervacije se pri porabljanju zmanjšujejo neposredno za nastale obveznosti v zvezi s stroški, za katere so bile oblikovane, zato se pri porabljanju rezervacij stroški ne pojavljajo več v izkazu poslovnega izida. Pri zmanjšanju rezervacij zaradi njihovega porabljanja ali odpravljanja se uporablja metoda fifo. Družba na bilančni presečni dan ugotovi in v izkazu poslovnega izida pripozna prihodek ali odhodek v zvezi s preračunom rezervacij kot razliko med začetnim in končnim stanjem rezervacij.

1.11. Kratkoročne časovne razmejitve

Kratkoročne časovne razmejitve so terjatve ali druga sredstva in obveznosti, ki se bodo po predvidevanjih pojavili v letu dni in katerih nastanek je verjeten, višina pa zanesljivo ocenjena. Kratkoročne časovne razmejitve so lahko usredstvene (aktivne) ali udolgovljene (pasivne) časovne razmejitve. Aktivne časovne razmejitve je mogoče obravnavati kot terjatve oziroma dolgove v širšem pomenu. Terjatve in obveznosti se nanašajo na znane ali neznane stranke, do katerih bodo v letu dni nastale prave terjatve in dolgovi.

Na dan bilanciranja se preverja realnost postavk aktivnih časovnih razmejitev, ki morajo biti utemeljene, postavke pasivnih časovnih razmejitev pa ne skrivajo rezerv. Postavke se prenašajo v izkaz poslovnega izida po načelu upoštevanja nastanka poslovnih dogodkov.

Aktivne časovne razmejitve

Aktivne kratkoročne časovne razmejitve zajemajo kratkoročno odložene stroške oziroma kratkoročno odložene odhodke ter kratkoročno nezaračunane prihodke. Izkazujejo se v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ki dokazujejo njihov nastanek in obstoj.

Pasivne časovne razmejitve

Pasivne kratkoročne časovne razmejitve zajemajo kratkoročno vnaprej vračunane stroške oziroma kratkoročno vnaprej vračunane odhodke in kratkoročno odložene prihodke. Izkazujejo se v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ki dokazujejo njihov nastanek in obstoj.

1.12. Odloženi davek

Odloženi davek je namenjen pokrivanju začasne razlike, ki nastane med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostjo do virov sredstev ter davčno vrednostjo po metodi obveznosti po bilanci stanja. So ali obdavčljive začasne razlike ali odbitne začasne razlike. Terjatve in obveznosti za odloženi davek se v knjigovodskih razvidih in računovodskih izkazih pripoznajo za pomembne zneske. Znesek je pomemben, če bi opustitev njegovega pripoznanja lahko vplivala na poslovne odločitve uporabnikov, ki temeljijo na računovodskih izkazih.

Terjatve za odloženi davek so zneski davka iz dobička, ki bodo povrnjeni v prihodnjih obdobjih glede na odbitne začasne razlike, prenos neizrabljenih davčnih izgub v naslednja obdobja in prenos neizrabljenih davčnih dobropisov v naslednja obdobja. Obveznosti za odloženi davek so zneski davka, ki ga bo treba poravnati v prihodnjih obdobjih glede na obdavčljive začasne razlike. Odložene obveznosti za davek so pripoznane v celoti. Odložene terjatve in obveznosti za davek se ne diskontirajo in se lahko pobotajo, če se nanašajo na davek iz dobička, ki pripada isti davčni oblasti in ima podjetje zakonsko izterljivo pravico pobotati odmerjene terjatve in obveznosti za davek.

Terjatve za odloženi davek za odbitne začasne razlike so pripoznane, če je verjetno, da bodo začasne razlike odpravljene v predvidljivi prihodnosti in bo na razpolago obdavčljivi dobiček, tako da bo mogoče izrabi obdavčljive razlike.

Terjatve za odloženi davek za neizrabljene davčne izgube in davčne dobropise se pripoznajo, če je verjetno, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, ki ga bo mogoče obremeniti za neizrabljene davčne izgube in neizrabljene davčne dobropise.

Terjatve za odložene davke se pregledujejo na dan bilance stanja in se oslabijo za tisti del terjatev, za katerega ni več mogoče pričakovati, da bo v prihodnosti obstajal ustrezen obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube.

Na podlagi sprejete strategije in večletnih poslovnih načrtov se upravičeno pričakuje, da bo družba v prihodnjih letih razpolagala z obdavčljivimi dobički, ki se bodo pokrivali z neizrabljenimi davčnimi izgubami.

Obveznosti za odloženi davek se pripoznajo, če se sredstva prevrednotijo, pri obračunu davka pa se ne opravijo ustrezne prilagoditve.

Učinki pripoznavanja terjatev ali obveznosti za odloženi davek se pripoznava kot prihodek ali odhodek v izkazu poslovnega izida družbe, razen kadar se davek pojavi iz poslovnega dogodka, ki se je pripoznal direktno v kapitalu, se evidentira v breme presežka iz prevrednotenja in ne vpliva na poslovni izid podjetja.

Terjatve in obveznosti za odloženi davek se lahko pobotajo, če ima podjetje zakonsko pravico pobotati odmerjene terjatve za davek in odmerjene obveznosti za davek, terjatve in obveznosti za odloženi davek pa se nanašajo na davek iz dobička, ki pripada isti davčni oblasti.

1.13. Prihodki

Prihodki so povečanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki povečanja sredstev ali zmanjšanja dolgov, ki prek poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala. Prihodki se pripoznajo, če je povečanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano s povečanjem sredstev ali z zmanjšanjem dolga in je to mogoče zanesljivo izmeriti.

Prihodki se razčlenjujejo na poslovne prihodke, finančne prihodke in druge prihodke. Razčlenjujejo se tudi na prihodke, ustvarjene v razmerjih do podjetij v Skupini, do pridruženih in drugih povezanih podjetij ter drugih podjetij.

Poslovni prihodki so prihodki od prodaje in drugi poslovni prihodki. Prihodke od prodaje sestavljajo vrednosti prodanih storitev v obračunskem obdobju. Pripoznajo se v obračunskem obdobju, v katerem je storitev delno ali v celoti opravljena.

Finančni prihodki so prihodki iz deležev, posojil in terjatev in se pojavljajo v zvezi s finančnimi naložbami in terjatvami. Razčlenjujejo se na finančne prihodke, ki niso odvisni od poslovnega izida (obresti), in prihodke, ki so odvisni od poslovnega izida drugih (dividende, deleži v dobičku). Obresti se obračunavajo v sorazmerju s pretečenim obdobjem, glede na neodplačani del glavnice in veljavno obrestno mero. Prihodki od dividend se pripoznajo, ko družba pridobi pravico do izplačila.

1.14. Stroški

Stroški materiala in storitev so stroški tistega materiala in storitev, ki se porabljajo pri nastajanju poslovnih učinkov in se pojmujejo kot neposredni stroški, pa tudi stroški, ki nimajo takšne narave in se pojmujejo kot posredni stroški. Stroški materiala in storitev se pripoznava na podlagi listin, ki dokazujejo, da so praviloma povezani z nastalimi gospodarskimi koristmi.

Ocenjeni znesek vnaprej vračunanih stroškov materiala in storitev se izkazuje v postavkah, v katerih bi se sicer izkazovali takšni dejanski stroški materiala in storitev. Stroški se krijejo v breme ustrezne postavke pasivnih časovnih razmejitev.

Stroški materiala in storitev se razvrščajo po izvornih vrstah.

Stroški materiala so stroški osnovnega in pomožnega materiala ter stroški porabljene energije. Stroški storitev so stroški prevoznih, komunalnih in telekomunikacijskih storitev, najemnin, zavarovalnih premij, storitev plačilnega prometa, stroški storitev, nastalih s fizičnimi osebami, razen iz delovnega razmerja, stroški intelektualnih storitev in drugi stroški storitev.

Stroški amortizacije so zneski nabavne vrednosti neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, ki v posameznih obračunskih obdobjih prehajajo iz teh sredstev v nastajajoče poslovne učinke.

1.15. Stroški dela in stroški povračil zaposlenim

Stroški dela in stroški povračil zaposlenim so vse oblike poplačil, ki jih podjetje daje zaposlenim v zameno za njihovo službovanje in jih podjetje obravnava kot svoje stroške dela ali kot deleže v razširjenem dobičku pred predstavitvijo dobička

v izkazu poslovnega izida. Z zasluži so lahko povezane tudi dajatve, ki povečujejo stroške podjetja ali deleže zaposlenih v razširjenem dobičku.

Družba na bilančni presečni dan vkalkulira stroške neizkoriščenih dopustov. Družba meri pričakovane stroške nabiranja plačanih odsotnosti kot dodatni znesek, za katerega se pričakuje, da ga bo plačala zaradi neizrabljene pravice, ki se je nabrala do datuma bilance stanja.

Obračunavajo se skladno z zakonom, s kolektivno pogodbo, splošnim aktom podjetja in pogodbo o zaposlitvi.

1.16. Odhodki

Odhodki so zmanjšanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki zmanjšanja sredstev oziroma povečanja dolgov in prek poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala. Odhodki se razčlenjujejo na poslovne, finančne in druge odhodke. Razčlenjujejo se tudi na tiste, ki se pojavljajo v zvezi s poslovnimi učinki odvisnih, pridruženih in drugih podjetij.

Finančni odhodki so odhodki za financiranje in odhodki za naložbenje. Odhodki za financiranje so predvsem obresti, odhodki za naložbenje pa imajo naravo prevrednotovalnih finančnih odhodkov. Le-ti se pojavljajo v zvezi s finančnimi naložbami zaradi njihove oslabitve, če zmanjšanje njihove vrednosti ni krito s presežkom iz prevrednotenja kapitala.

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstva ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Finančni odhodki se pripoznajo ob obračunu ne glede na plačila, ki so povezana z njimi.

1.17. Davek iz dobička

Davek iz dobička je obračunan na temelju prihodkov in odhodkov, ki so vključeni v izkaz poslovnega izida v skladu z veljavno davčno zakonodajo. Davčna stopnja v letu 2016 je znašala 17 %, od leta 2017 dalje pa znaša 19 %.

1.18. Izkaz gibanja kapitala

Izkaz gibanja kapitala je temeljni računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe sestavin kapitala za prikazano obračunsko obdobje. Izkaz gibanja kapitala je sestavljen tako, da posamično prikazuje vse sestavine kapitala, zajete v bilanci stanja.

1.19. Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je temeljni računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe stanja denarnih sredstev in njihovih ustreznikov za prikazano obračunsko obdobje. Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi (različka II). V tem izkazu so izkazani denarni tokovi v obdobju, nastali pri poslovanju, naložbenju in financiranju. Denarni tokovi so v izkazu denarnih tokov predstavljeni v nepobotanih zneskih. Podatki iz izkaza denarnih tokov izvirajo iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida z upoštevanjem ustreznih prilagoditev za obračunske postavke, ki ne predstavljajo denarnih tokov. Denarni tokovi pri poslovanju se pridobijo z dopolnjevanjem postavk poslovnih prihodkov in poslovnih odhodkov (brez prevrednotovalnih) ter finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev in finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (brez prevrednotovalnih) iz izkaza poslovnega izida s spremembami terjatev, časovnih razmejitev, rezervacij, poslovnih obveznosti in odloženih davkov v obdobju. Denarni tokovi iz naložbenja in financiranja se pridobijo iz glavne knjige in analitičnih evidenc. Prejemki in izdatki za neopredmetena dolgoročna sredstva, opredmetena osnovna sredstva, naložbene nepremičnine in finančne naložbe so izračunani na podlagi spremembe knjigovodske vrednosti in korigirani za znesek amortizacije ter povečani oziroma zmanjšani za dobičke ali izgube pri prodaji.

1.20. Izkaz vseobsegajočega donosa

Izkaz vseobsegajočega donosa je računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane sestavine izkaza poslovnega izida za obdobja, za katera se sestavlja, ter drugega vseobsegajočega donosa. Drugi vseobsegajoči donos vsebuje tiste postavke prihodkov in odhodkov, ki niso pripoznane v poslovnem izidu, vplivajo pa na velikost lastniškega kapitala. Celotni vseobsegajoči donos so spremembe kapitala v obdobju, ki so posledica poslov z lastniki.

2. Neopredmetena dolgoročna sredstva

(v EUR)	Dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost		
1. 1. 2017	70.138	70.138
Neposredna povečanja-investicije	-	-
Zmanjšanja med letom	(672)	(672)
31. 12. 2017	69.466	69.466
Popravek vrednosti		
1. 1. 2017	32.406	32.406
Amortizacija v letu	12.284	12.284
Zmanjšanja med letom	(672)	(672)
31. 12. 2017	44.018	44.018
Sedanja vrednost		
31. 12. 2017	25.448	25.448
31. 12. 2016	37.732	37.732

Družba nima finančnih obvez iz naslova pridobitev neopredmetenih sredstev. Neopredmetena dolgoročna sredstva niso zastavljena za zavarovanje obveznosti družbe.

(v EUR)	Dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost		
1. 1. 2016	215.513	215.513
Neposredna povečanja-investicije	2.928	2.928
Zmanjšanja med letom	(148.303)	(148.303)
31. 12. 2016	70.138	70.138
Popravek vrednosti		
1. 1. 2016	166.948	166.948
Amortizacija v letu	13.466	13.466
Zmanjšanja med letom	(148.008)	(148.008)
31. 12. 2016	32.406	32.406
Sedanja vrednost		
31. 12. 2016	37.732	37.732
1. 1. 2015	48.565	48.565

3. Opredmetena osnovna sredstva

(v EUR)	Druge naprave in oprema	Skupaj
Nabavna vrednost		
1. 1. 2017	410.390	410.390
Neposredna povečanja-investicije	3.204	3.204
Zmanjšanja med letom	(13.414)	(13.414)
31. 12. 2017	400.180	400.180
Popravek vrednosti		
1. 1. 2017	244.507	244.507
Amortizacija v letu	46.463	46.463
Zmanjšanja med letom	(10.252)	(10.252)
31. 12. 2017	280.718	280.718
Sedanja vrednost		
31. 12. 2017	119.462	119.462
31. 12. 2016	165.883	165.883

Družba nima finančnih obvez iz naslova nakupov opredmetenih osnovnih sredstev. Opredmetena osnovna sredstva niso zastavljena za zavarovanje obveznosti družbe.

(v EUR)	Zgradbe	Druge naprave in oprema	Skupaj
Nabavna vrednost			
1. 1. 2016	-	400.638	400.638
Neposredna povečanja-investicije	-	83.577	83.577
Zmanjšanja med letom	-	(73.825)	(73.825)
31. 12. 2016	-	410.390	410.390
Popravek vrednosti			
1. 1. 2016	-	255.941	255.941
Amortizacija v letu	-	39.472	39.472
Zmanjšanja med letom	-	(50.906)	(50.906)
31. 12. 2016	-	244.507	244.507
Sedanja vrednost			
31. 12. 2016	-	165.883	165.883
1. 1. 2015	-	144.697	144.697

4. Naložbene nepremičnine

(v EUR)	2017	2016
Stanje 1. januarja		
Nabavna vrednost	587.359	587.359
Popravek in oslabitev vrednosti	(163.038)	(144.829)
Neodpisana vrednost	424.321	442.530
Začetna neodpisana vrednost	424.321	442.530
Nabave	-	-
Odtujitve	(9.683)	-
Amortizacija	(17.106)	(18.209)
Končna neodpisana vrednost	397.532	424.321
Stanje 31. decembra		
Nabavna vrednost	557.940	587.359
Popravek in oslabitev vrednosti	(160.408)	(163.038)
Neodpisana vrednost	397.532	424.321

(v EUR)	2017	2016
Prihodki od najemnin od naložbenih nepremičnin	42.322	43.963
Neposredni stroški naložbenih nepremičnin	24.876	18.303
Poštena vrednost naložbenih nepremičnin	630.000	690.000

Poštene vrednosti naložbenih nepremičnin ni ocenjeval pooblaščen ocenjevalec vrednosti, ampak so bile ocenjene na podlagi pričakovanih donosov iz najemnin (najemnine, prejete v 15 letih). Če se cena najema zniža za 1 evro/m², se poštena vrednost naložbenih nepremičnin zniža za 23 %.

5. Dolgoročne finančne naložbe

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		
Delnice in deleži v družbah v skupini	101.404.354	103.021.355
Delnice in deleži v pridruženih družbah	137.758	190.813
Druge delnice in deleži	2.270.574	2.270.574
Skupaj	103.812.686	105.482.742
Dolgoročna posojila		
Dolgoročna posojila družbam v skupini	12.398.952	9.713.040
Dolgoročna posojila drugim	3.613.268	78.877
Skupaj	16.012.220	9.791.917
Skupaj	119.824.906	115.274.659

Naložbe v podjetja v Skupini

(v EUR)	2017	2016
Stanje 1. januarja	103.021.355	167.677.036
Pridobitve	166.000	4.276.013
Prodaje in odtujitve	(1)	(62.641.147)
Slabitve	(1.783.000)	(6.290.547)
Stanje 31. decembra	101.404.354	103.021.355

Naložbe v pridružena podjetja

(v EUR)	2017	2016
Stanje 1. januarja	190.813	1.236.561
Pridobitve	-	-
Prodaje in odtujitve	-	(1.045.748)
Slabitve	(53.055)	-
Stanje 31. decembra	137.758	190.813

Naložbe v druga podjetja – finančne naložbe, razpoložljiva za prodajo

(v EUR)	2017	2016
Stanje 1. januarja	2.270.574	1.614.969
Pridobitve	-	655.605
Prodaje in odtujitve	-	-
Slabitve	-	-
Stanje 31. decembra	2.270.574	2.270.574

Naložbe, izkazane med dolgoročnimi finančnimi naložbami, so izkazane po nabavni vrednosti.

V letu 2017 je družba pripoznala 1.836.055 evrov (2016: 6.290.547 evrov) slabitev naložb v podjetja v Skupini in v pridružena podjetja. Pri ocenjevanju nadomestljive vrednosti naložb je družba uporabila naslednje predpostavke:

- uporabljen je bil interni model vrednotenja, ki temelji na prihodnjih denarnih tokovih, pošteni vrednosti neto sredstev teh družb in upoštevanimi nepripoznanimi odloženimi davki;
- pripravljene so bile projekcije prihodnjih denarnih tokov za petletno obdobje, analiza preteklega poslovanja in potenciala podjetij.

Za presojo nadomestljive vrednosti zavarovalnice v letu 2017 je zunanji pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij za oceno vrednosti zavarovalnice uporabil podatke na dan 31. 12. 2016 in naslednje predpostavke pri posameznih metodah ocenjevanja:

- metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov z določenimi prilagoditvami zaradi problematike uporabe CAMP modela za izračun zahtevane stopnje donosa, majhnosti slovenskega zavarovalniškega trga in posebnosti poslovanja na trgih jugovzhodne Evrope:
 - zahtevana stopnja donosa lastniškega kapitala po modelu CAMP znaša za napovedane bodoče donose 11,5%, medtem, ko so za finančne naložbe, ki so bile na dan ocenjevanja že v lasti zavarovalnice, uporabili spremenljivo zahtevano stopnjo donosa od 6,8% do 8,4%
 - pri izdelavi projekcij (dva scenarija: optimistični in pesimistični) je izhajal iz poslovnega načrta podjetja za leto 2017 in dolgoročnih projekcij poslovanja (2017-2021), vendar jih je za namen ocene vrednosti nekoliko prilagodil oziroma izdelal tako, da je upošteval tudi izsledke iz makroekonomske analize, analize panoge in konkurenčnih podjetij v panogi ter preteklega poslovanja podjetja,
 - predpostavke: podrejeni dolg reprogramiran v neskončnost, uporabljena trenutna kapitalska ustreznost, 5% diskont za pomanjkanje likvidnosti, premija za kontrolo ni bila upoštevana.
- metoda ocenjevanja vrednosti, ki temelji na tržnih primerjavah podobnih podjetij (v postopku vrednotenja večji poudarek metodam primerljivih podjetij in primerljivih transakcij)
 - v vzorec primerljivih podjetij je vključil kompozitne zavarovalnice, ki poslujejo v Evropi z ROE med 10% - 25%,

- pri primerljivih transakcijah je upošteval transakcije z lastniškimi deleži nad 1% za vse zavarovalnice v Evropi,
- na osnovi analize primerljivih podjetij je za ocenitev vrednosti upošteval mediano multiplikatorjev,
- upošteval je 5% diskont za pomanjkanje likvidnosti pri primerljivih borznih podjetjih, pri primerljivih transakcijah omenjenega diskonta ni upošteval,
- premijo za kontrolo je ocenil v velikosti 20% za borzna podjetja in 15 % za manjšinske transakcije.

Najbolj verjetno vrednost delnice je zunanji pooblaščen ocenjevalec ocenil kot povprečje vseh ocen vrednosti, pri čemer je izločil oba ekstrema. Na zgornji meji je tako izločil oceno vrednosti pridobljeno z metodo multiplikatorja P/NWP podobnih borznih podjetij, na spodnji meji pa je izločil oceno vrednosti pridobljeno z metodo multiplikatojev P/B večinskih transakcij. Ocenjena vrednost je pokazala, da je vrednost naložbe, izkazana po nabavni vrednosti, bistveno nižja od ocenjene vrednosti.

Na dan 31. 12. 2016 je bila za namene računovodskega poročanja opravljena ocena vrednosti odvisne družbe, ki razvija nepremičninski projekt "Šumi" s strani neodvisnega ocenjevalca. Metoda, uporabljena za ocenjevanje vrednosti, je metoda reziduala stavbnega zemljišča. Pomembne predpostavke v vrednotenju so bile tržne najemnine lokalov (8-25eur/m²), tržne najemnine poslovnih prostorov (16,5m²), najemnine parkirnih mest (120eur) in cene stanovanjskih površin (3.500 -4.200 eur/m²). V letu 2017 nova cenitev projekta Šumi ni bila naročena. Zunanji pooblaščen ocenjevalec je na podlagi analize ocenil, da se tržne razmere na segmentu obravnavanih tipov nepremičnin niso toliko spremenile, da bi zahtevale detaljne analize in novo oceno vrednosti.

Na dan 31. 12. 2017 je neodvisni pooblaščen ocenjevalec nepremičnin ocenil pošteno vrednost stavbnega zemljišča v lasti odvisne družbe Fontes. Ob upoštevanju vseh dobljenih podatkov, hkrati s predpostavkami, ob upoštevanju trenutnih tržnih razmer, je cenilec med dobljenimi vrednostmi zemljišča izbral način tržnih primerjav in znotraj tega metodo tržnih primerjav. Nabavnovrednostni način in na donosu zasnovan način pri vrednotenju nista bila izvedena. Za izračun so se uporabili 1. raven vhodnih podatkov, kjer so se na dejavnem trgu uporabile cene za enaka sredstva. Za izračun indikativne vrednosti po metodi tržnih primerjav, ki znaša 25,0 evrov/m² je cenilec izbral povprečje šestih primerljivih nepremičnin z indikativnimi prodajnimi cenami na m² in sicer med 22,4 evrov in 34,55 evrov.

Družba ima za najeta dolgoročna posojila pri bankah zastavljene vrednostne papirje, izkazane med dolgoročnimi in kratkoročnimi finančnimi naložbami, katerih knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2017 znaša skupaj 81.307.992 evrov (od tega dolgoročne finančne naložbe 79.191.643 evrov), znesek neodplačane glavnice prejetih posojil, zavarovanih s temi finančnimi naložbami, pa na dan 31. 12. 2017 znaša 40.672.389 evrov (2016: 35.101.675 evrov)..

Spremembe dolgoročnih finančnih naložb v delnice in deleže so pojasnjene v poglavju Računovodske usmeritve, točka 1.1.

Gibanje dolgoročnih finančnih naložb v dolgove

(v EUR)	1. 1. 2017	Črpanje glavnice	Odplačilo glavnice	Obračunane obresti	Odplačila obresti	Druga gibanja	31. 12. 2017	Kratkoročni del	Dolgoročni del
Posojilodajalec									
Podjetja v skupini	9.713.040	2.278.571	-	407.341	-	-	12.398.952	-	12.398.952
Druga podjetja	-	-	-	46.195	(17.366)	3.503.612	3.532.441	-	3.532.441
Fizične osebe	78.877	-	-	3.450	(1.500)	-	80.827	-	80.827
Skupaj	9.791.917	2.278.571	-	456.986	(18.866)	3.503.612	16.012.220	-	16.012.220

Druga gibanja se nanašajo na spremembo kratkoročnih posojil v dolgoročno dana posojila.

Posojila so obrestovana z obrestno mero trimesečni EURIBOR + 1,75 % p.a. in zavarovana s pogodbami o ustanovitvi užikov na nematerializiranih vrednostnih papirjih. Dolgoročno dana posojila fizični osebi je obrestovano po obrestni meri 5 % p.a.

(v EUR)	1. 1. 2016	Črpanje glavnice	Odplačilo glavnice	Obračunane obresti	Odplačila obresti	Druga gibanja	31. 12. 2016	Kratkoročni del	Dolgoročni del
Posojilodajalec									
Podjetja v skupini	-	207.143	-	7.960	-	9.497.937	9.713.040	-	9.713.040
Druga podjetja	8.879.152	-	(11.318)	113.784	(30.683)	-	8.950.935	(8.950.935)	-
Fizične osebe	77.927	-	-	3.450	(2.500)	-	78.877	-	78.877
Skupaj	8.957.079	207.143	(11.318)	125.194	(33.183)	9.497.937	18.742.852	(8.950.935)	9.791.917

Ročnost dolgoročnih finančnih naložb v dolgove

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Zapadlost od 1 do 2 let	28.830	-
Zapadlost od 2 do 3 let	-	-
Zapadlost od 3 do 4 let	700.722	-
Zapadlost od 4 do 5 let	700.722	-
Zapadlost nad 5 let	14.581.946	9.791.917
Skupaj	16.012.220	9.791.917

6. Kratkoročne finančne naložbe

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil		
Naložbe v nadrejeno družbo	2.751.064	2.751.064
Druge delnice in deleži	2.116.366	7.116.366
Druge kratkoročne finančne naložbe	-	1.246.221
	4.867.430	11.113.651
Kratkoročna posojila		
Kratkoročna posojila družbam v skupini	30.778.274	14.981.280
Kratkoročna posojila drugim	3.420.380	9.481.633
	34.198.654	24.462.913
Skupaj	39.066.084	35.576.564

Družba ima za najeta dolgoročna posojila pri bankah zastavljene vrednostne papirje, izkazane med dolgoročnimi in kratkoročnimi finančnimi naložbami, katerih knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2017 znaša skupaj 81.307.992 evrov (od tega kratkoročne finančne naložbe 2.116.350 evrov), znesek neodplačane glavnice prejetih posojil, zavarovanih s temi finančnimi naložbami, pa na dan 31. 12. 2017 znaša 40.672.389 evrov (2016: 35.101.675 evrov).

Finančne naložbe, razpoložljive za prodajo

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Finančne naložbe razpoložljive za prodajo		
Lastniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji	2.751.111	2.751.080
Netržni vrednostni papirji	2.116.319	7.116.350
	4.867.430	9.867.430
Dolžniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji:		
- s fiksno obrestno mero	-	1.246.221
- s spremenljivo obrestno mero	-	-
	-	1.246.221
Skupaj	4.867.430	11.113.651

Lastniški vrednostni papirji so vrednoteni po nabavni vrednosti, ker poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo oceniti.

Zaradi nedelujočega trga delnic nadrejene družbe (v letu 2017 je bilo na Ljubljanski borzi prometa z 0,94% emisije delnic) je družba na podlagi notranjih presoj in s pomočjo zunanjih cenilcev ocenila nadomestljivo vrednost. Pri ocenjevanju nadomestljive vrednosti delnic nadrejene družbe je bila uporabljena metoda neto vrednosti sredstev, pri čemer pa so bila vsa pomembnejša sredstva odvisne družbe ocenjena s strani pooblaščenih ocenjevalcev ali na podlagi interne ocene vrednosti. Pri ocenjevanju poštenih vrednosti odvisnih družb so bile uporabljene naslednje metode: metoda tržnih primerjav, metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov.

Za netržno naložbo je neodvisni pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij ocenil nadomestljivo vrednost naložbe na dan 30. 6. 2017 z metodo diskontiranja čistih denarnih tokov po posredni metodi, pri čemer je upošteval naslednje predpostavke:

- zahtevana stopnja donosa lastniškega kapitala po modelu CAPM od 7,43 do 9,36 %,
- netvegana stopnja donosa od 1,91 do 3,91 %,
- tržna premija za tveganje 5,5 %
- premija za majhnost 3,67 %
- efektivna davčna stopnja 9 %
- uporabil je tudi odbitek za pomanjkanje tržnosti 12%

Gibanje kratkoročnih posojil

(v EUR)	1. 1. 2017	Črpanje glavnice	Odplačilo glavnice	Obračunane obresti	Odplačila obresti	Druška gibanja	Slabišev / odprava slabišev	31. 12. 2017
Posojilojemalec								
Podjetja v skupini	14.981.279	19.251.300	(3.325.000)	300.275	(6.458)	-	(423.122)	30.778.274
Druška podjetja	9.481.634	-	-	104.650	-	(3.503.612)	(2.662.292)	3.420.380
Skupaj	24.462.913	19.251.300	(3.325.000)	404.925	(6.458)	(3.503.612)	(3.085.414)	34.198.654

Druška gibanja se nanašajo na spremembo kratkoročnih posojil v dolgoročno dana posojila.

Kratkoročno dana posojila so obrestovana po različnih fiksnih obrestnih merah v razponu 0,818 – 8,00 % p.a.

(v EUR)	1. 1. 2016	Črpanje glavnice	Odplačilo glavnice	Obračunane obresti	Odplačila obresti	Druška gibanja	Slabišev / odprava slabišev	31. 12. 2016
Posojilojemalec								
Podjetja v skupini	19.948.896	7.399.281	(3.124.005)	255.996	(952)	(9.497.937)	-	14.981.279
Druška podjetja	978.654	-	(15.000)	78.350	(12.415)	8.950.936	(498.791)	9.481.634
Skupaj	20.927.450	7.399.281	(3.139.005)	334.346	(13.367)	(547.001)	(498.791)	24.462.913

Gibanje finančnih naložb, razen posojil

(v EUR)	Finančne naložbe razpoložljive za prodajo	Skupaj
2017		
Stanje 1. januarja	11.113.651	11.113.651
Odtujitve	(6.226.001)	(6.226.001)
Obračunane obresti	65.590	65.590
Plačane obresti	(85.810)	(85.810)
Stanje 31. decembra	4.867.430	4.867.430

(v EUR)	Finančne naložbe razpoložljive za prodajo	Skupaj
2016		
Stanje 1. januarja	12.932.942	12.932.942
Pridobitve	917.256	917.256
Odtujitve	(572.534)	(572.534)
Spremembe poštene vrednosti preko PIP	1.881.144	1.881.144
Obračunane obresti	73.258	73.258
Plačane obresti	(85.820)	(85.820)
Slabišev	(4.032.595)	(4.032.595)
Stanje 31. decembra	11.113.651	11.113.651

7. Poslovne terjatve

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	69.991	60.981
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	50.824	52.070
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	142.641	11.539
Skupaj	263.456	124.590

Kratkoročne terjatve do kupcev vsebujejo terjatve do članov upravnega odbora v višini 27.402 evra. Terjatve niso zavarovane.

8. Denarna sredstva

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Denarna sredstva v blagajni in na računih	250.038	448.670
Druga denarna sredstva	13.090	-
Skupaj	263.128	448.670

Družba s poslovnimi bankami nima dogovorjenih samodejnih zadolžitev.

9. Aktivne časovne razmejitve

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Kratkoročno odloženi stroški	78.424	96.787
Skupaj	78.424	96.787

Med aktivnimi časovnimi razmejitvami družba izkazuje predvsem kratkoročno razmejene stroške računalniških licenc, stroške naročin za časopise, revije, strokovne literature in stroške zavarovanja osebnih avtomobilov.

Gibanje aktivnih časovnih razmejitev

(v EUR)	2017	2016
Stanje 1. januarja	96.787	94.535
Oblikovanje	153.315	159.076
Črpanje	(171.678)	(156.824)
Stanje 31. decembra	78.424	96.787

10. Kapital

Vpoklicani kapital družbe KD Group d. d. (prej KD Holding, d. d.) je opredeljen v statutu podjetja, registriran na sodišču in v celoti vplačan. Ob ustanovitvi so bile vse izdane delnice opredeljene kot navadne imenske delnice z glasovalno pravico.

Delnice KD Group d. d. (oznaka KDHR) so bile uvrščene na prosti trg z odločbo Ljubljanske borze 5. 2. 2001.

Na 1. skupščini družbe 24. 5. 2001 je bil sprejet sklep o preoblikovanju največ 595.691 navadnih imenskih delnic v kumulativne prednostne delnice brez glasovalne pravice. Za preoblikovanje navadnih imenskih delnic z glasovalno pravico v kumulativne prednostne delnice brez glasovalne pravice so se s pisno izjavo strinjali lastniki 266.413 navadnih imenskih delnic z glasovalno pravico. Po preoblikovanju je bilo v centralni register KDD 6. 7. 2001 vpisanih:

- 924.969 navadnih imenskih delnic z nominalno vrednostjo 8.000 SIT (oznaka KDHR)
- 266.413 prednostnih participativnih imenskih delnic z nominalno vrednostjo 8.000 SIT (oznaka KDHP)

Prednostne delnice KDHP v skupni nominalni vrednosti 2.131.304.000 SIT (8.893.774 evrov) so bile z odločbo Ljubljanske borze 12. 7. 2001 uvrščene na prosti trg. Prednostne delnice brez glasovalne pravice dajejo imetniku naslednje pravice:

- pravico do prednostnega izplačila dividend pred izplačilom imetnikom navadnih delnic v višini 5 % nominalne vrednosti delnice, in sicer v kumulativnem obdobju petih let;
- pri izplačilu dividend imetnikom navadnih delnic pravico do izplačila dodatnih dividend v višini največ 5 % nominalne vrednosti delnice, tako da znaša v tem primeru skupna dividenda, ki jo prinaša delnica, največ 10 % nominalne vrednosti delnice;
- prednost pri izplačilu ustreznega dela premoženja ob likvidaciji družbe pred imetniki navadnih imenskih delnic.

Dne 20. 8. 2004 je bil na skupščini družbe sprejet sklep o pripojitvi družbe KD Naložbe, d. d., k družbi KD Group, d. d. (prej KD Holding, d. d.). Osnovni kapital družbe se je povečal za 3.588.520.000 SIT (14.974.629 evrov) in znaša po povečanju 13.119.576.000 SIT (54.747.021 evrov). Sprememba osnovnega kapitala je bila v sodni register vpisana 27. 10. 2004 (Srg 2004/08127). Zaradi izvedbe pripojitve je bilo izdanih 448.565 navadnih imenskih delnic z nominalno vrednostjo 8.000 SIT. Novoizdane delnice so bile 5. 11. 2004 vpisane v centralni register vrednostnih papirjev in 10. 11. 2004 sprejete v trgovanje na prostem trgu.

Dne 13. 10. 2005 je bil na skupščini družbe sprejet sklep o povečanju osnovnega kapitala družbe s stvarnimi vložki. Na podlagi sklenjenih pogodb o prenosu stvarnih vložkov je družba postala lastnik poslovnih deležev oz. delnic, ki so bili predmet stvarnih vložkov, za katere je družba izdala 1.302.106 navadnih imenskih delnic (oznaka KDHR) z nominalno vrednostjo 8.000 SIT. Osnovni kapital družbe se je povečal za 10.416.848.000 SIT (43.468.736 evrov) in znaša po povečanju 23.536.424.000 SIT (98.215.757 evrov). Sprememba osnovnega kapitala je bila v sodni register vpisana 16. 11. 2005 (Srg 2005/11913). Novoizdane delnice so bile 30. 12. 2005 vključene v trgovanje na prostem trgu Ljubljanske borze.

Na skupščini 29. 8. 2013 je bilo izglasovano zmanjšanje osnovnega kapitala z umikom kumulativnih participativnih prednostnih delnic družbe z oznako KDHP in zamenjavo le-teh z novoizdanimi obveznicami. Vsak imetnik prednostnih delnic KDHP je za posamezno delnico prejel eno novoizdano obveznico z nominalnim zneskom 20,00 evrov, katere izdajatelj je KD Group, d. d. Sprememba osnovnega je bila v sodni register vpisana 15. 11. 2013. Na dan 31. 12. 2017 znaša osnovni kapital 89.321.982,98 evra.

Na dan 31. 12. 2017 je bilo v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev pri KDD vpisanih 2.675.640 navadnih imenskih delnic (oznaka KDHR).

Kapitalske in zakonske rezerve se v presežnem znesku lahko uporabijo za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe in za kritje čiste izgube poslovnega leta ter kritje prenesene čiste izgube, če se hkrati ne uporabijo rezerve iz dobička za izplačilo dobička družbenikom. Rezerve za lastne delnice se morajo sprostiti in se lahko sprostito samo, če so bile lastne delnice odtujene ali umaknjene.

Družba izkazuje 31. 12. 2017 naslednje rezerve:

- kapitalske rezerve v višini 1.776.643 evrov (2016, 2.483.066 evrov), ki jih sestavljajo:
 - zneski iz poenostavljenega zmanjšanja kapitala 889.638 evrov (2016, 1.596.061 evrov),
 - efekti prodaje lastnih delnic 887.005 evrov (2016, 887.005 evrov);
- rezerve iz dobička v višini 1.307.602 evrov (2016, 1.307.602 evrov), in sicer:
 - zakonske rezerve 22.786 evrov (2016, 22.786 evrov),
 - rezerve za lastne delnice 3.175.511 evrov (2016, 3.175.511 evrov),
 - lastne delnice 1.890.695 evrov (2016, 1.890.695 evrov).

Družba v letu 2017 ni izplačala dividend.

Predlog uporabe bilančnega dobička

(v EUR)	1. 1. - 31. 12. 2017	1. 1. - 31. 12. 2016
Čisti poslovni izid poslovnega leta	406.201	(1.545.557)
Preneseni čisti dobiček / Prenesena čista izguba	(1.112.624)	432.933
Zmanjšanje kapitalskih rezerv	706.423	-
Oblikovanje zakonskih rezerv	-	-
Zmanjšanje kapitalskih rezerv	-	-
Oblikovanje rezerv za lastne deleže	-	-
Zmanjšanje rezerv za lastne deleže	-	-
Oblikovanje rezerv iz dobička	-	-
Zmanjšanje rezerv iz dobička	-	-
Bilančni dobiček	-	(1.112.624)

V letu 2017 je družba ustvarila 406.200,99 evrov čistega dobička, ki se v celoti uporabi za pokrivanje pretekle izgube. Preostanek pretekle izgube v višini 706.422,58 evrov se na dan 31. 12. 2017 pokrije v breme kapitalskih rezerv.

Na dan 31. 12. 2017 družba ne izkazuje bilančnega dobička.

Knjigovodska vrednost delnice 31. 12. 2017 znaša 38,29 evrov (2016, 35,20 evra). Knjigovodska vrednost delnice je izračunana kot knjigovodska vrednost kapitala ob koncu obračunskega obdobja/število vseh izdanih delnic brez lastnih delnic ob koncu obračunskega obdobja.

Največji delničar družbe KD Group d. d., je družba KD d. d., ki ima v lasti 2.100.093 navadnih imenskih delnic z oznako KDHR, kar predstavlja 78,49 % izdanih navadnih imenskih delnic družbe.

Osnovni in popravljani čisti poslovni izid na navadno delnico

(v EUR)	2017	2016
Tehtano povprečje navadnih delnic	2.563.439	2.613.439
Dividende na prednostno delnico	-	-
Število prednostnih delnic	-	-
Število lastnih prednostnih delnic	-	-
Število prednostnih delnic brez lastnih delnic	-	-
Dividende na prednostne delnice – skupaj	-	-
Čisti poslovni izid, ki pripada imetnikom navadnih delnic	406.201	(1.545.557)
Čisti poslovni izid na navadno delnico	0,16	-0,59

Osnovni in popravljani čisti poslovni izid na navadno delnico sta enaka.

Enotni tržni tečaj delnic družbe znaša 31. 12. 2017 za delnice KDHR 8,01 evrov (31. 12. 2016, 9,032 evrov).

Deset največjih imetnikov navadnih delnic (KDHR) na dan 31. decembra 2017

Delničar	Kraj	Število delnic	Delež od vseh delnic KDHR (v %)
1 KD d.d.	LJUBLJANA	2.100.093	78,49
2 OKLEV d.o.o.	LJUBLJANA	116.218	4,34
3 CARANTHANIA INVESTMENTS	LUXEMBOURG	89.772	3,36
4 AVRA, d.o.o.	LJUBLJANA	50.044	1,87
5 KD Group d.d.	LJUBLJANA	45.917	1,72
6 MARLES d.d.	LIMBUŠ	45.244	1,69
7 BUTINA TOMAŽ	KRANJSKA GORA	36.556	1,37
8 Alea lacta, d.o.o.	LJUBLJANA	30.692	1,15
9 ADRIATIC SLOVENICA D.D. KOPER, KRITNO PR	KOPER	16.284	0,61
10 MIG INVESTICIJE d.o.o.	LJUBLJANA	15.070	0,56
Skupaj prvih deset imetnikov delnic KDHR		2.545.890	95,15
Drugi		129.750	4,85
Skupaj vseh delnic KDHR		2.675.640	100,00

Deset največjih imetnikov navadnih delnic (KDHR) na dan 31. decembra 2016

Delničar	Kraj	Število delnic	Delež od vseh delnic KDHR (v %)
1 KD d.d.	LJUBLJANA	2.100.093	78,49
2 OKLEV d.o.o.	LJUBLJANA	116.218	4,34
3 CARANTHANIA INVESTMENTS	LUXEMBOURG	89.772	3,36
4 KD Group d.d.	LJUBLJANA	45.917	1,72
5 BUTINA TOMAŽ	KRANJSKA GORA	36.806	1,38
6 MARLES d.d.	LIMBUŠ	29.544	1,10
7 HIPOTEKARNA BANKA	PODGORICA	26.951	1,01
8 AVRA, d.o.o.	LJUBLJANA	26.282	0,98
9 RAIFFEISEN BANK D.D. BIH - FIDUCIARNI RAČUN	SARAJEVO	24.000	0,90
10 Alea lacta, d.o.o.	LJUBLJANA	17.087	0,64
Skupaj prvih deset imetnikov delnic KDHR		2.512.670	93,91
Drugi		162.970	6,09
Skupaj vseh delnic KDHR		2.675.640	100,00

Gibanje presežka iz prevrednotenja

(v EUR)	Finančne naložbe razpoložljive za prodajo	Izvedeni finančni instrumenti	Skupaj
(v EUR)			
2016			
Stanje 1. januarja	(1.561.350)	-	(1.561.350)
Prevrednotenje - bruto	1.881.145	-	1.881.145
Prevrednotenje - davek	(319.795)	-	(319.795)
Stanje 31. decembra	-	-	-
2017			
Stanje 1. januarja	-	-	-
Prevrednotenje - bruto	-	-	-
Prevrednotenje - davek	-	-	-
Stanje 31. decembra	-	-	-

Lastne delnice KDHR v lasti KD Group d. d.

	Vrednost v EUR	Število	% v osnovnem kapitalu
Lastne delnice v lasti KD Group d.d.			
1. 1. 2016	1.890.695	45.917	1,72
Nakupi	-	-	0,00
Prodaje	-	-	0,00
31. 12. 2016	1.890.695	45.917	1,72
1. 1. 2017	1.890.695	45.917	1,72
Nakupi	-	-	0,00
Delnice, prejete v zastavo	-	200.000	7,47
Prodaje	-	-	0,00
31. 12. 2017	1.890.695	245.917	9,19
Lastne delnice v lasti Skupine KD Group			
1. 1. 2016	2.756.045	62.201	2,32
Nakupi	-	-	0,00
Prodaje	-	-	0,00
31. 12. 2016	2.756.045	62.201	2,32
1. 1. 2017	2.756.045	62.201	2,32
Nakupi	-	-	0,00
Delnice, prejete v zastavo	-	200.000	7,47
Prodaje	-	-	0,00
31. 12. 2017	2.756.045	262.201	9,80

Na dan 31. 12. 2017 je 16.284 rednih delnic v lasti odvisne družbe (2016, 16.284 rednih delnic), pri čemer pa se skladno z ZGD-1 te delnice štejejo za lastne delnice družbe, zato ima družba za te delnice oblikovane rezerve za lastne delnice v višini 1.284.816 evrov. V letu 2017 se je povečalo število lastnih delnic, saj je družba oktobra 2017 v zastavo prejela 200.000 lastnih delnic.

11. Dolgoročne rezervacije

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Skupaj
2016		
Stanje 1. januarja	60.563	60.563
Oblikovanje	1.627	1.627
Poraba	(902)	(902)
Zmanjšanje	-	-
Stanje 31. decembra	61.288	61.288
2017		
Stanje 1. januarja	61.288	61.288
Oblikovanje	-	-
Poraba	(1.495)	(1.495)
Zmanjšanje	(2.529)	(2.529)
Stanje 31. decembra	57.264	57.264

Glavne predpostavke, vključene v izračun rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, so:

- pričakovana rast plač je enaka diskontni stopnji,
- trenutno veljavne višine odpravnin in jubilejnih nagrad,
- fluktuacija zaposlenih, ki je odvisna predvsem od njihove starosti.

12. Finančne obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Dolgoročne finančne obveznosti		
Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini	3.696.446	6.510.241
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	37.117.395	29.437.290
Dolgoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic	18.453.320	18.579.320
Skupaj	59.267.161	54.526.851
Kratkoročne finančne obveznosti		
Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini	15.081.812	6.109.426
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	3.000.000	9.337.644
Kratkoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic	223.953	216.606
Druge kratkoročne finančne obveznosti	-	225
Skupaj	18.305.765	15.663.901

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	1. 1. 2017	Črpanje glavnice	Odplačilo glavnice	Obračunane obresti	Odplačila obresti	31. 12. 2017	Kratkoročni del	Dolgoročni del
Posojilodajalec								
Podjetja v skupini	6.510.242	1.800.000	(4.600.000)	248.614	(262.410)	3.696.446	-	3.696.446
Banke	29.437.289	8.847.396	(1.785.000)	1.517.425	(1.443.451)	36.573.659	543.736	37.117.395
Izdane obveznice	18.579.320	-	(126.000)	-	-	18.453.320	-	18.453.320
Skupaj	54.526.851	10.647.396	(6.511.000)	1.766.039	(1.705.861)	58.723.425	543.736	59.267.161

Dolgoročno prejeta posojila so obrestovana po različnih obrestnih merah, in sicer:

- variabilna obrestna mera šestmesečni EURIBOR + pribitek 3,7 % p. a.
- fiksna obrestna mera 5 % p. a.

Posojila so zavarovana z zastavo vrednostnih papirjev družbe, hipotekami nad premoženjem odvisne družbe in menicami družbe. Družba izpolnjuje vse bančne zaveze, dogovorjene v posojilnih pogodbah.

(v EUR)	1. 1. 2016	Črpanje glavnice	Odplačilo glavnice	Obračunane obresti	Odplačila obresti	31. 12. 2016	Kratkoročni del	Dolgoročni del
Posojilodajalec								
Podjetja v skupini	-	18.100.000	(11.619.185)	259.578	(230.151)	6.510.242	-	6.510.242
Banke	59.478.436	-	(20.742.575)	2.888.811	(2.867.048)	38.757.624	(9.320.335)	29.437.289
Izdane obveznice	18.593.720	-	(14.400)	-	-	18.579.320	-	18.579.320
Skupaj	78.072.156	18.100.000	(32.376.160)	3.148.389	(3.097.199)	63.847.186	(9.320.335)	54.526.851

Ročnost dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Zapadlost od 1 do 2 let	7.626.841	8.376.285
Zapadlost od 2 do 3 let	8.453.197	13.530.576
Zapadlost od 3 do 4 let	26.906.518	7.020.335
Zapadlost od 4 do 5 let	8.453.198	7.020.335
Zapadlost nad 5 let	7.827.407	18.579.320
Skupaj	59.267.161	54.526.851

Na skupščini družbe 29. 8. 2013 je bilo izglasovano zmanjšanje osnovnega kapitala z umikom prednostnih delnic in zamenjavo le-teh z novoizdanimi obveznicami. Vsak imetnik prednostnih delnic KDHP je za posamezno delnico prejel eno novoizdano obveznico, z nominalnim zneskom 20,00 evrov in oznako KDH3. Do prejema obveznic so bili upravičeni vsi delničarji, imetniki prednostnih delnic, ki so bili na dan vpisa sklepa o zmanjšanju osnovnega kapitala (15. 11. 2013) vpisani v delniško knjigo pri KDD – Centralni klirinško depotni družbi, d. d. Obveznice KDH3 so bile izdane 16. 5. 2014.

Podatki o obveznici KDH3

Oznaka	KDH3
Izdajatelj	KD Group d.d.
Vrsta vrednostnega papirja	podrejena imenska obveznica
Oblika vrednostnega papirja	nematerializirana
Nominalna vrednost	20,00 EUR
Število apoenov	215.107
Skupna nominalna vrednost	4.302.140 EUR
Vrsta obrestne mere	nespremenljiva
Višina letne obrestne mere	6,00 % p. a.
Način izračuna obresti	linearno
Dospetje glavnice	30. 6. 2024
Zapadlost obresti	enkrat letno
Dospetje kuponov	30. 6.
Zapadlost prvega kupona	30. 6. 2015

V letu 2015 je družba izdala novo emisijo obveznic v nominalni vrednosti 14.622.000,00 evrov z oznako KDH4.

Obveznice so bile vplačane:

- v denarju in sicer v valuti EUR;
- z nedenarno transakcijo z izročitvijo obveznic Izdajatelja z oznako KDH1 ali z oznako KDH2 za novo izdane Obveznice z oznako KDH4, in sicer v razmerju ena obveznica z oznako KDH1 za eno Obveznico z oznako KDH4 oziroma ena obveznica z oznako KDH2 za eno Obveznico z oznako KDH4. Obveznice KDH1 in KDH2 so bile ob izdaji vplačane v denarju.

Podatki o obveznici KDH4

Oznaka	KDH4
Izdajatelj	KD Group d.d.
Vrsta vrednostnega papirja	navadna imenska obveznica
Oblika vrednostnega papirja	nematerializirana
Nominalna vrednost	100,00 EUR
Število apoenov	146.220
Skupna nominalna vrednost	14.622.000 EUR
Vrsta obrestne mere	spremenljiva
Višina letne obrestne mere	(6M) EURIBOR + 5,6 % p. a.
Način izračuna obresti	linearno
Dospetje glavnice	15. 12. 2021
Zapadlost obresti	dvakrat letno
Dospetje kuponov	15.6. in 15. 12.
Zapadlost prvega kupona	15. 6. 2015

Tveganja, povezana z izdajateljem in porokom

Poglavitno tveganje, s katerim so soočeni imetniki obveznic oziroma upravičenci do izplačila iz obveznic, je tveganje, da Izdajatelj ne bo mogel poravnati obveznosti, ki izhajajo iz obveznic (v nadaljevanju: tveganje neplačila). Posledično prospekt v poglavju o dejavnih tveganja zajema tiste dejavnike, ki bi lahko vplivali na sposobnost izdajatelja, da poravna obveznosti, ki izhajajo iz obveznic. Tudi predstavljeni dejavniki tveganj ne zajemajo vseh možnih dejavnikov tveganja, zato morajo potencialni vlagatelji pri odločitvi o nakupu obveznic izdajatelja upoštevati in presoditi tudi druga tveganja, ki bi lahko vplivala na odločitve o nakupu obveznic.

Tveganja, povezana z obveznicami**Likvidnostno tveganje**

Obveznice so uvrščene na organizirani trg vrednostnih papirjev Ljubljanske borze. Kljub temu ni nobenega zagotovila, da se bo razvilo aktivno trgovanje z obveznicami oziroma da bo aktivno trgovanje z obveznicami trajalo vse do dospelosti obveznic. V primeru, da ne bo aktivnega trgovanja z obveznicami, lahko to negativno vpliva na tržno ceno in likvidnost obveznic.

Tveganje neplačila

Obveznice niso posebej zavarovane ali pokrite z garancijo izdajatelja, z njim povezane osebe ali s kakšno drugo obliko pogodbe, ki bi v pravnem ali ekonomskem pogledu izboljšala stopnjo prioritete izplačil pred drugimi upniki ali terjatvami drugih upnikov izdajatelja.

Obveznice in vse obveznosti izdajatelja iz naslova obveznic so glede vrstnega reda poplačila in drugih pravic iz obveznic enakovredne (pari passu) navadnim nezavarovanim obveznostim do vseh upnikov družbe, kar pomeni, da nimajo podrejenega (subordiniranega) položaja. Obveznice oziroma vse terjatve iz naslova obveznic so glede vrstnega reda poplačila in drugih pravic iz teh obveznic enakovredne (pari passu) med seboj.

V primeru likvidacije ali stečaja Izdajatelja zato noben imetnik terjatev iz naslova obveznic ne bo upravičen zahtevati, prejeti ali zadržati kakršnegakoli zneska iz naslova obveznic, dokler ne bodo poplačane vse zapadle terjatve upnikov, ki imajo prednost pred izplačili iz naslova obveznic. Obveznice so v takšnem primeru enakovredne med seboj in s terjatvami, ki so v primeru stečaja izdajatelja namenjene za plačilo v enakem vrstnem redu kot terjatve iz obveznic in imajo pri izplačilu prednost pred kakršnimkoli zahtevki iz naslova delnic izdajatelja.

Tveganje spremembe obrestne mere

Obresti iz obveznic, ki se obračunavajo od nominalne vrednosti obveznic na podlagi nespremenljive obrestne mere, niso izpostavljene tveganju spremembe obrestne mere.

Obveznosti iz naslova obveznic, ki se obračunavajo od nominalne vrednosti obveznic na podlagi obrestne mere, katera je sestavljena iz spremenljivega dela (šestmesečni EURIBOR) in fiksne deli, ki predstavlja obrestno maržo, je izpostavljena tveganju spremembe obrestne mere.

EURIBOR je medbančna referenčna obrestna mera, po kateri so prvovrstne banke znotraj Evropske monetarne unije pripravljene dati depozit v evrih drugi prvovrstni banki za določeno obdobje in ki jo objavlja Thomson Reuters, nadzoruje pa Evropska bančna federacija. Na vrednost EURIBOR-ja izdajatelj nima nobenega vpliva.

Obrestna mera obveznice, sestavljena kot vsota spremenljive referenčne obrestne mere (EURIBOR-ja) in obrestne marže je spremenljiva, čeprav se fiksno določena obrestna marža v celotni dobi odplačevanja obveznice ne spreminja.

Tveganje spremembe prodajne cene na organiziranem trgu

Gibanje prodajne cene obveznic na organiziranem trgu je odvisno od ponudbe in povpraševanja po obveznicah ter od gibanja obrestnih mer na trgu. Presežno povpraševanje po obveznicah bi lahko vodilo do zvišanja prodajne cene obveznic, presežna ponudba pa do znižanja prodajne cene obveznic. V primeru zvišanja obrestnih mer na trgu bi lahko imetniki obveznic zahtevali višjo donosnost obveznic, kar bi lahko vodilo do znižanja prodajne cene obveznic na organiziranem trgu. V primeru znižanja obrestnih mer na trgu bi lahko imetniki obveznic pričakovali nižjo donosnost obveznic, kar bi lahko vodilo do zvišanja prodajne cene obveznic na organiziranem trgu.

Tveganje reinvestiranja kuponov obveznice

Ker obveznica izplačuje kupone, se vlagatelj izpostavlja tudi tveganju reinvestiranja. Gre za tveganje, da bo moral imetnik obveznice pridobljene kupone reinvestirati po nižji obrestni meri od tiste v času nakupa. Posledično se lahko zgodi, da vlagatelj teoretično izračunane donosnosti do dospelja ne bo dosegel.

Gibanje kratkoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	1. 1. 2017	Črpanje glavnice	Odplačilo glavnice	Obračunane obresti	Odplačila obresti	31. 12. 2017	Kratkoročni del	Skupaj
Posojilodajalec								
Podjetja v skupini	6.109.426	19.557.800	(10.700.001)	238.107	(123.520)	15.081.812	-	15.081.812
Banke	9.337.644	-	(5.776.599)	16.751	(34.060)	3.543.736	(543.736)	3.000.000
Izdane obveznice	216.606	-	-	1.025.318	(1.017.971)	223.953	-	223.953
Izvedeni finančni instrumenti	225	-	(225)	-	-	-	-	-
Skupaj	15.663.901	19.557.800	(16.476.825)	1.280.176	(1.175.551)	18.849.501	(543.736)	18.305.765

Kratkoročno dobljena posojila so obrestovana po fiksnih obrestnih merah, ki se gibljejo v razponu od 0,828 % p.a. do 5 % p.a.

Posojila so zavarovana z zastavo vrednostnih papirjev matične družbe, hipotekami nad premoženjem odvisne družbe in menicami družbe. Družba izpolnjuje vse bančne zaveze, dogovorjene v posojilnih pogodbah.

(v EUR)	1. 1. 2016	Črpanje glavnice	Odplačilo glavnice	Obračunane obresti	Odplačila obresti	31. 12. 2016	Kratkoročni del	Skupaj
Posojilodajalec								
Podjetja v skupini	41.202.697	13.052.220	(47.764.224)	631.329	(1.012.596)	6.109.426	-	6.109.426
Banke	13.496.829	-	(13.468.850)	257.612	(268.282)	17.309	9.320.335	9.337.644
Izdane obveznice	198.281	237.398	(456.758)	1.070.164	(832.479)	216.606	-	216.606
Izvedeni finančni instrumenti	26.273	-	(26.048)	-	-	225	-	225
Skupaj	54.924.080	13.289.618	(61.715.880)	1.959.105	(2.113.357)	6.343.566	9.320.335	15.663.901

13. Poslovne obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Dolgoročne poslovne obveznosti		
Dolgoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	30.940	30.940
Skupaj	30.940	30.940
Kratkoročne poslovne obveznosti		
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	8.632	8.273
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	70.292	42.559
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	-	440
Kratkoročne poslovne obveznosti za davke in prispevke	15.780	14.704
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlenih	176.100	144.095
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	12.213	12.257
Skupaj	283.017	222.328

Družba 31. 12. 2017 med kratkoročnimi dolgovi izkazuje obveznosti za decembrsko plačo. Družba nima dolgov do članov upravnega odbora.

14. Pasivne časovne razmejitve

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški	15.250	18.910
Vkalkulirani stroški neizkoriščenih dopustov	57.084	70.577
Kratkoročno odloženi prihodki	1.129	1.129
Skupaj	73.463	90.616

Drugi vnaprej vračunani stroški vključujejo stroške revizije.

(v EUR)	2017	2016
Stanje 1. januarja	90.616	83.072
Oblikovanje	72.345	88.278
Črpanje	(89.498)	(80.734)
Stanje 31. decembra	73.463	90.616

15. Odloženi davek**Stanje odloženih davkov**

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Terjatve za odloženi davek	10.385.398	10.446.745
Obveznosti za odloženi davek	-	-
Skupaj odloženi davek	10.385.398	10.446.745

Gibanje odloženih davkov

(v EUR)	2017	2016
Stanje 01. januarja	10.446.745	10.766.646
Odloženi davek v dobro (breme) poslovida	(61.347)	(106)
Odloženi davek v breme (dobro) kapitala	-	(319.795)
Stanje 31. decembra	10.385.398	10.446.745

Gibanje terjatev za odloženi davek

(v EUR)	Vrednotenje naložb	Rezervacije	Davčne izgube	Drugo	Skupaj
2016					
Stanje 01. januarja	1.907.091	5.188	8.854.367	-	10.766.646
Odloženi davek v dobro (breme) poslovida	(740)	634	-	-	(106)
Odloženi davek v breme (dobro) kapitala	(319.795)	-	-	-	(319.795)
Stanje 31. decembra	1.586.556	5.822	8.854.367	-	10.446.745
2017					
Stanje 01. januarja	1.586.556	5.822	8.854.367	-	10.446.745
Odloženi davek v dobro (breme) poslovida	(65.828)	(382)	-	4.863	(61.347)
Odloženi davek v dobro (breme) kapitala	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembra	1.520.728	5.440	8.854.367	4.863	10.385.398

Nepripoznane terjatve za odložene davke

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Odbitne začasne postavke	10.761.257	10.214.422
Neizrabljene davčne izgube	27.863.530	26.618.650
Neizrabljeni davčni dobropisi	-	-
Skupaj	38.624.787	36.833.072

16. Postavke bilance stanja po območnih odsekih

(v EUR)	Slovenija	EU	Tujina	Skupaj
2017				
Postavke sredstev				
Neopredmetena dolgoročna sredstva	25.448	-	-	25.448
Opredmetena osnovna sredstva	119.462	-	-	119.462
Naložbene nepremičnine	397.532	-	-	397.532
Dolgoročne finančne naložbe	115.662.394	1.556.512	2.606.000	119.824.906
Odložene terjatve za davek	10.385.398	-	-	10.385.398
Kratkoročne finančne naložbe	38.873.543	192.525	16	39.066.084
Kratkoročne poslovne terjatve	256.662	6.794	-	263.456
Denarna sredstva	263.128	-	-	263.128
Aktivne časovne razmejitve	78.424	-	-	78.424
	166.061.991	1.755.831	2.606.016	170.423.838
Postavke obveznosti do virov sredstev				
Dolgoročne finančne obveznosti	59.146.421	120.740	-	59.267.161
Dolgoročne poslovne obveznosti	30.940	-	-	30.940
Kratkoročne finančne obveznosti	18.302.113	3.638	14	18.305.765
Kratkoročne poslovne obveznosti	271.923	11.094	-	283.017
Pasivne časovne razmejitve	73.463	-	-	73.463
	77.824.860	135.472	14	77.960.346

(v EUR)	Slovenija	EU	Tujina	Skupaj
2016				
Postavke sredstev				
Neopredmetena dolgoročna sredstva	37.732	-	-	37.732
Opredmetena osnovna sredstva	165.883	-	-	165.883
Naložbene nepremičnine	424.321	-	-	424.321
Dolgoročne finančne naložbe	112.399.659	275.000	2.600.000	115.274.659
Odložene terjatve za davek	10.446.745	-	-	10.446.745
Kratkoročne finančne naložbe	33.358.772	2.217.776	16	35.576.564
Kratkoročne poslovne terjatve	114.574	10.016	-	124.590
Denarna sredstva	448.670	-	-	448.670
Aktivne časovne razmejitve	96.787	-	-	96.787
	157.493.143	2.502.792	2.600.016	162.595.951
Postavke obveznosti do virov sredstev				
Dolgoročne finančne obveznosti	53.912.051	614.800	-	54.526.851
Dolgoročne poslovne obveznosti	30.940	-	-	30.940
Kratkoročne finančne obveznosti	15.636.257	27.644	-	15.663.901
Kratkoročne poslovne obveznosti	222.328	-	-	222.328
Pasivne časovne razmejitve	90.616	-	-	90.616
	69.892.192	642.444	-	70.534.636

17. Analiza prihodkov od prodaje in stroškov**A. Analiza prihodkov od prodaje storitev in drugih poslovnih prihodkov**

(v EUR)	2017	2016
Prihodki od prodaje blaga in storitev		
Prihodki od prodaje storitev v državi	432.326	595.719
Podjetja v skupini	384.942	537.009
Drugi	47.384	58.710
Prihodki od prodaje storitev v EU	45.516	81.640
Drugi	45.516	81.640
Skupaj	477.842	677.359
Drugi poslovni prihodki		
Prihodki od oprave rezervacij	1.495	442
Dobiček od prodaje osnovnih sredstev	-	6.199
Dobiček od prodaje naložbenih nepremičnin	49.172	-
Drugi prevrednotovalni poslovni prihodki	18.532	5.410
Skupaj	69.199	12.051

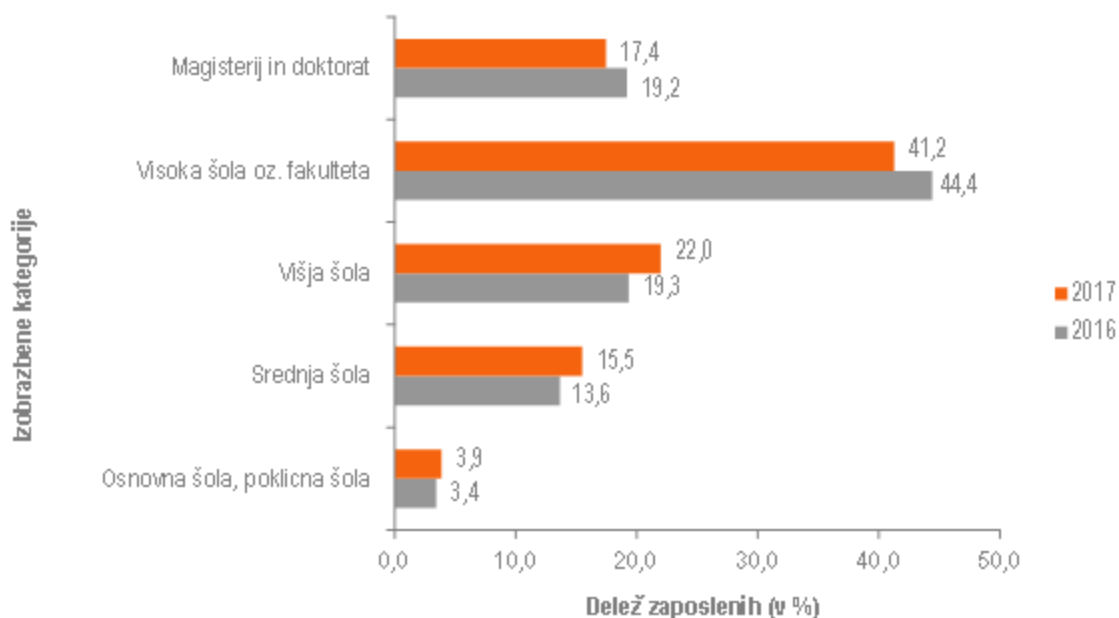
B. Analiza stroškov**Stroški po izvirnih vrstah**

(v EUR)	2017	2016
Stroški blaga in materiala		
Stroški materiala in surovin	18.112	17.502
Stroški energije	17.480	17.519
Skupaj	35.592	35.021
Stroški storitev		
Stroški prevoznih in poštinih storitev	49.325	48.858
Stroški najemnin in vzdrževanja sredstev	339.323	382.386
Povračila stroškov zaposlenim v zvezi z delom	16.689	6.204
Stroški plačilnega prometa in bančnih storitev	36.619	35.372
Stroški zavarovalnih premij	111.088	115.910
Stroški sejmov, reklame, reprezentance	70.185	72.748
Stroški posredovanja vrednostnih papirjev	42.363	57.158
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	518.395	672.909
Stroški drugih storitev	94.020	73.512
Stroški storitev fizičnih oseb po pogodbah o delu in avtorskih pogodbah	-	7.519
Skupaj	1.278.007	1.472.576
Stroški dela		
Stroški plač	1.322.080	1.432.236
Stroški pokojninskega zavarovanja	147.960	157.461
Stroški drugih socialnih zavarovanj	103.659	107.976
Ostali stroški dela	896.664	663.376
Rezervacije za zasluge zaposlenecv, neizkoriščeni dopusti	38.344	52.245
Skupaj	2.508.707	2.413.294
Amortizacija	75.853	71.147
Prevrednotovalni poslovni odhodki		
Odhodki iz odčitave osnovnih sredstev	162	120
Odhodki iz odčitave neopredmetenih sredstev	-	295
Skupaj	162	415
Drugi poslovni odhodki		
Izplačila za humanitarne, kulturne namene	15.649	12.600
Drugi poslovni odhodki	8.579	7.338
Skupaj	24.228	19.938
(v EUR)	2017	2016
Izvršni direktorji	372.065	342.878
Neizvršni člani upravnega odbora	365.196	305.641
Zaposleni na podlagi individualne pogodbe	552.061	588.121
Skupaj	1.289.322	1.236.640
(v EUR)	2017	2016
Analiza stroškov po funkcionalnih skupinah		
Stroški prodaje	866.098	729.526
Splošni stroški	3.056.451	3.282.865
Skupaj	3.922.549	4.012.391
Stroški revizije (z vključenim DDV)		
Revidiranje letnega poročila	30.500	30.500
Druge storitve dajanja zagotovil	3.660	6.100
Druge nerevizijske storitve	-	179
Skupaj	34.160	36.779
Ne		

KD Group je ob koncu leta 2017 imela 25,8 zaposlenih (FTE), kar je 3,5 zaposlenih manj kot ob koncu leta 2016. V družbi KD Group je tudi leta 2017, enako kot prejšnja leta, največ zaposlenih z visoko oziroma fakultetno izobrazbo. Povprečno število zaposlenih v letu 2017 znaša 28,2 (2016: 28,94).

Izobrazbena struktura zaposlenih v družbi KD Group d. d. 31. 12. 2017 v primerjavi z 31. 12. 2016

Zahtev zaposlenih po izplačilih, ki jim družba nasprotuje, ni.

Informacija o prejemkih članov vodenja skladno s 5. točko 294. člena Zakona o gospodarskih družbah je razkrita v poslovnem delu letnega poročila.

18. Finančni prihodki

(v EUR)	2017	2016
Finančni prihodki iz deležev		
Finančni prihodki iz deležev v podjetjih v skupini		
Dividende	10.613.539	16.637.391
Realizirani dobički	-	188.106
	10.613.539	16.825.497
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih podjetjih		
Dividende	6.042	-
Realizirani dobički	-	60.963
	6.042	60.963
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah		
Finančni prihodki - FN prek kapitala		
Dividende	277.672	323.241
Obresti	65.590	73.258
	343.262	396.499
Finančni prihodki iz drugih naložb	225	26.047
Skupaj	10.963.068	17.309.006
Finančni prihodki iz danih posojil		
Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	707.616	263.956
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	154.375	195.708
Skupaj	861.991	459.664
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	59	315
Skupaj	59	315
Skupaj finančni prihodki	11.825.118	17.768.985

19. Finančni odhodki

(v EUR)	2017	2016
Finančni odhodki iz oslabitev in odpisov finančnih naložb		
Finančni odhodki iz oslabitev in odpisov podjetij v skupini		
Slabitve	1.783.000	6.290.547
Realizirane kapitalske izgube	1	11.477
	1.783.001	6.302.024
Finančni odhodki iz oslabitev in odpisov pridruženih podjetij	-	-
Slabitve	53.055	-
Realizirane kapitalske izgube	-	9.782
	53.055	9.782
Finančni odhodki iz oslabitev in odpisov drugih družb		
Finančni odhodki - FN prek kapitala	-	4.034.901
	-	4.034.901
Finančni odhodki iz oslabitev drugih naložb	-	-
Odpis posojil	3.085.414	498.791
	3.085.414	498.791
Skupaj finančni odhodki iz oslabitev in odpisov finančnih naložb	4.921.470	10.845.498
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od podjetij v skupini	486.721	890.907
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	1.534.176	3.146.423
Finančni odhodki iz izdanih obveznic	1.025.318	1.070.164
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	14.145	40.056
Skupaj finančni odhodki iz finančnih obveznosti	3.060.360	5.147.550
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	2	1.464
Skupaj finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	2	1.464
Skupaj finančni odhodki	7.981.832	15.994.512

20. Drugi prihodki / drugi odhodki

(v EUR)	2017	2016
Drugi prihodki		
Prejete odškodnine in kazni	-	3.241
Drugi izredni prihodki	1	1
Skupaj	1	3.242
Drugi odhodki		
Denarne kazni in odškodnine	228	182
Drugi odhodki	3	3
Skupaj	231	185

21. Postavke izkaza poslovnega izida po območnih odsekih

(v EUR)	Slovenija	EU	Tujina	Skupaj
2017				
Čisti prihodki od prodaje	432.326	45.516		477.842
Drugi poslovni prihodki	69.199	-		69.199
Stroški blaga, materiala in storitev	(1.026.345)	(287.254)	-	(1.313.599)
Stroški dela	(2.508.707)	-		(2.508.707)
Amortizacija in drugi stroški	(100.243)	-		(100.243)
Finančni prihodki	11.788.209	36.909	-	11.825.118
Finančni odhodki	(7.091.185)	(890.647)	-	(7.981.832)
Drugi prihodki	1	-	-	1
Drugi odhodki	(231)	-	-	(231)
Poslovni izid pred davki	1.563.024	(1.095.476)	-	467.548
2016				
Čisti prihodki od prodaje	596.719	81.640	-	677.359
Drugi poslovni prihodki	12.051	-	-	12.051
Stroški blaga, materiala in storitev	(1.005.807)	(501.790)	-	(1.507.597)
Stroški dela	(2.413.294)	-	-	(2.413.294)
Amortizacija in drugi stroški	(91.500)	-	-	(91.500)
Finančni prihodki	17.511.759	196.263	60.963	17.768.985
Finančni odhodki	(15.480.048)	(13.367)	(501.097)	(15.994.512)
Drugi prihodki	3.242	-	-	3.242
Drugi odhodki	(185)	-	-	(185)
Poslovni izid pred davki	(868.063)	(237.254)	(440.134)	(1.545.451)

22. Davki

(v EUR)	2017	2016
Poslovni izid pred davki	467.548	(1.545.450)
Popravek prihodkov na raven davčno priznanih	(10.545.431)	(16.673.878)
Popravek odhodkov na raven davčno priznanih	2.982.298	(27.239.843)
Uporaba davčnih olajšav	543.583	874.814
Skupaj davčna osnova	(6.552.002)	(44.584.357)
Davčna stopnja	19%	17%
Davek od dobička	-	-

23. Zunajbilančna evidenca

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Zastavljeni vrednostni papirji	81.307.992	86.307.993
Prejete zastave VP	1.697.167	-
Dana posojila v zavarovanje	12.000.000	-
Izvedeni finančni instrumenti	-	833.334
Skupaj	95.005.159	87.141.327

Znesek neodplačane glavnice prejetih posojil, za katere so zastavljeni vrednostni papirji, na dan 31. 12. 2017 znaša 40.672.389 evrov (2016, 35.101.675 evrov).

24. Posli s povezanimi podjetji

Družba v nadaljevanju razkriva posle do povezanih pravnih oseb, delničarjev, odvisnih in pridruženih podjetij in do posloводства. Pravni posli oz. pravna dejanja med KD Group in obvladujočo družbo KD ter povezanimi družbami temeljijo na tržnih pogojih in so bili opravljeni kot posli med dobro obveščenima strankama v poslu. Glede na navedeno je družba KD Group v vseh poslih in pravnih dejanjih s KD in povezanimi družbami dobila ustrezna plačila in vračila ter ni prišlo do oškodovanj ali prikrajšanja družbe KD Group.

(v EUR)	2017	2016
Prodaja povezanim podjetjem		
Podjetja v skupini	6.177.246	38.046.395
Pridružena podjetja	-	-
	6.177.246	38.046.395
Nabava pri povezanih podjetjih		
Podjetja v skupini	835.762	362.089
Pridružena podjetja	-	18
	835.762	362.107

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Odprte terjatve do povezanih podjetij		
Podjetja v skupini	69.991	60.981
Pridružena podjetja	-	-
	69.991	60.981
Odprte obveznosti do povezanih podjetij		
Podjetja v skupini	8.632	8.273
Pridružena podjetja	-	-
	8.632	8.273

(v EUR)	2017	2016
Dana posojila povezanim podjetjem - črpanja glavnice in pripis obresti		
Podjetja v skupini	22.237.487	7.870.380
Pridružena podjetja	-	-
	22.237.487	7.870.380
Prejeta posojila od povezanih podjetij - črpanja glavnice in pripis obresti		
Podjetja v skupini	21.844.521	32.043.127
Pridružena podjetja	-	-
	21.844.521	32.043.127

(v EUR)	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Dana posojila povezanim podjetjem		
Podjetja v skupini	43.177.226	24.694.320
Člani upravnega odbora	91.997	86.992
Pravne osebe, povezane s člani upravnega odbora	468.905	454.523
	43.738.128	25.235.836
Prejeta posojila od povezanih podjetij		
Podjetja v skupini	18.778.258	12.619.667
	18.778.258	12.619.667

(v EUR)	Pravne osebe	Člani
Gibanje danih posojil članom posloводства in z njimi povezanimi pravnimi osebami		
1. 1. 2017	454.523	86.992
Pripris obresti	14.381	5.005
31. 12. 2017	468.905	91.997
1. 1. 2016	481.394	91.872
Vrnjena posojila	(11.318)	-
Pripris obresti	15.129	5.120
Plačane obresti	(30.682)	(10.000)
31. 12. 2016	454.523	86.992

Posojila so dana po različnih obrestnih merah v razponu od 3-mesečni EURIBOR + 3,5 % do 8 %. Posojila niso zavarovana. Družba nima poroštev za obveznosti članov posloводства in z njimi povezanimi osebami.

Na dan 31. 12. 2017 znaša stanje posojil, v preteklosti odobrenih družbam povezanim z bivšimi člani upravnega odbora, 6.199.395 evrov (31. 12. 2016: 8.550.113 evrov). Posojila so zavarovana.

25. Upravljanje finančnih tveganj

Družba je po naravi svojega posla izpostavljena finančnim tveganjem pri finančnih sredstvih in obveznostih. Finančna tveganja so tveganja, da pritoki zaradi tržnih sprememb na trgu kapitala in denarja, sprememb poslovanja ter bonitet komitentov in izdajateljev finančnih instrumentov ne bodo zadoščali za kritje odtokov. Najpomembnejše komponente tega tveganja so likvidnostno tveganje, kreditno tveganje in tržno tveganje, kjer je družba izpostavljena tveganju spremembe obrestnih mer, tveganju spremembe tečajev vrednostnih papirjev, spremembe cen in valutnemu tveganju. Namen procesa obvladovanja finančnih tveganj sta predvsem stabilnost poslovanja in zmanjšanje izpostavljenosti posameznim tveganjem na sprejemljivo raven.

Namen obvladovanja tveganj je zagotoviti dolgoročno stabilno poslovanje in zmanjšati izpostavljenost individualnim tveganjem. Cilj učinkovitega upravljanja tveganj ni izogibanje tveganjem za vsako ceno, temveč zavedno sprejemanje primernih tveganj in izvedba ustreznih ukrepov, da ne pride do njihove uresničitve oziroma da njihova morebitna uresničitve ne povzročijo prevelike ekonomske škode. Družba sprejema tveganje z zavedanjem, da načeloma bolj tvegani posli prinašajo višje donose in da je optimizacija razmerja med tveganjem in donosom ključnega pomena za povečevanje vrednosti družbe.

Družba upravlja in obvladuje tveganja, katerim je izpostavljena, tako da redno načrtuje in spremlja denarne tokove in zagotavlja, da ima vedno na razpolago dovolj likvidnih sredstev za poravnavo svojih obveznosti. Družba nalaga svoja sredstva tako, da dosega dovolj visoko donosnost, da usklajuje ročnost finančnih sredstev z zapadlostjo finančnih obveznosti ter da zagotavlja ustrezno strukturo finančnih sredstev. Družba redno spremlja dogajanja na finančnih trgih in skuša minimizirati potencialne negativne učinke na finančno uspešnost družbe.

Likvidnostna tveganja so tveganja, da družba ne bo sposobna pravočasno poplačati vseh obveznosti, vključno s potencialnimi obveznostmi. Družba si prizadeva uresničiti cilj, da je v vsakem trenutku sposobna zagotavljati likvidnost in da je trajno sposobna izpolnjevati vse svoje obveznosti z ustrežno višino kapitala (solventnost).

Likvidnostno tveganje izhaja iz neusklajenosti prilivov in odlivov in se odraža v možnosti, da bi družba morala kljub zadostnemu obsegu finančnih sredstev zaradi izpolnitve pogodbenih obveznosti v danem trenutku naložbe unovčevati pod slabšimi pogoji (nižja cena, višji stroški transakcij), kar bi se odražalo v nižji donosnosti naložb.

Likvidnostno tveganje družba obvladuje s primerno strukturo naložb, z ustrežno razpršenostjo naložb, z načrtovanjem prihodnjih denarnih tokov, s čimer zagotavlja primeren obseg denarnih tokov iz poslovanja in naložbenja (izplačilo obresti in glavnice) za pokritje prihodnjih predvidljivih obveznosti, z zagotavljanjem primerne obsega visoko likvidnih naložb, ki jih je mogoče vsak trenutek unovčiti brez izgube vrednosti za pokrivanje prihodnjih nepredvidljivih obveznosti.

Družba zagotavlja likvidnost z rednim spremljanjem, usklajevanjem in načrtovanjem denarnih tokov. Likvidnostna poročila, ki vsebujejo načrtovane in realizirane denarne tokove iz sredstev in obveznosti, redno obravnavata vodstvo družbe in odbor za upravljanje bilance. Družba redno poravnava vse svoje obveznosti in nima, niti ni imela, težav s poravnavanjem zapadlih obveznosti. Likvidnost se zagotavlja z bančnimi posojili in prilivi iz naslova naložb (dividende, prodaje naložb).

Kreditna tveganja so tveganja, da nasprotna stranka ne bo zmožna izplačati dolgovanih zneskov ob zapadlosti. Glavni vir kreditnega tveganja družbe izhaja iz finančnih naložb, pri čemer se družba KD Group sooča s tveganjem nastanka finančne izgube zaradi neizpolnitve obveznosti zaradi razlik med dejanskimi in pogodbeno določenimi izpolnitvami obveznosti.

Tveganje, da posojila ne bodo poravnana pravočasno, je zmerno. Tveganje družba zmanjšuje s spremljanjem bonitetnih ocen dolžnikov ter z iskanjem različnih možnosti za zavarovanje terjatev.

Tržna tveganja nastopajo predvsem pri nalaganju sredstev, kjer obstaja možnost, da se ne izpolnijo pričakovanja glede gibanja vrednosti naložb oziroma se ne izpolnijo v celoti. Tveganje neugodne spremembe vrednosti naložb je lahko posledica sprememb tečajev tujih valut, obrestnih mer ali tržne cene vrednostnih papirjev.

Valutnemu tveganju družba ni izpostavljena, saj so sredstva in obveznosti nominirana v evrih.

Obrestno tveganje, kateremu je izpostavljena družba, se lahko odraža v rasti stroškov financiranja. Družba KD Group uravnava obrestno tveganje na način, da je čim več finančnih obveznosti vezanih na fiksno obrestno mero. Po stanju na dan 31. 12. 2017 je 29 % prejetih posojil (2016: 24 %) vezanih na fiksno obrestno mero. Zaradi negativne vrednosti EURIBOR se za posojila, prejeta od bank, obračunavajo obresti v višini fiksne obrestne marže. Zaradi pričakovanj o zvišanju obrestnih mer družba pridobiva ponudbe bank za ščitenje variabilne obrestne mere. Pred dvigom obrestnih mer od prejetih posojil se družba varuje tudi tako, da najema posojila z možnostjo predčasnega vračila. V primeru zvišanja obrestnih mer za 50 bazičnih točk bi družba v izkazu poslovnega izida pripoznala 387.822 evrov več obrestnih odhodkov in 243.856 evrov več obrestnih prihodkov.

Največji del sredstev družbe predstavljajo naložbe v odvisna podjetja, zato je družba najbolj izpostavljena tveganju spremembe vrednosti teh naložb. To tveganje družba obvladuje z aktivnim upravljanjem teh družb prek predstavnikov krovne družbe v upravnih odborih in nadzornih svetih družb, z rednim mesečnim spremljanjem poslovanja teh družb, sprejemanjem in spremljanjem uresničevanja dolgoročnih poslovnih načrtov družb.

Kreditno tveganje - nezapadla in zapadla sredstva

(v EUR)	Nezapadla in neoslabljena	Zapadla in neoslabljena do 30 dni	Zapadla in neoslabljena od 31 do 90 dni	Zapadla in neoslabljena od 91 do 270 dni	Zapadla in neoslabljena nad 270 dni	Zapadla in individualno oslabljena - bruto vrednost	Zapadla in individualno oslabljena - popravek vrednosti	Zapadla in skupinsko oslabljena - bruto vrednost	Zapadla in skupinsko oslabljena - popravek vrednosti	Skupaj
31. 12. 2017										
Dolžniški VP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Posojila	46.790.494	-	-	-	-	15.161.862	(11.741.482)	-	-	50.210.874
Terjatve in ačr	273.572	29.121	-	-	39.187	31.977	(31.977)	-	-	341.880
SKUPAJ	47.064.066	29.121	-	-	39.187	15.193.839	(11.773.459)	-	-	50.552.754
31. 12. 2016										
Dolžniški VP	1.246.221	-	-	-	-	-	-	-	-	1.246.221
Posojila	34.115.176	-	-	-	-	8.493.559	(8.353.905)	-	-	34.254.830
Terjatve in ačr	177.026	5.163	-	-	39.188	32.806	(32.806)	-	-	221.377
SKUPAJ	35.538.423	5.163	-	-	39.188	8.526.365	(8.386.711)	-	-	35.722.428

26. Dogodki po datumu izdelave bilance stanja

Po datumu bilance stanja ni bilo drugih dogodkov, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze in zaradi katerih bi morali opraviti dodatne postopke, da bi ugotovili, ali so ti dogodki pravilno prikazani v računovodskih izkazih.